

MIR UGLED POVJERENJE

broj 29. godina IV travanj 2009.

JADRANKA KOSOR: Iznimno sam zadovoljna rezultatima na zajedničkom poslu

Novi Zakon o policijskim poslovima i ovlastima

Položaj dipl. kriminalista prema novim stručnim zvanjima **Noćni život Zagreba** **DEFLACIJA**

ZAKLADA POLICIJSKE SOLIDARNOSTI

ZA TEBE - SVI!

Poštovane kolegice i kolege, čitatelji našeg mjesečnika,

kao što vidite, naš mali projekt ide dalje. Nakon novog broja našeg časopisa, mislim kako mogu sažeti sva mišljenja koja smo čuli u jednu rečenicu: napravljen je pomak i to u izgledu, sadržaju i opremi!

Naime: i Stručni savjet lista, i redakcija, ali i veliki broj kolega s kojima smo kontaktirali, imali su ovako ili slično mišljenje. I to nas jako veseli jer nam je to i bila glavna zadaća: napraviti iskorak i što je još važnije, zainteresirati što veći broj čitatelja te, ako je moguće, stecи i nove.

I u ovom broju vidjet ćete opet neke novine. Posebice se to odnosi na grafičko uređenje lista, redoslijed rubrika i broj reklama.

Od naših stalnih rubrika, ističem intervju s gospodom Jadrankom Kosor, potpredsjednicom Vlade RH i ministricom obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti. Gost novinar je Goran Malić, novinar i komentator Jutarnjeg lista. Pažnju će zasigurno izazvati i polemički članak pod nazivom Deflacija, iako je napisan pod pseudonomom (podaci o autoru poznati su redakciji). Radi se, inače, o kolegici koja u našoj kući radi skoro dva desetljeća.

U temi mjeseca donosimo prikaz prednacrta novog Zakona o policijskim poslovima i ovlastima. Kao jedan o temeljnih zakona vezanih za naš rad, zasigurno će pobuditi interes svih nas. Nova, a vjerujem u budućnosti i stalna rubrika je Iz lječničke ordinacije. Naime, nastojat ćemo u svakom broju objaviti ponešto iz područja medicine, a što obuhvaća najčešće zdravstvene probleme policijskih službenika.

Koristim ovu prigodu da vas podsjetim i pozovem na suradnju u jednom značajnom projektu: željeli bismo da nas što više podupre rad Zaklade policijske solidarnosti. Mislim kako ne moram iznositi posebne razloge za to. U ova vremena treba nam zasigurno više suošjećanja, razumijevanja i pružanja pomoći onima kojima je najpotrebnija. Iako vremena nisu laka, izdvojiti 10 kuna mjesечно mislim da ipak može najveći broj nas.

Na kraju: mislim da će članak o tome zbog čega velik broj diplomiranih kriminalista mora, ako želi, ponovno polagati dodatne ispite, razjasniti sve dileme oko tog problema.

I ne zaboravite: očekujemo još veći odaziv vas u osmišljavanju naših novina!

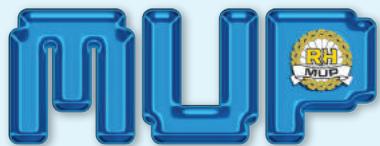
Do sljedećeg broja...

Dubravko Novak

Naš mali projekt ide dalje

JADRANKA KOŠČA: Iznimno sam zadovoljna rezultatima na zajedničkom poslu
Novi Zakon o policijskim poslovima i ovlastima
Požežki dipl. kriminalista prema novim stručnim
zvanjima Noćni život Zagreba DEPLACIJA

MUP - Mir Ugled Povjerenje, službeno glasilo
Ministarstva unutarnjih poslova, mjesečnik
www.mup.hr

Nakladnik: Ministarstvo unutarnjih poslova RH

Glavna i odgovorna urednica: Marija Kreš
E-mail: mkres@mup.hr
tel: 01/6122 353; fax: 01/6122 771

Uredništvo: MUP, Kabinet ministra,
Odjel za odnose s javnošću,
10000 Zagreb, Vukovarska 33,

Stručni savjet glasila: Krinoslav Borovec,
Tomislav Buterin, Dubravko Novak,
Stjepan Gluščić, Oliver Grbić, Ivica
Kostanić, Nenad Kranjčec, Stipo Rimac

Redakcija: Helena Biočić, Mato Ernoić, Antonio
Hadrović, Iva Hranitelj, Biserka Lukan,
Aleksandra Ljuba, Mario Mačković, Dražen
Medved, Kata Nujić, Ana Odak, Tanja
Petrić, Edita Roterbauer, Boris Sadilek,
Zvjezdana Tokić, Tatjana Vlah Martinović,
Marija Žužul

Marketing i distribucija: Gordana Vikić
tel: 01/6122 478, 091 4563 977
Fax: 01/6122 450,
e-mail: gvikic@mup.hr

Gost komentator: Gordan Malić, *Jutarnji list*

Urednik fotografije: Ivica Lajtner

Fotografi: Ivica Lajtner, Dubravka Pavković-Pogačar

Lektorica - redaktorka: Otilija Mandić-Trkulja

Grafički urednik: Vlado Buzolić-Stegú

Priprema i tisk: AKD Zagreb, Savska 31

Naklada: 5000 primjeraka

Naslovna stranica: Ivica Lajtner

ISSN 1846-3444

5 Intervju mjeseca

J. Kosor: Iznimno sam zadovoljna rezultatima na zajedničkom poslu 5

9 Tema mjeseca

Novi Zakon o policijskim poslovima i ovlastima 9

17 Komentar

Noći života Zagreba 17

Deflacija 18

19 Predstavljamo

Samostalni odjel za unutarnju reviziju 19

22 Policijska akademija

Požežaj diplomiranih kriminalista prema novim stručnim zvanjima 22

Ospozivljavanje prometnih redara 23

24 Solidarnost

Zaklada policijske solidarnosti 24

25 Međunarodna suradnja

Regionalnom suradnjom protiv transnacionalnih ugroza 25

Reorganizacija kriminalističke policije 27

Policija u međunarodnim odnosima 28

Delegacija PUZ-a posjetila

Policajski prezidij Mainz

30 Iz rada policije

50 Prometna preventiva

62 Iz policijskih postaja

68 Policija i javnost

Interne javnosti 68

69 Uskrs

70 Duhovni kutak

Uskršnja čestitka đakovačko-osječkog nadbiskupa i metropolita 70

Uskršnja čestitka vojnog ordinarija 71

Homilija:

Križni put Hrvatske vojske i policija na Ksaveru 74

Podijeljena služba akolitata bogoslovu

Želju Saviću

Misa posvete ulja u Vojnom ordinarijatu 75

76

77 Izbor iz drugih medija

79 Muzej policije 1909. - 2009.

82 Poznati o policiji

Danas nije lako biti policajac 82

85 Obljetnice

Obljetnica pogibije Josipa Jovića i akcije "Plitvice" 85

Prvi memorijalni turnir

Marija Kusanića

Jastrebarsko: 1. memorijalni malonogometni turnir 'Mario Kusanić' 89

Riječke "Ajkule" postale punoljetne 90

91 Sjećanja

Damir Kusanić o Mariju Kusaniću 91

92 Magazin

96 Recimo nešto o... 97 Reagiranja

98 Iz liječničke ordinacije

99 Zanimljivosti

100 Razbijbrija

102 Horoskop

Razgovor s Jadrankom Kosor, potpredsjednicom Vlade RH i ministricom obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti

Iznimno sam zadovoljna rezultatima na zajedničkom poslu

Odnos između ministra Karamarka, ravnatelja Fabera i mene je pun poštovanja i međusobnog uvažavanja, na uistinu zavidnoj profesionalnoj razini - istaknula je Jadranka Kosor, potpredsjednica Vlade i ministrica obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti

Jadranka Kosor, potpredsjednica Vlade RH i ministrica obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti po brojnim svojim visokim državnim dužnostima koje vrlo uspješno obavlja i u Vladi, javnom životu Hrvatske općenito već dulji niz godina iznimna je osobnost. Tim povodom na tragu mnogih aktualnih pitanja hrvatske društvene zbilje, promjena, događanja vezanih i uz Ministarstvo unutarnjih poslova razgovarali smo s njom za naše glasilo „Mir, ugled, povjerenje“.

MUP: Potpredsjednica ste Vlade RH, ministrica obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti, visoka stranačka dužnosnica HDZ-a, stalno ste među potrebitima, braniteljima, obiteljima, djecom, sudjelujete osobno u brojnim humanitarnim akcijama. Uspješno obavljate sve te brojne odgovorne obveze i zadaće, odakle Vam tolika zadržavajuća energija?

Jadranka Kosor: Prije svega, zahvaljujem na podršci i komplimentima. Uistinu imam puno posla budući da sam kao potpredsjednica Vlade zadužena za vanjske poslove, društvene djelatnosti i ljudska prava, a kao ministrica za hrvatske branitelje, obitelji, djecu, mlade, osobe starije životne dobi, invalide itd. I dalje, i u šestoj godini mandata iznimno sam motivirana, a snagu crpim iz svakog riješenog problema.

MUP: Kakvom držite, kao visoka državna dužnosnica, suradnju Vašeg ministarstva i MUP-a RH, s ministrom Karamarkom i glavnim ravnateljem Faberom s obzirom na brojna društveno-socijalna pitanja i kretanja koja se

događaju u našem tranzicijskom društvu pred ulaskom Hrvatske u EU-integracije, a vezana su uz oba ministarstva?

J.K.: Suradnju između naša dva ministarstva smatram uzornom, iznimno sam zadovoljna rezultatima na zajedničkom poslu u nekoliko projekata gdje osobito ističem borbu protiv obiteljskog nasilja. Uvijek ističem Ministarstvo unutarnjih poslova, kao ministarstvo koje je posebno ozbiljno shvatilo svoje zadaće u provedbi Nacionalnog projekta suzbijanja nasilja u obitelji, osobito nad ženama. Ističem uzornu provedbu svih obveza koje proistječu iz Protokola o postupanju u slučaju nasilja u obitelji koji pripadnici MUP-a dosljedno primjenjuju. Tu je i suradnja u borbi protiv nasilja među mladima, suzbijanju zlouporabe opojnih droga, ali i rješavanjem brojnih braniteljskih pitanja. Odnos između ministra Karamarka, ravnateljice Fabera i mene je pun poštovanja i međusobnog uvažavanja, na uistinu zavidnoj profesionalnoj razini.

Brinemo o dostojanstvu svakog hrvatskog branitelja

MUP: Jeste li zadovoljni postignućima u Vašem ministarstvu u odnosu na branitelje, s obzirom da među njima i dijelu javnosti postoji uvjerenje kako su zapostavljeni, zaboravljeni?

J.K.: Hrvatski branitelji i članovi njihovih obitelji nisu ni zapostavljeni ni zapostavljeni jer da je to tako onda bismo zaboravili i sami sebe, svoju prošlost, ali i svoju budućnost. Zadovoljna

Izaslanstvo Iračkog Kurdistana u službenom posjetu MUP-u RH

Državni tajnik Ivica Buconjić sa suradnicima primio je 18. ožujka u službeni posjet izaslanstvo Autonomne Pokrajine Iračkog Kurdistana iz Republike Irak na čelu s potpredsjednikom Abdullah Resoolom Ali Korsetom. Tom prilikom dogovorena je daljnja suradnja te pomoći koju će MUP RH pružati MUP-u APIK-a posebice na području obuke njihovih policijskih službenika, razvoja sigurnosnih službi, razminiranja teritorija te razvoja demokratskog društva u Iračkom Kurdistanu i cijeloj Republici Iran.

Poljski veleposlanik posjetio Ministarstvo

Ministar Tomislav Karamarko primio je 23. ožujka u službeni posjet poljskog veleposlanika u RH Wieslaw Tarka te savjetnika Veleposlanstva Republike Poljske u RH Pawela Sokolowskog. Filip Dragović, Ravnatelj Uprave za europske integracije i međunarodne odnose tom je prilikom podsjetio na nedavno dogovoren boravak poljskih policijaca na jadranskoj obali tijekom turističke sezone u mjestima gdje će boraviti najviše poljskih državljanima. U tom kontekstu najavljeno je potpisivanje sporazuma na predstojećem Salburškom forumu u Varšavi.

Oproštajni posjet Branka Lukovca

Ministar Karamarko primio je 26. ožujka u službeni, a ujedno i oproštajni posjet Branka Lukovca, veleposlanika Crne Gore u Zagrebu.

sam činjenicom da je 2005. stupio na snagu novi Zakon o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji kojim su ispravljene mnogobrojne nepravde. No osobito sam zadovoljna što se zakon u potpunosti provodi i što zajedno s udrugama iz Domovinskog rata na državnoj razini svakodnevno brinemo o dostojarstvu svakog hrvatskog branitelja i svakog člana braniteljske obitelji. Svakodnevno ističem da briga o hrvatskim braniteljima, međutim, ne može i ne smije biti samo briga moga ministarstva nego briga cijele Vlade, svih stupova vlasti u Hrvatskoj, a osobito gradova, županija i općina. Osobno smatram da su najbolji i najvažniji projekti za hrvatske branitelje oni koji se odnose na zapošljavanje jer smo u proteklih pet godina zaposlili više od 10 000 hrvatskih branitelja i djece poginulih, zatočenih i nestalih hrvatskih branitelja.

MUP: Poznato je da su pripadnici MUP-a prvi stali u obranu Domovine za Domovinskoga rata, prvi su stradali u sukobu s agresorima (Josip Jović, dvanaestorica redarstvenika stradalih u Borovu Selu, obrana Vukovara), a tu je i djelovanje postrojbi Specijalne policije na svim bojištima tijekom cijelog rata. Te činjenice ističu se o obljetnicama, ne bi li šira javnost, posebice mladi, više trebala znati o tome, općenito učiti više u školama o Domovinskom ratu, zaslugama branitelja?

J.K.: Točno je da su pripadnici MUP-a prvi stali u obranu Domovine i tu činjenicu sa svim njezinim pojedinostima trebao bi znati svaki građanin RH. Slažem se s Vama da bi djeca i mladi morali puno više znati i učiti o hrvatskoj mladosti u devedesetima i o zaslugama hrvatskih branitelja općenito. I osobno sam predlagala da bi svaki učenik osnovne i srednje škole u RH do kraja svog školovanja morao bar jednom posjetiti Vukovar.

MUP: Početkom travnja postali ste počasnom članicom udruge „Hrvatski ratni veterani“, dobitnica ste Povelje za osobite zasluge u obrani i izgradnji Domovine. Kako ste to doživjeli?

J.K.: S velikim ponosom ističem da sam dobitnica mnogih priznanja, da sam počasna članica mnogih Udruga iz Domovinskog rata od Prvog hrvatskog redarstvenika do Udruge roditelja poginulih hrvatskih branitelja i da sam primjerice počasna građanka Vukovara, Iloka, Belog Manastira, Pakrac, Lipika... Sve to doživljavam kao priznanja koja svakim danom moram opravdati u svemu što radim.

MUP: Famozni „topnički dnevničari“ vezani su uz suradnju Vlade RH s haaškim tribunalom, jesu li po Vama MUP i Vlada u tom pitanju konačno zadovoljili sve njihove zahtjeve?

J.K.: Hrvatska Vlada odlučna je u potpunosti surađivati s Međunarodnim kaznenim sudom u okviru svojih obaveza prema Ustavnom zakonu koji je Hrvatski sabor donio u vrijeme predsjednika Tuđmana. U tom smislu nedavno je provedena i interna istražna u MUP-u i ja sam tim poslom, kao predsjednica Savjeta za suradnju s Međunarodnim kaznenim sudom u Haagu, zadovoljna. Nema ni jednog razloga da hrvatska Vlada bilo što skriva i mi smo u tom smislu i dalje potpuno spremni za suradnju.

MUP: Naša zemlja postala je punopravnom članicom NATO saveza? To je i veliki uspjeh Vlade RH. Koje pozitivne promjene to članstvo donosi Hrvatskoj općenito, hoće li se one odraziti i na MUP?

J.K.: Ulazak RH u NATO savez sasvim je sigurno jedan od povijesnih trenutaka za sve nas. Mi smo danas nestalna članica Vijeća sigurnosti UN-a, članica NATO saveza i pregovaramo za ulazak Hrvatske u Europsku uniju. To su sve veliki uspjesi, a ulazak u NATO ne donosi samo vojni savez, nego je to zajedništvo u čuvanju i ostvarivanju mnogih zajedničkih vrijednosti prije svega vladavinu prava, poštivanju ljudskih prava, ostvarenje tržišnog gospodarstva i demokracije u najširem smislu.

Obitelji žrtava smaknutih bez suđenja i prava na obranu, imaju pravo na istinu

MUP: Predsjednica ste vladina Povjerenstva za ljudska prava. HHO se vrlo aktivno uključio u otkrivanje i raskrinkavanje partizanskih i komunističkih zločina počinjenih tijekom 1945. po završetku Drugog svjetskog rata, otvoreno govoreći

o brojnim grobištima i tisućama stradalih. Hoćete li podržati MUP i Državno odvjetništvo u raskrinkavanju počinitelja tih zločina?

J.K.: Kao što znate, nakon prvih vijesti o rezultatima istraživanja u Hudoj Jami ministar Karamarko i ja smo posjetili to strašno mjesto. Tamo smo potvrdili odlučnost svih hrvatskih institucija u razotkrivanju istine o razmjerima tih zločina, ali i o njihovim počiniteljima i nalogodavcima. Ministar Karamarko i ja smo tamo položili cvijeće i zapalili svjeće za bezbrojne žrtve koje su smaknute bez suđenja i bez prava na obranu. Njihove obitelji imaju pravo na istinu o tome što se dogodilo, na mogućnost da svoje najmilije dostoјno pokopaju, ali i na istinu o onima koji su odgovorni za te zločine. Iznimno sam zadovoljna što hrvatsko i slovensko državno odvjetništvo blisko surađuju u pronalaženju odgovora na sva pitanja koja nas tiže.

MUP: Sudjelujete aktivno u pregovorima sa sindikatima u ovo vrijeme globalne gospodarske krize. Dio javnosti i medija u nas kritizira vladine mjere, smanjenje plaća državnim službenicima i namještenicima među kojima su i policijski službenici. Jesu li policijski službenici dovoljno plaćeni za svoj odgovoran i često po sam život opasan posao? Što im možete poručiti?

J.K.: Hvala Vam na mogućnosti da i na ovaj način mogu iskazati svoje poštovanje i zahvalnost svim policijskim službe-

nicima koji časno obavljaju svoj posao. Naravno da bismo bili zadovoljni kad bi njihove plaće bile veće, ali moram istaknuti ozbiljnost i sindikata policijskih službenika u pregovorima s Vladom oko vraćanja osnovice za plaće na razinu iz 2008. godine. Drago mi je što smo potpisali sporazum o tome da ćemo, cim rast BDP-a bude dva ili više posto, dva uzastopna tromjesječja, tu osnovicu vratiti na razinu iz 2009. godine.

O gospodi Kusanić brinut ćemo svi zajedno...

MUP: Posjetili ste obitelj, sina i suprugu prošle godine nesretno stradalog policijskog službenika Marija Kusanića u Karlovcu? Brinete za mnoge slične obitelji čiji su očevi stradali. Vaš komentar?

J.K.: Gospoda Kusanić neobično je hrabra mlada žena kojoj i ovom prigodom iskazujem duboko poštovanje zbog snage koju je pronašla nakon gubitka supruga. Kao što sam rekla u vrijeme posjeta Karlovcu nakon rođenja sinčića brinut ćemo o njoj svi zajedno jer je to najmanje što možemo učiniti čuvajući uspomenu na hrabrog Marija.

MUP: Pravnica ste po struci, dugogodišnja vrsna novinarka, jeste li zadovoljni stanjem u hrvatskim medijima? Prijeti li po Vašem sudu stvarno novi Zakon o kaznenom postupku novinarskim slobodama ili je to još jedna izmišljena hrvatska medijska saga?

MUP info

Tom prilikom Lukovac je podsjetio na niz događaja koji su utjecali na dobru suradnju dviju zemalja: zajednička borba protiv kriminala svih razina, sigurnost građana regije, potpisivanje Sporazuma o dvojnom državljanstvu koje se uskoro očekuje te buduća gradnja crnogorskih autocesta koje će izgraditi hrvatske tvrtke. Karamarko je istaknuo kako će Hrvatska Crnoj Gori pomoći u pristupnim pregovorima Europskoj uniji, osobito oko poglavlja 24. koje se odnosi na policijsku i pravosudnu.

Predstavljeni rezultati projekta i priručnik

U Ministarstvu kulture 18. ožujka predstavljeni rezultati dvogodišnjeg hrvatsko - nizozemskog projekta: "Implementacija okolišnog acquisa vezanog uz zaštitu divljih svojstava reguliranjem trgovine." Projekt vrijednosti 300 000 eura, financiran iz predprijestupnog programa Kraljevine Nizozemske, zajednički su proveli: Uprava za zaštitu prirode Ministarstva kulture, Carinska uprava Ministarstva finansija te granična i kriminalistička policija MUP-a RH. Projekt usmjeren na problematiku prekograničnog prometa zaštićenim divljim vrstama te implementaciju Konvencije o međunarodnoj trgovini ugroženim vrstama divljih životinja i biljaka (CITES) provodio se od siječnja 2007. godine.

Pripremila: Marija ŽUŽUL

*Snimili: Dubravka PAVKOVIĆ POGAČAR,
Ivica LAJTNER*

(Opširnije na www.mup.hr)

Završen seminar za policijske rukovoditelje

U sklopu projekta ADA (Austrian Development Agency), u sjedištu Ravnateljstva policije organiziran je četvrti seminar u "Izgradnji policijskih kapaciteta za suzbijanje trgovine ljudima, krijumčarenja ljudi i ilegalnih migracija" za zamjenike načelnika PU i pomoćnike načelnika uprave. Obuka policijskog menadžmenta sastojala se od tematskih područja :1. Razvijanje strategija i kontroli, studeni 2007.; 2. Marketing kao instrument razvijanja strategije, svibanj 2008.; 3. Planiranje i projektni menadžment, rujan 2008. i 4. Menadžment, konflikt, vremena i tima, ožujak

J.K.: Ja sam uvijek zahvalna hrvatskim medijima koji pokazuju interes za sve osobito osjetljive skupine u hrvatskom društvu koji zaslужuju pozornost, pažnju i objektivno prikazivanje. Budući da sam odrasla u novinarstvu jer sam se tim poslom bavila od 16. godine neću se umoriti dokazujući da je i dobra vijest - vijest. Mediji imaju veliku ulogu u otkrivanju mnogih štetnih pojava, ali imaju i golemu odgovornost. A to se katkada zaboravlja.

MUP: Na inicijativu MUP-a Ravnateljstva policije, policijskih uprava osnivaju se sve više Vijeća za prevenciju na razini gradova, općina kako bi se među mladima preventivnim djelovanjem sprječio kriminalitet, nasilje. Hoće li Vaše ministarstvo pomoći MUP-u u tim pitanjima koja se dotiču i obitelji i mlađe općenito?

J.K.: Apsolutno. Evo ovih dana je moje ministarstvo organiziralo vrlo sadržajan okrugli stol o nasilju među mladima s glavnim pitanjem na koje želimo odgovoriti, a to je: - Kako to nasilje sprječiti? Ističem doprinos ravnatelja policije, gospodina Fabera koji je na okruglom stolu iznio važne podatke, ali i prijedloge na kojima ćemo zajedno raditi. Samo zajedno, sve institucije, slikovito - držeći se za ruke, možemo uistinu nešto napraviti. Za nekoliko dana izaći ćemo s nekoliko prijedloga bez fraza „moralni bismo“, „trebali bismo“ itd. Konkretno, jasno i odlučno.

Nulta tolerancija na korupciju

MUP: Korupcija je jedan od gorućih problema i ne samo u našem društvu. Uz USKOK u Državnom odvjetništvu i MUP-u je počeo djelovati PNUSKOK, na snazi je i vladin antikorupcijski program, donesen je novi ZKP. Hoće li sve te mjere pridonijeti uspješnom suzbijanju korupcije u nas?

J.K.: U suzbijanju korupcije i organiziranog kriminala ništa nas ne smije obešhrabriti i ništa nam se ne smije činiti kao nesavladiv problem. Vlada je stvorila i ne-prekidno stvara, izmjenom zakonodavstva, jačanjem institucija, sve čvršći okvir u kojem je bitno da svatko bez ostatka odradi svoj posao. Nužna je nulta tolerancija na korupciju, bez obzira o tome tko se kako zove i bez obzira do čijih vrata istraga dovela. Nema pravog demokratskog društva u kojem se svakodnevno ne radi na suzbijanju korupcije u zaštiti dostojanstva svakog čovjeka.

Nema tog zanimanja kojim se žena ne bi mogla baviti...

MUP: Primjer ste uspješne žene u struci i politici i ne samo u hrvatskim razmjerima. Sve više žena uspješne su policijske službenice? Bi li se po vašem sudu žene trebale aktivnije uključivati u politička i šira društvena zbivanja u našoj zemlji, do sada tradicionalno tzv. muška zanimanja?

J.K.: Nema tog zanimanja kojim se žena ne bi mogla baviti jednakо uspješno kao i muškarac. Puno smo na tom području napravili, ali je i puno posla pred nama u borbi protiv predrasuda i stereotipa. Vjerujem da će u tome pomoći i Zakon o ravнопravnosti spolova koji je predložilo moje ministarstvo, a prihvatio Hrvatski sabor prošle godine. Ženama treba omogućiti da participiraju u onim poslovima gdje je moć i novac, a ne samo da budu ukras demokracije.

MUP: Imate li nakon silnih obveza vremena za svoje hobije, interese? Vaša najdraža knjiga, film, zabava?

J.K.: Ja toliko puno radim da je posao postao moj hobi. Najbolje se odmaram čitajući. Za najdražu knjigu teško bih se odlučila, to je uglavnom sve što je napisao Miroslav Krleža, a u zadnje vrijeme opet se vraćam gimnazijskim ljubavima kao što su Dostoevski, Tolstoj... Za vrijeme uvijek kratkog godišnjeg odmora čitam isključivo aktualne domaće autore. Od najdražih filmova izdvajam jedan tipično „muški“ to je "Lovac na jelene", ali i neobičan Cabaret i uvijek poticajan "Zameo ih vjetar". Životni moto Scarlett O Harra i meni je najdraži: „Sutra je novi dan“.

Hvala Vam poštovana gospodo ministrici, potpredsjednici Vlade na razgovoru.

Biserka LUKAN
Snimio: Ivica LAJTNER

Novi Zakon o policijskim poslovima i ovlastima

Potreba donošenja novog Zakona o policijskim poslovima i ovlastima¹ (u daljem tekstu Zakon) prvenstveno je uvjetovana donošenjem novog Zakona o kaznenom postupku ali i potrebom poboljšanja djelotvornosti rada policije, poboljšanja zaštite temeljnih prava i sloboda građana, te osuvremenjivanja policijskih poslova i ovlasti².

Prednacrt Zakona polazi od nove koncepcije u kojoj se postojeći Zakon o policiji ("Narodne novine" broj: 129/20-00. i 41/2008.) dijeli u dvije cjeline tako da se u Zakonu o policijskim ovlastima uređuju policijski poslovi i ovlasti a organizacija i ravnopravni status policijskih službenika će se regulirati u „Zakonu o radnopravnom statusu policijskih službenika“.

Pri uređenju policijskog postupanja prednacrt Zakona posebno je vodio računa o međunarodnim standardima o policijskom postupanju, relevantnim domaćim izvorima među kojima su se (uz Ustav RH), posebno uvažavala rješenja iz Zakona o kaznenom postupku i Prekršajnog zakona.

Prednacrt Zakona je podijeljen u šest glava sa 107 članaka, te prijel-

zne i završne odredbe. Predviđa i do- nošenje podzakonskih propisa kojima će se regulirati: izgled odore policijskih službenika, vrsta službenog naoružanja i streljiva te opreme koju su ovlašteni nositi policijski službenici, nošenju oružja i streljiva, način obavljanja kriminalističkog istraživanja, način pružanja pomoći drugim tijelima te jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave i pravnim osobama koje imaju javne ovlasti, obavljanju policijskih poslova u inozemstvu, obavljanju policijskih poslova koje inozemni policijski službenici obavljaju u Republici Hrvatskoj te sudjelovanju policijskih službenika u zajedničkim istragama, načinu postupanja policijskih službenika prilikom obavljanja policijskih poslova i primjeni policijskih ovlasti te načinu postupanja u provođenju izvida kaznenih djela.

Glava I. Uvodne odredbe (članci 1. i 2.)

Uvodne odredbe propisuju područje koje se uređuje Zakonom, svrhu poduzimanja policijskih poslova i provođenja policijskih ovlasti. Policija policijske poslove obavlja i primjenjuje policijske ovlasti radi sprječavanja i otklanjanja opasnosti i u kriminalističkim istraživanjima. Propisivanje policijskih poslova i ovlasti u drugim zakonima je ograničena.

Stjepan Gluščić

U članku 2. određeno je značenje pojmoveva koji se nalaze u Zakonu, te on predstavlja značajnu novinu važnu za jedinstvenu interpretaciju odredbi samog Zakona ali i podzakonskih propisa koji se imaju donijeti. Prednacrt definira slijedeće pojmove: Ministarstvo, policija, policijski službenik, službenik strane policijske službe, ministar, glavni ravnatelj, opasnost, kriminalističko istraživanje, dokazna radnja, policijski posao, policijska ovlast, istražitelj, pritvorska jedinica, pritvorski nadzornik, podatak, protuteroristička zaštita, zbirkica, informa-

¹ Radna skupina koja je izradila Nacrt Zakona dje-lovala je u sastavu:

Ivica Buconjić, državni tajnik - voditelj; Boris Spudić, načelnik Uprave kriminalističke policije - član; Damir Kukavica, načelnik Sektora općeg kriminaliteta, ratnih zločina i terorizma - zamjenik člana; Tihomir Kralj, načelnik Policijskog nacionalnog ureda za suzbijanje korupcije i organiziranog kriminaliteta - član; Siniša Žarković, policijski službenik u Odjelu za unapređenje rada i razvoj policije u Uredu ravatelja policije - zamjenik člana; mr. sc. Stjepan Gluščić, načelnik Policijske akademije - član; prof. dr. sc. Berislav Pavišić, redoviti profesor - član; Tatjana Vučetić, državna tajnica - član; Marina Dujmović-Vuković, državna tajnica - član; Dra- gan Novosel, prvi zamjenik Glavnog državnog odvjetnika RH - član

² Pri pisanju prikaza korišteni su materijali izrađeni u radnoj skupini za izradu Zakona o policijskim poslo-vima i ovlastima.

MUP info

2009. Seminar je uspješno završen dodjelom certifikata i najavom nastavka aktivnosti u suradnji sa ADA - stručnjacima.

Tatjana VLAH-MARTINOVIC

Otkriven počinitelj 19 teških krađa

Policajci službenici PP Kutina, PU sisačko-moslavačke, dovršili su kriminalističku obradu nad 50-godišnjakom s područja Popovače za kojega je utvrđeno da je od 1. listopada 2008. do 28. veljače ove godine na tom području počinio 19 teških krađa provalama u vikendice.

Prilikom nasilnih ulazaka u vikendice isti u većini slučajeva nije ništa otuđio, dok je samo u nekoliko slučajeva otuđio većinom prehrambene proizvode ili alkoholna pića, a iz jedne lovačku pušku i oko 100 patrona, nakon čega je pušku i streljivo prodao.

Tijekom kriminalističke obrade izvršena je pretraga njegove kuće gdje su pronađene i oduzete dvije puške i 27 komada puščanog streljiva.

Zbog teških krađa protiv istoga je nadležnom ODO-u podnesena kaznena prijava, kao i optužni prijedlog radi počinjenih prekršaja iz Zakona o oružju.

U obiteljskoj kući u Glini pronađena veća količina cigareta

Policajci službenici PP Gline dovršili su kriminalističku obradu nad 46-godišnjakom iz Gline zbog osnovane sumnje da je od početka ove godine pa do 31. ožujka iz BiH u Hrvatsku prokrijumčario veću količinu cigareta.

Izvršenom pretragom njegovog doma pronađeno je i oduzeto 1.265 kutija cigareta raznih marki s nadzornim markicama Ministarstva financija RH za izvoz i markicama Republike Bosne i Hercegovine, koje je prodavao. Pronadena su i oduzeta i četiri komada streljiva vojnog podrijetla i dva vojna noža za automatsku pušku.

cijiski sustav, nalog, zapovijed, zahtjev i zajednička istražna.

Glava II. (članci 3. - 12.)

Zakon u članku 3. kataloški određuje četrnaest skupina policijskih poslova i to: zaštitu života, prava, slobode, sigurnosti i nepovredivosti osobe; zaštitu javnog reda i mira te imovine; sprječavanje kaznenih djela i prekršaja, njihovo otkrivanje i prikupljanje podataka o tim djelima i počiniteljima; traganje za počiniteljima kaznenih djela za koja se progoni po službenoj dužnosti i prekršaja i njihovo dovođenje nadležnim tijelima; traganje za imovinskom koristi stečenoj kaznenim djelom; nadzor i upravljanje cestovnim prometom; protuexplozisku zaštitu; poslove sa strancem; nadzor državne granice; zaštitu zračnog prometa; poslove na moru i unutarnjim plovnim putovima; osiguranje i zaštitu osoba, objekata i prostora; postupanje s uhićenikom i pritvorenikom i radnje koje se poduzimaju iz sigurnosnih razloga propisuje Zakon o policijskim poslovima i ovlastima. Izvan navedenog kataloga policijski posao se ne može ustanoviti nekim drugim propisom

U čl. 4. - 12. propisuju se opća pravila, načela za obavljanje policijskih poslova i primjene policijskih ovlasti. Policijski službenik obavlja policijski posao i primjenjuje policijsku ovlast po službenoj dužnosti, na temelju zapovijedi nadređenog i na temelju zakonom propisanog naloga nadležnog tijela. Nalozi i zapovijedi moraju biti utemeljeni na zakonu, jasni i određeni (načelo zakonitosti), a pri njihovu izdavanju mora se imati u vidu razmjer između povoda i cilja obavljanja policijskog posla (načelo razmjernosti). Policijski službenik mora odbiti izvršiti nalog ili zapovijed za koje je očito da se njihovim izvršenjem čini kazneno djelo, o čemu je obvezan odmah izvestiti višeg nadređenog, višeg državnog odvjetnika, predsjednika suda ili čelnika drugog nadležnog tijela (čl. 4.).

Prilikom postupanja policijski službenik mora imati u vidu razmjer između povoda i cilja obavljanja policijskog posla te je obvezan primijeniti policijsku ovlast kojom se manje zahvaća u slobode i prava čovjeka, a postiže cilj obavljanja policijskog posla (čl. 5.). U članku 6. se predviđa se dužnost policije da poduzme mjere nužne za otklanjanje

nje izravne opasnosti za ljudi i imovinu, ako je očigledno da te mjere ne mogu pravodobno poduzeti nadležna tijela a policijski službenici se obvezuju da i izvan službe poduzmu radnju spašavanja života i zaštite osobne sigurnosti ljudi i imovine. Prema članku 7., policija na zahtjev suda, državnog odvjetnika ili državnog tijela, tim tijelima pruža pomoć ako se prilikom provođenja službene radnje opravdano očekuje pružanje otpora. Pod istim uvjetima policija na njihov zahtjev, pruža pomoć i drugim pravnim osobama s javnim ovlastima. Članak 8. uređuje suradnju policije s državnim tijelima, jedinicama lokalne i područne (regionalne), samouprave pravnim osobama koje imaju javne ovlasti te sa drugim tijelima, organizacijama, zajednicama, nevladim organizacijama i građanima u poduzimanju mjera radi ostvarivanja sigurnosti građana i imovine, razvijanju partnerskih odnosa, sprječavanju i otkrivanju nedopuštenih ponašanja unapređenju sigurnosti i otklanjanju opasnosti. Informiranje je uređeno u članku 9., suradnja s inozemnim policijama u čl. 10. Obveza policije da tijekom izvida kaznenih djela i prekršaja postupa sukladno odredbama Zakona o kaznrenom postupku i Prekršajnog zakona uređena je člankom 11., a mogućnost prikrivenog obavljanje policijskog posla je predmet uređenja u članku 12. Policijski posao se može obavljati prikriveno. Prikrivanje se odnosi na pravni posao, pravnu i fizičku osobu, tijelo državne vlasti i sredstva komuniciranja. Prikriveno obavljanje policijskih ovlasti je podložno posebnom postupku izdavanja naloga od strane glavnog ravnatelja, a izričito je istaknuto da se za postupanje u okvirima naloga policijski službenik - izvršitelj, ne može pozivati na odgovornost, a sredstva pribavljena tim radnjama ulaze u državni proračun.

Glava III. Policijske ovlasti i opća pravila njihove primjene (čl.13. - čl. 22.)

Ova cjelina, uz glavu IV. predstavlja srž samog Zakona, njegov najvažniji dio. U ovoj glavi Zakon normira obvezu policijskog službenika da policijske ovlasti primjenjuje u skladu s Ustavom i zakonom, te da je dužan poštovati dobrostanstvo, ugled i čast svake osobe, kao i druga temeljna prava i slobode

čovjeka. Posebno obzirno se mora postupati prema djeci, maloljetnim, starim i nemoćnim osobama, te prema žrtvi kaznenog djela i prekršaja (čl. 14.) Policijske ovlasti su: prikupljanje, procjena, pohrana, obrada i korištenje podataka; provjera i utvrđivanje identiteta osoba i predmeta; prikupljanje obavijesti od građana; pozivanje; dovođenje i privodenje; traganje za osobama i predmetima; privremeno ograničenje slobode kretanja; davanje upozorenja i naredbi građana; uporaba tuđeg prijevoznog sredstva i telekomunikacijskog uređaja; privremeno oduzimanje, čuvanje i prodaja predmeta; zaprimanje prijava, podnošenje kaznenih prijava, optužnih prijedloga i izvješća; osiguranje mjesta dogadaja; provjera uspostavljanja telekomunikacijskog kontakta; poligrafsko ispitivanje; pregled dokumentacije; ulazak i pregled objekata i prostora; ulazak u tuđi dom; pregled osoba, predmeta i prometnih sredstava; javno raspisivanje nagrade; snimanje na javnim mjestima; prikrivene policijske radnje; uporaba sredstava prisile; zaštita žrtava kaznenih djela i drugih osoba; provjera zastave, progona, zauzimanje i uzapćenje i sprovođenje plavnog objekta. Policijske ovlasti se mogu propisati i drugim zakonima.

Zakon propisuje da se policijski poslovi obavljaju u službenoj odori, posebice kad policijski službenik obavlja poslove održavanja javnog reda i mira, nadzora i upravljanja prometom na cestama, nadzora državne granice ili druge poslove prema propisima o načinu postupanja policije. Policijski poslovi obavljaju se i u građanskom odjelu, ako ovim zakonom ili drugim propisom nije drukčije propisano (čl. 15. i 16.). U članku 17. Zakon propisuje obvezu i način predstavljanja policijskih službenika. Policijski službenik koji poduzima prikrivene policijske radnje ili koji prema posebnom zakonu poduzima posebne dokazne radnje nije se dužan predstaviti. Nadalje se propisuje način primjene ovlasti prema maloljetnim osobama, mlađim punoljetnim osobama i u predmetima kaznenopravne zaštite djece i maloljetnika, vojnim osobama i osobama s imunitetom (čl. 18. - 20.). Članak 21. ovlašćuje policijskog službenika na nošenje službenog oružja i streljiva, te određuje da se ono, kao i druga sredstva prisile koriste uz uvjete koji su posebno propisani u ovom Zakonu.

Policijski službenici mogu sudjelovati u obavljanju policijskih poslova u inozemstvu pod uvjetima određenim međunarodnim pravom a strani policijski službenici mogu obavljati pojedine policijske poslove na području Republike Hrvatske, sukladno propisanim uvjetima (čl. 22.).

Glava IV. Pojedine policijske ovlasti (čl. 23. - 102.)

Ova glava predstavlja najopsežniju i najuređenije područje u Zakonu. U ovoj glavi Zakon uređuje pojedine ovlasti iz čl. 13. glave III. Polazište u uređenju je takvo da Zakon propisuje uvjete, način primjene kao i ovlaštenike primjene ovlasti. Načini primjene nisu uređeni u potpunosti već se određuje da će se urediti podzakonskim propisima. Pri uređenju pojedinih policijskih ovlasti Zakon je vodio računa da ona ne kolidiraju s drugim propisima, prije svega pravilima kaznenog i prekršajnog postupka. Zakon nastoji postići da se policijske ovlasti urede na zakonskoj razini, dok se provedbena komponenta može urediti i provedbenim propisom. Zakon uređuje: uvjete poduzimanja, odnos prema temeljnim pravima i slobodama osoba prema kojima se poduzimaju, prostor u kojem djeluje policijski službenik i zaštitu prava osoba koje bi mogle biti zahvaćene policijskim ovlastima.

1. Prikupljanje, procjena, pohrana, obrada i korištenje podataka je ovlast temeljem koje policija prikuplja podatke o osobama od kojih prijeti opasnost, kojima prijeti opasnost, nestalim osobama, osobama za koje se sumnja da pripremaju ili su počinile kaznena djela za koja se progoni po službenoj dužnosti, nezakonito pribavljenoj imovinskoj koristi, objektima, postrojenjima ili pojavama od kojih prijeti opasnost. Pri prikupljanju, obradi, pohrani i korištenju podataka policija mora posebno skrbiti o zaštiti tajnosti podataka (čl. 23.). Podaci se mogu pohranjivati u zbirke kad je to određeno Zakonom o policijskim poslovima i ovlastima i drugim propisima, a mogu se koristiti samo u svrhu zbog koje je zbirka ustrojena, a u drugu svrhu samo ako je to propisano zakonom, te dati na korištenje drugim tijelima i osobama samo ako je to propisano međunarodnim pravom ili zakonom (čl.

24.). Osoba čiji se podaci nalaze u zbirci ima, sukladno posebnom zakonu, pravo razgledavanja dijela zbirke o kojem je obavijest dostavljena tijelu nadležnom za zaštitu osobnih podataka (čl. 28.).

2. Provjera i utvrđivanje identiteta osoba i predmeta, jedna je od najčešće primjenjivanih policijskih ovlasti. Zakon normira provjeru identiteta osoba, utvrđivanje identiteta osoba i provjeru i utvrđivanje identiteta predmeta. Propisuje se kad policijski službenik mora te kad može, temeljem vlastite prosudbe utvrditi ili provjeriti identitet. Policijski službenik je obvezan osobu nad kojom je primijenio ovlast provjere ili utvrđivanja identiteta upoznati s razlogom provjere njenog identiteta. Samo iznimno se može uskratiti obavijest o stvarnom razlogu provjere identiteta i svojstvu policijskog službenika (čl. 30. - 35.).

3. Prikupljanje obavijesti od građana može se poduzeti kad postoji osnova sumnje da je počinjeno kazneno djelo za koje se progoni po službenoj dužnosti ili prekršaj. Obavijesti se mogu prikupljati od osoba za koje je vjerojatno da imaju saznanja o okolnostima u svezi s počinjenim kaznenim djelom ili prekršajem, u službenim prostorijama, na radnom mjestu osobe, drugom pogodnom mjestu, a uz prethodni pristanak osobe i u njezinu domu. Kad se obavijesti prikupljaju po nalogu državnog odvjetnika ili suda, postupa se prema posebnom zakonu (Zakon o kaznenom postupku ili Prekršajni zakon).

Posebno osposobljeni policijski službenici prikupljanje obavijesti od djeteta, u pravilu u nazočnosti roditelja, skrbnika, udomitelja ili stručne osobe, po mogućnosti u domu djeteta a iznimno u školskim prostorima uz prisutnost pedagoga, psihologa ili druge stručne osobe. Roditelj, skrbnik ili udomitelj neće biti nazočan prikupljanju obavijesti od djeteta ili maloljetnika ako postoji sumnja da je počinio kazneno djelo ili prekršaj na štetu djeteta ili maloljetnika.

Prikupljanje obavijesti, može se provoditi i uz prikrivanje svojstva policijskog službenika (čl. 36. - 39.).

4. Pozivati se može osoba za koju je vjerojatno da raspolaže s obavijestima korisnim za obavljanje policijskog posla. Pozivanje se obavlja pisanim putem a

MUD info

Zbog kaznenog djela nedozvoljene trgovine protiv istoga je nadležnom ODO-u podnesena kaznena prijava, kao i optužni prijedlog radi počinjenog prekršaja iz Zakona o oružju, dok je zbog prekršaja iz Zakona o posebnom porezu na duhanske proizvode Carinarnici Zagreb podnesena obavijest o počinjenom prekršaju.

Iva HRANITELJ

PP Donji Miholjac dobila rampu za invalide

PP Donji Miholjac (PU osječko-baranjska) napokon je dobila rampu za invalide zahvaljujući izvrsnoj suradnji s lokalnom zajednicom. Naime, Grad Donji Miholjac, na čelu s gradonačelnikom Stjepanom Vidukom, je 5. prosinca 2008. na sjednici Gradskog poglavarstva odlučio financirati izgradnju rampe za invalide ispred lokalne Policijske postaje, kojoj gravitira gotovo 21.000 donjomiholjačkog stanovništva. U postaji funkcioniра Upravni odjel u kojem građani podnose zahtjeve za izradu osobnih iskaznica, putovnica, vozačkih dozvola, dozvola za oružje... Nakon odluke o financiranju gradnje raspisan je javni natječaj putem kojega je za izvođača izabrana tvrtka "Trcovic" d.o.o. Donji Miholjac, koja je imala najpovoljniju ponudu za izgradnju rampe. Vrijednost investicije je gotovo 50.000 kuna, a u financiranje su se uključile i sve četiri donjomiholjačke općine: Magadenovac, Viljevo, Moslavina i Marijanci.

E.R.

poziv mora sadržavati naziv, mjesto i adresu ustrojstvene jedinice Ministarstva, razlog, mjesto i vrijeme pozivanja. Osoba koja je uredno pozvana zbog davanja obavijesti, a nije se odazvala pozivu, može se privesti samo ako je u pozivu na to bila upozorenata ili iz okolnosti očito proizlazi da odbija primitak poziva. Osoba koja se odazvala pozivu ili je bila prisilno privredna, a odbije dati obavijest, ne smije se ponovno pozivati zbog istog razloga. Osobu koja se nalazi u domu smije se pozivati u vremenu od 06.00 do 22.00 sata, a ako postoji opasnost od odgode, osobu od koje se traži obavijest policijski službenik je na temelju izričitog naloga ovlašten pozvati izvan propisanog vremena.

Pozivanje se može obaviti i usmeno ili odgovarajućim telekomunikacijskim sredstvom, a iznimno se osobe smiju pozivati i putem sredstava javnog priopćavanja kad je to potrebno zbog opasnosti od odgode, sigurnosti postupanja ili kad se poziv upućuje većem broju osoba. Maloljetne osobe se pozivaju putem roditelja ili staratelja (čl. 40. - 42.)

5. Zakon u čl. 43. - 47. normira dovođenje i privodenje. Osoba se dovodi na temelju pisane zapovijedi nadređenog ili naloga nadležnog tijela izdanog na temelju zakona, a privodi bez pisane zapovijedi i naloga. Privesti se može: uhićenika; osobu za koju treba utvrditi identitet; osobu za kojom je raspisana potraga; osobu koja je uredno pozvana radi davanje obavijesti a nije se odazvala pozivu a na to je bila upozorenata ili iz okolnosti proizlazi da očito izbjegava primitak poziva te u drugim slučajevima predviđenim posebnim zakonom.

Nije dopušteno dovoditi ili privoditi osobe čije je kretanje znatno otežano zbog bolesti, starosti ili trudnoće, te osobu za koju se opravdano pretpostavlja da bi joj se dovođenjem bitno pogoršalo zdravlje. Osoba koja obavlja poslove koji se ne smiju prekidati neće se dovoditi ili privoditi dok joj se ne osigura odgovarajuća zamjena.

Policijski službenik je dužan osobu koju dovodi ili privodi, prije dovođenja i privodenja upoznati s razlozima poduzimanja te radnje i o pravu na obavještanje člana obitelji ili druge osobe koju ta osoba odredi.

6. Traganje za osobama i predmetima, provodi se raspisivanjem potrage i objave. Potraga se raspisuje za osobama a objava radi utvrđivanja prebivališta ili boravišta osoba, utvrđivanja identiteta osobe koja nije u stanju dati osobne podatke ili mrtvog tijela osobe za koju se ne mogu utvrditi osobni podaci; pronalaženja predmeta u svezi kaznenog djela ili prekršaja ili predmeta koji su pronađeni ili nestali; oduzimanja predmeta ili isprava na temelju odluke suda ili tijela uprave (čl. 48. - 50.).

7. Privremeno ograničenje slobode kretanja, moguće je prema nacrtu Zakona kroz dva oblika. Prvi se određuje radi sprječavanja počinjenja kaznenih djela ili hvatanja počinitelja kaznenog djela a drugo radi otklanjanja opasnosti za ljudi ili imovinu. Privremeno se može ograničiti pristup ili kretanje u određenom prostoru ili objektu ili zadržati osobe radi sprječavanja počinjenja kaznenog djela za koje se progoni po službenoj dužnosti ili prekršaja; pronalaženja i hvatanja počinitelja kaznenog djela za koje se progoni po službenoj dužnosti ili prekršaja za koji je propisana kazna zatvora; pronalaženja i hvatanja osoba za kojima se traga; pronalaženja tragova i predmeta koji mogu poslužiti kao dokaz da je počinjeno kazneno djelo za koje se progoni po službenoj dužnosti ili prekršaj za koji je propisana kazna zatvora ili osiguranja štićenih osoba, objekata ili prostora. Ovo ograničenje slobode kretanja može trajati samo onoliko dugo koliko je nužno radi ostvarenja cilja radi kojega je primijenjeno, a naj dulje šest sati (čl. 51.).

Drugo ograničenje slobode kretanja je moguće, u slučajevima kad postoji opasnosti za život ljudi ili imovinu, privremeno se može ograničiti pristup, kretanje ili zadržavanje u prostoru ili objektu. U pravilu ograničenje smije trajati naj dulje dvanaest sati. U oba slučaja će policijski službenik kad to dopuste okolnosti, priopćiti razloge provođenja radnji (čl. 52.).

8. Davanje upozorenja i naredbi građanima primjenjuje se sa ciljem sprječavanja nastanka štetnih posljedica prouzrokovanih ponašanjem neke osobe (upozorenje) odnosno radi otklanjanja opasnosti za život ljudi ili za imovinu, sprječavanja počinjenja kaznenih dje-

la i provedbe drugih policijskih ovlasti ili izvršenja policijskih poslova (čl. 53. i čl. 54.). Upozorenja i naredbe se daju usmeno, pisano ili na drugi propisani način (svjetlosnim i zvučnim signalima, znakovima, rukom).

Nova policijska ovlast: uporaba tuđeg prijevoznog sredstva i telekomunikacijskog uređaja

9. Uporaba tuđeg prijevoznog sredstva i telekomunikacijskog uređaja, je nova policijska ovlast temeljem koje policijski službenik može i bez pristanaka osobe, uporabiti prijevozno sredstvo kojim se ta osoba služi, radi: prijevoza osobe kojoj je ugrožen život; sprječavanja počinjenja kaznenog djela za koje se progoni po službenoj dužnosti ili progona počinitelja takvog kaznenog djela, kada drukčije ne može provesti tu radnju. Telekomunikacijskim uređajem može se poslužiti, radi: obavlještavanja o opasnosti za život i imovinu; tijekom progona počinitelja kaznenog djela za koje se progoni po službenoj dužnosti; obavlještavanja o vjerojatnosti počinjenja kaznenog djela za koje se progoni po službenoj dužnosti.

Policijски službenик који је примјенио ову ovlast mora одmah о razlozima uporabe tuđeg prijevoznog sredstva obavjestiti nadređenог policijskog službenika, te чим је то могуће osobi, чије је sredstvo ili uredaj upotrijebljen izdati odgovarajućу potvrda s navođenjem razloga uporabe.

Osoba od koje je sredstvo ili uredaj uporabljen ima pravo na naknadu troškova uporabe i drugih troškova nastalih uporabom sredstva ili uredaja (čl. 56. i 57.).

10. Privremeno oduzimanje, čuvanje i prodaja predmeta policijska je ovlast kojom se privremeno oduzimaju predmeti za koje je vjerojatno da su namijenjeni počinjenju kaznenog djela za koje se progoni po službenoj dužnosti ili prekršaja; kad je to potrebno radi zaštite opće sigurnosti; kad je predmet moguće uporabiti za samoozljedivanje, napad, bijeg, te skrivanje ili uništenje tragova kaznenog djela za koje se progoni po službenoj dužnosti ili prekršaja te kad je to određeno posebnim propisom. Kad prestanu razlozi zbog kojih je predmet

privremeno oduzet, on se vraća osobi od koje je oduzet, osim ako zakonom ili odlukom nadležnog tijela, nije drukčije određeno. Privremeno oduzeti predmeti se moraju čuvati, mogu se prodati kad im prijeti opasnost od uništenja ili značajnog gubitka vrijednosti predmeta; kad je čuvanje i održavanje predmeta vezano s nerazmjerne visokim troškovima ili teškoćama ili kad ovlaštena osoba ne preuzme privremeno oduzeti predmet u određenom roku nakon što je upozrена da će predmet biti prodan ako ga ne preuzme ili ako se ne može utvrditi vlasnik predmeta. Prodaja predmeta obavlja se na javnoj dražbi, a sredstva ostvarena prodajom dio su državnog proračuna (čl. 58. - 61.).

11. Zaprimanje prijava, podnošenje kaznenih prijava, optužnih prijedloga i izvešća je policijska ovlast kojom je propisana obveza policije da zaprima kaznene prijave, način i postupak zaprimanja, sadržaj prijave koju podnosi policija te obveza policije da postupa po zaprimljenim prijavama kad se radi o kaznenim djelima za koje se progoni po službenoj dužnosti. Kad se utvrdi da se radi o kaznenim djelima za koje se progoni po privatnoj tužbi ili se utvrdi da događaj koji je prijavljen nema obilježja kaznenog djela, policija je obvezna o tome izvijestiti podnositelja. Na zahtjev osobe ovlaštene na podnošenje privatne tužbe, policijski službenik je dužan poduzeti radnje za utvrđivanje vjerojatnog počinitelja koje ta osoba ne može sama poduzeti (čl. 62. - 65.).

12. Osiguranje mesta događaja poduzima se kad se sazna za počinjenje kaznenog djela za koje se progoni po službenoj dužnosti, prekršaja ili drugog događaja povodom kojega je potrebno pregledati mjesto događaja ili obaviti očevid. Policijski službenik koji osigura mjesto događaja ovlašten je prema okolnostima mesta i događaja, označiti prostor mesta događaja; zabraniti pristup i snimanje mesta događaja; pribaviti podatke o osobama koje imaju saznanja o događaju; poduzeti mjere za sprječavanje nastupa opasnosti i štete za osobe i imovinu; poduzeti mjere zaštite žrtve te poduzeti druge mjere propisane zakonom (čl. 66. - 67.).

13. Provjera uspostavljanja telekomunikacijskog kontakta poduzima se sa ciljem sprječavanja opasnosti, nasilja, sprječavanja i otkrivanja kaznenog djela za koje se progoni po službenoj dužnosti, na način da policijski službenik, temeljem pisanih odobrenja čelnika kriminalističke policije Ministarstva, može od davatelja telekomunikacijskih usluga zatražiti provjeru istovjetnosti, trajanja i učestalosti kontakta određenih telekomunikacijskih adresa. Provjera može obuhvaćati i utvrđivanje mesta na kojima se nalaze osobe koje uspostavljaju telekomunikacijski kontakt, te identificacijske oznake uređaja (čl. 68.).

14. Poligrafsko ispitivanje je normirano tako da ga je moguće provesti nakon što je osoba koju se želi ispitati upoznata s radom poligrafa; s pravom

da se ne podvrgne ispitivanju; da rezultat ispitivanja ne može biti uporabljen kao dokaz u postupku i nakon što osoba dade pisanu suglasnost. Pisanu suglasnost za poligrafsko ispitivanje maloljetnika daje roditelj ili skrbnik. Ako su roditelj ili skrbnik mogući počinitelji kaznenog djela na štetu maloljetnika, suglasnost za poligrafsko ispitivanje daje nadležno tijelo socijalne skrbi. Poligrafsko ispitivanje mora se prekinuti ako osoba od koje se traže obavijesti, nakon što je dala pisanu suglasnost, izjavi da istu povlači.

Poligrafskom ispitivanju ne smije se podvrgnuti osoba: koja je pod utjecajem alkohola, opojnih droga ili drugih psihotaktivnih tvari; koja ima ozbiljna srčana oboljenja; u stresnom stanju; koja uzima lijekove za smirenje; koja pokazuje vidljive znakove duševne bolesti ili poremećenosti; osjeća intenzivnu fizičku bol te trudnica i rodilja (čl. 69. i čl. 70.).

15. Pregled dokumentacije može se poduzeti kod fizičkih i pravnih osoba kad se provodi kriminalističko istraživanje. Ukoliko je potrebno oduzeti dokumentaciju postupa se sukladno odredbama o oduzimanju predmeta (čl. 71. i čl. 72.)

16. Ulazak i pregled objekata i prostora državnih tijela i pravnih osoba, te drugih poslovnih prostora radi; pružanja pomoći; otklanjanja ozbiljne opasnosti po život i zdravlje ljudi ili imovinu većeg opsega; pronalaženja počinitelja kaznenog djela za koje se progoni po službenoj dužnosti ili prekršaja, kojeg neposredno progoni; postupanja po dojavu o

prisutnosti eksplozivne naprave ili druge opasnosti ili vjerojatnosti počinjenja teškog kaznenog djela te osiguranja štićenih osoba, objekata i prostora. Policijski službenici su prije ulaska i pregleda koji je usmjeren na otklanjanje opasnosti ili pronalaženje počinitelja kaznenog djela obvezni izvjestiti odgovornu osobu i zatražiti da prisustvuje pregledu. Iznimno, ako to nalažu posebne okolnosti, obavijest i poziv može se dati i nakon ulaska i otpočinjanja pregleda. Razlog ulaska i otpočinjanja pregleda bez prethodnog obavještavanja odgovorne osobe, mora se posebno obrazložiti u pisanom izješču.

Za ulazak i pregled mogu se koristiti tehnička sredstva i službeni psi. O ulasku i pregledu sačinjava se izješće te izdaje potvrda (čl. 73.).

17. Ulazak u tuđi dom moguće je poduzeti temeljem više zakonskih propisa. Zakon o policijskim ovlastima određuje da policijski službenik može bez pisanog naloga ući i obaviti pregled tuđeg doma i s njim povezanih prostorija ako: to držatelj stana ili stanačar traži; je to prijeko potrebno zbog poziva u pomoć; je to prijeko potrebno radi otklanjanja ozbiljne opasnosti po život i zdravlje ljudi ili imovinu većeg opsega; radi izvršenja naloga o dovođenju i kada je to određeno posebnim propisom.

Ako na drugi način nije moguće ući u dom, policijski službenik može nasilno otvoriti dom ili za ulazak koristiti nužni prolaz kroz prostorije u posjedu druge osobe a ako je nakon ulaska u tuđi dom i druge prostorije utvrđeno da je potrebno obaviti očevid ili pretragu, mora

se postupiti prema pravilima o odgovarajućoj dokaznoj radnji u posebnom zakonu (Zakon o kaznenom postupku, Prekršajni zakon). O poduzetim radnjama mora se sastaviti pisano izješće te izdati potvrda o ulasku i obavljenom pregledu (čl. 74.).

18. Pregled osoba, predmeta i prometnih sredstava može se obaviti kad: treba spriječiti bijeg počinitelja kaznenog djela za koje se progoni po službenoj dužnosti; je potrebno otkriti tragove kaznenog djela ili druge dokaze, je to potrebno radi zaštite opće sigurnosti.

Pregled osobe obavlja osoba istoga spola. Iznimno, kad je nužan žuran pregled osobe radi oduzimanja oružja ili predmeta prikladnih za napad ili samoozlijedivanje, pregled može obaviti osoba drugog spola. Prilikom pregleda mogu se koristiti tehnička sredstva i službeni psi. Pri poduzimanju pregleda policijski službenik može nasilno otvoriti zatvoreno prijevozno sredstvo ili rastaviti predmet kojeg osoba nosi sa sobom, samo ako postoji neposredna opasnost za život ljudi ili imovinu, ako drukčije nije propisano posebnim zakonom (Zakon o kaznenom postupku, Prekršajni zakon). Pregled predmeta i prometnih sredstava se obustavlja, ako se pregledom otkriju tragovi kaznenog djela za koje se progoni po službenoj dužnosti ili drugi dokazi, ili je potrebno nasilno otvaranje ili rastavljanje predmeta pregleda. Nakon obustave pregleda prema potrebi, postupa se prema pravilima o pretrazi. O radnjama se sastavlja izješće.

Prema odredbama Zakona o kaznenom postupku čl. 245. državni odvjetnik je ovlašten sam naložiti pretragu osobe i sredstava prijevoza uz naknadnu konvalidaciju od strane suca istrage. Policijski službenik koji utvrdi postojanje okolnosti koje zahtijevaju pretragu dužan je o tome obavijestiti državnog odvjetnika i postupiti prema njegovu nalogu (čl. 75. - 77.).

19. Javno raspisivanje nagrade odnosi se na dobivanje obavijesti važnih za: otkrivanja i uhićenja osobe koja je počinila teško kazneno djelo ili kazneno djelo koje je posebno uznemirilo javnost; pronalaženja nestale osobe ili drugih opravdanih slučajeva kada su obavijesti građana potrebne u ostvarenju policijskih poslova. Raspisivanje nagrade

može se objaviti u sredstvima javnog priopćavanja ili na drugi način.

Na nagradu nema pravo osoba koja je dala obavijest za koju je raspisana nagrada, ako policija već raspolaže tom obavijesti (čl. 78.).

20. Snimanje na javnim mjestima poduzima se radi sprječavanja kaznenih djela za koja se progoni po službenoj dužnosti i prekršaja, snimanjem audio - video uredajima. Mogu se snimati i javna okupljanja kad postoji opasnost da će prilikom javnog okupljanja doći do ugrožavanja života i zdravlja ljudi ili imovine. Snimanje područja državne granice i graničnih prijelaza može se poduzeti radi nadzora državne granice. Namjera snimanja mora se prethodno javno objaviti (čl. 79.).

21. Prikrivene policijske radnje poduzimaju se ako je očigledno da se drugim radnjama neće postići cilj policijskog posla. Prikrivene policijske radnje su: motrenje; pratnja i klopka. Zapovijed za poduzimanje, sadržaj i trajanje prikrivene policijske radnje, izdaje glavni ravnatelj ili osoba koju on ovlasti (čl. 80.).

22. Uporaba sredstava prisile je u Zakonu vrlo detaljno regulirana. Zakon u čl. 81. određuje katalog sredstava prisile s ukupno trinaest vrsta takvih sredstava i to: tjelesnu snagu; raspršivač sa nadražujućom tvari; palicu; sredstva za vezivanje; uredaj za prisilno zaustavljanje motornog vozila; službene pse; službene konje; posebna motorna vozila; kemijska sredstva; vatreno oružje; uredaj za izbacivanje vode; eksplozivna sredstva i posebna oružja.

Načela od kojih se polazi u uređenju uporabe sredstava prisile su: 1. nužnost, 2. razmjernost, 3. postupnost, 4. posebni obzir prema određenim kategorijama osoba i posebnim situacijama te 5. isključenje primjene u slučajevima mogućeg stradanja trećih osoba.

Odredba čl. 91. predstavlja polaznu i ključnu odredbu za uporabu vatrenog oružja prema osobama. Upravo su u toj odredbi propisana četiri slučaja u kojima je policijski službenik ovlašten uporabiti vatreno oružje. Pri tomu valja imati u vidu da se u dva slučaja zapravo radi o slučajevima u kojima vatreno oružje može uporabiti i građanin (članak 91. točke 1. i 2.). U oba ta slučaja se radi o uporabi

vatrenog oružja u situacijama u kojima je isključena protupravnost. U svega dva slučaja preostala slučaja Zakon predviđa posebnu policijsku ovlast na uporabu vatrenog oružja i to: ako na drugi način policijski službenik ne može uhititi osobu zatečenu u kaznenom djelu za koje se može izreći kazna zatvora od najmanje deset godina ili osobu za kojom je raspisana potraga zbog počinjenja takvog kaznenog djela ili ako na drugi način ne može spriječiti bijeg osobe koja je osumnjičena ili optužena za ili je pobegla s izdržavanje kazne zatvora za takvo kazneno djelo. Na taj način Zakon strogo ograničava i precizira uporabu vatrenog oružja od strane policijskog službenika na jasno prepoznatljiva i točno određena četiri slučaja.

Zakon također uređuje postupak uporabe vatrenog oružja (članak 92.), isključenje uporabe vatrenog oružja u određenim situacijama ili prema određenoj osobi (članak 93.), te neka druga pitanja u svezu s tim (članici 94., 95.). U Zakonu su također odredbe o zaštiti policijskog službenika nakon uporabe sredstava prisile (članak 98.), prema kojoj su osobni podaci policijskog službenika koji je uporabio vatreno oružje tajna te kad se protiv policijskog službenika vodi kazneni postupak ili postupak za naknadu štete zbog uporabe sredstava prisile ili drugih radnji u obavljanju policijskog posla, Ministarstvo mu osigurava pravnu pomoć na teret Ministarstva u tom postupku i nakon što mu je prestao radni odnos u Ministarstvu. Ministarstvo policijskom službeniku koji uporabi vatreno oružje osigurava nužnu medicinsku i psihosocijalnu pomoć. Zakon propisuje i da je isključena odgovornost policijskog službenika kad su sredstva prisile uporabljeni na način propisan zakonom. .

Posebni slučaj uporabe vatrenog oružja u okviru progona plovнog objekta je također detaljno uređen u čl. 101.

23. Zaštita žrtava kaznenih djela i drugih osoba je policijska ovlast kojom se u osnovi regulira temeljna zaštita žrtava i svjedoka kaznenih djela i dio je cjeline propisa o zaštiti ovih skupina osoba (čl. 99.).

24. Provjera zastave, progon, zaustavljanje, uzapćenje i sprovodenje plovнog objekta je ovlast kojom se pro-

pisuje policijsko postupanje u obavljanju policijskih poslova na moru i unutarnjim plovним putovima policijski (čl. 100. i čl. 101.).

25. Radnje poduzete iz sigurnosnih razloga predstavljaju primjenu svih ovlasti iz Zakona o policijskim poslovima i ovlastima kad je to neophodno iz sigurnosnih razloga (zaštita osoba, okupljanja i dr.) (čl. 102.).

U glavi V. Zakona normirano je postupanje policije u vrijeme izvanrednog stanja koje se određuje kao postojanje opasnosti od nasilja širih razmjera, a policija tada može ograničiti ili zabraniti kretanje i boravak u određenom prostoru te primjenjivati druge ovlasti propisane ovim i drugim zakonima. Odluku o primjeni ove ovlasti donosi ministar na prijedlog glavnog ravnatelja (čl. 103.).

U glavi VI. Zakona nalaze se završne odredbe i odredbe o ovlastima za donošenje podzakonskih propisa koje su podijeljene između Vlade RH, Ministra unutarnjih poslova, Glavnog ravnatelja policije, kao i rokovi za njihovo donošenje

Zaključno

Prijedlog Zakona o policijskim poslovima i ovlastima izrađen je u cilju poboljšanja djelotvornosti rada policije, poboljšanja zaštite temeljnih prava i sloboda, te osuvremenjivanja ustroja policijskih poslova. Pri njegovoj izradi posebno se vodilo računa o usklađivanju najvažnijeg izvora pravila policijskog postupanja s međunarodnim standardima i sa sustavima policijskog zakonodavstva u europskim zemljama. Pri uređenju novih pravila o provođenju policijskih poslova i policijskih ovlasti imao se u vidu i novi poredak odnosa u represivnim postupcima, prije svega kaznenom i prekršajnom postupku. Svrha je Zakona težnja da policijsko postupanje bude uokvireno zakonom, jasno uređeno, ali jednostavnije, brže i ekonomičnije. Policijski posao mora biti precizno uređen, posebno u situacijama u kojima se njegovim obavljanjem zahvaćaju temeljna prava i slobode, ali također i onda kad su baš ta prava i slobode povod i predmet zaštite koja se ostvaruje provođenjem policijskog posla i primjenom policijskih ovlasti.

Mr.sc. Stjepan GLUŠČIĆ,
načelnik Policijske akademije

efekt Vip opcije Obitelji

Sada pričajte unutar
obitelji za 0 kn/min

Pripremite se za najsmješnije isprike zašto vas djeca nisu nazvala.
Jer s novom Vip opcijom Obitelj, čak 5 članova vaše obitelji
može međusobno pričati potpuno besplatno, bez naknade
za uspostavu poziva.

Više informacija na 091 77 60 ili na www.vipnet.hr

Sve zbog vas **vip**

Noćni život Zagreba

Noćni život grada ne ugrožava "stanje javnog reda i mira", naprotiv: ugrožavaju ga napuštena geta, izolirane i nenadzirane četvrti i prazna šetališta.

Nastupaju velike promjene u društvenom i noćnom životu Zagreba. Ugoštiteljstvo metropole prolazi tranziciju koju predvode živopisni tajkuni, zlatna mladež i mafija. Svi u potrazi za novim mjestom na društvenoj ljestvici. Bitka se, prirodno, vodi i za sam centar grada iz kojeg je, inače, prognan noćni život - navodno radi javnog reda i mira.

Neki od kandidata za gradonačelničku funkciju, u kampanji koja upravo počinje, zagovaraju povratak noćnog života u metropolu, produljenje radnog vremena i liberalnije uvjete za mjesta noćnog provoda. Smatraju da će bogatiji noćni život pridonijeti i sigurnosti grada, čije mračne četvrti i prazna šetališta postaju feudi asocijalnih skupina, od kriminalaca do nasilnih subkulturnih grupa. Pošteni građani strahuju od Zagreba noću, upravo zato jer grad tada "ne živi".

Kako će izgledati društveni i noćni život Zagreba u u mandatu nove uprave teško je sada prognozirati. Sigurno je jedno, traznicija, barem vlasnička već je počela, prvo Kerumovim neuspjelim preuzimanjem Esplanade. Vijest da splitski tajkun pregovara o kupovini najpoznatije zagrebačke Ledine, uzbunila je duhove (ispred zaposlenih pobunio se Sindikat turizma, a u ime *kraljicanca* protestirao je Miljenko Jergović). Nitko se, međutim, nije bunio kada je Kerum preuzeo kulturne zagrebačke kafiće Lažni Svjedok i restoran Šumski dvor. Prvi je čuveno okupljalište sudaca i odvjetnika u Vukovarskoj ulici, kojeg je devedesetih vodio Miroslav Kutle dok i sam nije zaglavio u obližnjoj Palači pravde, a Šumski dvor, nekad omiljeni restoran zagrebačkih po-

slovnjaka u pratinji nadarenih tajnica, već duže je u krizi identiteta... Kuloari bruje da je Kerum platio zakup daleko iznad tržišne vrijednosti, kako bi započeo pochod na društveni vrh Zagreba.

Novog je vlasnika dobila i nekad ugledna Gradska kavana, koju je petogodišnja uprava pretvorila u muzej lažne secesije. To je Pavo Zubak, uspješni tajkun iz Posavine koji se poslovno i socijalno skrasio na periferiji, u Sesvetama, pa je najmoma Gradske kavane pokušao iskoracići u gradsku jezgru.

Nova noćna okupljališta su klubovi Gap i Shaballa, karakteristična već i zbog svojih vlasnika, Hrvoja Gašparinca i Novice Petrača.

Na uređenju narodnjačkog kluba Gap nije se štedjelo. Prostor za glazbu i ples odvojen je od restorana uređenog u starogradskom stilu. Iako se nalazi na Trešnjevcu, klub ima dobar prilaz i pristojan parking. Kada su se, na dan otvorenja, oko njega sjatili džipovi i limuzine, iz njih je potekla rijeka zlatne mladeži. Uslijedili su prizori kao iz kriminalističkih serija.

Uzvanici iz svijeta Crne kronike obružani plavušom s jedne i utokom s druge strane, rukovali su se s redarima.

Na dan otvaranja u Gapu se zatekla *crème de la crème*. Ico Mateković, osuđeni otmičar navratio je s dopusta, Novica Petrač i Vinko Žuljević Klica nazdravljali su s vlasnicima Hrojem Gašparincem i Josipom Šelendićem. Gašparinec je kao

mlad bio legionar, a u Hrvatskoj je pravomoćno oslobođen za članstvo u zločinačkoj organizaciji i danas je poslovni partner Miroslavu Kutli. Josip Šelendić je sin Željka Šelendića, kontroverznog zagrebačkog zanatlje, s kojim je, navodno, nezakonito torbario dionicama HT-a i zaradio kaznenu prijavu.

Gotovo identični uzvanici pojavili su se i na otvorenju Shaballe na Trgu bana Jelačića, okupljalištu launge tipa, s house glazbom i povremenim ispadima prerevnih redara.

Otvaranjem ovih klubova širi centar Zagreba proširio je ponudu noćnih okupljališta i dodatno je definirao na urbane klubove na potezu Marulićev trg - Gornji grad: Sokol, Saloon, Gjuro II, Gallery (u nekima se od ponoći puštaju domaći zabavnaci, a jednom mjesечно gostuju striperi), i narodnjačku scenu koja se gradu nametnula sa periferije, iz kvartova u kojima buja nezakonita gradnja i cvatu trgovine lažnim robnim markama... Sve to sada je natiskano u krugu od nekoliko kvartova uz sam centar grada i premda su vlasnici prononsirani likovi iz Crne kronike, incidenti su vrlo rijetki.

To je dokaz kako noćni život grada ne ugrožava "stanje javnog reda i mira", naprotiv: ugrožavaju ga napuštena geta, izolirane i nenadzirane četvrti i prazna šetališta.

Društveni život u svakoj formi jedan je oblik zaštite građana, što je iskustvo većine turističkih metropola među koje bi se htio ubrojiti i Zagreb.

Gordan MALIĆ, *Jutarnji list*

Deflacija

Poslije zadnje promjene ustroja, u MUP-u je nastavljen potpuno neshvatljiv trend ustrojavanja i povećanja sektora, odsjeka i službi koje možemo bez ikakvog straha nazvati logistika ili potpora, a na račun onoga što po prirodi stvari čini naš osnovni posao „cor bussines“, točnije - policije.

Prema Aničevom Rječniku hrvatskog jezika, deflacija znači *pretjerano povećanje količine nečega, uz smanjenje vrijednosti, važnosti ili dosega.*

Čini mi se da se to upravo može usporediti s pojavom koja se dogodila u Ministarstvu unutarnjih poslova poslije zadnje promjene ustroja.

Naime, očito da je nastavljen potpuno neshvatljiv trend ustrojavanja i povećanja sektora, odsjeka i službi koje možemo bez ikakvog straha nazvati logistika ili potpora, a na račun onoga što po prirodi stvari čini naš osnovni posao „cor bussines“, točnije - policije.

Ako samo pitate svakog građanina čime se bavi Ministarstvo unutarnjih poslova, vjerujem da će skoro svi kazati: zaštitom građana, borbom protiv kriminala, javnim redom i mirom, prometom na cestama. Neki će dodati i izdavanjem osobnih dokumenata. Prema tome, siguran sam da skoro svi naši građani znaju što je naš osnovni posao.

No, građani i nisu problem. Veći su problem neki među nama koji očito ne razumiju što to mi moramo *povremeno raditi*, zašto na kraju i polažemo račune

i javnosti, koja nas i u konačnici plača. Da je tome tako, svjedoče i posljednje promjene unutarnjeg ustroja u Ministarstvu unutarnjih poslova.

Kako objasniti da smo donedavno imali tri pomoćnika ministra, koji su vodili realno neoperativne djelatnosti i Glavnog ravnatelja policije? Sad imamo Glavnog ravnatelja policije i šest ravnatelja, što je u stvari rang pomoćnika ministra. Svi oni vode uprave koje bi trebale biti samo potpora policiji. Takav odnos ne samo da nije prirodan, nego je doveo do prave poplave novih načelnika sektora i odjela u svim upravama. A to znači i poplavu novih službenih vozila, tajnica i svega onoga što ide uz nova rješenja. Uprava kriminalističke policije, koja je u stvari srce našeg sustava, sada ima dva sektora, ali zato Uprava za razvoj, opremanje i potporu ima tri sektora. Uprava policije i Uprava za granicu nemaju ni jedan sektor, dok Uprava za pravne poslove i ljudske potencijale ima dva sektora, a Uprava za materijalno-finansijske poslove ima tri sektora.

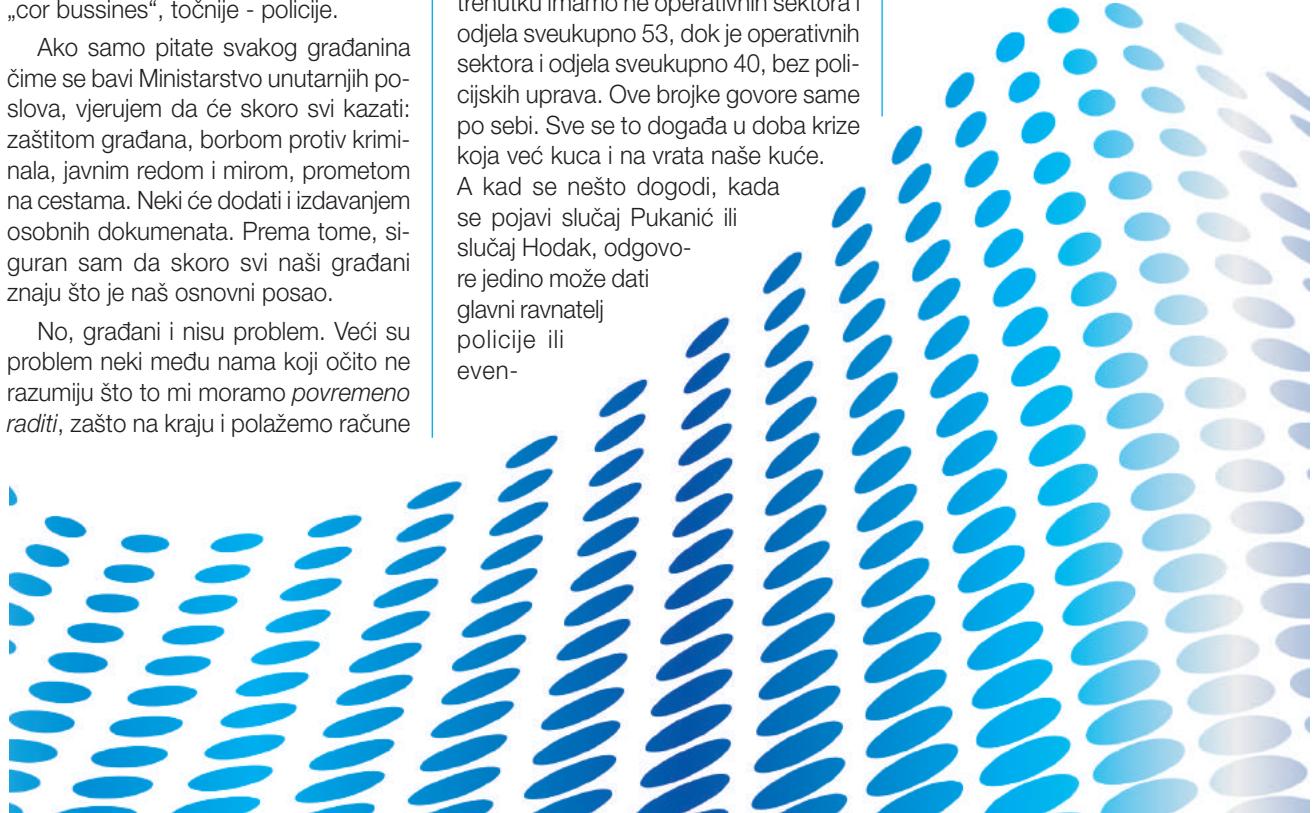
Brojčani podaci o broju sektora i odjela još su porazniji. Tako u ovom trenutku imamo ne operativnih sektora i odjela sveukupno 53, dok je operativnih sektora i odjela sveukupno 40, bez policijskih uprava. Ove brojke govore same po sebi. Sve se to događa u doba krize koja već kuca i na vrata naše kuće. A kad se nešto dogodi, kada se pojavi slučaj Pukanić ili slučaj Hodak, odgovore jedino može dati glavni ravnatelj policije ili even-

tualno - ministar. Razriješen dužnosti može biti samo ministar ili glavni ravnatelj policije, a svi drugi ravnatelji dotle vjerojatno rade na provođenju vrlo značajnih projekata koji bi nas trebali što brže uvesti u Europsku Uniju.

Neka netko ne pomisli da mislim kako sve ove službe nisu potrebne ili da su višak. Zasigurno nisu. Ali ovako kako je sad, zasigurno nije dobro. Nije ni prirodno, ni operativno, a nije niti potrebno. Prema tome: jedini je put da se kod sljedećeg ustroja, koji se očekuje u jesen, stvari postave na pravo mjesto. U najmanju ruku: da se vrati na ono što smo imali prije ovog zadnjeg preustroja. Iako ni to nije bilo najsretnije rješenje.

Pojednostavljeni rečeno to znači da mora biti jasno svima da je ovo prvenstveno Ministarstvo policije, sa svim što to znači, a sve ostalo što se ne dotiče glavnog posla u našoj kući, mora biti svedeno u realne okvire: i po statusu, i po potrebama. Samo tako može se očekivati da ova kuća može ispuniti svoju osnovnu zadaću - osiguranje mira i sigurnosti za sve građane ove zemlje.

OKO

Samostalni odjel za unutarnju reviziju

U Ministarstvu unutarnjih poslova Samostalni odjel za unutarnju reviziju djeluje dvije i pol godine, a ustrojen je kao neovisna, samostalna ustrojstvena jedinica, koja za svoj rad odgovara izravno ministru. Uloga unutarnje revizije u MUP-u je procjeniteljska, savjetodavna, promidžbena i participativna, pa se tu profesiju nikako ne bi smjelo poistovjećivati s inspekcijom, unutarnjom kontrolom, ili vrstom nadzora, budući da je njezin osnovni cilj dodavanje vrijednosti revidiranom procesu i poboljšanje poslovanja Ministarstva u cijelini.

Sustav unutarnjih financijskih kontrola u javnom sektoru sastoji se od dva osnovna elementa: financijskog upravljanja i kontrole - FMC (Financial Management and Control) i unutarnje revizije.

Prema Zakonu o sustavu unutarnjih financijskih kontrola u javnom sektoru (NN 141/2006) Unutarnja revizija je dio sveobuhvatnog sustava unutarnje financijske kontrole u javnom sektoru, neovisna je i objektivna aktivnost za davanje stručnog mišljenja i savjeta, s ciljem dodavanja vrijednosti i poboljšanja poslovanja Ministarstva, pomaže Ministarstvu ostvariti svoje ciljeve uvođenjem sustavnog, discipliniranog pristupa procjenjivanju i povećanju efikasnosti procesa upravljanja rizikom, kontrole i gospodarenja.

Na rukovodstvu je odgovornost da efikasno upravlja rizikom, koja funkcija predstavlja središnji dio strateškog upravljanja i ima direktni utjecaj na ostvarenje poslovnih i financijskih ciljeva svakog korisnika proračuna. Efikasno upravljanje rizikom dodaje vrijednost

svim aktivnostima povećavajući vjerojatnost uspjeha i smanjujući mogućnost neuspjeha. Ključno obilježje sustava unutarnjih financijskih kontrola u javnom sektoru je usmjerenost na poslovne stave i procese u smislu ciljeva, rizika i kontrola.

Osim Zakona o sustavu unutarnjih financijskih kontrola u javnom sektoru ili kako se u žargonu za ovaj zakon kaže Zakon o PIFC-u (Public Internal Financial Control - Unutarnja financijska kontrola u javnom sektoru), pretpostavke za rad unutarnje revizije definirane su i u Zakonu o proračunu (NN, 96/2003 i 87/2008), Zakonu o reviziji (NN, 146/2005), SSP (Sporazum o stabilizaciji i pridruživanju EU), Poglavlju 32 (Pregovaračko stajalište), Vladinoj Strategiji razvoja unutarnje financijske kontrole u javnom sektoru, Pravilniku o unutarnjoj reviziji korisnika proračuna (NN 35/2008), Priručniku za unutarnje revizore (Ministarstvo financija, studeni 2008.), Programu stručne izobrazbe za zvanje ovlaštenoga unutarnjeg revizora u javnom sektoru (Ministarstvo finansija, ožujak 2007.), Kodeksu strukovne etike unutarnjih revizora u javnom sektoru (NN 18/2008), i dr.

U obavljanju svojih aktivnosti, unutarnja revizija je u prvom redu fokusirana na sustav uspostavljenih unutarnjih kontrola s ciljem utvrđivanja objektivnog stanja i

Radom Samostalnog odjela za unutarnju reviziju upravlja načelnik Mladen Vujić.

Valja podsjetiti kako je prva načelnica Samostalnog odjela za unutarnju reviziju bila pokojna gospođa Ivanka Gračan od 1. rujna 2006. do 26.prosinca 2008. kada je, nažalost, preminula izgubivši tešku bitku s opakom bolesti.

Osim redovitih radnih obveza, naša nezaboravna kolegica Ivanka obavljala je, kao vrsna stručnjakinja ekonomski struke, odgovorno, savjesno i pozrtvovno i druge povjerene joj zadaće, te nesebično pomagala u radu kolegama i kolegicama.

Mladen Vujić

davanja neovisnog stručnog mišljenja o prikladnosti i djelotvornosti istih, a za utvrđene nedostatke unutarnja revizija daje preporuke za poboljšanje poslovanja, pa se sa sigurnošću može ustvrditi kako je unutarnja revizija svojevrstan pokrećač promjena na bolje, tim prije što nadležnom rukovodstvu, kroz preporuke iz revidiranog područja, pruža razumno razinu sigurnosti pri donošenju upravljačkih odluka.

Uloga unutarnje revizije u MUP-u je procjeniteljska, savjetodavna, promidžbena i participativna, pa se tu profesiju nikako ne bi smjelo poistovjećivati s inspekcijom, unutarnjom kontrolom, ili vrstom nadzora, budući da je njezin osnovni cilj dodavanje vrijednosti revidiranom procesu i poboljšanje poslovanja Ministarstva u cijelini.

Unutarnja revizija je nova profesija u javnom sektoru koja osim jedne šire naobrazbe (znanja iz područja financija i računovodstva, prava, informacijske tehnologije, rukovođenja, planiranja, poznavanja komunikacijskih vještina, poznavanje stranih jezika i sl.) zahtijeva i razumijevanje unutarnjeg ustrojstva i funkcionalne cjelovitosti organizacije. Budući da posao unutarnjeg revizora najčešće zahtijeva multidisciplinarni timski pristup, koji podrazumijeva kontinuiranu edukaciju i stjecanje novih znanja i vještina, za profesiju unutarnjeg revizora, sa sigurnošću se može reći da je to posao za one koji vole pretraž-

ivati zakone, mnogo čitaju i spremni su stalno učiti.

Osim navedenih kriterija za obavljanje poslova unutarnje revizije potrebno je stići i certifikat koji dodjeljuje ministar financija nakon što kandidat pohađa edukaciju prema Programu stručne izobrazbe za zvanje ovlaštenoga unutarnjeg revizora u javnom sektoru i nakon što sudjeluje u dvije praktične revizije.

Nadje, unutarnja revizija dužna se u radu pridržavati propisanih međunarodnih standarda (IIA - Institute of Internal Auditors), te moralnih i etičkih normi koje su propisane Kodeksom strukovne etike unutarnjih revizora. Unutarnja revizija u obavljanju svojih zadaća ima potpuno, slobodno i neograničeno pravo pristupa cijelokupnoj dokumentaciji, podacima i informacijama na svim nositeljima podataka, osoblju i materijalnoj imovini koja je predmet unutarnje revizije, te ima zakonsku obvezu čuvanja tajnosti podataka do kojih je došla u obavljanju revizije.

Jednako tako, dužnost unutarnje revizije je da upozorava na nepravilnosti i

na neusklađenosti sa zakonskim i drugim propisima te da kroz preporuke predloži mјere za njihovo otklanjanje i mјere za unapređenje poslovanja.

Unutarnja revizija u načelu se obavlja kroz: reviziju sustava (dubinska ocjena upravljanja i kontrole nad svim strateškim, funkcionalnim ili operativnim aktivnostima), reviziju usklađenosti (nastoji utvrditi razinu poštivanja politika i procedura organizacije, važećih zakona, planova, programa, priručnika), finansijsku reviziju (finansijska revizija u biti je revizija sustava ili usuglašenosti vezano uz finansijski sustav ili proces, te podatke i izvore podataka na kojima se temelje finansijski izvještaji), reviziju IT sustava (sagledava područja ili teme vezano uz IT, no uobičajeno je da se radi o revizijama sustava ili usklađenosti) i revizija projekata koje financira EU (bavi se procesima vezanim uz korištenje sredstava iz EU fondova, a obavlja se kao revizija sustava ili kao revizija usklađenosti).

Unutarnja revizija teži da svojim konstruktivnim i participativnim osmišljavanjem i davanjem stručnog mišljenja i pro-

vedivih preporuka bude prepoznatljiva u sustavu, te da na taj način stekne afirmaciju i reputaciju.

Najznačajniji dokumenti Ministarstva unutarnjih poslova koji se odnose na rad Samostalnog odjela za unutarnju reviziju:

- Povelja unutarnjih revizora - Poveljom se uređuju obveze i prava unutarnjih revizora u odnosu na revidiranu jedinicu, svrhu i cilj, ovlasti, uloga i djelokrug rada unutarnje revizije, odgovornost načelnika Odjela, izvješćivanje, te postupci u slučaju uočenih nepravilnosti i prijevara. Povelju donosi ministar na prijedlog načelnika Odjela, a potpisuju je obojica. To je temeljni dokument koji se na početku svake revizije uručuje revidiranom subjektu.

- Strateški plan - donosi ga, na prijedlog načelnika Odjela, ministar, za sljedeće trogodišnje razdoblje.

- Godišnji plan - donosi ga, na prijedlog načelnika Odjela, ministar, do kraja tekuće godine za sljedeću kalendarsku godinu. ●

Mladen VUJIĆ

ODIJELO ZA GAŠENJE POŽARA OTVORENOG PROSTORA
prema HRN EN 15614:2008

ODJEĆA d.o.o.
Ilica 33
10000 Zagreb
Tel/fax: +385 1 4831 420
+385 1 4831 421
www.odjeca.net

**VAŠ DUGOGODIŠNJI
PARTNER U
PROIZVODNJI
POLICIJSKE UNIFORME**

Tko još želi biti običan?

NISSAN QASHQAI

Već od 139.500 kn uz
fiksnu kamatnu stopu od 8%!*

- ABS
- 6 zračnih jastuka
- klima-uređaj
- radio s CD-om
- bluetooth
- putno računalo
- električni paket
- priključak za mp3 player
- daljinsko centralno zaključavanje

SHIFT _ the way you move

*Akcijska ponuda s fiksnom kamatnom stopom od 8% (EKS/RGKS od 10,21%) vrijedi isključivo za vozila NISSAN QASHQAI kupljena u razdoblju od 15.03.2009 do 30.04.2009. uz NISSAN FINANCIRANJE, kredit Classic s minimalnim učešćem od 30% do 5 godina. Izračun efektivne kamatne stope za kredit s rokom otplate od 60 mjeseci, premiju osiguranja kredita po modelu C te naknadu za obradu kredita od 2%. Ugovor o kreditu sklapa se sa Zagrebačkom bankom d.d.

www.nissan.hr

Slika vozila je simbolična.

Prosječna potrošnja goriva: 5,5-8,4 l/100km; prosječna emisija CO₂: 146-208 g/km

UPOZNAJTE I OSTALE NISSANOVE MODELE:

**MICRA, NOTE, TIIDA, X-TRAIL, QASHQAI +2, PATHFINDER, NAVARA, PICK-UP, PATROL,
MURANO**

Auto Bišćan d.o.o.

SJEDIŠTE: Dubrovčan 17d, 49214 VELIKO TRGOVIŠĆE; tel/fax: 049 587-550, 049 237 069
e-mail: prodaja.dubrovcan@auto-biscan.hr; www-autobiscan@kr.htnet.hr; web: www.auto-biscan.hr
POSLOVNICA VARAŽDIN: Mavra Schlengera 21, Kneginac; tel/fax: 042 658 4888, 042 658 489
Prodaja vozila: 042 658 487; e-mail: branko.buc@auto-biscan.hr; web: www.auto-biscan.hr

Položaj diplomiranih kriminalista prema novim stručnim zvanjima

Nastavak studija prema odluci Visoke policijske škole je samo mogućnost koju diplomirani kriminalisti mogu odabrati i ne predstavlja obvezni nastavak njihovog obrazovanja.

U zakonskim i podzakonskim propisima koji su uredili odnos novih stručnih naziva uvedenih po Bolonjskoj deklaraciji europskih ministara obrazovanja, prema ranije stečenim stručnim nazivima za visoku školsku spremu su uočene nejasnoće u odnosu na pojedine vrste studija koje se tijekom višedesetljetnog razvoja izvode na Visokoj policijskoj školi u Zagrebu (ranije Fakultetu kriminalističkih znanosti). Obrazovanje za visoku školsku spremu u unutarnjem poslovima je nakon osnivanja Više škole za unutrašnje poslove 1970. godine započelo utemeljenjem interfakultetskog Studija za unutarnje poslove koji je bio pokrenut kao zajednička djelatnost s Pravnim fakultetom Sveučilišta u Zagrebu u ak. god. 1986./87. i obrazovao je za naziv diplomirani kriminalist (VII/1 stupanj), temeljem Samoupravnog sporazuma o udruživanju rada i sredstava radi izvođenja obrazovnog programa od 13. svibnja 1986. godine. U skladu s tim sporazumom su u izvođenju nastave na studiju sudjelovali profesori s Pravnog fakulteta, uz sudjelovanje i nastavnika s brojnih drugih fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. Takav studij nije imao drugačiji zakonski položaj od ostalih studija koji su se tada izvodili na sveučilištima. Nakon što su 1990. godine prema tadašnjim zakonskim propisima (Zakon o usmjerenu obrazovanju, Narodne novine br. 11/91.) i Statutu Sveučilišta u Zagrebu bili ostvareni uvjeti za osnivanje fakulteta, iste godine je utemeljen Fakultet kriminalističkih znanosti koji je, uz ostale programe, također nastavio s istovjetnim obrazovanjem studenata za razinu visoke školske spreme (VII/1 stupanj) kojim se stječe stručni naziv diplomirani kriminalist. Taj studij se i dalje izvodio u suradnji s Pravnim fakultetom Sveučilišta u Zagrebu, i također nije imao različit pravni položaj od drugih studija na sveučilištima.

Ključne promjene u položaju ustanove koje su se odrazile na nastanak trenutnih

poteškoća potječu iz 1993. godine kada je zakonski propisano da se sveučilišni studiji ne mogu izvoditi na visokoškolskim ustanovama koje nisu unutar sveučilišta, u čl. 2. st. 4. Zakona o visokim učilištima (Narodne novine br. 96/93). S obzirom da Fakultet kriminalističkih znanosti nije bio u sastavu sveučilišta nego je bio dio Ministarstva unutarnjih poslova, time je dodatašnji studij koji je ova ustanova izvodila u suradnji s Pravnim fakultetom postao stručni studij iako nisu mijenjani nastavnici niti program. Time je nepripadnost ustanove sveučilištu umanjila razinu studija, a Fakultet je preimenovan u Visoku policijsku školu. Poteškoće u odnosu prema spomenutom razvoju su nastale nakon što su od ak. god. 2005/06. na Visokoj policijskoj školi započeli novi studiji uskladeni s Bolonjskim sustavom, a njihov odnos prema ranijim stručnim nazivima je ureden Zakonom o akademskim i stručnim nazivima i akademskom stupnju (Narodne novine, br. 107/2007.) temeljem kojeg su Vijeće veleučilišta i visokih škola i Rektorski zbor donijeli Popis odgovarajućih stručnih naziva i njihovih kratica s kojima se izjednačava stručni naziv stečen završetkom stručnoga dodiplomskog studija u trajanju kraćem od tri godine (Narodne novine, br. 45/2008). Rektorski zbor je donio i Popis akademskih naziva i akademskih stupnjeva te njihovih kratica (Narodne novine br. 45/2008.). Kako prema tim propisima nije navedeno zvanje s kojim bi se izjednačivali stručni nazivi diplomiranih kriminalista, a prema čl. 14. st. 3. toč. 4. spomenutog Zakona se ne omogućuje izjednačavanje naziva diplomirani kriminalist (dipl. krim.) s nekim novim zvanjem već je zakonsko uređenje sve diplomirane kriminaliste po stručnom nazivu izjednačilo s prvostupnicima. Prema trenutnom zakonskom uređenju su svi raniji stručni nazivi za visoku školsku spremu sa Studijom za unutrašnje poslove, Fakulteta kriminalističkih znanosti i Visoke policijske škole svedeni na razinu stručnog naziva prvostupnika, što nije zadovoljavajuće već bi te stručne nazive trebalo prikladnije vrednovati. Valja istaknuti kako je paralelno sa stručnim studijem za policijske službenike, izvođenje sveučilišnog studija kojem je nositelj bilo Sveučilište u Zagrebu bilo organizirano

na Visokoj policijskoj školi sklapanjem posebnog ugovora (1999.-2004.) i jedino studenti tog redovnog studija za građane koji su stekli naziv dipl. kriminalist nemaju poteškoća u izjednačavanju s novim zvanjem mag. kriminalistike.

Nastavni programi koji se izvode kroz dva desetljeća izvođenja ovih studija mijenjani su sukladno znanstvenim i stručnim dostignućima u cilju njihova osvremenjivanja, ali su mijenjani i prema zakonskim uvjetima o pripadnosti ustanove, svrštavani na razinu stručnih ili sveučilišnih studija od strane zakonodavca. Brojne druge visoke škole u Republici Hrvatskoj prema kojima se radilo postojeće zakonsko uređenje su utemeljene tek u novije vrijeme kao stručni studiji te nemaju izvorišta u ranijim sveučilišnim studijima, niti su uvjetovane time što kao ustanove pripadaju nekom ministarstvu. Usmjerenost zakonodavstva na uređenje takvih stručnih studija je zanemarilo razvojne posebnosti Visoke policijske škole.

Iako zvanje diplomirani kriminalist nije izjednačeno s novim zvanjem, to ne bi trebalo imati posljedice za stečena prava jer prema čl. 14. st. 3. toč. 4. Zakona o akademskim i stručnim nazivima i akademskom stupnju osobe koje su stekle ranije nazive „zadržavaju prava koja proizlaze iz stečene visoke stručne spreme“. Prema takvoj odredbi diplomirani kriminalisti i dalje zadržavaju sva prava koja su imali. Nastavak studija prema odluci Visoke policijske škole je samo mogućnost koju diplomirani kriminalisti mogu odabrati i ne predstavlja obvezni nastavak njihovog obrazovanja. Ovakav nastavak studija je napravljen po uzoru na druge visoke škole i fakultete u Republici Hrvatskoj, uz prethodnu suglasnost Ravnateljstva policije. Važno je istaknuti da je navedeno zakonsko uređenje obuhvatilo ne samo studije na Visokoj policijskoj školi nego sve stručne studije u Republici Hrvatskoj, te su zbog nezadovoljstva tražene promjene propisa. Stoga je jasno kako u postojećim pravnim okvirima nema drugačijeg pravnog rješenja za osobe koje žele novi stručni naziv specijalist kriminalistike, dok se zakonsko i podzakonsko uređenje ne promjeni.

Visoka policijska škola

O sposobljavanje prometnih redara

Program Tečaja za o sposobljavanje prometnih redara obuhvaća primjenu propisa iz područja sigurnosti cestovnog prometa, taktiku i metodiku postupanja u nadzoru i upravljanju prometom na cestama, ustanovljavanje prekršajne odgovornosti iz područja sigurnosti cestovnog prometa i osnove komunikacijskih vještina

Zakon o sigurnosti prometa na cestama (NN 67/08), koji je usvojen na sjednici Hrvatskog sabora 30. svibnja 2008., a stupio na snagu 17. lipnja 2008. godine je u članku 5. regulirao je da jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, uz prethodnu suglasnost ministarstva nadležnog za unutarnje poslove, uređuju promet na svom području.

Temeljem istog članka zakona, ministar unutarnjih poslova je donio pravilnik koji reguliraju način na koji jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave mogu provoditi navedenu djelatnost, pa su tako doneseni:

- Pravilnik o uvjetima za obavljanje poslova upravljanja prometom, nadzora i premještanja nepropisno zaustavljenih i parkiranih vozila kada te poslove obavljaju jedinice lokalne samouprave te programu i načinu o sposobljavanja službenika (NN 143/08);
- Pravilnik o odori službenika jedinice lokalne samouprave koji obavlja poslove nadzora i premještanja nepropisno zaustavljenih i parkiranih vozila i poslove upravljanja prometom (NN 143/08) i
- Pravilnik o uvjetima i načinu obavljanja poslova nadzora nepropisno zaustavljenih ili parkiranih vozila te uvjetima za obavljanje poslova premještanja nepropisno zaustavljenih ili parkiranih vozila (NN 143/08).

Slijedom navedenih propisa i zakonom ustanovljenih, novih ovlasti, jedinice lokalne samouprave su pokrenule postupak prijema prometnih redara

kao službenika jedinice lokalne samouprave koji će obavljati gore navedenu djelatnost.

Poslovi prometnih redara su, sukladno propisima: nadzor nepropisno zaušavljenih i parkiranih vozila, upravljanje prometom te premještanje nepropisno zaušavljenih i parkiranih vozila.

Prometni redar da bi mogao obavljati poslove mora imati:

- najmanje IV. stupanj stručne spreme upravne, prometne ili tehničke struke,
- položen državni stručni ispit,
- završen program o sposobljavanja,
- položen vozački ispit B kategorije i
- zdravstvenu sposobnost za obavljanje poslova prometnog redara.

Budući da će Policijska akademija provoditi o sposobljavanje prometnih redara, izrađen je program Tečaja za o sposobljavanje prometnih redara, koji

Poslovi prometnih redara su, sukladno propisima: nadzor nepropisno zaušavljenih i parkiranih vozila, upravljanje prometom te premještanje nepropisno zaušavljenih i parkiranih vozila.

je ministar unutarnjih poslova svojim potpisom verificirao 17. ožujka 2009. godine.

Program će se realizirati kroz 90 sati teorijske i praktične nastave te završni ispit. Sadržajno, program obuhvaća primjenu propisa iz područja sigurnosti cestovnog prometa s posebnim naglaskom na ovlasti i ulogu prometnih redara u cestovnom prometu, taktiku i metodiku postupanja u nadzoru i upravljanju prometom na cestama, koja obuhvaća upravljanje prometom (posebno upravljanje prometom na raskrižju), nadzor prometa u mirovanju i taktiku postupanja kod nepropisnog zaušavljanja ili parkiranja vozila, ustanovljavanje prekršajne odgovornosti iz područja sigurnosti cestovnog prometa i kažnjavanje prekršitelja, kao i osnove komunikacijskih vještina koje obuhvaćaju osnovna pravila komunikacije prometnih redara i rješavanje konfliktova.

Osim teorijske osnove tijekom Tečaja bit će organizirane vježbe, posebno iz područja upravljanja prometom.

Završni ispit sastoji se od teorijskog (pismeni i usmeni ispit) i praktičnog dijela.

Izrađen je i troškovnik obuke i ministar unutarnjih poslova je imenovano ispitno povjerenstvo.

Jedinice lokalne samouprave bit će obavještene o terminima i uvjetima za prijavu kandidata, te o načinu o sposobljavanja.

Sve ovo stvorilo je uvjete da početkom svibnja ove godine može započeti s provedbom prvog Tečaja za prometne redare, a jedinicama lokalne samouprave bit će od velike važnosti da im se što više prometnih redara osposobi prije početka glavne turističke sezone, kad će potreba za prometnim redarima doći najviše do izražaja. Isto tako, a ne manje važno, prometni redari će svojim djelovanjem rasteretiti policiju koja će svoje snage moći usmjeriti na ostale poslove. Zajedničkim radom bit ćemo puno učinkovitiji i podići razinu funkciranja i sigurnosti građana Republike Hrvatske i stranih gostiju.

*Naćelnik
Odjela za stručno usavršavanje i specijalizaciju PA
Silvio BRATKOVIĆ, prof.*

Zaklada policijske solidarnosti

Najveći broj zahtjeva za pomoć zatražen je zbog teške zdravstvene situacije ali nemali broj je naših kolega koji žive u vrlo teškim materijalnim situacijama

Dana 16. ožujka 2009. godine u prostorijama Policijske uprave karlovačke održana je 27. sjednica Upravnog odbora Zaklade policijske solidarnosti.

Sjednici su nazočili predsjednik Upravnog odbora gospodin Darko Car, zamjenik Upravitelja Zaklade gospodin Josip Bukvić, članovi Upravnog odbora gospoda Marko Srdarević, Stipo Rimac te Josip Ćelić i u svojstvu tajnika Zaklade Helena Biočić. Na sjednici je bio i načelnik PU karlovačke Nenad Kranjčec sa suradnicima.

Plan Upravnog odbora je obići sve PU i povećati na dragovoljnoj bazi broj članova Zaklade. PU karlovačka od 20 policijskih uprava nalazi se na 17. mjestu sa 36,12% uključenih policijskih službenika u Zakladu policijske solidarnosti.

Na sjednici se raspravljalo o 17 zahtjeva za pomoć policijskim službenicima ili članovima njihovih obitelji, a za naglasiti je da je na 27. sjednici policijskim službenicima dodijeljen iznos od gotovo 100.000,00 kuna.

Intencija Upravnog odbora je održati sjednice Zaklade u policijskim upravama iz razloga da bi se u kontaktu s rukovodećim kadrom prikazale i približile zadaće i ciljevi Zaklade, a kako bi oni u komunikaciji sa svojim djelatnicama ukazali na dosadašnji rad Zaklade.

Napominjemo da Zaklada ostvaruje mjesečne prihode više od 116.000,00 kuna ostvarene uplatama policijskih službenika, a do sada je pomoć zatražilo preko 400 policijskih službenika, a pomoć je dodijeljena u 90% slučajeva. Moramo napomenuti da su sva sredstva koja Zaklada dodjeljuje nepovratna.

Na račun podnositelja zahtjeva za pomoć, od početka svog djelovanja, Zaklada je uplatila skoro 3 milijuna kuna, a priljev sredstava na račun Zaklade do sada je nešto manji od 4 milijuna kuna.

U veljači 2009. godine od ukupnog uljeva sredstava (ponajviše iz dobrovoljnih priloga policijskih službenika) Zaklada je u Hrvatskoj Poštanskoj Banci oročila dodatnih 500.000,00 kuna. Do sada je bilo oročeno 300.000,00 kuna, tako da je sada ukupno 800.000,00 kuna oročenih sredstava.

Zahvaljujemo svima koji od prvog dana izdvajaju od svojih plaća u korist kolega kojima je to ponekad jedini izlaz i znak da nisu sami te znak da je uvijek netko uz njih. A mali dio policijskih službenika koji još nisu upoznati s načinom rada Zaklade i svrhom njenog djelovanja, pozivamo da sve informacije potraže na službenoj stranici MUP-a

www.mup.hr

ili direktno na brojeve telefona 01/3788 089, 88089 te e-mail adresu

policjska_zaklada@mup.hr,

a osoba za kontakt je Helena Biočić.

Apeliramo na policijske službenike, ali i na njihove rukovoditelje da se s punim povjerenjem obrate Zakladi te da ukažu

na probleme kod svojih suradnika, kako bi im u barem malom dijelu olakšali već nastalu tešku materijalnu situaciju.

Kako do pomoći Zaklade?

Prema Pravilniku o dodjeli pomoći postoje tri razloga koja su temelj za ostvarivanje pomoći: pogibija policijskog službenika; teško oboljenje policijskog službenika ili člana njegove obitelji; svi oblici stradavanja i ugrožavanja socijalnog položaja policijskog službenika i članova njegove obitelji (elementarne nepogode, požari i ostali oblici ugrožavanja).

Praksa pokazuje kako je najveći broj zahtjeva za pomoći zatražen zbog teške zdravstvene situacije, ali nemali broj je naših kolega koji žive u vrlo teškim materijalnim situacijama. Tada, ukoliko policijski službenici imaju djecu koja se školuju, Upravni odbor donosi odluku o snošenju dijela troškova školovanja. Do sada je dodijeljena pomoć i kolegama koji nisu imali za osnovna sredstva za život hranu, lijekove i grijanje. Ukoliko se zahtjevi za pomoći podnose radi liječenja, osobe koje putuju iz drugih dijelova države u Zagreb na pregledne ili terapije, Zaklada im pokušava osigurati smještaj (u kapacitetima MUP-a) te pokriti dio putnih troškova. U situacijama liječenja u inozemstvu Zaklada je financirala putovanje djeteta i roditelja u mjesto odredišta i nazad, sufinancirala je prehranu, smještaj i druge nastale troškove roditelja. Pomoći se dodjeljivala i osobama s invaliditetom, tada je Zaklada kupovala ili uz HZZO subvencionirala kupovinu opreme (invalidskih kolica, kreveta, rampi i dr.)

Što se tiče dijela stambenog zbrinjavanja, na što se odnosi veliki broj upita, napominjemo da Zaklada za sada nema dovoljno sredstava za obnovu ili dovršetak nečijeg stambenog prostora, što ne znači da u budućnosti neće biti i mogućnosti i takvih oblika pomoći.

Ukoliko podnosite zahtjev za dodjelu pomoći potrebno je popuniti obrazac zahtjeva za dodjelu pomoći, priložiti potrebnu dokumentaciju te dostaviti komisiji Zaklade u nadležnoj policijskoj upravi. U svakoj policijskoj upravi, MUP-u u sjedištu te u Ravnateljstvu policije postoji komisija od pet osoba, koja nakon što da mišljenje o potrebi pomoći određenom policijskom službeniku, zahtjev dostavlja Upravnom odboru Zaklade na odluku dodjeli i visini pomoći.

Helena BIOČIĆ

Regionalna konferencija direktora policije u Prištini

Regionalnom suradnjom protiv transnacionalnih ugroza

Regionalna konferencija, na kojoj je sudjelovala i delegacija hrvatske policije, imala je velik značaj za državu Kosovo jer je tom konferencijom odaslala poruku međunarodnoj zajednici kako oštro osuđuje pojave transnacionalnog kriminaliteta od kojih su najizraženiji organizirani kriminalitet i terorizam.

Na Kosovu od 22. do 25. ožujka 2009. godine u Prištini je održana Regionalna konferencija direktora policije, čija je svrha promocija regionalne suradnje u borbi protiv transnacionalnog kriminaliteta i transatlantskih prijetnji, kao što je terorizam i organizirani kriminalitet.

Na konferenciji je sudjelovala i delegacija hrvatske policije, koju su sačinjavali savjetnik ministra unutarnjih poslova Tomislav Buterin, zamjenik glavnog ravnatelja policije Milijan Brkić, načelnik Odjela organiziranog kriminaliteta u Upravi kriminalističke policije Anto Rajkovača, načelnik Odjela terorizma Mladen Pemper te policijska službenica Odjela za međunarodnu policijsku suradnju Kristina Hadaš.

Navedena konferencija imala je velik značaj za državu Kosovo budući da je tom konferencijom odaslala poruku međunarodnoj zajednici kako oštro osuđuje pojave transnacionalnog kriminaliteta od kojih su najizraženiji organizirani kriminalitet i terorizam. Kosovo je također pokazalo da prepoznaće regionalnu suradnju kao učinkovito sredstvo u borbi protiv navedenih oblika međunarodnog kriminaliteta i stoga je intencija bila da se na regionalnoj razini okupe predstavnici koji svojim položajem unutar sigurnosnog sektora predstavljaju osobe koje su u mogućnosti poboljšati suradnju. Da je konferenciji dat izraziti značaj govori i činjenica da ju je otvorio i sam premijer Kosova

Hashim Thaci, dok su uvodne govore održali i ministar unutarnjih poslova Zenun Pajaziti, direktor policije Sheremet Ahmeti te predstavnik veleposlanstva SAD-a.

Problematika terorizma je na navedenoj konferenciji zauzela značajno mjesto, zbog globalnog izazova koje terorizam, odnosno međunarodni terorizam predstavlja. Značaj konferencije ogleda se i u prepoznavanju regionalne komponente borbe protiv međunarodnog terorizma. Također, da značajnu pažnju pridaju regionalnom suzbijanju terorizma, organizatori konferencije su pokazali i svojim izjavama po pitanju nulte tolerancije na terorizam i s obzirom na izbor predavača koji su se referirali na problematiku terorizma.

Drugog dana konferencije, direktor Centra za sigurnosne studije G. C. Marshall Centra u Garmisch - Panrtenkirchenu, izlagao je o vanjskoj politici SAD-a i globalnim izazovima s kojim je međunarodna zajednica suočena. Također je naglasio da, bez obzira na promjenu administracije SAD-a, vanjskopolitičke obveze po pitanju suzbijanja terorizma ostaju i da će ustrajati u dosljednosti svoje vanjske politike.

Također, izlaganje o terorizmu bila je i od strane voditelja tečaja o terorizmu u Centru za sigurnosne studije G. C. Marshall Centra, g. Nicka Pratta, na temu koja je vezana za trenutnu globalnu prijetnju koja dolazi od Al Qaide, koji se usredotočio na političke i regionalne ciljeve koje je pred sebe postavila navedena teroristička organizacija. Također je naveo, a što je za regionalni aspekt vrlo bitno, da navedena teroristička organizacija kao i mnoge druge ne gledaju na politički niti religiozni predznak države u kojoj nastoje izvesti teroristički napad, već gledaju na stupanj sigurnosti markirane države. Stoga, ako sve države u regiji ne usvoje sigurnosne standarde kroz suradnju i jačanje svojih kapaciteta, postoji opasnost da teroristi napadnu ciljeve u onoj državi gdje je to najlakše ostvariti. Na

HRVATSKI NATO vojnik

Kaciga s balističkom zaštitom.
Šestan Busch, Hrvatska.

Naočale s balističkom zaštitom. ESS.

Marama pustinjska. Shemag.

Radio veza s Laringofonom "U", RIS.

Naprtnjača Kroko M115 sa spremnikom za vodu 3l. Camelbak.

Prluk zaštitni borbeni s balističkim pločama Kroko M120. S unutarnje strane Thermotex® mrežica za bolju prozračnost i Outlast® materijal za termoregulaciju.

Džepovi za spremnike streljiva, masku, ručne bombe, RBG i opremu.

Odora s digitalnim uzorkom Hrvatske u pustinjskoj boji. Izvrsna maskirna prikrivnost, moderni materijali, tretirano za nevidljivost u infracrvenom okruženju. "OSRH" - voden žig na digitalnoj šari za zaštitu hrvatske odore.

Rukavice taktičke ljetne i negorive Kroko RES29.

Ručno naoružanje HS Produkt: Jurišna puška VHS i HS2000.

Zeleni laser s lampom za naoružanje Beamshot.

Štitnici za koljena Kroko.

Nož borbeni Ultramarine, Extrema Ratio ili Waffentechnik, Solingen.

Čizme vojničke: Danner, Geox - Hrvatska. Čarape Makar, Hrvatska.

U razvoju Future Soldier program Hrvatska

SRETAN USKRS
SVIM DJELATNICIMA
MINISTARSTVA UNUTARNJIH POSLOVA

KROKO
INTERNATIONAL

vukovarska 269d - 10000 zagreb, croatia
www.kroko.hr

temu izlaganja o terorizmu još su sudjelovali dr. Haki Demolli s kosovskog sveučilišta, koji je uz ostalo analitički prikazao kaznena djela napada eksplozivnim napravama, Dhurata Sadiku, koja je konzultant u kosovskom ministarstvu unutarnjih poslova te Kadri Arifi iz kosovske policije.

Tijekom drugog panela predstavljena je tema Regionalni i međunarodni izazovi i prioriteti u borbi protiv organiziranog kriminaliteta i korupcije kroz izlaganje uvodničara - modera-tora Dr. Elene Kovalove iz G. C. Marshall Centra. Izlaganje je ukazalo na odnose države i transnacionalnog zločina, poveza-nosti transnacionalnog organiziranog kriminaliteta, terorizma, pranja novca i korupcije, kroz financiranje terorističkih organi-zacija od organiziranog kriminala ili da se od strane terorista ili osoba povezanih s njima iskoristava postojeća infrastruktura organiziranog kriminala.

Gospodin Behar Selimi iz kosovske Granične policije ista-knuo je važnost mjesta i uloge granične policije u borbi protiv prekograničnog kriminala, posebice ilegalnih migracija te ini-cirao još bolju buduću suradnju u regiji svih službi i tijela. Dr. Lulzim Peci, ravnatelj KIPRED-a na vrlo kritičan i otvoreni način ukazao je na korijene organiziranog kriminala i korupcije u regiji, kao produkt mnogobrojnih negativnih nasljeđa ranijih totalitarnih nedemokratskih sustava. Predstavnik kosovske policije Schpend Maxhuni je ukazao da prema njihovim procjenama organizirani kriminal kao fenomen ima velik utjecaj u regiji, primarno kroz oblike protuzakonite trgovine ljudima, oružjem, drogom, naftnim derivatima, duhanskim prerađevinama. Predstavnik EULEX-a, pukovnik Konrad Damoulin, istaknuo je ulogu njegove misije na Kosovu te zalaganje za primjenu najbolje europske prakse u području pravosuđa, carine i policije, tijekom istraža organiziranog kriminala. Pukovnik Arend te Velde je objasnio strukturu djelovanja VP KFOR-a i važnost međusobne razmjene informacija za uspješniju borbu protiv kriminala na području Kosova.

Republika Hrvatska je također svojim odazivom na ovu kon-ferenciju odasla poruku međunarodnoj javnosti i državama u regiji, kako je njezin stav po pitanju suzbijanja kriminaliteta vrlo jasan te da također smatra kako je regionalna suradnja po pitanju suzbijanja terorizma i organiziranog kriminaliteta jedan od značajnijih aspekata, koji doprinosi uspješnom su-protstavljanju navedenih prijetnji i izazova. Zamjenik glavnog ravnatelja policije Miljan Brkić, istaknuo je da bez suradnje među državama u regiji, ne može biti ni uspješne borbe protiv terorizma, organiziranog kriminala i korupcije. „Volim se naš-aliti i kazati da kriminalci nikad nisu uništili krilaticu bratstva i jedinstva. Oni su se toga uvijek držali, bez obzira na nove povjesne nesuglasice, sukobe naroda i zemalja, tako da mi u nekim situacijama možemo učiti od njih. Mi smo tu suradnju prekinuli sa izbijanjem ratnih događanja na našim područjima i mislim da je sada krajnje vrijeme da se ta suradnja usposta-vi“, kazao je Brkić.

Na kraju, potrebno je naglasiti kako je ovakav pristup regio-nalnoj suradnji učinkovit, te uz pohvale domaćinima, nadasve zbog njihove ljubaznosti prema svim sudionicima konferencije, a posebno prema hrvatskoj delegaciji, otvoren je put jednoj budućoj, čvršćoj i učinkovitoj regionalnoj suradnji, bez koje se nije moguće uspješno boriti protiv ugrožavanja koja imaju transnacionalni karakter i obilježja.

Reorganizacija kriminalističke policije

Glavni je cilj projekta "Matra long", koji se provodi u suradnji s nizozemskom policijom, usmjeravanje rada kriminalističke policije po kriminalističko-obavještajnom modelu policijskih sustava europskih zemalja

Projekt "Matra long", uz pomoć kojeg se stavlja druga faza Reorganizacije kriminalističke policije, svečano je otvoren 8. travnja u Ravnateljstvu policije. Provodeći ga u suradnji s nizozemskom policijom, korisnici projekta su Ravnateljstvo policije, Uprava kriminalističke policije (PNUSKOK), Policijska akademija, policijske uprave te USKOK. Vrijednost projekta je 300 tisuća eura, a trebao bi se realizirati do prosinca iduće godine. Samom provođenju ovog projekta, pretvodio je "MATRA FLEX" projekt, tijekom kojeg je izvršena "Swot analiza", kao temelj buduće reorganizacije. Misao vodilja reorganizacije glasi: "Decentraliziraj sve ono što se može obaviti lokalno, centraliziraj sve ono što se mora raditi na razini države".

Načelnik Policijskoj nacionalnog ureda za suzbijanje korupcije i organiziranog kriminaliteta (PNUSKOK-a) Tihomir Kralj istaknuo je da je glavni cilj projekta usmjeravanje rada kriminalističke policije po kriminalističko-obavještajnom modelu policijskih sustava europskih zemalja. Također je napomenuo kako se projekt odvija u očekivanju novog Zakona o kaznenom postupku (ZKP) kojim bi policija i tužiteljstvo trebali dobiti nove ovlasti i nadležnosti, posebice u vezi provođenja istraga. Tijekom projekta održat će se 11 edukacija i 3 studijska putovanja za PNUSKOK, USKOK, Policijsku akademiju te nadležne službe Ministarstva financija.

Načelnik Uprave kriminalističke policije Boris Spudić rekao je kako ovaj projekt predstavlja dobru suradnju s Kraljevinom Nizozemskom. Također je naglasio da novi pojavnii oblici kriminala, koji se u posljednje vrijeme javljaju u Hrvatskoj, nameću

potrebu stalnog prilagođavanja policijske strukture, odnosno usvajanju novih, optimalnih i učinkovitih načina za suprotstavljanje svim oblicima kriminala. Prateći iskustva kriminalističkih policija zemalja EU, utvrđena je nužna potreba cijelovite reorganizacije, koja će omogućiti jačanje ukupnih kapaciteta za suzbijanje kriminaliteta, kazao je Spudić.

Ravnatelj USKOK-a Dinko Cvitan kaže kako je dobra suradnja policije i tužiteljstva preduvjet dobrih rezultata u borbi protiv kriminala i korupcije. Taj se uspjeh, dodao je Cvitan, najbolje vidi u pravomoćnim osuđujućim presudama, kojih je za organizirani kriminal izrečeno u više od 97 posto slučajeva. Osvrnuvši se na skoro donošenje novog ZKP-a, Cvitan kaže da će odgovornost za uspjeh kaznenog postupka biti na tužiteljstvu i policiji, čime međuagencijska suradnja u borbi protiv organiziranog kriminala i korupcije mora biti na prvom mjestu, jer u protivnom neće biti očekivanih rezultata.

Veleposlanica Kraljevine Nizozemske Nienke Trooster i šef policije nizozemske regije Utrecht Stoffel Heijssman, istaknuli su da projekt predstavlja platformu razvoja modela vlastitog načina rada, koji će u sigurnosnom smislu svakako pripomoci hrvatskom ulasku u Europsku uniju, jer su pravo, red i mir važni za sve građane EU-e. Također su čestitali na članstvu u NATO-u te izrazili nadu da će Hrvatska što skorije postati članica EU.

www.mup.hr

Snimila: Dubravka Pavković-Pogačar

Robert Jurašić: Policija u međunarodnim odnosima, Politička kultura i Centar za međunarodne i sigurnosne studije Fakulteta političkih znanosti Sveučilišta u Zagrebu, Zagreb, 2009.

Policija u međunarodnim odnosima

Javnosti je u Ogulinu 14. ožujka ove godine predstavljena knjiga „Policija u međunarodnim odnosima“ autora mag.sci. Roberta Jurašića, načelnika Sektora policije PU PG.

Predstavljanju knjige, koja je rezultat znanstvenog istraživanja Roberta Jurašića u sklopu pripreme doktorata iz područja sigurnosti na Fakultetu političkih znanosti, Centra za sigurnosne studije u Zagrebu, nazočili su i dekan Fakulteta političkih znanosti prof.dr.sci. Vlatko Cvrtila kao i prof.dr.sci. Siniša Tatalović, mentor pri izradbi knjige.

Osim uvodničara i samog autora gospoda Cvrtila i Tatalović dali su stručni presjek važnosti predstavljene knjige s obzirom na sadržaj i značaj obrađenih materijala.

U predgovoru knjizi Policija u međunarodnim odnosima prof. dr. sci. R.Vukadinović navodi:

„Ovakav rad mogao je napisati samo netko tko je aktivno angažiran i dobro upoznat s policijskim aktivnostima, tko ima široko znanje vezano uz područje sigurnosti i tko pri tome poznaje glavne trendove suvremenih međunarodnih odnosa. Sve te bitne karakteristike vezane su uz autora ove knjige mr. sc. Roberta Jurišića, čija knjiga se pojavljuje u pravom trenutku. Sve jači tijekovi globalizacije ostavljaju svoj snažni trag na području kriminala i novih kriminalnih veza što sve zajedno današnji svijet čini izrazito opasnim za življjenje.“

Polazeći od uvjerenja da su policijske funkcije i međunarodna policijska suradnja tjesno povezane i da upravo u današnjem svijetu razgranatih veza i kontakata one imaju svoje veliko značenje, autor nastoji pokazati kako je kroz povijest tekao razvoj policije i kako je usporedno s jačanjem međunarodnih veza jačao interes za međunarodnu

policjsku suradnju. Ako se izuzme specifična faza zatvorenih međunarodnih odnosa u vremenu hladnog rata, može se ustvrditi da policijski kanali suradnje na sprječavanju kriminala odavno postoje i da se upravo u suvremenim uvjetima povećala važnost zajedničkog djelovanja policija raznih država. To je ujedno i odgovor na snažne izazove kao što su: kriminal, ilegalna trgovina oružjem, drogom i ljudima te ratni zločini i terorizam počinjeni na raznim stranama planete, postavili kao sastavnicu negativnog povezivanja u globalnom svijetu.

Policijska suradnja: bilo da je bilateralna, regionalna ili pak globalna, postavlja se kao institucionalni oblik državnog odgovora na oblike nasilja koje postaje sve razvijenije i bogatije po svojim akterima, ali i oblicima manifestacije. Svjestan tih opasnosti Robert Jurašić, kao osoba koja je odlično upoznata s obje strane medalje, jasno zagovara međunarodnu policijsku suradnju koju on vidi kao jedinu mogućnost djelotvornog suprotstavljanja međunarodnom kriminalu i nasilju. On upozorava da ne treba robovati nekim političkim ili parcijalnim interesima, već da se države moraju jasno opredijeliti za policijsku suradnju svih međunarodnih oblika jer se jedino u tom zajedničkom nastupu može postići pozitivne rezultate.

U tom sklopu on vidi i Interpol i Europol kao početne institucionalne oblike suradnje iz kojih mogu nastati viši oblici djelovanja, koji će se stalno nositi s međunarodnim kriminalom. Međunarodna policijska suradnja nikako ne znači smanjivanje državne integracije ili pak njezinih ovlasti. Ona se u prvom redu nameće kao potreba i jedina mogućnost djelotvorne borbe za stvaranje mirnijeg i sigurnijeg svijeta, u kojemu će unatoč svih globalnih veza, ipak biti moguće kontrolirati kriminalne i terističke izazove.“

Robert Jurašić:

„Knjiga ima intenciju opće afirmacije policijske struke u našem društvu. Namijenjena je studentima policijskih akademija, studentima fakulteta političkih znanosti te ostalima koji su bliski proučavanju sigurnosnih sustava. U tom smislu bit će interesantno štivo i za viši policijski menadžment. Osnovna vizija, kao i što sam naslov govori, jest nova uloga i odnosi policije u međunarodnom poretku. Nadam se da će ovaj skromni doprinos pomoći u razumijevanju novog znanstvenog pravca policiologije kao nedjeljivog fondusa novouspostavljenih međunarodnih odnosa u kojima policija i pravosuđe igraju vrlo važnu ulogu.“

Delegacija PUZ-a posjetila Poličijski prezidij Mainz

Kako bi se nastavila dugogodišnja suradnja, delegacija PUZ-a na čelu s načelnikom Brankom Peranom od 17. do 21. ožujka ove godine boravila je u petodnevnom stručnom posjetu Policijskom prezidiju Mainz u Njemačkoj.

Temeljem potpisane Izjave o zajedničkoj suradnji između Policijske uprave zagrebačke i Policijskog prezidija Mainz, posjet delegacije PUZ-a njemačkim kolegama predstavlja nastavak suradnje između dviju uprava. Provedbenim planom

Razmjena poklona

za 2009. godinu predviđena su dva projekta na području ove suradnje, a posjet je realizacija prvog projekta na temu komunalne prevencije. S njemačkim kolegama izmjenili smo stručno znanje i iskustva u radu, istodobno poseban interes pokazali su za projekte koje provodi Informativni centar za prevenciju u Policijskoj upravi zagrebačkoj. Načelnici dviju uprava, Branko Peran i Karl-Heinz Weber, po prvi put su se osobno upoznali te izrazili zadovoljstvo suradnjom dviju uprava. U sklopu posjeta zagrebačku delegaciju primio je i gradonačelnik Mainza gospodin Ringhoffer, koji je izrazio oduševljenje Zagrebom i

Načelnik Peran upisuje se u knjigu dojmova

njegovim građanima, a njegovo mišljenje dijeli i počasni konzul Republike Hrvatske za pokrajinu Rheinland - Pfalz gospodin Harald Augter, s kojim smo se susreli u Hrvatskoj katoličkoj misiji. Na kraju posjeta dvojica načelnika rezimirali su suradnju te izrazili obostrano zadovoljstvo postignutim ciljevima, a dogovorena je i realizacija drugog projekta za jesen, kad će njemačka delegacija posjetiti Policijsku upravu zagrebačku kako bismo izmijenili iskustva na području prevencije nasilja među djecom i maloljetnicima te osiguranja prilikom javnih okupljanja športskog karaktera. Također, načelnik Weber izrazio je želju za realizacijom hospitacijskih projekata, koji se odnose na višetjednu razmjenu policijskih službenika.

O važnosti projekta svjedoči i interes njemačkih medija pa je tako u nacionalnim dnevnim novinama Allgemeine Zeitung Mainz objavljen članak o posjetu delegacije PUZ-a, a za tu prigodu upriličeno je i zajedničko fotografiranje načelnika uprava pri razmjeni službenih kapa.

Jelena BIKIĆ

Delegacija PUZ-a u Gradskoj vijećnici na prijemu kod gradonačelnika

Centar za forenzična ispitivanja, istraživanja i vještačenja „Ivan Vučetić“

CFIIV - jedna od najelitnijih sastavnica Ravnateljstva policije

Vrhunski stručnjaci uz visoku tehnologiju najveća su snaga CFIIV-a koji djeluje prema zahtjevnim normama ISO 17025 krovne Europske organizacije forenzičnih instituta (ENFSI).

Centar za forenzična ispitivanja, istraživanja i vještačenja „Ivan Vučetić“ Ministarstva unutarnjih poslova jedna je od najelitnijih sastavnica Ravnateljstva policije. Prepoznatljiv svekoliko hrvatskoj i inoj javnosti centar posljednjih godina postaje po mnogim razriješenim poznatim slučajevima, krim obradama, vještačenjima kaznenih djela požara, ubojstava, eksplozija, provala što su danima dramatično punile stupce crne kronike. Upravo balistički nalazi CFIIV „Ivan Vučetić“ rasvijetlili su i potonje mučno ubojstvo, slučaj Ivane Hodak.

Na priliku američke filmizacije forenzičkog zanata u serijalu CSI, forenzičari, balisti, traseolozi centra „Ivan Vučetić“ sve su zanimljiviji i izazovniji hrvatskoj javnosti, medijima. Ljudi, vrhunski stručnjaci uz visoku tehnologiju najveća su snaga CFIIV-a koji djeluje prema zahtjevnim normama ISO 17025 krovne Europske organizacije forenzičnih instituta (ENFSI). Odlikuje ga i najmodernejša oprema, laboratoriji u ovom dijelu Europe pa je kao takovo ovo hrvatsko forenzičko sjedište zauzelo 26 mjesto među 29 forenzičkih centara, a među 10 je najboljih europskih centara. Inače CFIIV je

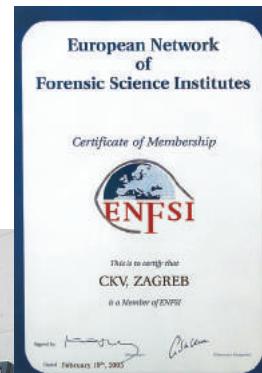
Gordan Mršić

**CENTAR ZA FORENZIČNA ISPITIVANJA
ISTRAŽIVANJA I VJEŠTAČENJA
„IVAN VUČETIĆ“**

i jedina državna ustanova u našoj zemlji koja u cijelosti pokriva forenzičku obradu materijalnog traga i njegovu pretvorbu u materijalni dokaz, izuzev područja sudske medicine te forenzičke psihijatrije i patologije. U centru se provode vještačenja za sva prekršajna i kaznena djela izvršena na području RH, a njihovi vještaci pozivom istražnog suca ili policije sudjeluju i u obradama mjesta događaja najtežih oblika kaznenih djela.

S nekim važnim brojčanim pokazateljima, samim ustrojem centra upoznao nas je pobliže njegov načelnik, pomoćnik glavnog ravnatelja policije Gordan Mršić i sam vrhunski stručnjak za balistiku, stalni sudske vještak. - Naš centar smjestio se ovdje u zagrebačkoj

Vedran Nuić

Ulici 335 na više od pet tisuća četvornih metara. Točno je da smo opremljeni najsvremenijom tehnologijom, primjerice niti jedan naš uređaj nije stariji od pet godina, laboratoriji su nam čak opremljeniji od sličnih Plivinih ili onih Ruđera Boškovića. Punopravni smo članovi Europske mreže forenzičkih ustanova (ENFSI) što dokazuje visoku profesionalnu razinu našeg rada. Imamo ukupno 150 zaposlenih, visoko obrazovanih devedesetak, prošle godine primili smo u naše redove i 23 vježbenika. Nositelji poslova su vještaci analitičari, samostalni vještaci i glavni vještaci koji svoju stručnost moraju dokazati matricom kompetencije. Mnogi od njih samo lani sudjelovali su na 52 razna stručna međunarodna seminara, sastanka, predavanja vezana uz primjenu novih instrumentalnih i analitičkih metoda. Kod nas uvijek postoji kontrola kvalitete rada. Primjerice, našem kolegi stručnjaku Ivanu Juričiću u DNK svjetskim krugovima klanjaju se do poda. U 2008. obradili smo i rješili 24 887 predmeta. Stoga i ne čudi da su baš naši stručnjaci najbolje plaćeni u državnoj upravi RH, no unatoč tome imamo i problema pa neke stručnjake kao farmaceute, informatičare, strojare ne možemo dobiti, jer su im vani daleko veće plaće. Kao prestižan europski centar pomažemo zemljama u našem okruženju, oni traže našu pomoć u edukaciji, primjerice za Kosovo i BiH vršimo obradu težih predmeta - kaže Mršić i dodaje: - U

lipnju prošle godine centar je postao uprava unutar Ravnateljstva policije čiji je djelokrug rada opisan Člankom 66. Uredbe o unutarnjem ustrojstvu MUP-a. Po novom ustroju imamo sedam ustrojstvenih jedinica, odjela: daktiloskopije i identifikacije, općih i tehničkih poslova, bioloških i kontaktnih vještačenja, kemijsko-fizikalnih i toksikoloških vještačenja, traseoloških vještačenja, kontrole kvalitete te onaj za ispitivanje, tormentaciju i žigosanje vatrengog oružja. Od ljeta 2008. krasiti nas i novi logotip koji se sastoji od otiska prsta na oznaci izvorno hrvatsko, obzirom da smo tada obilježili 55. obljetnicu postojanja te 150-tu godišnjicu rođenja zaslužnog i znamenitog Hrvata u svjetskoj forenzici Ivana Vučetića po kojemu i nosimo ime. Za organizaciju i aktivno sudjelovanje u radu godišnjih skupština ENFSI radnih grupa u Splitu, posebice u Dubrovniku centar je dobio članstvo u upravnom odboru Radne grupe uz znamenite institute kao Bundeskriminalamt- SR njemačka, NFI- Nizozemska, FSS- Velika Britanija i drugi.

Na Odjelu traseoloških vještačenja

Upravo zahvaljujući sustavnom radu Odjela traseoloških vještačenja CFIIV-a „Ivan Vučetić“, otkrivena je enigma predmeta Hodak s obzirom da je pištolj pronađen kod osobe za koju se uopće nije pretpostavljalo da bi mogla imati veze s tim teškim zločinom. Tim povodom posjetili smo djelatnike i načelnika toga odjela Vedrana Nuića u njihovim radnim prostorima i laboratorijima. Sam odjel djeluje u tri odsjeka: balističkih i traseoloških vještačenja, mehanoskopskih vještačenja te prometnih i tehničkih

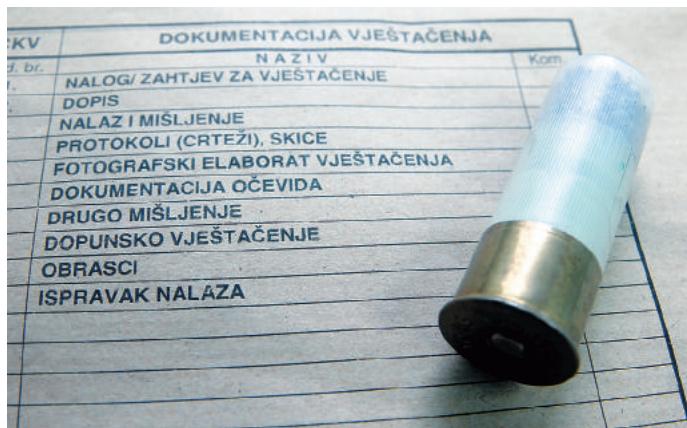
Gordana Čerepinko i Rupert Tomić

vještačenja na kojima je zaposleno petnaestak stručnih djelatnika.

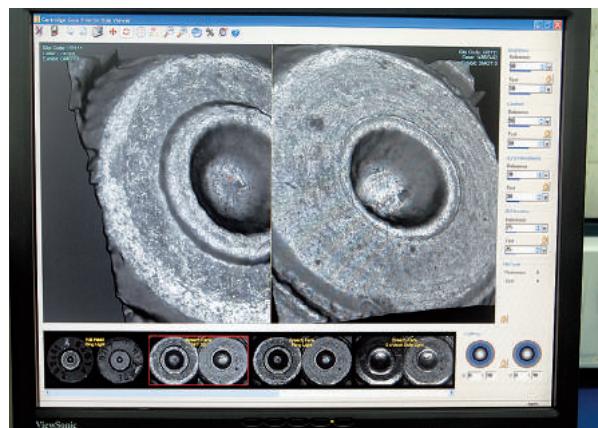
Integralni balistički identifikacijski sustav (IBIS) digitalno skuplja slike čahura i zrna streljiva pronađenih na mjestu zločina te probno ispaljene čahure i zrna streljiva iz spornog vatrengog oružja. Korишten je u predmetu Hodak, tj na streljivu i pištolju kojeg je koristio njezin ubojica Šlogar. Gordana Čerepinko i Rupert Tomić dugogodišnji su iškusni djelatnici ovoga odjela rade na IBIS sustavu, nekad jedinstvenom balističkom sustavu, a sada podijeljenom u dva dijela koji služe za snimanje i analizu čahura i zrna streljiva Brass Trax i Bullettrax. Brass Trax koristi se, pojašnjavaju, za čahure i kao sustav daje jedinstvenu mogućnost sakupljanja, spremanja i uspoređivanja digitalnih slika mehaničkih tragova mehanizama vatrengog oružja na balističkom materijalu kao udarne igle, čela zatvarača, izvlakača i izbacivača na čahurama streljiva. U si-

temu baze neriješenih predmeta nalazi se preko 900 snimljenih uzoraka čahura streljiva, upućuju nas i obrazlažu da se analiza i usporedba digitalnih slika čahura provodi na drugom dijelu sistema koji se naziva MatchPoint nakon što je korelacija snimljenih slika provedena na korelacijskom serveru.

Koristili su se u spomenutom slučaju Hodak i BIS Condor intelligent 3D i EVOFINDER sustavom u balističkim analizama kako bi došli do vjerodostojnih podataka. - On vrši identifikaciju i usporedbu uzoraka (slika zrna i čahura) na kojima se obavlja ispitivanje s ostalim uzorcima koji se nalaze u bazi podataka i na taj način pruža vještaku listu objekata sa sličnim karakteristikama vatrengog oružja na zrnima i čahurama pa se tako pomaže pri donošenju zaključaka i mišljenja u konačnim rezultatima vještačenja, govori načelnik Nuić. Tu je i određivanje tragova pucanja GSR će-

Dokumentacija vještačenja

Komparacija čahure

stica SEM/EDX metodom koja dokazuje nitrati i nitrite u ostacima barutnih čestica. CFIIV posjeduje i skenirajući elektronski mikroskop „ Philips XL 30 ESEM“ s energodispersivnim detektorm X-zraka (EDX), zatim instrument EAGLE III koji radi na principu detekcije mikroflorescencije X-zračenja i određuje valnu duljinu elemenata na uzorku i ima široku forenzičnu primjenu. Jedno od područja primjene je određivanje prisutnosti GSR čestica na odjeći i određivanje udaljenosti pucnja. - Otkrivanje slučaja Hodak poslužit će i proizvođačima ovih forenzičkih sustava kao dobra referenca. Nedavno je potpisano u Interpolu da će svi ovi sustavi biti umreženi na jedan jedinstveni server gdje će se moći razmjenjivati ti podaci unutar država vezano za neriješena kaznena djela - kazao je Nuić.

Traeseološki odjel posjeduje u hrvatskim razmjerima jednu od najbogatijih zbirki oružja. Prema Nuićevim riječima namjena zbirke je da služi za edukaciju pojedinih djetalnika koji se upoznaju s vrstama, konstrukcijama i načinima funkciranja oružja. Zbirka služi i za identifikaciju oružja te za dobivanje probnih uzoraka koji se poslije pohranjuju u bazu kad je potrebito pregledavati zrna i čahure radi utvrđivanja marke i modela oružja u obradi. Tu se čuva i dio primjera oružja s početka Domovinskoga rata nađenih na mjestu događaja kao primjerice oružja kojima su raketirani Banski dvori. Mogu se vidjeti i uzorci iz zanimljivih kriminalističkih obrada, ali i oni iz nezakonite serije proizvodnje vatretnog oružja obitelji Vugrek, a i Barićev trofejni pištolj stoji im u vetrini. Svo pohranjeno oružje se redovito či-

sti, održava i primjerno čuva. Načelnik Nuić proveo nas je i zbirkom zrna i čahura raznih kalibara i veličina koja su sva obilježena laserskim graverom, a on je nabavljen i za Odjel za obilježavanje i žigosanje vatretnog oružja.

- Odjel traseoloških vještacima je u prvoj fazi CARDS projekta akreditirao pet metoda rada među inima i komparativni pregled zrna i čahura, komparativni pregled tragova alata koji nastaje prilikom provala, pa smo dobili i pohvalne nizozemskih partnera za uspješnost i stručnost. Za sve spomenute akreditacije sami smo izradili potrebite i pismene stručne elaborate. Druga faza projekta je bio IBIS, a treća faza utemeljenje Zavoda za ispitivanje i žigosanje vatretnog oružja. Prošle godine naš odjel je bio organizator godišnje skupštine ENFSI radne grupe za vatreno oružje i tragove pučanja, svih 150 sudionika iz svijeta bilo je oduševljeno našom organizacijom i stručnim uspjesima, no i našom zemljom i običajima. Sad i Nijemci traže stručnu pomoć od nas za organizaciju godišnje skupštine-, spomenuo je Nuić.

Mršić i Nuić - vrsni hrvatski balisti

Načelnik CFIIF-a „ Ivan Vučetić“ Gordan Mršić inž. je biotehnologije po struci. Stručnjak za balistiku, vatreno oružje, mehanoskopiju i traseologiju te stalni sudski vještak. U početku je radio kao znanstveni novak na Prehrambeno tehnološkom fakultetu, a 1991. u CKV-e je došao na traženje MUP-a. Prvi je balist koji je ušao u Centar za nove hrvatske vlasti tada, radio je na predmetima, puno vremena provodio na očevidima, radu na terenu. 1998. izdao

Muzej oružja

Uzorci municije

Elektronski mikroskop

je knjigu „Identifikacija vozila na osnovi fin oznake“, objavio mnoštvo teksta u stručnim časopisima, koautor je knjige Dragana Primorca i suradnika „Analiza DNA u sudske medicini“. 2000. imenovan je šefom Odsjeka za balistiku i mehanoskopiju, 2001., 2003. postaje načelnikom CKV-a kojeg uspješno vodi do danas.

Vedran Nuić, načelnik Odjela traseoloških vještacima diplomirao je na rudarsko-geološkom-naftnom fakultetu 1991., u MUP-u se zaposlio 1993. u CKV-u kao stručnjak za kriminalistička vještacima, vještak za balistiku, stalni je sudski vještak za područje balistike i mehanoskopije. U proteklih 16 godina izradio je samostalno preko 5000 predmeta s područja balistike. Inicirao je mnoge projekte, metode, uveo dva balistička identifikacijska sistema, objavio stručni rad „Streljivo za policijsko oružje“. ●

Biserka LUKAN
Snimio Ivica LAJTNER

NEKA VAM KAMATA
NE BUDE NEPOTREBAN TERET.

DODATNE POGODNOSTI!
GRATIS kasko u prvoj godini*
bez učešća*
bez jamaca*

0% kamata u prvoj godini financiranja NA SVE ŠKODA MODELE!

Saznajte više na www.skoda.com.hr ili kod ovlaštenog Škoda partnera.

PORSCHE
MOBILITI

Vaši ovlašteni Škoda partneri:

Čakovec: **AC Jesenović**, Zrinsko-Frankopanska bb, Tel.: 040/ 37 98 88; **Daruvar:** **Auto Kotrba**, Domobranska 1, Tel.: 043/ 33 45 70; **Dubrovnik:** **Dubrovački automobili**, Mata Vodopića 7, Tel.: 020/ 41 63 83; **Karlovac:** **ETT**, Mala Švarča 155, Tel.: 047/ 60 93 23; **Koprivnica:** **AK Jesenović**, Josipa Lukovčana 14, Tel.: 048/ 22 03 40; **Krapina:** **Automehanika Jaković**, Zagrebačka 26c, Tel.: 049/ 30 07 10; **Osijek:** **Idol**, Sv. L. Mandića 111/u, Tel.: 031/ 29 76 54; **Popovača:** **Auto Sandro**, Mišićka 18, Potok, Tel.: 044/ 65 22 47; **Poreč:** **AutoZubak**, Mate Vlašića 26, Tel.: 052/ 43 34 68; **Požega:** **AutoZubak**, Zrinska 65, Tel.: 034/ 28 10 74; **Pula:** **AutoZubak**, Industrijska 2c, Tel.: 052/ 53 57 00; **Rijeka:** **Porsche Rijeka**, Osječka 25a, Tel.: 051/ 20 82 08; **Sinj:** **Autoservis Jajo**, Filipa Grabovca bb, Tel.: 021/ 82 29 99; **Slavonski Brod:** **AutoZubak**, Gospodarska 4, Tel.: 035/ 40 53 40; **Split:** **Marjan Auto**, Matice Hrv. 15a, Tel.: 021/ 46 72 22; **Split:** **Porsche Split**, Salonorianska bb, Tel.: 021/ 20 27 86; **Tučepi:** **Auto Čović**, Blato 24, Tel.: 021/ 62 37 10; **Varaždin:** **AutoZubak**, Vilka Novaka 50b, Tel.: 042/ 33 02 31; **Vinkovci:** **Idol**, A. Stepinca 2, Tel.: 032/ 35 72 02; **Virovitica:** **Autocentar Pepa**, Vinkovačka cesta bb, Tel.: 033/ 72 67 80; **Vodice:** **Auto Babić**, Magistrala bb, Tel.: 022/ 44 02 46; **Zadar:** **Peta Brzina d.o.o.**, Jadranska cesta 145, Tel.: 023/ 23 49 04; **Zagreb:** **Auto Remetinec**, Remetinec 5f, Tel.: 01/ 61 41 341; **Zagreb:** **AutoZubak**, Kobiljačka 101, Sesvetski Kraljevec, tel. 01/ 20 51 040; **Zagreb:** **Porsche Zagreb**, Slavonska Avenija 10, Tel.: 01/ 24 99 666; **Zagreb:** **Štanski d.o.o.**, Samoborska 294, Tel.: 01/ 37 93 200

*Kasko je besplatan za prvu godinu financiranja putem kredita tvrtke Porsche mobilnosti BEZ OBVEZE NASTAVKA PLAĆANJA nakon prve godine. Financiranje bez učešća i jamaca se odnosi na kredit tvrtke Porsche mobilnosti te ovisi o cijeni vozila i kreditnoj sposobnosti stranke. Ponudu nije moguće kombinirati s ostalim prodajnim akcijama ŠKODE.

Ratni put riječkih specijalaca

SJP 'Ajkule' Rijeka

U vrijeme Domovinskog rata jednako kao i mnogi njezini pripadnici i SJP Rijeka je dobila svoje ratno ime te svih ovih godina ostala prepoznatljiva po imenu „Ajkule“, a lik morskog grabežljivca postao je njihov zaštitni znak.

Početak priče o „Ajkulama“ seže u 1991. godinu, kada se krajem ožujka iz tadašnjih policijskih stanica na području PU Rijeka formirala elitna policijska postrojba, odnosno Specijalna jedinica policije. Prvo postrojavanje jedinice bilo je 8. travnja 1991. godine, i taj se dan uzima kao službeni datum osnivanja jedinice. Jedinica je formacijski ustrojena na poligonu bivše Teritorijalne obrane u mjestu Breze u zaleđu Novog Vinodolskog, gdje je i započet program specijalističke obuke. Samo započet jer zbog ratnih zbivanja pripadnici jedinice su svoja specijalistička znanja i vještine stjecali iskustveno, na „teži“ način, u borbenim zadaćama koje su uslijedile.

Prva zadaća na Vratniku

Prva zadaća bila je uspostava vremene policijske postaje na Vratniku iznad Senja, u to vrijeme važnoj strateškoj točki na cesti koja povezuje Liku sa Senjom i Primorjem. Prijevoj Vratnik je nadziran tijekom lipnja i srpnja, a krajem srpnja 1991. je veći dio djelatnika

postrojbe upućen u mjesto Bilaj pored Gospića i bili su prva borbena formacija koja je pristigla na ličko bojište. Od 31. srpnja do 31. kolovoza Jedinica se upućuje na područje Banje i Korduna, točnije u Topusko. Topusko je tada bilo u izuzetno teškoj poziciji, nedostajalo je streljiva, napadi su bili učestali i žestoki, neki od branitelja su napustili položaje te su grad ostali braniti dugoreška garda, domaći policajci i riječki specijalci. „Nije se tu moglo puno napraviti. Svako daljnje držanje tih položaja bilo bi suludo. Imali smo i prvog ranjenog pripadnika, Marka Tomaševića. Obruč se stezao, prostor za izlaz smanjivao. Izvlačili smo se preko polja i livada u predjelu Šatornja, pa prema Glini i Gvozdu. Zadnja smjena izvukla se preko Viduševca na Pokupsko, a na naše mjesto došli su specijalci zagrebačkih „Alfi“. No, nakon našeg odlaska Topusko je palo bez puno borbe i u grad su uz pomoć tehnike JNA prodrići četnici“ navodi u knjizi „Rijeka u Domovinskom ratu“ autora Dragana Ogurlića Tomislav Dizdar koji je tada bio jedan od zapovjednika vodova jedinice, a od svibnja 1994. do listopada 2004. biva zapovjednikom „Ajkula“.

Sredinom kolovoza dio jedinice koji se nalazio u Zagrebu i nije bio u mogućnosti učiniti smjenu ostatku jedinice koji se nalazio u obruču na Plitvicama, upućen je u istočnu Slavoniju, u obranu Osijeka i okolnih mesta. Bili su jedna od prvih jedinica iz drugih dijelova Hrvatske koja je sudjelovala u obrani istočne Slavonije.

Gospic: riječki specijalci onemogućili prodror neprijateljskih oklopnih vozila

Kako parcijalno korištenje Jedinice nije bilo dobro i rezultiralo je njenim razjedinjenim djelovanjem, Jedinica dobiva novog zapovjednika Marina Jakominića,

i 13. rujna 1991. u punom sastavu i s novim zapovjednikom dolazi u Gospic. U Gospicu Jedinica svakodnevno vodi žestoke borbe, onemogućuju prodror neprijateljskih oklopnih vozila koja su se trebala spojiti sa snagama u najvećoj gospičkoj vojarni „Stanko Opsenica“ koju kasnije i zauzimaju, a „Ajkule“ se po prvi puta u bliskoj borbi susreću s tenkom kojega uništavaju ručnim bacaćem. Zanimljivo je da su se istim oružjem koje su riječki specijalci oduzeli nakon osvajanja vojarne i koje je trebalo poslužiti agresoru za osvajanje RH, ubrzo naoružali pripadnici HV-a i iskoristili ga za obranu Like.

Tih dana Jedinica je pretrpjela prve velike gubitke: poginuo je prvi djelatnik, a šestorica djelatnika su teže ranjena.

U listopadu 1991. SJP Rijeka iz tadašnjeg privremenog sjedišta u Policijskom domu u Rijeci seli u vlastitu bazu na Kululjanovo. Iako zgradu dijele sa pripadnicima temeljne policije, konačno dobivaju svoj vlastiti prostor i mogućnost nastavka specijalističke obuke. Idućih šest mjeseci pripadnici Jedinice osim intenzivne obuke, sudjeluju u dostavi opreme i naoružanja braniteljima Topuskog i Vukovara, te organiziraju prihvat dezertera bivše JNA. Strateški su raspoređeni na više lokacija u samom gradu kao i u okolici Rijeke, vrše nadzor važnih prometnica, vojarni i objekata bivše JNA kao i nadzor kretanja pripadnika JNA, a u studenom su prilikom napada na vojno skladište vojarne u Delnicama direktno uključeni u blokadu i nadzor cestovnih i željezničkih prilaza vojarni i Rijeci.

Na svim borbenim položajima u Dubrovniku

U travnju 1992. godine Jedinica odlazi u opkoljeni Dubrovnik, gdje sljedeća dva i pol mjeseca sudjeluje u obrani opkoljenog grada kao i u oslobođanju

dijela juga Hrvatske. Dubrovnik su do tada branili malobrojni branitelji pripadnici SJP Dubrovnik, 163. dubrovačke brigade i Odred naoružanih brodova Dubrovnik. Prve borbene zadaće „Ajkula“ su bile vezane uz obranu grada i Srda, a u obrani su sudjelovali s vlastitim borbenim sredstvima. Artiljerijsko i protuoklopno oruđe osvojeno u spomenutoj gospičkoj vojarni doprinijelo je da su „Ajkule“ već tada imali svoj vlastiti artiljerijski vod s obućenim ljudima, a jedinica je mogla samostalno djelovati sa znatnom količinom oruđa. Na svim borbenim položajima na kojima se branio Dubrovnik - Srđ, Mokošica, Golubov kamen, Kupari, Mlini, Plat sudjelovale su i „Ajkule“, a tijekom operacije „Orao 92“ četvorica su ranjena.

Legendarni zapovjednik 'Ajkula' Marino Jakominić poginuo 1992. g. na Velebitu

Nakon Dubrovnika Jedinica sudjeluje u akciji „Poskok“ i zauzima dominantne kote na Velebitu, vrh Visočicu i predio oko vrha. U godinama koje slijede pripadnici „Ajkula“ su toliko vremena proveli na Velebitu, pa im je on gotovo postao drugi dom.

Jedan od svojih najvećih gubitaka „Ajkule“ su pretrpjeli 29.8.1992. godine kada u neprijateljskoj zasjadi na visovima Velebita pogiba njihov legendarni zapovjednik Marino Jakominić. „Ja imam obitelj. Kćerkicu od šest godina, sina od 12 i divnu ženu koja mi nikada nije prigovorila zbog svega ovog i koja je na sebe preuzeila sav teret oko djece. Čovjek mora prelomiti da može umrijeti. Svi mi mislimo ostati živi. Međutim, ako je čovjek opterećen time hoće li umrijeti ili ne i nije savladao taj strah, ne može biti dobar borac. Moraš to u sebi prihvatiti. Svi ljudi umiru. Sada je situacija takva da možeš očekivati da će se to dogoditi prije. Čovjek koji to nije raščistio i koji se bori opterećen strahom, on ne može biti psihički stabilan“ izjavio je Marino u

Mario Jakominić

razgovoru koji je dao riječkom „Novom listu“ u jesen 1991. godine.

Tijekom 1993. godine su uslijedile akcije „Maslenica“, „Poskok 1“, „Džep 93“, ponovni odlazak u Dubrovnik i na Prevlaku. Nijedna od ovih akcija nije poštovana riječke specjalce: u akciji „Maslenica“ trojica su ranjena, u akciji „Poskok 1“ tri su specijalca poginula a šestorica ranjena, u akciji „Džep 93“ četvorica su ranjena. Nakon akcija oko Velebita i Like, Jedinica odlazi u Dubrovnik gdje boravi tijekom studenog i početka prosinca 1993., sa zadaćom osiguranja granične crte prema Jugoslaviji i nadgledanja rta Oštro (Prevlaka).

Usljedili su vrhovi Velebita - držanje zauzetih položaja, izviđanje rasporeda snaga i kretanja neprijatelja, snajperski okršaji, uslijedila je i borba sa surovom velebitskom hladnoćom i temperaturom od minus dvadeset pet stupnjeva.

Tijekom 1994. godine dio Jedinice se uvijek nalazio na terenu, a ostatak bi za to vrijeme u bazi provodio obuku i obnašao redovite policijske zadaće na području PU primorsko-goranske. U tom periodu Jedinicom zapovijeda Hari Brnad koji navodi kako je specijalcima često znalo biti teže u Rijeci nego li u borbenim zadaćama: „Kada bi smo došli s terena, nismo se odmarali već bi s policijcima provodili nadzor zelene granice prema Sloveniji, osiguravali nogometne utakmice, radili na punktovima,... Uglavnom, obnašali smo redovne i uobičajene policijske zadaće koje su bile u totalnoj suprotnosti s našim zadaćama proteklih godina na borbenim terenima. Trudili smo se i policijske zadaće maksimalno profesionalno odraditi, iako to nije bilo svaki puta baš lako, a dečkima je znalo biti teško prilagoditi se radu bez borbenih zadataka. Tamo si bio vuk, a ovde si morao biti janje! Zamislite kako im je bilo dok bi uz ostale policijace osiguravali nogometnu

utakmicu, a pojedini navijači bi ih provočirali i govorili im da se prave važni u zelenim odorama i da sigurno nisu nikada bili na nijednom terenu dalje od Rijeke. A osobno smatram da su svi oni koji su tih godina dragovoljno došli u SJP Rijeka heroji Domovinskog rata - svi redom!“

U akciji 'Bljesak' pretrpjeli najteža stradanja, a niti 'Oluja' ih nije poštovana

U svibnju 1995. „Ajkule“ su jedina postrojba iz primorsko-goranske županije koja djeluje u proboju prve crte neprijateljske obrane u akciji „Bljesak“. No, u toj su akciji „Ajkule“ pretrpjeli najteža stradanja tijekom Domovinskog rata - dva su pripadnika poginula, četvorica su teško a dvojica lakše stradali.

Pa onda ponovni povratak u drugi dom na Velebitu, i pripreme za konačno oslobođanje domovine. U akciju „Oluja“ su riječki specijalci krenuli 4. kolovoza kada su se s Velebita spustili prema Ličkom polju sa zadaćom probijanja prve crte neprijateljske obrane u podnožju Velebita. Zauzeli su tada više od sto pedeset kvadratnih kilometara prostora, potpuno razbijši prvu crtu obrane. U večernjim satima 5. kolovoza, istoga dana kada je oslobođen Knin, „Ajkule“ su zajedno sa ATJ Lučko, zagrebačkim „Alfama“ i gospičkim „Tigrovima“ ušli u četničko uporište Medak i oslobođili ga. U Ličkom Ribniku su se spojili sa HV-om i zajedno ušli u Gospic. U idućim danima akcije „Oluja“ krenuli su prema granici s BiH, a potom su sudjelovali u čišćenju Petrove gore od ostataka četničkih skupina. Niti „Oluja“ ih nije poštovana - osmorica su ranjena.

Do kraja 1995. godine „Ajkule“ su djeluju u akciji „Krug“ u zoni Prevlake te osiguravaju izbjeglički kamp civila iz zapadne Bosne. U 1996. godini u više navrata nalaze se u zoni Prevlake čuvajući južnu granicu RH.

Zasigurno je da se o pet godina ratovanja riječkih „Ajkula“ moglo još i više pisati i da su mnogi detalji ratnog puta Jedinice i njezinih boraca sažeti ili preskočeni.

Stoga će se u sljedećem broju glasila 'MUP' nastaviti priča o „Ajkulama“, ali ispričana riječima njenih pripadnika koji su se u Jedinici borili od prvog dana ...

Tatjana VLAH-MARTINOVIC

Tiskovna konferencija u povodu uspješnog završetka Operativne akcije "Tara" u Ravnateljstvu policije**Izvrsni rezultati OA 'Tara'**

OA „Tara”, koja se odnosila na nezakonito krijumčarenje osoba preko državnih granica u ovom dijelu Europe, provedena je 1. travnja na području 11 PU u RH, a u njoj su sudjelovali i PNUSKOK, USKOK te policije zemalja u okruženju BiH, Slovenije i Austrije

U povodu uspješnog završetka Operativne akcije „Tara“ u Ravnateljstvu policije u Zagrebu upriličena je 2. travnja tiskovna konferencija. S obzirom da je akcija bila međunarodnog karaktera pored domaćina iz MUP-a RH Tihomira Kralja, načelnika PNUSKOK-a okupljenim brojnim predstavnicima sredstava javnog priopćavanja обратили su se i predstavnici: MUP-a Austrije, voditelj Odsjeka za Jugoistočnu Europu Dieter Rudolph i voditelj Odsjeka za Aziju Harald Scheiber, MUP-a BiH načelnik Centralnog istražnog ureda Granične policije BiH Enes Gačanin i policijski komesar MUP-a Županije zapadnohercegovačke Zoran Galić te iz MUP-a Slovenije voditelj Sektora za organizirani kriminalitet Slavko Koroša.

Načelnik Tihomir Kralj tako je uz power point prezentaciju pojasnio okupljenima kako se OA „Tara“ prvenstveno odnosila na nezakonito krijumčarenje osoba preko državnih granica u

ovom dijelu Europe te je stoga i imala međunarodni karakter. U akciju su bile uključene policije i nadležna odvjetništva u Republici Sloveniji, Bosni i Hercegovini i Republici Austriji. Sama OA „Tara“ u Republici Hrvatskoj provodila se u suradnji i koordinaciji s Uredom za suzbijane korupcije i organiziranog kriminaliteta, a rezultat je i suradnje i koordiniranog rada s Upravom za granicu Ravnateljstva policije, policijsama zemalja u okruženju uz BiH, Sloveniju, Austriju i Makedoniju, Crne Gore i Srbije te centra SECI sa sjedištem u Bukureštu.

Načelnik Kralj je, obrazlažući tijek akcije „Tara“, kazao kako su izvidne mјere za njezinu provedbu započele još u studenom prošle godine te su već početna saznanja kontinuiranim praćenjem problematike krijumčarenja osoba dokazala postojanje organizirane skupine međusobno povezane radi ilegalnog prebacivanja osoba preko državne granice. Počinitelji su bili hrvatski i strani državlјani dobro povezani, znakovita je međusobna povezanost tih kriminalnih skupina iz svih zemalja u okruženju, istaknuo je.

- Prema tim saznanjima i definiranim njihovim rutama kretanja od BiH prema tranzitnim zemljama Hrvatskoj i Sloveniji te onda do Austrije i drugih EU-zemalja kao krajnje odredište - kazao je nadalje i dodaо Kralj - Identificirane su četiri grupacije na području RH koje

su iz koristoljublja ilegalno prebacile najmanje 192 osobe i stekle imovinsku korist od najmanje 150 tisuća eura, no slijedi i snažan nastavak financijskih izvida koji treba dokazati što sve slijedi nakontakvih kriminalnih aktivnosti. - Inače OA „Tara“ provedena je 1. travnja na području 11 PU u RH u kojoj su sudjelovali i PNUSKOK, USKOK te policije zemalja u okruženju BiH, Slovenije i Austrije - pojasnio je Kralj te kazao kako je na osnovu prikupljenih obavijesti utvrđeno da postoji sumnja da su 52 osobe počinile ukupno 52 kaznena djela protuzakonitog prebacivanja osoba preko državne granice. - Stoga su uhićene 42 osobe te sprovedene istražnom sugu Županijskog suda u Zagrebu. Tijekom pretraga bilo je pronađeno i vatrengoružja, sredstva veze, komunikacije, streljiva, osobnih dokumenata, SIM kartica, mobitela, osim kalsičnog oružja bilo je tu i ručnih bombi, sporogorećih štapina, ručno napravljenih eksplozivnih naprava i druge opreme koja je služila u svrhu prebacivanja osoba. Daljnje postupanje PNUSKOK-a u suradnji s USKOK-om i drugim nadležnim službama u RH koje su nadležne za provedbu određenih zakona, konkretno službe Ministarstva finansija za izvide dijela nezakonito stečene imovinske koristi slijedi kao i daljnja međunarodna suradnja i razmjena saznanja i sve ono što je vezano uz presjecanje drugih krijumčarskih lanaca - zaključio je načelnik PNUSKOK-a.

Zoran Galić iz BiH policije je pak kazao: - Što se tiče same akcije na području Županije Zapadnohercegovačke djelatnici MUP-a su dobili zadaće u suradnji s graničnom policijom BiH. Tako su u OA „Tara“ na području općine Posušje lišene slobode tri osobe, izvršena je pretraga dva objekta te četrtiri vozila. Osobe lišene slobode su poznate po činjenju kaznenih djela, raznih kriminalnih radnji na prostoru zemalja u regiji.

- Tijekom OA „Tara“ Granična policija BiH bila je u suradnji s odgovarajućim pravosudnim tijelima i u BiH i izvan BiH te poduzela odgovarajuće mјere. istaknuo je načelnik Gačanin.

Prema riječima Slavka Koroša iz MUP-a Slovenije na području Slovenije

OA „Tara“ polučila je također dobre rezultate zahvaljujući i izvrsnoj suradnji s policijama susjednih zemalja te o samim djelatnostima slovenske policije u toj akciji između ostalog rekao: - Kriminalisti Sektora krim policije Murske Sobote su već prošle godine saznali da se na njihovom području susreću s kaznenim djelima nezakonitog prelaska državne granice, započeli su s operativnim djelovanjem na području PU Murska Sobota. Više puta su uhitili počinitelje ilegalnih prijelaza granice, pronašli vozila za prijevoz osoba u nezakonitom prijelazu granice. Od listopada 2008. do 1. travnja 2009. je kriminalna skupina izvršila na području Republike Slovenije najmanje dvadeset istovrsnih kaznenih djela te jednog prikrivanja. Kriminalna skupina je u djelovanju bila vrlo osposobljena, promatrali su okolicu te radijskom vezom prisluškivali čak i policiju. U pretragama kuća osumnjičenih za OA „Tara“ pronašli su među inim i dvije radio postaje za prisluškivanje policije. Skupina je nezakonito prebacila preko granice Hrvatske u Sloveniju najmanje 38 ljudi, svi su oni bili kasnije uhićeni ili u Sloveniji ili u Austriji. Osumnjičeni za krijumčarenje preko granice od krijumčarenih po osobi uzimali su od 500 do tisuću i 500 eura. Za izvršenih dvadeset kaznenih djela na području Slovenije kazneno je prijavljenih i osumnjičenih 13 osoba, sedam državljana Slovenije, dva hrvatska državljana, jedan makedonski i po jedan Srbije i Kosova te jedan iz SR Njemačke.

Dieter Rudolph kazao je kako je za provedbe OA „Tara“ i u Austriji uhićeno više osoba, a provedeno je i više pretresa stanova i kuća. Potvrdio je i naglasio izvrsnu suradnju s kolegama zemalja u okruženju, što je doprinijelo i velikom uspjehu ove akcije - kazao je na kraju Rudolph te čestitao i zahvalio okupljenim kolegama na suradnji.

Biserka LUKAN

Snimila: Dubravka Pavković-Pogačar

Gospic: Zaplijenjena velika količina cigareta

U teretnom vozilu marke „Man“ s poluprikolicom zaplijenjeno 11 648 šteka cigareta u vrijednosti oko dva milijuna kuna.

Policajci službenici Policijske uprave ličko-senjske u suradnji sa službenicima Mobilne jedinice za provedbu nadzora državne granice Ravnateljstva policije su 7. travnja . oko 17,50 sati, prilikom kontrole prometa, putnika i roba s naglaskom na kontrolu pogonskog goriva, na autocesti A - 1, na benzinskoj postaji „Brinje“, u smjeru sjevera, zaustavili teretno vozilo marke „Man“, BiH registracijskih oznaka s poluprikolicom (cisternom za prijevoz opasnih tvari) marke „Stadler“, BiH registracijskih oznaka, s kojim je upravljao tridesetosmogodišnji državljanin BiH.

Izvršenom kontrolom i provjerom vozila utvrđeno je da se u prostoru za smještaj tereta u kojem su napravljene preinake, prevoze cigarete. Temeljem naloga Županijskog suda u Gospicu izvršena je pretraga cisterne kojom prilikom je pronađeno 11 648 šteka cigareta marke „Walter Wolf“ (1525), „Ronhill light“(6498), „Ronhill plavi“ (725) i „Ronhill super light“ (2900), nadzornih markica Ministarstva financija RH namijenjenih za izvoz. Ukupna vrijednost zaplijenjenih cigareta kreće se oko dva milijuna kuna.

Zbog osnovane sumnje da je počinio kazneno djelo iz čl. 298. st. 1. Kaznenog zakona, opisanog kao „Izbjegavanje carinskog nadzora“, tridesetosmogodišnji državljanin BiH je uhićen te je nad istim izvršena kriminalistička obrada. Provedenim izvidima i kriminalističkom obradom utvrđeno je da su cigarete uvezene iz BiH i namijenjene za daljnju preprodaju u RH.

Tridesetosmogodišnji državljanin BiH je uz kaznenu prijavu priveden istražnom sucu Županijskog suda u Gospicu.

Za istaknuti je da je ovo druga zaplijena cigareta na području Policijske uprave ličko-senjske u ovoj godini. Naime, dana 11.ožujka.2009. dovršena je kriminalistička obrada nad četrdesetpetogodišnjim državljaninom BiH, zbog osnovane sumnje da je počinio kaznena djela iz čl. 298. st. 1. Kaznenog zakona, opisanog kao „Izbjegavanje carinskog nadzora“ i čl. 311. st. 1. istog Zakona, opisanog kao „Krivotvorenje isprava“.

Provedenom kriminalističkom obradom utvrđeno je da je navedeni državljanin BiH prepravio osobno vozilo marke „Hyundai Accent“, BiH reg. oznaka, ugradivši poseban prostor za smještaj robe i u isti stavio 153 šteke cigareta raznih marki, koje je 11. ožujka pokušao prokrijumčariti u RH s ciljem daljnje preprodaje, u čemu je spriječen od strane policijskih službenika Policijske uprave ličko-senjske na graničnom prijelazu Ličko Petrovo Selo.

Istom kriminalističkom obradom utvrđeno je da je navedeni državljanin BiH krivotvorio i putovnicu BiH izdanu na njegovo ime, na način da je krivotvorio podatke o radnoj dozvoli Republike Slovenije koja se nalazi u istoj putovnici.

Od četrdesetpetogodišnjeg državljanina BiH privremeno je oduzeto osobno vozilo marke „Hyundai Accent“, 153 šteke cigareta i putovnica BiH, te se zbog osnovane sumnje da je počinio gore navedena kaznena djela protiv njega podnosi kaznena prijava Općinskom državnom odvjetniku u Gospicu.

Kristina MAODUŠ

GP Pasjak: spriječeno krijumčarenje oružja

U osobnom vozilu marke fiat punto, talijanskih registracijskih oznaka, pronađene su: 4 ručne bombe, 4 pištolja različitih kalibara i dvadesetak komada streljiva, skrivenih u oplatama vozačevih i suvozačevih vrata

Dana 2. travnja 2009. godine oko 19.30 sati na međunarodnom graničnom prijelazu "Pasjak", na izlazu iz Republike Hrvatske kontrolirano je osobno vozilo marke fiat punto, talijanskih registracijskih oznaka, u kojem su se nalazila dvojica talijanskih državljanina, obojica starosti 33 godine.

Izvršenim pregledom vozila od strane službenika Carinarnice Rijeka i policijskih službenika Policijske uprave primorsko-goranske uočeni su predmeti koji

možebitno ukazuju na postojanje kaznenih djela, slijedom čega je od strane dežurnog Istražnog suda Županijskog suda u Rijeci pribavljen nalog za pretragu vozila.

Pretragom vozila od strane službenika carine i policije pronađene su: 4 komada ručnih bombi, 4 pištolja različitih kalibara i dvadesetak komada streljiva, a predmeti su bili skriveni u oplatama vozačevih i suvozačevih vrata u spomenutom vozilu.

U koordinaciji s nadležnim Općinskim državnim odvjetništvom u Opatiji i Policijskim nacionalnim uredom za suzbijanje korupcije i organiziranog kriminaliteta MUP-a RH, nad dvojicom talijanskih državljanina otvorena je kriminalistička obrada, tijekom koje je utvrđena osnovana sumnja da su njih dvojica u vremenu od 31. ožujka do 2. travnja ove

godine boravili u RH, gdje su na ilegalan način pribavili spomenuto oružje i ručne bombe u namjeri da isto iznesu iz Republike Hrvatske i prokrijumčare u Republiku Italiju.

Zbog osnovane sumnje da su počinili kazneno djelo nedozvoljenog posjedovanja oružja i eksplozivnih tvari iz čl. 335. st. 2. i „Izbjegavanje carinskog nadzora“ iz čl. 335. st. 3 KZ-a uhićeni talijanski državljanini su 3. travnja, uz kaznenu prijavu dovedeni u Istražni centar Županijskog suda u Rijeci.

Policjski službenici PU PG, u suradnji s PNUSKOK-om MUP-a RH, nastavljaju s provođenjem izvida u cilju utvrđivanja drugih okolnosti vezanih uz nabavku i pokušaj krijumčarenja navedenog oružja. ●

Mirjana KULAŠ

Spaljeno streljivo

U razdoblju od 9. do 14. ožujka ove godine na predjelu Kamenjak - Grabari kraj Rijeke provedeno je spaljivanje 281 400 komada neraspakovajućeg streljiva različitog kalibra. Navedeno je streljivo prikupljeno od građana tijekom provođenja dosadašnjih akcija dragovoljnog predavanja oružja na području Policijske uprave primorsko-goranske, u organizaciji Ministarstva unutarnjih poslova RH. Dvojica policijskih službenika Protueksplozijskog odsjeka Policijske uprave Primorsko-goranske i dvojica iz Ministarstva u sjedištu provodili su spaljivanje u peći namijenjenoj upravo za takve svrhe. Kako kaže voditelj Protueksplozijskog odsjeka Kruno Kaurić, sam proces od početka punjenja peći streljivom, spaljivanja i na kraju pražnjenja peći od ostataka tzv. „furde“, traje pedesetak minuta. U ovoj peći može se spaljivati samo neraspakovajuće streljivo, a koliko će ga se spaliti u jednoj „turi“ ovisi o količini baruta u streljivu, odnosno kalibru streljiva. Tako npr. ako se radi o streljivu kalibra 7,65 x 39 (za kalašnjikov), u jednoj turi može biti spaljeno 8 000 komada ovog streljiva, a streljiva kalibra 7,9 mm četiri tisuće.

Dana 12. ožujka u istoj je peći spaljeno i 47 000 komada raznog neraspakovajućeg streljiva, također prikupljenog tijekom akcija dragovoljne predaje oružja i to na području Policijske uprave ličko-senjske. ●

Mirjana KULAŠ

Pula: u akciji 'Park' uhićeni krijumčari heroina

Policjski službenici Odsjeka kriminaliteta droga Policijske uprave istarske provedenom kriminalističkom obradom nad 34-godišnjim hrvatskim državljaninom i 38-godišnjom bosanskohercegovačkom državljanicom utvrdili su postojanje osnovane sumnje da su počinili kazneno djelo zlouporabe opojnih droga.

U trenutku zatjecanja od 34-godišnjaka su zaplijenjena 4 paketa s ukupno 2.111 grama heroina, za koje je

kriminalističkom obradom utvrđeno da mu je dostavila 38-godišnjakinja. Osnovano se sumnja da su tijekom 2008. i do mjeseca ožujka ove godine u više navrata prokrijumčarili heroin iz Bosne i Hercegovine i preprodavali ga na području Istarske županije. Nakon provedene kriminalističke obrade oboje su, uz kaznenu prijavu, privredni Istražnom sugu Županijskog suda u Puli, a kriminalistička obrada se nastavlja. ●

Nataša ROGIĆ

U Rijeci osnovano Vijeće za prevenciju kriminaliteta

Oliver Grbić, Vladimir Faber i Vojko Obersnel

Partnerski odnos policije i građana čini Rijeku sigurnijom

0 radu i budućem djelovanju novoosnovanog Vijeća za prevenciju kriminaliteta razgovarali smo u Rijeci s njegovim predsjednikom: gradonačelnikom Vojkom Obrsnelom

Rijeka je postala prvi veliki grad u Hrvatskoj u kojem je osnovano Vijeće za prevenciju kriminaliteta te je time uspostavljen partnerski odnos lokalne policije i gradske uprave, društvenih institucija, skupina građana, udruga i pojedinaca sa strateškim ciljem učiniti grad sigurnijim. Naime, početkom ožujka Gradsko vijeće Grada Rijeke donijelo je odluku o osnivanju Vijeća za prevenciju kriminaliteta na području grada Rijeke. Prigodnoj svečanosti tim povodom upriličenoj u riječkoj Gradskoj vijećnici nazočili su uz glavnog ravnatelja policije Vladimira Fabera, gradonačelnik Rijeke Vojko Obrsnel te načelnik PU primorsko-goranske Oliver Grbić. Borba protiv kriminaliteta u Rijeci nije više samo problem policije i pravosuđa nego mu, kao širem društvenom problemu, u njegovu suzbijanju pristupa šira društvena zajednica.

Kako stoji u Odluci o osnivanju Vijeća za prevenciju u djelokrugu njegova rada je donošenje i provedba programa prevencije kriminaliteta na području grada Rijeke putem zajedničkog planiranja i djelovanja tijela javne vlasti i drugih pravnih osoba zaduženih za sigurnost ljudi i imovine, javni red te kvalitetu života građana. Program prevencije sadrži mjere i aktivnosti za suzbijanje nasilja u obitelji, dječje delikvencije maloljetnih i mlađih punoljetnih osoba, zloporabu droge, suzbijanje svih oblika kriminaliteta, a sve u interesu osiguravanja i povećavanja mira, sigurnosti građana i njihove imovine.

Građani s pravom od lokalnih vlasti očekuju rješavanje ključnih životnih problema od kojih je na prvom mjestu svakako javna sigurnost. Zahvaljujući osnovanom Vijeću riječka društvena zajednica bi sama morala definirati probleme koji bi trebali biti predmetom bavljenja policije. Stoga i ne čudi što su čelna mješta riječkog Vijeća za prevenciju preuzele njezini najistaknutiji, nadležni, odgovorni, mjerodavni i ugledni građani. Predsjedničko mjesto u Vijeću pripalo je gradonačelniku Rijeke Vojku Obrsnelu, njegov zamjenik je načelnik PU PG Oliver Grbić, dok su ostalih devet njegovih članova Branimir Liker, načelnik Sektora policije PU PG, Vitomir Bijelić, načelnik Sektora kriminalističke policije PU PG, Karlo Balenović, ravnatelj Centra za socijalnu skrb Rijeka, Ivan Vukić, ravnatelj OŠ Srdoči, Edita Stilin, ravnateljica Doma učenika Sušak te pročelnice i pročelnik nadležnih Odjela gradske uprave za zdravstvo, komunalni sustav, odgoj i školstvo, gradsku samoupravu.

O radu i budućem djelovanju, planovima, očekivanjima novoosnovanog Vijeća za prevenciju kriminaliteta razgovarali smo ovih dana u Rijeci s njegovim predsjednikom gradonačelnikom Obrsnelom, načelnikom PU Grbićem, zamjenikom predsjednika te članovima ravnateljima Karloom Balenovićem i Ivanom Vukčem, načelnikom Branimiroom Likerom.

Predsjednik Vijeća gradonačelnik **Vojko Obrsnel** dočekao nas je srdačno u svom uredu te tom prigodom kazao o svojoj ulozi u Vijeću:

- Procjenjujem da je inicijativa za osnivanje Vijeća za prevenciju kriminaliteta u našem gradu izuzetno dobra bez obzira na činjenicu što smo mi i dosad imali izvrsnu suradnju s našom

Vojko Obersnel, gradonačelnik Rijeke

PU i mislim da je ta izvrsna suradnja na neki način i doprinijela jednoj zadovoljavajućoj sigurnosnoj situaciji u gradu Rijeci, a jednako tako i izuzetnim rezultatima same PU PG, tako da je to Vijeće samo jedna posljedica izuzetno dobre suradnje i institucionaliziranje nečeg što ovdje kod nas već postoji. Naša suradnja je bolja od očekivane volim reći. Veseli me da će u to Vijeće biti uključeni i predstavnici nekih drugih institucija, prije svega Centra za socijalni rad te predstavnici osnovnih i srednjih škola, jer na žalost, koliko god tu sigurnosnu situaciju u Rijeci držimo na jednoj zadovoljavajućoj razini, u pravilu nam se dešavaju neke incidentne situacije. No, sve nam veći problem postaje dio maloljetničke delikvencije i nasilja među maloljetnicima i tu je naravno uz policiju sigurno značajna uloga obrazovnog sustava, Centra za socijalni rad, uključivanje čitavog niza stručnih timova, jer jednostavno to moramo riješiti zajedničkim pristupom kroz edukaciju i prevenciju. Nitko ne bi želio da u školskim dvorištima moraju biti prisutni zaštitari ili da na neki drugi način moramo organizirati tu zaštitu, a evidentno je to sve veći problem. Također, kad govorimo o Centru za socijalni rad vrlo često među korisnicima centra nalazimo i osobe koje su vrlo često sklone nekim poremećajima u ponašanju ili su to osobe koje su vrlo često na neki način u tretmanu kod policije ili bi to trebale biti, a nisu niti u tretmanu Centara za socijalni rad. Stoga i mislim da će to naše Vijeće s uključenim predstavnicima svih tih institucija sigurno doprinijeti još jednoj većoj našoj efikasnosti u sprječavanju kriminaliteta. Od rada Vijeća očekujem jako puno.

Treba provoditi program Policije u zajednici

Kako postići povjerenje građana u policiju, partnerski odnos cijele zajednice, institucija, obitelji, pojedinaca prema policiji, budući da je mnogi od njih isključivo doživljavaju kao represivni sustav, pitali smo gradonačelnika Obersnела:

- To mora biti rezultat ciljanih aktivnosti koje moraju predložiti stručnjaci koji se bave tom problematikom od psihologa, psihijatara, defektologa, pedagoga. To je i razlog što smo mi kod formiranja Vijeća išli na velik broj ljudi, ali smo si u startu dali zadaću da ovisno o tematiki o kojoj se raspravlja uz one stalne članove Vijeća uključujemo stručnjake različitih profila ovisno o temi koja je u tom trenutku aktualna. Nesumnjivo je da u odgojnном procesu mlađih treba uključiti obitelji i škole, odgojni i obrazovni sustav od vrtića pa nadalje. Mislim da je to jedna zajednička zadaća, a velikim dijelom i zadaća policije koja opet

Načelnik Branimir Liker

mora naći načina da se predstavi i nametne kao partner građanima. Da se policija ne doživljava samo kao osobu u uniformi koja dolazi naplatiti kaznu. Represivnim djelovanjem policija bi se trebala koristiti samo u krajnjoj nuždi. To će sigurno zahtijevati veliki angažman same policije, odnosno cijelog MUP-a da se kroz profil svojih stručnjaka predstavi kao partner građanima. Već smo dosta i ranije razgovarali. Nedavno je ovdje bio i glavni ravnatelj Faber. Moj je stav, ali i stav velikog broja kolega gradonačelnika da moramo zajednički naći napora, unatoč ne baš blistavim vremenima, da inzistiramo na provođenju programa Policije u zajednici, to jednostavno građanima treba. U brojnim razgovorima s građanima po kvartovima, mjesnim odborima svi oni osjećaju potrebu da imaju prisutnog policajca kojeg oni poznaju i koji poznaje njihove probleme, problematična mjesta gdje se javljaju incidenti. Tako zajedničkim radom sigurno možemo podići razinu sigurnosti još i više. Uvođenje prometnog redarstva doprinijet će također tome, jer će rasteretiti policiju od poslova prometa u mirovanju. Žao mi je što u zakonskim okvirima prometnom redarstvu nisu dane još neke druge na-

Karlo Balenović

Načelnik PU PG Oliver Grbić

dležnosti, no i ove sadašnje će zasigurno povećati efikasnost same policije, - obrazložio je gradonačelnik.

Valja reći da Grad Rijeka također i finansijski pomaže rad svoje policije, primjerice osigurao je svojim sredstvima PU PG opremu, tehnički nadzor same zgrade PU. U planu je ostvarivanje projekta kojim je grad spreman izići u susret MUP-u zemljištem, lokacijama u Rijeci po povoljnim uvjetima za stambenu izgradnju kako bi se policijskim djelatnicima koji dolaze u Rijeku riješilo i stambeno pitanje. - Imali smo praksu i dodjeljivati stanove pojedinim djelatnicima MUP-a, no to je kap u moru u kontekstu rješavanja stambene problematike. U Rijeci postoji i zemljište koje je već više godina na upravljanje dano MUP-u gdje bi se trebala sa svim pratećim službama PU izmjestiti iz središta grada, - zaključio je Obrsnel.

Prema riječima načelnika **Branimira Likera**, ključni vid dje-lovanja Vijeća bit će provedba kriminalno-preventivnih projekata, poticanje i promoviranje kreativnog, inovativnog pristupa prevenciji kriminaliteta. - Kriminalitet doslovno nije samo pitanje policije i pravosuđa. Među inima zadaće Vijeća su koordinirano djelovanje raznih društvenih struktura i institucija, promidžba kriminalno-preventivnih programa, medijsko predstavljanje, vođenje elektronske baze podataka o tim programima koja će biti dostupna na web-stranicama, nadalje pružanje materijalne, kadrovske pomoći te podrške preventivnim programima kao i nadgledanje rada na prevenciji kriminaliteta, a o tome informiranje šire javnosti. Moram reći kako su na osmišljavanju programa i djelovanja našeg Vijeća za prevenciju kriminaliteta najviše radili zamjenik načelnika PU Tomislav Dizdar i Goran Gašpert, načelnik Odjela za javni red PU PG - istaknuo je Liker.

Mijenjaju se prioriteti u policijskom postupanju: djeluje se proaktivno

Načelnik PU PG **Oliver Grbić**, izrazio je također zadovoljstvo što je Vijeće u Rijeci osnovano te naglasio:- Mi smo prvi veći grad u Hrvatskoj koji je dobio ovakvo Vijeće. Posebno me veseli da se među 11 članova Vijeća nalaze vrlo stručne i kompetentne osobe s jedne i druge strane, mislim na lokalnu zajednicu i policiju, da je predsjednik Vijeća sam gradonačelnik Rijeke Vojko Obrsnel. Sa svojim suradnicima sam u proteklim godinama postavio pred nas vrlo bitan cilj, a to je promijeniti filozofiju, promijeniti prioritete u policijskom postupanju. Pojačati prevenciju na uštrb represije, u svim aktivnostima policije staviti naglasak na proaktivni pristup.

Ivan Vukić

Govoreći o svojim i zadaćama svojih suradnika u Vijeću dodao je:

- Jedinicama lokalne uprave i samouprave želimo objasniti da je kriminalitet društveni problem, a ne isključivo PU kao dijela redarstvene vlasti pa je samim time potrebito jedno zajedničko društveno djelovanje. Vijeće će imati za cilj koordinaciju u radu svih službi kojima je u nadležnosti rada poglavito sigurnost, stvaranje povoljnih uvjeta življenja u lokalnoj zajednici. Vjerujem da ćemo zasigurno kao rezultat rada imati transparentan odnos, suradnju policije prije svega s građanima, s predstavnicima lokalne uprave i samouprave, različitim udrugama i drugim čimbenicima društvene zajednice. Sve ovo činimo zbog održavanja povoljne razine sigurnosti i određene kvalitete života na našoj mikro lokaciji. Očekujem da će predsjednik Obrsnel ovih dana sazvati i prvu radnu sjednicu. U prvoj fazi rada fokusirat ćemo se na bitne teme, predložiti ćemo mјere i prijedloge koji se odnose na asocijalna i devijantna ponašanja mladeži, posebice u zoni osnovnih i srednjih škola. Zanimljiva tema će biti i nasilje u obitelji, kako pružiti adekvatnu zaštitu žrtvama nasilja u obitelji, tema su i prekršaji iz domene javnog reda i mira, posebice oni koji se događaju u užem centru grada, a vezano uz noćni život, zatim zlouporaba opojnih droga. Predložiti ću da se na tragu ovog radnog tijela osnuje i radna skupina koju će činiti predstavnici grada, osnovnih i srednjih škola, predstavnici policije iz Odjela za zaluporabu opojnih droga. Namjera nam je u ovoj prvoj fazi mladim ljudima, učenicima sedmih i osmih te prvih i drugih razreda srednjih škola održati predavanja kojima ćemo ukazati na štetnost utjecaja droga i alkohola, kao i svih vrsta nasilja. Rak rana ovoga grada je i promet, stoga moramo iznaci način i podići razinu prometne kulture svih sudionika u prometu. Veseli me i osnivanje prometnog redarstva. Želja nam je da što više građana u dolasku i odlasku s posla koristi u prijevozu sredstva javnog prijevoza. Tema ima dakle puno i očekujem da će naše Vijeće za prevenciju djelovati vrlo uspješno.

Morali bismo raditi i na „preodgoju“ roditelja

Karlo Balenović, član Vijeća, ravnatelj Centra za socijalnu skrb Rijeka već je jedanaest godinama. Centar pokriva svojim radom 220 tisuća stanovnika, Rijeku s prstenom i cijeli Gorski kotar. Kazao nam je kako s PU PG dobro surađuje te nastavio: - Što se tiče Vijeća bilo je već i prije inicijativa za rad na prevenciji ovisnosti mladih. Naša prevencija ide prema rizičnim

maloljetnicima, djeci, onima koji su na neki način već krenuli u problematično ponašanje, ali još uvijek se mogu vratiti. Od 2003. oko tristo maloljetnika je prošlo kroz naš preventivni program i njih oko 220 se više nije nikad pojavilo što je dobar rezultat. Otvorili smo i produženi stručni postupak, rad s djecom u osnovnim školama koja su rizična, gdje su obitelji rizične što se tiče odgoja djece. Obiteljima koje imaju problema s odgojem djece, desetak godišnje, dajemo mjeru pojačane brige i nadzora. Čekujem od Vijeća, poglavito škola, da će nam dati smjernice gdje bi trebalo intervenirati i gdje postoje problemi delikvencije, devijantnog ponašanja, a oni se u djece javljaju u sve ranijoj dobi. Mi imamo stručne ljude socijalne radnike, psihologe, defektologe, socijalne pedagoge koji će pravovremeno odraditi svoje zadaće. Treba se usmjeriti na obitelj i odgovornost obitelji, roditelji moraju shvatiti da su sve institucije tu, ali je on, roditelj primaran u odgoju svoje djece, a mi bismo morali raditi i na preodgoju roditelja. Izdvojio bih porast nasilja u obiteljima, alkoholizma i psihičkih poremećaja mladih. Kad se uključimo mi, policija, Državno odvjetništvo i druge institucije, mislim da će se moći pravovremeno inter-

Marin Babić

venirati, samo je potrebno problem otkriti što prije, a tu će nam pomoći rad Vijeća za prevenciju. -

Ivan Vukić, član Vijeća je i ravnatelj najveće riječke OŠ Srdoči s čak 780 učenika koji nastavu polaze u dvije smjene. Škola, govori nam ravnatelj Vukić pamti i dane kada je broj njezinih učenika bio gotovo dvostruko veći, a smještena je u zapadnom dijelu grada i pokriva područje sedamdesetih godina nastalog gradskog naselja Srdoči tako da među njegovim stanovnicima ima gotovo 30 posto roditelja, učenika ove škole koji su još uvijek podstanari. Navodeći socijalne probleme područja, naselja u kojem se škola nalazi ravnatelj Vukić je rekao:- Što se tiče maloljetnika i maloljetničke delikvencije i

devijantnog ponašanja činjenica je da je prisutno. Problema imamo s bivšim učenicima koji u večernjim satima ostavljaju tragove svog nedoličnog ponašanja, devastiraju, uništavaju okoliš, imovinu. To su situacije gdje se mi stalno nalazimo i redovito surađujemo s nadležnim policijskim službenicima. Oni redovito dolaze u školu, pogotovo naš kontakt policajac Robert Špoljarić. Policija često djeluje i preventivno, jer dobro poznaje ovo naselje i njegove stanovnike. Smatram da je naša suradnja s policijom jako dobra, no uvijek može biti i bolja. Sprječavanje maloljetničkog kriminaliteta nije samo stvar policije ili škole. Policija je sigurno jedna od važnih karika u lancu za prevenciju maloljetnika. Mi sami ne možemo rješavati socijalne probleme koji sve to ovdje generiraju. Imamo obitelji koje ne funkcioniраju, a od obitelji počinje sve. Često među roditeljima nemamo partnera za razgovor o problemima njihova djeteta. Naša uloga je tu i odgojna i preventivna. Na razini grada Rijeke Odjel za školstvo kreće s projektom mobilni stručni timovi. Pri pojedinih školama to će biti način stručne pomoći potrebitim učenicima, djeci. Od Vijeća očekujem jednu koordiniranu akciju svih socijalnih subjekata, ali i od škole, socijalne skrbi i od zdravstva. Vijeće bi trebalo inicirati ideje kojima ćemo osmišljavati preventivne programe i djelovanje.

Kako je saživio projekt Policije u zajednici u Rijeci nam je na djelu pokazao i dokazao kontakt policajac iz I. PP Rijeka **Marin Babić**. Završio je policijsku akademiju te je već punih jedanaest godina u policijskom poslu u Rijeci, a obnaša ga s radošću. Tog proljetnog jutra obišli smo s njim njegovo područje naselja Škurinje koje broji gotovo 286 kućnih brojeva, ulaza u stambene objekte, tumači nam Babić i dodaje, kako su im nedugo postavili sandučić povjerenja u jednom dijelu toga naselja. - Ljudi imaju povjerenja u mene, rado mi se obraćaju, nude pomoć, pitaju za savjete, Građanima je ponekad teško u potpunosti udovoljiti iz objektivnih, ali i subjektivnih razloga, ali smo ustrajni u ostvarenju tog cilja, - kaže Babić. On surađuje sa svim mjerodavnim institucijama, udrugama, pojedincima u naselju. Nekih posebnih problema s maloljetničkim kriminalitetom nema, jer dobro poznaje svu mladež iz svoga kvarta, a često posjećuje i tamošnju osnovnu školu. Najviše policijskog posla imao je oko provala u stanove, kuće. ●

Biserka LUKAN
Snimio Ivica LAJTNER

Šibenik: Pojačano djelovanje

Vijeća za prevenciju

Policija gradske probleme za koje može dati svoj doprinos rješava brzo, promptno, na vrlo visokoj razini - naglasio je Tomislav Jukić, zamjenik gradonačelnice Grada Šibenika, dodavši kako posebno dobrim ocjenjuje napore koje PU šibensko-kninska poduzima na suzbijanju maloljetničke delinkvencije u osnovnim školama te kako je postojeća međusobna suradnja svih institucija u Vijeću za prevenciju popraćena pozitivnim reakcijama građana i stručnih službi u gradu Šibeniku.

Polazeći od činjenice kako je kriminalitet složen problem te ga samostalno ne može riješiti niti jedna društvena institucija bez pomoći cijele zajednice, u sklopu strategije Policija u zajednici u gradovima i općinama diljem Lijepe naše osnivaju se Vijeća za prevenciju s ciljem partnerske suradnje svih relevantnih institucija lokalne zajednice kako bi se povećala sigurnost te kvaliteta života građana.

Nakon zajedničke inicijative Gradskog poglavarstva Grada Šibenika i PU šibensko-kninske, na 12. sjednici Gradskog poglavarstva, 25. listopada 2005., donesena je odluka o osnivanju Odbora za komunalnu prevenciju kriminaliteta koji je

Ivica Kostanić, načelnik PU šibensko-kninske

16. prosinca, tri godine poslije, preimenovan u Vijeće za prevenciju. Tako je grad Šibenik dobio svoje Vijeće za prevenciju s primarnom svrhom uže suradnje između predstavnika Grada, policije, državnog odvjetništva, sudstva, škola, javnih službi i ustanova te mnogih drugih relevantnih institucija koje svojim djelovanjem, savjetovanjem mogu pomoći i dati svoj doprinos na području sigurnosti i prevencije kriminaliteta te tako poboljšati kvalitetu življenja svojih građana.

PU šibensko-kninska potaknuta primjerom grada Šibenika inicirala je osnivanje vijeća takve vrste i u drugim gradovima i općinama u svojoj nadležnosti. Tako su šibenski primjer slijedili gradovi: Drniš, Vodice, Knin potom općine Kistanje i Biskupija dok je nedavno svoje vijeće za prevenciju dobio i grad Skradin. Prema riječima Ivice Kostanića, načelnika PU šibensko-kninske, osnivačka sjednica Vijeća za prevenciju u Općini Primošten dogovorena je u svibnju. Također je u tijeku dogovor oko osnivanja Vijeća takve vrste u općini Rogoznica, upravo zbog priprema nadolazeće turističke sezone kada će se problematika kriminaliteta na tim područjima posebno aktualizirati, ističe Kostanić.

Brojne aktivnosti

Aktivnosti Vijeća za prevenciju posebno su se zahuktale u posljednje vrijeme, budući su prethodnih godina egzistirala samo formalno jer nije postojao kontinuitet u njihovom radu te su se članovi sastajali samo zbog pojedinih *ad hoc* situacija, na što nam je ukazao i načelnik Kostanić, koji je i sam član Vijeća za prevenciju Grada Šibenika, kao i njegov zamjenik Sandro Santini.

Do veljače 2007. godine najbolja iskustva zabilježena su u radu Vijeća za prevenciju Općine Kistanje koje se sastalo dva puta pri čemu je zauzeto zajedničko stajalište oko važnih pitanja koja su tištila Kistanjance. Već na prvoj sjednici uspješno je riješen problem iz komunalne domene. Također je angažmanom Vijeća za prevenciju općine Kistanje održan sastanak između predstavnika pravoslavne crkve (Eparhije

dalmatinske), lokalne zajednice (Općine Kistanje) i policije (MUP-a RH i PU šibensko-kninske) zahvaljujući kojim je došlo do smirivanja tenzija te učestalih sporadičnih incidenata između građana srpske i hrvatske nacionalnosti.

Budući da je lepeza djelatnosti koje članovi Vijeća za prevenciju obavljaju vrlo široka, u PU šibensko-kninskoj pokušali smo doznati koje su konkretnе djelatnosti u posljednje vrijeme poduzete u gradovima i općinama, a da su inicirane od strane policije.

Tako doznajemo da je u Vodicama upravo od strane predstavnika PU u Vijeću za prevenciju inicirano postavljanje videonadzora gradskih prometnika i javnih površina te poboljšanje prometne signalizacije na prostoru športsko-rekreacijske zone „Račica“. Također je dogovorena suradnja glede uvođenja pododsjeka upravnih poslova na području PP Vodice.

U Gradu Drnišu inicirano je poboljšanje prometne infrastrukture kao i usmjeravanje sredstava UNDP-a u iznosu od 20.000,00 USD u svrhu nabave osam nadstrešnica na autobusnim stajalištima. S predstvincima škola dogovorena su edukacijska predavanja na temu prevencije ovisnosti i sprječavanja nasilja među mladima koje kontakt-policajci uspješno provode u osnovnim i srednjim školama Šibensko-kninske županije.

Dobra suradnja policije s gradskim vlastima kao i drugim predstvincima nadležnih institucija, članovima Vijeća za prevenciju, urodila je plodom i na području Grada Šibenika.

Tako je uz finansijsku potporu UNDP-a pokrenut projekt preuređenja bivšeg kina Odeon u multimedijalni centar za mlade, donesen je prijedlog projekta videonadzora prometnika kao i program prevencije ovisnosti. Iniciran je projekt istraživanja asocijalnog ponašanja djece u školama u koordinaciji s Obiteljskim centrom Šibensko-kninske županije.

Na nedavno održanoj sjednici Vijeća za prevenciju Grada Skradina dogovoren je uvođenje sezonske stacionarne

policijeske ispostave na tome području, a Grad Skradin će bez naknade PU Šibensko-kninskoj dati uređen prostor na korištenje.

Izvrsna suradnja s gradskim poglavarstvom

Kakve su impresije glede ovakvog načina suradnje nadležnih institucija te kako ocjenjuje rad i zalaganje PU Šibensko-kninske u Vijeću za prevenciju ali i općenito, upitali smo gospodina Tomislava Jukića, zamjenika gradonačelnice Grada Šibenika.

- Gradsko poglavarstvo grada Šibenika ima izvrsnu suradnju s PU Šibensko-kninskom po svim aspektima: od prevencije kriminaliteta, maloljetničke delikvencije, dogovora oko gradske prometne infrastrukture, rješavanja ljetnih gužvi, parkirališta te oko osiguranja koncerata. Policija gradske probleme za koje može dati svoj doprinos rješava brzo, promptno, na vrlo visokoj razini ističe gospodin Jukić. Posebno dobrim ocjenjuje napore koje PU poduzima po pitanju suzbijanja maloljetničke delikvencije u osnovnim školama ističući kako je postojiće međusobna suradnja svih institucija u Vijeću za prevenciju popraćena pozitivnim reakcijama građana te stručnih službi u gradu Šibeniku.

Videonadzor prometnica

O problemima koji se trenutno nalaze na zajedničkom dnevnom redu te aktualnim projektima koji su u tijeku, Jukić kaže da se trenutno razmatra projekt postavljanja videokamera na ključnim gradskim prometnicama. Primarni cilj je videonadzrom pokriti velika gradска križanja radi kontrole prometa ali i otkrivanja počinitelja kaznenih djela počinjenih u bližoj ili široj okolini.

Imamo dosta problema po pitanju kaznenih djela krađa metalnih predmeta u gradskom vlasništvu, nastavlja Jukić te pojašnjava da se takva kaznena djela uglavnom odnose na krađu stupača, šahtova, oskrvruće električnih stupova. Osim finansijske štete, obrazlaže nam dogradonačelnik, takvi pojedinci svojim djelima dovode u opasnost pješake te ostale sudionike u prometu.

U projekt će, osim gradskog poglavarstva i PU, biti uključeni i ostali zainteresirani subjekti: Hrvatske ceste, Uprava

za ceste Županije Šibensko-kninske, Parking grada Šibenika te s vremenom, nadsa se Jukić, i druge rizične institucije kao što su škole, banke, osiguravajuće kuće te kladionice.

Uspješno riješen problem maloljetničke delinkvencije

Dogradonačelnik se osvrnuo i na problematiku maloljetničke delinkvencije koja je upravo zajedničkim snagama, međusobnim kontaktima preko Vijeća za prevenciju u koordinaciji s Centrom za socijalnu skrb uspješno riješena. Nai-me, svojedobno se na gradskim ulicama Šibenika pojavila maloljetnička grupacija huligana koja je vandalski uništavala gradsku imovinu, a nije pak prezala ni od kaznenih dijela krađa te razbojništva.

- Prvo smo ih smjestili u odgojno-obrazovne ustanove na području Zadra, ali su vikendom dolazili kućama, čineći još gora kaznena djela. Nakon toga smo njihove punoljetne vođe stavili u zatvor, a maloljetnike prebacili u unutrašnjost, po otocima, sve kako bismo ih dislocirali, kazuje Jukić te ističe kako je prednost u tome jer je upravo gradonačelnica grada Šibenika nekada bila ravnateljica Centra za socijalnu skrb pa je posebno osjetljiva na problematiku maloljetničke delinkvencije zbog čega uvijek promptno reagira.

Nedostatak ljudskih resursa

Dogradonačelnik smatra da je najveći problem nedovoljan broj ljudskih resursa u većini institucija koje sudjeluju

Tomislav Jukić

u radu Vijeća za prevenciju zbog čega na terenu nema dovoljno komunalnih redara, policijskih ophodnji dok u školama nedostaje pedagoga, psihologa, defektologa... Ali unatoč tome međusobno razumijevanje je, ocjenjuje Jukić na visokoj razini.

Dogradonačelnik je posebno zadovoljan radom šibenskih kontakt-policajaca. Za pomoć mu se često obrati i popularni bobby Jure Teskera koji je zadužen za šibenski kvart Šubićevac kojeg poznaje kao „svoj džep“.

- Našeg Juru ljudi obožavaju. Nema onog što on neće za nekoga napraviti: prevesti staricu preko ceste, dignuti uglnulu životinju ili pak pomoći ženi na tržnici ponijeti vrećice, staviti ih u automobil... Upozorava nas na rupe na cestama, oštećene šahtove, ukazuje na probleme koje možda nitko drugi godinama ne bi primijetio. Na šibenskoj gradskoj tržnici nema džeparenja, nema šverca cigareta upravo zahvaljujući Juri koji sve drži pod kontrolom - kaže na kraju dogradonačelnik Jukić.

Marija ŽUŽUL

Veliki dan za PU zadarsku

U povodu obilježavanja Dana Zadarske županije, dana 16. travnja 2009. u Arsenalu u Zadru održana je svečana sjednica Županijske skupštine, na kojoj su dodijeljene godišnje nagrade zaslужnim pojedincima i ustanovama.

Godišnja nagrada Zadarske županije za postignuća ostvarena u 2008. godini dodijeljena je i Policijskoj upravi zadarskoj: zbog postignutih rezultata kod razrješenja teških kaznenih djela, veće količine zapljene droge tijekom prošle godine, uspješnog provođenja niza akcija od "Tursa" do "Manje oružanje tragedija", kao i uvođenja prepoznatljivih originalnih projekata kao što su "policajci na biciklama" i "vodeni skuteri". Prilikom primanja godišnje nagrade,

načelnik Uprave Anton Dražina je rekao kako je ovo veliki dan za PU zadarsku, a „nagrada je priznanje za naš rad i poticaj da nastavimo u ovom smjeru.“

Sonja ŠIMURINA

U Vrbovcu, Ivanić Gradu i Jastrebarskom osnovana vijeća za prevenciju

Misije osnovanih vijeća za prevenciju su lokalno uključivanje svih društvenih čimbenika odgovornih za sigurnost i kvalitetu življenja u navedenim gradovima.

Na konstituirajućim sjednicama održanim 11. ožujka u vrbovečkoj gradskoj vijećnici, 19. ožujka, u ivanićgradskom spomen-domu „Alojz Vulinec“ i 31. ožujka u Gradskom poglavarnstvu Grada Jastrebarskog, osnovana su vijeća za prevenciju Vrbovca, Ivanić Grada i Jastrebarskog. Misije osnovanih vijeća za prevenciju su lokalno uključivanje svih društvenih čimbenika odgovornih za sigurnost i kvalitetu življenja u navedenim gradovima.

Iz Policijske uprave zagrebačke konstituirajućim sjednicama su prisustvovali Mihael Varga, zamjenik načelnika PUZ-a, Marija Goatti Matijević, koordinatorka Ureda načelnika PUZ-a, i Zdravko Valenta, voditelj Informativnog centra za prevenciju PUZ-a. Kao što je poznato, Informativni centar za prevenciju PUZ-a osnovan je 2005. s namjerom edukacije ciljnih skupina (djece, mladih, zaposlenika novčarskih institucija i dr.) te pružanja besplatnih savjeta svim pravnim i fizičkim osobama vezanim za borbu protiv kriminaliteta.

- Kroz vijeća za prevenciju aktivno će sudjelovati sve strukture grada - naglasio je Mihael Varga, zamjenik načelnika PUZ-a.

Vijeće za prevenciju Grada Vrbovca sastoji se od 13 članova, ivanićgradsko od 9 a grada Jastrebarskog od 7. Obuhvaćene su sve institucionalne instance bez kojih je nezamislivo funkcioniranje jednog modernog grada. Vijeća čine: građonačelnici, načelnici policijskih postaja, predsjednici prekršajnih sudova, ravnatelji osnovnih i srednjih škola, ravnatelji centra za socijalnu skrb, predstavnici učenika i župe i mnogi drugi. Glavni zadaci Vijeća su koordinacija aktivnosti različitih službi, ustanova, udruga građana, s ciljem borbe protiv kriminaliteta i drugih oblika devijantnog ponašanja te njihovo preveniranje. U opisu poslova uključeno je i osiguravanje

trajnosti kriminalno-preventivnih programa te informiranje društva o nužnosti preveniranja kriminaliteta. Vijeća su prvenstveno osnovana zbog građana odnosno poboljšanja njihove kvalitete života a samim time i njihove sigurnosti. Zbog toga je Informativni centar za prevenciju, uz stručne profesore Policijske akademije, proveo ankete u trima gradovima, s ciljem dobivanja što boljeg uvida u percepciju građana prema lokalnim problemima. Zanimljivo je istaknuti rezultate anketa nad 500 ispitanika u svakom gradu, a koji se odnose na rad policije. U Vrbovcu ispitanici najviše zamjeraju policiji nedovoljnu učinkovitost u suzbijanju maloljetničke delinkvencije (43% ispitanika), nedovoljnu brzinu policijskih službenika (39% ispitanika). Građani Vrbovca su najzadovoljniji

pristojnošću policijskih službenika (77% ispitanika), dostupnošću i ljubaznošću (74%), odlučnošću (75%) i stručnošću (74%). U Ivanić Gradu su građani najnezadovoljniji nedovoljnim suzbijanjem maloljetničke delinkvencije (55% ispitanika), održavanjem javnog reda i mira i zaštitom žena od nasilja (40%), dok su zadovoljni odlučnošću policijskih službenika i njihovim poštenjem (60%). Više od 40% ispitanika u Jastrebarskom osobno je bilo u kontaktu s kontakt-policajcima što govori u prilog njihovom angažmanu i radu na terenu.

Sve rezultate ankete u Vrbovcu možete pogledati na web stranici Grada Vrbovca: www.vrbovec.hr

Mario MAČKOVIĆ
Snimio: Duro LEŠČIĆ

Senj: Osnovano Vijeće za prevenciju

Nakon što su na području Ličko-senjske županije, odnosno Policijske uprave ličko-senjske, u Gradovima Gospiću i Otočcu, u 2008. godini osnovana Vijeća za prevenciju, Vijeće, koje će djelovati kao koordinirajuće tijelo u provođenju zajedničkih mjera i aktivnosti na projektu „Organizacija prevencije u lokalnoj zajednici“, dobio je i Grad Senj. Naime, 12. ožujka 2009. godine na sjednici Gradskog vijeća Grada Senja osnovano je Vijeće za prevenciju Grada Senja. Za predsjednika Vijeća imenovan je građonačelnik Grada Senja Darko Neškić, za zamjenika predsjednika Vijeća imenovan je načelnik PP Senj Zlatko

Matićić, a imenovani su i ostali članovi Vijeća. Vijeće za prevenciju ima prije svega cilj utvrđivanje i ostvarivanje programa prevencije na području Grada Senja zajedno s tijelima i ustanovama zaduženima za sigurnost ljudi i imovine, javnog reda i kvalitete života građana.

Programma prevencije obuhvatit će se područja suzbijanja nasilja u obitelji, delinkvencije djece, maloljetnih i punoljetnih osoba, zlouporabe droga, suzbijanje svih oblika kriminaliteta i osiguranje povoljnog stanja javnog reda i mira te opće sigurnosti građana i imovine.

Kristina MAODUŠ

Policija na Sajmu poslova u Karlovcu

Štand PU karlovačke bio je jedan od najposjećenijih, a kontakt-policajac Mile Valentić, vježbenica Sanja Šlose i glasnogovornica Uprave odgovarali su na upite građana te podijelili prigodni promotivni materijal.

Pod pokroviteljstvom Karlovačke županije i Grada Karlovca 23. ožujka ove godine u Školskoj sportskoj dvorani Mladost - Karlovac održan je drugi Sajam poslova. Organizirao ga je organizirao Hrvatski zavod za zapošljavanje - Područna služba Karlovac u suradnji s lokalnim partnerima. Cilj Sajma bio je okupiti relevantne institucije iz svijeta rada i svijeta obrazovanja s područja Županije. Tijekom Sajma omogućen je susret i razmjena informacija između poslodavaca, osoba koje traže zaposlenje i učenika završnih razreda osnovnih i srednjih škola.

Sudionici i izlagači na sajmu bili su vodeći poslodavci u Karlovačkoj županiji, njih 30-tak, 13 srednjih škola iz županije, Veleučilište u Karlovcu, Pučka otvorena učilišta i ustanove za obrazovanje odraslih, Hrvatski zavod za zapošljavanje,

MUP - PU karlovačka, Hrvatska obrtnička komora i Hrvatska gospodarska komora. Po otvorenju Sajma poslova organizirano je bilo i predavanje profesorice Filozofskog fakulteta karlovčanke dr. sc. Darje Maslić Seršić, pod nazivom "Upravljanje ljudskim potencijalima u malim i srednjim poduzećima".

Izlagački prostor (štand) Policijske uprave karlovačke bio je jedan od naj-

posjećenijih u desnoj galeriji športske dvorane, kao što je u svojim upitima i anketama Hrvatski zavod za zapošljavanje i predviđao. Kontakt-policajac Mile Valentić, vježbenica Sanja Šlose i glasnogovornica PU karlovačke odgovarali su na upite građana te podijelili prigodni promotivni materijal. Učenike osmih razreda interesiralo je kako postati policajac, koju srednju školu upisati, jer treba puno učiti, gdje je Policijska akademija... Srednjoškolci su bili zainteresirani za upis studija kriminalistike, prekvalifikaciju u zanimanje policajac/policajka, kako postati forenzičar i član ekipe za očevid, dobar istražitelj, interventni policajac, uvjete koje moraju zadovoljavati uz završenu srednju školu, koliko traje program prekvalifikacije te kad će biti raspisan novi natječaj. Građani su se raspitivali koja još zanimanja imamo u policiji, a da bi mogli konkurirati na neki od eventualno raspisanih natječaja.

Lijepo je kada štandu pristupe građani svih dobnih skupina, porazgovaraju s vama, kažu lijepu riječ, jave se jer imaju ili su nekad imali u obitelji vašeg kolegu/kolegicu, jer poznaju nekog policajca ili im je on susjed ili kum.

Tanja PETRIĆ

Pohotnog djeda orobili na vojnom poligonu

Pijanog 71-godišnjaka pohota je stajala 18 000 kuna! Naime, nekoliko čašica alkohola i pogled na dvadesetogodišnju djevojku u vremešnom muškarcu iz okoline Bjelovara pobudili su želu za ljubavnom pustolovinom koja za njega je završila na neočekivani način

Kako je kriminalistička obrada utvrdila, u petak 24. ožujka poslije 16 sati, po izlasku iz jednog bjelovarskog kafića 71-godišnjaka dočekala je 20-godišnja djevojka i ponudila mu seksualni odnos. Pod utjecajem alkohola pristao je na poziv mlade djevojke, te s njom otišao na bivši vojni poligon na Vojno-

viću, nedaleko novog groblja „Borik“.

Dok su se na osamljenom mjestu dogovarali o detaljima „usluge“, 71-godišnjaka je s leda zaskočio djevojčin 17-godišnji „kompanjon“ koji ga je gurnuo i srušio ga na zemlju, nakon toga mu je iz unutarnjega džepa jakne uezio novčanik u kojem je bilo 18 tisuća kuna, osobna i zdravstvena iskaznica, te bankovna kartica. Mladi razbojnički par je nakon toga je pobjegao.

Prilikom podjele plijena maloljetnik je djevojci dao dio ukradenoga novca. Ostatak je zadržao za sebe dok je novčanik i osobne isprave odbacio. Do trenutka uhićenja mladi je par veći dio novca i potrošio.

Lakše ozlijeden i pod znatnim utjecajem alkohola opljačkani je bjelovarskoj policiji prijavio što ga je

snašlo. Budući da prvotno nije bio baš razumljiv te je davao neke kontradiktorne informacije o događaju, uporni policajci su ga dodatno ispitali kad se otrijeznio, pa su tada uz ostalo dobili dovoljno podataka da uđu u trag razbojničkom dvojcu te ih ubrzo i uhite.

Po završetku kriminalističke obrade osumnjičeni su, uz kaznenu prijavu za kazneno djelo razbojništva, u ponedjeljak privедeni u istražni centar Županijskoga suda u Bjelovaru.

Mlada Bjelovarčanka nema crnu prošlost i nije zadržana u pritvoru, no njen 17-godišnji partner na temelju pravomoćnog rješenja o izrečenoj odgojnjoj mjeri zbog ranije počinjenih provala i krađa odmah je upućen u Odgojni zavod za mladež.

Dražen MEDVED

Održana vježba 'Pakrac - Jug 2009.'

U Pakracu je 13. ožujka ove godine održana združena vježba zaštite i spašavanja pod nazivom „Pakrac - Jug 2009.“, koju su organizirali Područni ured za zaštitu i spašavanje Požega, Policijska uprava požeško-slavonska, Grad Pakrac, Vatrogasna zajednica požeško-slavonske županije i Vatrogasna zajednica Pakrac-Lipik.

kanje loživog ulja i sprečavanje zagađenja okoliša, evakuacija i privremeno zbrinjavanje učenika Srednje škole Pakrac, spašavanje zarobljenih i ozlijedenih sa II kata škole, gašenje požara na zgradama i postavljanje brane za sprečavanje onečišćenja na rijeci Pakri.

Ciljevi ove združene vježbe bili su:

- uvježbavanje operativnih snaga zaštite

Vježba je započela dojavom o sudaru osobnog automobila i cisterne u Bolničkoj ulici u Pakracu. Na mjesto događaja žurno izlaze policijski službenici sa zaštitom potvrđivanja dojave, osiguranja mjesta događaja i otklanjanja opasnosti za ljudi i imovinu. Upravljajući prometom na frekventnijim raskrižjima policijski službenici osiguravaju nesmetan prolazak i drugih interventnih službi. Dolaskom na mjesto događaja demonstrirano je spašavanje unesrećenih iz vozila, gašenje požara na automobilu, sprečavanje istjecanja loživog ulja iz cisterne, preta-

i spašavanja te drugih subjekata koji se mogu uključiti u sustav zaštite i spašavanja, postizanje novih sposobnosti te poticanje izgradnje integralnog sustava zaštite i spašavanja;

- provjera efikasnosti postupaka utvrđenih standardnim operativnim postupcima za aktiviranje operativnih snaga zaštite i spašavanja te drugih subjekata u slučaju nesreća ovakvog tipa;

- provjera koordinacije svih subjekata zaštite i spašavanja u uvjetima većih nesreća;

- podizanje razine uvježbanosti i organiziranosti operativnih snaga zaštite i spašavanja.

Vježbi su nazoočili pomoćnici ravnatelja DUZS Stjepan Huzjak, zapovjednik CZ Republike Hrvatske i Pavao Britvić, glavni nadzornik sustava 112 te rukovoditelji Policijske uprave požeško-slavonske

Završnoj analizi združene vježbe prisustvovali su svi voditelji timova koji su iznijeli svoja zapažanja i prijedloge za poboljšanje koordinacije u zaštiti i spašavanju.

Krunoslav KOKIĆ

Snimke: PU požeško-slavonska

Edukacija djece o minsko-eksplozivnim sredstvima

Policijски službenici за protuexplozijsku zaštitu PU ličko-senjske i ove godine tijekom ožujka i travnja u osnovnim školama provode edukaciju o minsko-eksplozivnim sredstvima.

Kako je na području Županije ličko-senjske i dalje izražena problematika vezana za stradavanje i pronađak minsko-eksplozivnih sredstava, što je posljedica ratnih djelovanja tijekom Domovinskog rata, te kako bi utjecali na sprječavanje stradavanja svih osoba, a ponajviše djece, policijski službenici za protuexplozijsku zaštitu Policijske uprave ličko-senjske i ove godine, tijekom

mjeseca ožujka i travnja u osnovnim školama provode edukaciju o minsko-eksplozivnim sredstvima.

Ne bi li najmlađe upozorili na opasnosti koje prijete prilikom pronalaska ili fizičkog kontakta s nepoznatim predmetima, svrha edukacije je učenike nižeg uzrasta osnovnih škola educirati kako postupiti ukoliko pronađu minsko-eksplozivna sredstva, njihove dijelove ili druge sumnjive predmete na putu ili povratku iz škola, u prijevoznim sredstvima, na autobusnim stajalištima te prostorijama škole.

Sastavni dio edukacije je i upoznavanje s izgledom eksplozivnih sredstava. U tu svrhu se djeci pokazuju školska minsko-eksplozivna sredstva, video materijali vezani uz sadržaj edukacije, kao

i ostali propagandni materijal, a koliko je to korisno, pokazalo se na jednom predavanju održanom 16. ožujka. Nai-me, tog je dana za vrijeme održavanja edukacije u mjestu Vrhovine, učenik III. razreda osnovne škole, rekao da je prošlog vikenda u mjestu Vrhovine, na otvorenom prostoru, pronašao jedan predmet sličan pokazanom školskom sredstvu koje službenik PEZ-a koristi tijekom edukacije. Učenik je na navedeno mjesto odveo policijske službenike, koji su utvrdili da se radi o jednom rasprskavajućem streljivu označu „Pav“ cal. 30 mm. Plički službenici za protuexplozijsku zaštitu izuzeli su rasprskavajuće streljivo i pohranili ga u skladište do uništenja.

Kristina MAODUŠ

Novska: upoznavanje djece sa zaštitom i spašavanjem

Iznimno važno od malena upoznavati djecu s opasnostima i postupanjem u pojedinim situacijama

U Dječjem vrtiću „Radost“, u Novskoj, održana je edukacija djece u području zaštite i spašavanja. Program, koji je organizirao Željko Prpić, pročelnik Područnog ureda za zaštitu i spašavanje Sisak, provodi se uz odobrenje Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa, Agencije za odgoj i obrazovanje te Županijskog odjela za društvene djelatnosti.

Programom je predviđeno upoznavanje djece s predstavnicima žurnih službi, kao što su policija, vatrogasci i hitna pomoć, čiji su predstavnici također bili nazočni ovom predavanju. Navedenoj edukaciji sudjelovalo je 50-ak djece, a predavanje je u potpunosti bilo osmisljeno i prilagođeno njihovom uzrastu. Pročelnik Željko Prpić istaknuo je kako je iznimno važno od malena upoznavati djecu s opasnostima i postupanjem u pojedinim situacijama. Kontakt-policijac Policijske postaje Novska Ivica Tutić

Sigurno do škole

Kontakt-policijac PP Beli Manastir, u suradnji s općinom Bilje i Osnovnom školom "Bilje" proveli su edukativnu akciju naziva "Sigurno u škole" u koju su bili uključeni učenici drugih razreda Osnovne škole "Bilje" i njihovi roditelji. Cilj akcije je bio naučiti osmogodišnjake sigurnom snalaženju u prometu, pa ih se naučilo osnovnim pravilima ponašanja na cesti, primjerice pravilnom kretanju kolnikom, prelaženju preko kolnika, pravilno kretanje biciklom u prometu... Osim prometnih ciljeva ostvaren je još jedan od osnovnih ciljeva ove akcije

djecu je pak upoznao s načinom poступanja u slučajevima raznih nezgoda (kada se izgube, zalutaju i sl.) te o načinu na koji se trebaju ponašati u prometu te s telefonskim brojem na koji mogu pozvati policiju (92) i tražiti pomoći. Kroz razgovor s djecom doznao se da dosta dobro, s obzirom na svoju dob, poznaju prometna pravila (npr. korištenje pješačkih staza, pješačkih prijelaza, korištenje pojaseva i sjedalice u vozilu i sl.). Velik broj djece izjasnio se kako kad porastu žele biti policajci uglavnom kako bi hvatali lopove i zaustavljeni vozila, a neki su izjavili da žele biti specijalci. Na kraju druženja djeci je polaznica policijskog tečaja Monika Horžić uručila edukativni materijal o ponašanju u prometu.

Mališani su s velikom pozornošću pratili i izlaganje medicinske sestre Hitne službe Doma zdravlja Novska, vatrogasca iz Novske te djelatnika Županijskog državnog ureda za spašavanje. Oni su im govorili o opasnostima od poplava, potresa i požara te o tome kako se tada treba ponašati.

Iva HRANITELJ

- navikavanje djece na policijske službenike, kao i stvaranje prijateljskih i partnerskih odnosa.

Akcija je obuhvaćala nekoliko edukativnih predavanja, servis i popravak bicikala mališana iz Bilja, te završnu biciklijadu u pratinji policijskih službenika, koja je održana u subotu (4. travnja). Pedesetak djece je tada dobilo priznanja za uspješno svladan program edukacije te biciklističke kacige, koje su krasile njihove glavice tijekom biciklijade.

Edita ROTERBAUER

Varaždin: Nadzor autobusa za prijevoz djece

U akciji provedenoj kod OŠ „Vidovec“ izvršen nadzor i izvanredni tehnički pregled dvaju autobusa. Policijski službenici Postaje prometne policije Varaždin, u suradnji s inspektorom za nadzor cestovnog prometa Ministarstva mora, prometa i infrastrukture RH, 11. ožujka proveli su preventivno-represivnu akciju u cestovnom prometu kako bi nadzirali autobuse kojima se organizirano prevoze djeца.

Pravilnikom o uvjetima koje moraju ispunjavati autobusi kojima se organizirano prevoze dječa, koji je donijelo Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture Republike Hrvatske, propisani su kriteriji koje moraju zadovoljavati autobusi kako bi se višim sigurnosnim standardima i mjerama postigla učinkovitija zaštita djece kao sudionika u prometu.

Akcija je provedena od 7.30 do 8.15 sati kod Osnovne škole „Vidovec“, a tom je prilikom izvršen nadzor i izvanredni tehnički pregled dvaju autobusa. Utvrđeno je da je jedan od njih tehnički neispravan, odnosno, da mu nije ispravan kočioni sustav, mehanizam za zatvaranje vrata kod nailaska na prepreku i drugi dijelovi, te da ima izlizane gume.

Autobus je zbog toga isključen iz prometa, a protiv vozača i odgovornih osoba prijevozničkog poduzeća slijede odgovarajuće prijave.

Napominjemo da su navedeni autobusi dovezli četiri skupine djece te je uočeno da je dio djece stajao tijekom vožnje - što također nije bilo u skladu s propisima. Također je utvrđeno da autobusi ne posjeduju ni potvrdu o tome da zadovoljavaju kriterije za prijevoz djece.

Marina KOLARIĆ

Savršena.

Nova E-klasa. Kod svih ovlaštenih Mercedes-Benz partnera.

Prosječna potrošnja goriva: od 5,3 do 11,4 l/100km,
prosječna emisija CO₂: od 139 do 274 g/km.

Mercedes-Benz

EUROline d.o.o., glavni zastupnik Daimlera AG za Hrvatsku

Prodajni kontakti: **GRADAC n/m**, Autokuća Pecić, tel. 021/69 75 47 **MATULJI**, Autokuća Šop, tel. 051/74 21 53 **OSIJEK**, Automobili Škojo, tel. 031/22 00 00 **RIJEKA**, EUROLINE, tel. 051/21 37 57 **SPLIT**, AUTOLINE Dugopolje, tel. 021/59 90 00 **SPLIT**, Autokuća Vrdoljak, tel. 021/32 10 70 **VARAŽDIN**, Autokuća Bunić, tel. 042/30 58 13 **VELIKA GORICA**, Auto Gašparić, tel. 01/63 79 318 **ZADAR**, AUTOLINE, tel. 023/49 40 00 **ZAGREB**, Autokuća Bolčević, tel. 01/20 01 600 **ZAGREB**, EUROLINE, tel. 01/34 41 196
www.mercedes-benz.hr

Preventivno-represivna akcija prometne policije

Pojačan nadzor motociklista i biciklista te zaštita pješaka u prometu

Premda statistički pokazatelji prometnih nesreća u kojima su sudjelovali i koje su prouzrokovali vozači motocikala i mopeda u 2008., u odnosu na 2007. godinu, bilježe smanjenje sveukupnog broja prometnih nesreća i ozlijedenih sudionika i dalje je vidljiv negativan trend najtežih posljedica prometnih nesreća, odnosno, povećanja smrtno stradalih osoba.

Tijekom 2008. dogodilo se 4 823 prometnih nesreća u kojima su sudjelovali vozači motocikala i mopeda, što je u odnosu na 2007. smanjenje od 3,6 posto. Negativni trend kretanja stanja sigurnosti u prometu prisutan je kod broja smrtno stradalih osoba iz ove kategorije sudionika, kojih je tijekom 2008. poginulo 127, odnosno 11 sudionika ili 9,5 posto više u odnosu na 2007. Daljnje razmatranje podataka o ozlijedenim sudionicima ove kategorije vozila ponovno pokazuje smanjenje jer je tijekom 2008. teže i lakše ozlijedeno

3 580 sudionika u prometu, odnosno 123 ili 3,3 posto manje nego godinu ranije. Što se tiče korištenja zaštitne kacige, kako vozača tako i putnika na mopedima i motociklima, proizlazi da tijekom 2008. godine 28 posto nastra-

Zakonske obvezе

„Vozač motocikla ili mopeda i osobe koje se prevoze na tim vozilima moraju za vrijeme vožnje na cesti na glavi nositi propisanu i uredno pričvršćenu zaštitnu kacigu. Zaštitnu kacigu za vrijeme vožnje na cesti, na glavi moraju nositi i vozači bicikla mlađi od 16 godina.“

Kazne su 300 kuna za vozača bicikla, odnosno, tisuću kuna za vozača motocikla, mopeda i osobe koje se prevoze. Osim toga, policijski službenik naredbom će privremeno oduzeti vozačku dozvolu i isključiti iz prometa vozača motocikla ili mopeda i osobe koje se prevoze tim vozilima, ako kod sebe nemaju zaštitne kacige ili ih odbiju nositi na glavi.

„Vozač bicikla koji se kreće kolnikom na javnoj cesti izvan naselja dužan je noću i danju u slučaju smanjene vidljivosti biti označen reflektirajućim prslukom ili reflektirajućom biciklističkom odjećom.“ Kazna je 300 kuna.

„Pješak koji se kreće kolnikom na javnoj cesti izvan naselja dužan je kretati se uz lijevi rub kolnika u smjeru kretanja, a noću i danju u slučaju smanjene vidljivosti mora biti osvijetljen ili označen s reflektirajućom materijom.“ Kazna je 300 kuna.

dalih vozača i putnika nije koristilo zaštitnu kacigu, što je još znatno ispod cilja zacrtanog Nacionalnim programom sigurnosti cestovnog prometa Republike

Hrvatske 2006. do 2010. godine o 98 postotnom korištenju zaštitnih kaciga.

I kod biciklista, kao jedne od najranjivijih skupina sudionika u prometu, bilježi se znatno povećanje broja poginulih. Tako je 2008. godine poginulo 47 biciklista, što je za 67,9 posto više nego u 2007. Problem ove kategorije sudionika u prometu je u potpunom pomanjkanju prometne kulture te nepoznavanju prometnih propisa vezanih za prometovanje bicikala, kako onih koji biciklima upravljaju (vožnja zabranjenim smjerom, vožnja suprotnom stranom kolnika, nepoštivanje semaforskog uređaja i sl.), tako i onih koji se s njima susreću kao pješaci ili vozači drugih vrsta vozila. Osim toga, na području Hrvatske postoji vrlo malo izgrađenih prometnih površina namijenjenih za kretanje biciklista.

Takoder, nedisciplinirano ponašanje u prometu je uzrok i povećanog stradavanja pješaka. Međutim, veliki utjecaj na sigurnost ima i njihova nedovoljna uočljivost u prometu, neizgrađenost prometne infrastrukture namijenjene ovoj kategoriji sudionika, ali i nepoštivanje zakonskih obveza vozača prema pješacima. Analizom pokazatelia u vezi prometnih nesreća u kojima su sudjelovali pješaci, kao najranjivija skupina sudionika u prometu, vidljivo je da je tijekom 2008. došlo do povećanja broja smrtno stradalih pješaka za 9,7 posto. Zabrinjavajući je podatak o 136 smrtno stradalih pješaka u 2008., u odnosu na 124 u 2007. godini.

Najveće preventivne aktivnosti prometne policije odvijat će se vikendom

S obzirom na navedeno, policija će ove godine kad god meteorološki uvjeti budu povoljni za sudjelovanje u prometu povećanog broja vozača motocikala i mopeda, a posebice vikendom, maksimalnu pozornost posvetiti nadzoru i sankcioniranju prekršaja tih kategorija vozača. Cilj takvih aktivnosti je utjecati na smanjenje broja i posljedica prometnih nesreća u kojima sudjeluju vozači motocikala, mopeda i bicikala, te pješ-

aci, a obavljat će se u sklopu redovne službe, ali i kroz zasebne preventivno-represivne akcije u prometu. Najviše će se nadzirati brzina kretanja vozila, nekorisjenje zaštitne kacige, prisutnost alkohola u organizmu, istek valjanosti prometne dozvole, tehnička neispravnost vozila, korištenje vozila čija snaga prelazi propisanu jačinu, oduzimanje prednosti prolaska, nepropisno obilaženje, pretecanje i mimoilaženje, upravljanje prije stjecanje prava, propisno postavljanje i vidljivost registarske oznake. Istodobno, a s obzirom na saznanja da određeni broj vlasnika mopede preinačuju, odnosno, otklanjuju tehničku blokadu krajnje brzine kretanja te potom razvijaju brzine znatno više od tvornički deklariranih i zakonom propisanih za tu kategoriju vozila, u suradnji sa stanicama za tehnički pregled vozila, obavljat će se i izvanredni tehnički pregledi mopeda, kontrolirajući krajnju brzinu i razinu buke. U suradnji s moto-udrugama organizirat će se i preventivne aktivnosti, kako bi se ukazalo na opasnosti vožnje motocikala i mopeda te korisnost zaštitne opreme (kacige, odijela....).

Zaštita i nadzor pješaka

U vrijeme i na mjestima koja su analitički iskazana kao ugrožena, planirat će se i provoditi aktivnosti nadzora pješaka u poštivanju prometnih propisa (korištenje pješačkih prijelaza, poštivanje crvenog svjetla, korištenje pothodnika....), sankcionirat će se vozači koji ne poštjuju prednost prolaska pješaka, ali isto tako obavljat će se i nadzor vozača bicikala u poštivanju zakonskih odredbi. Pri provođenju planiranih aktivnosti uključit će se maksimalno raspoloživi broj policijskih službenika te staviti u funkciju svi raspoloživi uređaji i oprema koja se koristiti za nadzor i kontrolu u prometu.

Ovom prilikom posebno naglašavamo obveze i odgovornost roditelja mladih osoba koje koriste motocikle i mopede, odnosno apeliramo na roditelje da prije same kupnje mopeda i motocikla poduzmu sve potrebne predradnje (polaganje vozačkog ispita, obavljanje tehničkog pregleda i registracije vozila, provjera tehničke ispravnosti vozila, kupnja zaštitne kacige i druge potrebne zaštitne opreme) kako bi mladi vozači bili što zaštićeniji i osposobljeniji za sigurno sudjelovanje u prometu.

www.mup.hr

Zajedničkim radom do dobrih rezultata

Stvarni motivi odvijanja zajedničke akcije u Slavonskom Brodu bili su: povećanje stanja sigurnosti na cestama za sve sudionike, preventivno djelovanje, ali i kažnjavanje najtežih prekršitelja

Početkom travnja u Slavonskom Brodu održana je koordinirana akcija policijskih službenika temeljne, kriminalističke, granične, prometne policije, Odjela policije - pododsjek za sigurnost cestovnog prometa, Interventne jedinice policije, službeni pas za detekciju droga s vodičem sa službama Uprave prometne inspekcije, Carine i Centra za vozila „Eurobrod“, dok su preusmjeravanje prometa osigurali djelatnici Hrvatskih autocesta - tehnička jedinica Slavonski Brod. Akcija je još jednom potvrdila činjenicu da se do dobrih rezultata dolazi zajedničkim radom. Provedena je sukladno prosudbi PU brodsko-posavske u cilju podizanja opće razine stanja sigurnosti, prevencije i sprječavanja prekršaja i kaznenih djela te pronalaska osoba, roba i predmeta koji se dovode u vezu s izvršenim kaznenim djelima ili objavljenim potragama.

Ni jedna akcija ne može se dobro provesti ukoliko ne postoji dobar plan. Detalje plana akcije svim kolegama koji su sudjelovali na otpremi službe izložili

su pomoćnik načelnika PPP Slavonski Brod Mato Pušević i voditelj pododsjeka za sigurnost cestovnog prometa PU brodsko-posavske Ivica Ostrun. Nakon detaljno razrađenog plana uslijedio je odlazak na parkiralište „Marsonije“, gdje je akcija započela u suradnji s ostalim službama. Naglasak je bio na osobnim automobilima visoke klase, teretnim vozilima i autobusima.

Poseban sigurnosni trak

Kako se tijekom akcije pazilo na svaki detalj, za sigurno zaustavljanje i isključivanje vozila iz prometa Hrvatske autoceste - tehnička jedinica iz Slavonskog Broda je na južnom kolničkom traku prometnom signalizacijom usmjerivača prometa, načinila odvojeni trak za vozila koja je patrola prometne policije usmjeravala na obližnje parkiralište „Marsonija“. Dolaskom na parkiralište nad vozilima i vozačima provedena je kontrola dokumenata, ali i ispravnosti vozila.

Pregled navedenih vozila obavljao se prema nizu zakonskih propisa i to iz Zakona o policiji, Prekršajnog zakona, Zakona o kaznenom postupku, Kaznenog zakona, Carinskog zakona, Zakona o sigurnosti prometa na cestama, Zakona o radnom vremenu, obveznim odmorima mobilnih radnika i uređajima za bilježenje u cestovnom prijevozu, Zakona o obveznim osiguranjima u prometu i dr. Tako je uvidom u tahografe teretnih vozila, in-

spektor Uprave prometne inspekcije Ministarstva mora, prometa i infrastrukture mr. sc. Mato Benakić najviše kontrolirao poštivanje vremena rada (vožnje), odnosno propisanih odmora kojih se vozači teretnih vozila moraju pridržavati. Kako sam kaže, njegov dio nadzora bilo je poštivanje Zakona o prijevozu u cestovnom prometu, odnosno niza propisa koje su vozači dužni poštivati. Najviše pozornosti obratili smo na valjane dokumente vozila, vozača i dokumente roba koje se prevoze, dakle sve ono što prema Zakonu moraju imati u vozilu. Kako nam kaže inspektor Benakić, kazna predviđena za nepoštivanje obavezognog odmora (koji se najčešće krši) je 700 kuna na licu mjesta za strane vozače, dok se naše vozače sankcionira prekršajnim nalogom ili optužnim prijedlogom, zavisno o vrsti prekršaja koji je počinjen. Moram reći i to kako inspektor Mato nije bio raspoložen za pisanje kazni već za preventivno upoznavanje s dužnošću poštivanja propisa, zbog osobne sigurnosti mladih vozačica i vozača. Razlog tome svakako je njegovo dugogodišnje iskustvo, ali i neverovatna činjenica da je inspektor Mato u 24 sata postao djed dva puta jer su mu u jednom danu unukke rodile kćer i snaha.

Brzinom do 500 kuna kazne

Osim klasičnog oblika kontrole vozila i putnika, u akciju su bili uključeni i „popularni“ presretači. Tako smo u jednoj od vožnji s brzinom daleko više od propisane s našim kolegama Dinkom Rudnikom i Damirom Zebom uživali s našom kolegicom Katom Nujić. Kroz nekoliko presretanja i zaustavljanja vozila uočili smo da je upravo brzina ta koja vozačima osigurava naplatu kazne. Osim brzine, mnogi se još uvijek ne vežu, razgovaraju na mobitel - i to pri brzinama većim od 180 km/h! Jedan od vozača, kako je sam rekao, često plaća kazne baš zbog brzine, a najčešći su izgovori većine vozača žurba zbog poslovnih obveza i sl. Stoga ne čudi činjenica da je gospodin zagrebačkih oznaka, kršeći dozvoljenu brzinu, na licu mjesta platio kaznu od 500 kuna.

Godišnje više od 1500 naloga

Jedna od zanimljivih situacija tijekom akcije bilo je zaustavljanje teretnog vozila (šlepera), kojeg je vozila 34-godišnja gospoda iz Sv. Ivana Žabno, za koju je provjerom utvrđeno kako se podaci o njoj vode u evidenciji zbog opojnih droga. Slijedom toga, policijski pas Amigo za detekciju droga pod budnim je okom svog vodiča Vlatka Marića izvršio pregled vozila. Ali, vjerujući njegovu istančanu njuhu, ništa nije pronađeno. Kako kod nje, tako su i iz spremnika djelatnici Carine izuzimali gorivo, provjeravajući voze li se na plavi dizel ili odgovarajuće gorivo. Najviše problema

imao je vozač iz Slovenije koji je prekovremeno vozio. Kako nije imao novca da odmah plati 700 kn kazne, u pratnji policijaca odvezen je u najbližu banku kako bi promijenio eure te uplatio kaznu na predviđeni broj računa. No, s policijcem se vratio bez uplaćene kazne jer nije imao dosta novca. Inspektor Benakić i naši kolege iz policije jedva su mu uspjeli objasniti da ne može izaći iz zemlje dok ne uplati kaznu te su mu uz niz preporuka nastojali pomoći. U slučaju neplaćanja kazne tvrtki koja je vlasnik teretnog vozila, može se zabraniti ulazak u zemlju s njezinim vozilima a za počiniteljem, vozačem koji nije platio kaznu, izdati potjernica.

Svaka akcija kad završi ne pada u zaborav jer nakon nje najviše posla imaju naše kolegice iz PPP Slavonski brod iz Odjela policije, skraćenog prekršajnog postupka koje, kako nam kažu, godišnje obrade više od 1500 prekršajnih naloga. O svemu tome saznali smo od Gordane Tambur, Branke Vargašević, Mirjane Ibršimović, Ivanke Samardžija, Koraljke Molnar i njihove voditeljice dipl. iur. Darije Cindrić. Njihov posao na prekršajima nije nimalo lak, a o tome najbolje govore rezultati. Istaknule su kako se putem tih prekršaja godišnje naplati oko 4 do 5 milijuna kuna kazni, a kao najčešće prekršaje navele su brzinu, alkohol i mlade vozače. Najveća kazna koju su naplatile iznosila je sedam tisuća kuna, kažu nam djelatnice na skraćenom prekršajnom postupku. I tako smo, posjetom njima, završili naše praćenje zajedničke akcije koja je još jednom pokazala stvarne motive njezina odvijanja, a to je povećanje stanja sigurnosti na cestama za sve sudionike, preventivno djelovanje, ali i kažnjavanje najtežih prekršitelja.

Boris SADILEK
Snimio Ivica LAJTNER

PUZ: Preventivne akcije za sigurnost u prometu

Akcija je korak prema što potpunijoj preobrazbi policije u javni servis građana, a usmjerena je prvenstveno na mlade vozače koji su učestalo sudionici prometnih nesreća.

Preventivna akcija pod imenom *Pijem*, ne vozim predstavljena je 24. ožujka na izvanrednoj tiskovnoj konferenciji za medije u prostorijama Policijske uprave zagrebačke. Preventivna akcija zajedničko je djelo Informativnog cen-

tra za prevenciju i Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu te Odsjeka za sigurnost cestovnog prometa Policijske uprave zagrebačke u potporu Grada Zagreba. Također, potpisani je i Svečani sporazum o suradnji Filozofskog fakulteta i Policijske uprave zagrebačke.

Na predstavljanju ove akcije sudjelovali su Zdravko Valenta (Informativno prevencijski centar), Viktor Forjan (Odsjek za sigurnost cestovnog prometa PUZ-a), Vidoje Bulum (tajnik Gradskog poglavarstva Grada Zagreba), Ivo Ješušić (zamjenik gradonačelnika), dr. sc.

Denis Bratko (pročelnik Odsjeka za psihologiju Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu), prof. dr. sc. Miljenko Jurković (dekan Filozofskog fakulteta) i Branko Peran (načelnik Policijske uprave zagrebačke). Građanin Mladen Božićević velikodušno je ustupio grafički materijal koji će se postavljati na dvadeset najprometnijih lokacija u gradu kao jumbo plakati.

Načelnik PUZ-a Branko Peran otvorio je konferenciju kratkim pregledom akcije i riječima: Ova je akcija jedan od koraka još veće preobrazbe policije u javni servis građana, a prvenstveno je usmjerenja na mlade vozače od 18 do 30 godina, koji su zastupljeni u velikom broju kao sudionici prometnih nesreća.

Svrha je akcije također i podizanje svijesti o štetnosti konzumacije alkohola i nakon toga sjedanja za volan te povećanje sigurnosti u prometu na području Grada Zagreba.

Ideja za ovu akciju stigla je iz Informativnog centra za prevenciju ispred kojeg je danas Zdravko Valenta detaljnije objasnio samo strukturu provedbe navedene preventivne akcije koja je počela prije više od mjesec dana kada je na Odsjeku za Psihologiju (Filozofski fakultet) sastavljen anonimni anketni upitnik usredotočen na tri teme: alkohol i vozače, odnos policije i građana te posljedice činjenja prometnih prekršaja. Zatim slijedi analiza prikupljenih rezultata od strane Odsjeka za psihologiju, koja je temelj za drugu fazu djelovanja ove akcije.

Anketni upitnici mogli su se ispunjavati već od 25. ožujka u stanicama za tehnički pregled na području PUZ-a i, kako je naglasio Valenta: „Bitno je da građani iskreno odgovaraju na postavljena pitanja jer i o njima ovisi uspjeh ove preventivne akcije.“

Također, u pripremi je izrada letaka koji će se dijeliti mladim vozačima kao i jumbo plakata koji će biti postavljeni na dvadeset lokacija u gradu.

Antonio HADROVIĆ

PUZ: Konferencija za medije u povodu početka preventivno-represivne akcije Nadzor mopedista i motociklista

Kaciga glavu čuva

Nenošenje zaštitne kacige, uz neprilagođenu brzinu i precjenjivanje vlastitih vozačkih sposobnosti, najčešći je prekršaj

U Policijskoj upravi zagrebačkoj održana je 25. ožujka konferencija za medije u povodu početka preventivno-represivne akcije Nadzor mopedista i motociklista kojom se želi sve sudionike u prometu, a posebice vozače navedenih vozila, upozoriti na odredbe važećih propisa.

Na konferenciji su sudjelovali Dragan Tokić (načelnik Odjela za sigurnost cestovnog prometa), Viktor Forijan (Odjel za sigurnost cestovnog prometa), Zoran Majcan, glavni urednik časopisa „Moto klub“ i Neven Vilešić, profesionalni testni vozač motocikala.

Akcija je provedena 25. i 26. ožujka na području Policijske uprave zagrebačke. Tada su od 9 do 17 sati pojačano nadzirani sudionici u prometu, posebice mopedisti i motociklisti. Oni mopedisti i motociklisti koji su se pridržavali propisa i nosili zaštitnu opremu dobili su prigodan poklon, osiguran iz sredstava Nacionalnog programa sigurnosti cestovnog prometa RH 2006. - 2010.

Potrebu za ovakvom akcijom pokazuju i statistički podaci koji govore da je svaka četvrta osoba koja je prošle godine stradala u prometu bila vozač motocikla, mopeda ili putnik.

Za devet od ukupno 22 nesreće (ili 40,9 posto) s poginulima odgovorni su vozači mopeda i motocikala. Od sveukupno 23 poginule osobe na mopedu ili na motociklu, njih 10 ili 43,47 posto nije koristilo zaštitnu kacigu. Najmlađi poginuli vozač mopeda ili motocikla imao je 17 godina, a najstariji 48 godina.

Posljedice prometnih nesreća u kojima su sudjelovali mopedi i motocikli nisu razmjerne njihovu broju u ukupnom broju vozila. Tijekom 2008. policijski službenici sankcionirali su preko 2.300 vozača mopeda i motocikala zbog ne-nošenja zaštitne kacige, koji je jedan od najčešćih prekršaja uz neprilagođenu brzinu i precjenjivanje vlastitih vozačkih sposobnosti.

Do današnjeg dana, tijekom 2009. poginulo je ukupno 14 osoba (u prva tri mjeseca 2008. poginula je 21 osoba), od kojih je jedna poginula u prometnoj nesreći u kojoj je sudjelovao motociklist. Nisu isključivo vozači mopeda i motocikala krivi za prometne nesreće već i vozači ostalih vozila koji ne provjeravaju „mrtvi kut“ ili se prestrojavaju bez uključenog pokazivača smjera te oduzimaju prednost prolaska na raskrižju.

Iz ovih brojki je vidljiva važnost nošenja zaštitne opreme u prometu što je i potvrdio Neven Vlašić, profesionalni vozač koji je upravo zahvaljujući njoj preživio jednu takvu prometnu nesreću.

Antonio HADROVIĆ

Nadzor

Preventivno-represivna akcija PU krapinsko-zagorske

Preventivno-represivna akcija u prometu usmjerenja na pojačani nadzor teretnih vozila i autobusa provedena je 31. ožujka na području PU krapinsko-zagorske. Prilikom nadzora navedenih vozila pojačano se kontrolirala tehnička ispravnost, prijevoz opasnih tvari, pretovar, vrijeme odmora i vožnje vozača, no pozornost se posvećivala i utvrđivanju ostalih prekršaja.

Tijekom akcije kontrolirana su sveukupno 43 teretna vozila i autobusa. Pri tome je utvrđeno 12 prekršaja, od kojih izdvajamo jedno tehnički neispravno vozilo. U četiri slučaja vozilo je bilo opterećeno iznad najviše dopuštene mase, a zabilježena su i dva prekršaja prekoračenja dozvoljenog vremena upravljanja vozilom. Također su utvrđena i dva prekršaja nepropisne brzine. U

Određe iz članka 41. ZSPC-a (NN br. 67/2008) :

- vozač vozila koje se kreće pokraj vozila javnog prijevoza putnika ili pokraj autobusa kojim se obavlja prijevoz za vlastite potrebe, zaustavljenoga na stajalištu, mora se kretati smanjenom brzinom i uz povećan oprez tako da ne ugrožava osobe koje u to vozilo ulaze, odnosno iz njega izlaze;

- vozač mora zaustaviti svoje vozilo iza vozila iz prethodnog stavka ovoga članka kad osobe, ulazeći u to vozilo, odnosno izlazeći iz tog vozila, moraju prijeći preko prometne trake i biciklističke staze ili trake kojom se vozilo kreće;

- vozač vozila koje se kreće iza vozila kojim se prevoze djeca i vozač vozila koji tom vozilu dolazi u susret na cesti koja ima po jednu prometnu traku namijenjenu za promet vozila u jednom smjeru, dužni su zaustaviti se kad je vozilo kojim se prevoze djeca zaustavljeno na kolniku, dok djeca ulaze ili izlaze iz vozila.

Novčanom kaznom u iznosu od 500 kuna kaznit će se za prekršaj vozač koji postupi suprotno navedenim odredbama.

teretnih vozila i autobusa

tri slučaja zabilježeni su ostali prekršaji, a obavljeno je sedamnaest mobilnih tehničkih pregleda vozila.

Ovom prilikom podsjećamo na odredbe *Pravilnika o uvjetima koje moraju ispunjavati autobusi kojima se organizirano prevoze djeca (NN br.100/08) i Pravilnika o izmjenama i dopunama navedenog pravilnika (NN br.20/2009).*

Novine tog pravilnika su da sva sjedala moraju imati naslove za glavu i ruke te da sigurnosni pojasci mora biti ugrađeni na svim sjedalima. Mesta za stajanje, ako postoje, ne smiju se koristiti, a djecom koja se organizirano prevoze autobusima, po novom pravilniku smatraju se djeca i maloljetnici do 18 godina starosti.

Budući da citirani pravilnik iz 2008. godine obuhvaća najveći dio tehničkih uvjeta koje trebaju zadovoljiti takvi autobusi (što se dokazuje pribavljenom potvrdom). Istodobno izmjene i dopune navedenog pravilnika nedavno su stupile na snagu bez vremena prilagodbe prema prijevoznicima, pa će se do dalj-

njega uvažavati pribavljenе potvrde od strane prijevoznika sukladno citiranom pravilniku (NN br.100/08) s intencijom nabavke potvrda po novom pravilniku (NN br.20/2009).

Policjski službenici provode kontinuirani nadzor kako bi se evidentiralo stvarno stanje autobusa kojima se prevoze djeca na području naše PU te autobusi udovoljavaju li ti uvjetima pravilnika. Konkretno, jedan od najvažnijih elemenata predmetnog nadzora je posjedovanje vozača u autobusu navedene potvrde, a također se nadzire i propisno kretanje takvog autobusa, označavanje propisnim oznakama, zauzimanje na stajalištima, uključivanje sva četiri pokazivača smjera prilikom ulaska i izlaska putnika na stajalištima (djeci), ponašanje drugih sudionika u prometu prilikom mimoilaženja i obilaženja s predmetnim vozilima i dr.

Dosadašnjim nadzorima sveukupno je kontrolirano 65 autobusa za prijevoz djece, od kojih trinaest autobusa nije posjedovalo potrebnu potvrdu, jedan

Ako se vozilom organizirano prevoze djeca, vozilo mora ispunjavati posebne uvjete i biti obilježeno posebnim znakom, a za vrijeme ulaska i izlaska djece iz vozila vozač mora uključiti sve pokazivače smjera.

Novčanom kaznom u iznosu od 5.000,00 do 15.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna ili fizička osoba obrtnik ako vozilo kojim se organizirano prevoze djeca ne ispunjava posebne uvjete i nije obilježeno posebnim znakom, a novčanom kaznom u iznosu od 1.500 do 5.000 kuna i odgovorna osoba u pravnoj osobi.

autobus nije bio propisno obilježen, a utvrđen je i jedan prekršaj nepropisne brzine.

Ukazujemo na potrebu poštivanja zakonskih odredbi, kako bi korisnici takvog prijevoza kao i drugi sudionici u prometu bili što sigurniji, a što bi sveukupno direktno rezultiralo povećanju sigurnosti u cestovnom prometu.

Robert PAVIĆ

Akcija PU krapinsko-zagorske

‘Pješaci i biciklisti, sigurno u prometu’

Tijekom akcije kontroliran je 61 pješak, 47 biciklista, 18 vozača mopeda te 2 vozača motocikla. Pješaci i biciklisti su zaradili oko 70 zelenih kartona-pohvala i oko 40 žutih kartona za napravljene prometne prekršaje, a vrijedne nagrade podijeljene su svim savjesnim sudionicima u prometu.

Županijski savjet za sigurnost prometa na cestama Krapinsko-zagorske županije i Policijska uprava krapinsko-zagorska, provedeli su 3. travnja akciju pod nazivom “Pješaci i biciklisti, sigurno u prometu”.

Za vrijeme akcije provedene su aktivnosti pojačanog nadzora pješaka u poštivanju prometnih propisa (koristenje pješačkih prijelaza, poštivanje crvenog svjetla itd.), poštivanje obveza vozača prema pješacima, ali isto tako i nadzora vozača motocikala, mopeda i bicikala u poštivanju zakonskih odredbi.

Tijekom akcije kontroliran je 61 pješak, 47 biciklista, 18 vozača mopeda te 2 vozača motocikla. Tom prilikom utvrđeno je 9 prekršaja vozača mopeda i motocikala od kojih izdvajamo 2 prekršaja upravljanja neregistriranim vozilom. Također je utvrđen i po jedan prekršaj nepropisnog pretjecanja, oduzimanja prednosti prolaska i nekoristenja zaštitne kacige. U 4 slučaju zabilježeni su ostali prekršaji.

Prema vozačima bicikala i pješacima kojima je utvrđen prometni prekršaj, primjenjivane su mjere upozorenja s ciljem da iste navedu i da djeluju na njih kako bi ubuduće sigurnije sudjelovali u prometu i poštivali prometne propise. Tom prilikom istima su dijeljene pohvale za poštivanje prometnih propisa: zeleni kartoni, odnosno, žuti kartoni ako su napravili prometni prekršaj.

Na poleđini svakog kartona (žutog i zelenog) nalazile su se osnovne poruke o sigurnom i pravilnom sudjelovanju u prometu navedenih kategorija sudionika.

Također su tijekom akcije podijeljene i vrijedne nagrade svim savjesnim sudionicima u prometu, kao i promotivni letci. Podijeljeno je tako 80 reflektirajućih prsluka, 60 lampica za bicikle, 50 kloštrana i 14 baterijskih svjetiljki za pješake. Nagrade su podijeljene od strane predstavnika Županijskog savjeta za sigurnost prometa na cestama KZŽ i policijskih službenika naše PU.

Robert PAVIĆ

Preventivna prometna akcija PU istarske

Policajci i gradani voze zajedno

Preventivna akcija edukativnog i promidžbenog karaktera koju je PU istarska osmisnila i prva počela provoditi

Prometnu akciju pod nazivom *Policija i građani voze zajedno* Policijska uprava istarska organizirala je u nedjelju, 22. ožujka od 11 do 15 sati, za vozače mopeda i motocikla, potaknuta učestalom stradavanjem vozača mopeida i motocikla na našem području. Ovu preventivnu akciju edukativnog i promidžbenog karaktera osmisnila je te prva počela provoditi upravo PU istarska. Naime, neprestanim praćenjem, sagledavanjem i analizom svih pokazatelja, zaključilo se da su (osim pješaka i biciklista) upravo vozači mopeida i motocikla, najranjiviji sudionici u prometu.

Akcija se odvijala u Puli, Rovinju i Labinu, a cilj joj je bio na nešto drugačiji način utjecati na vozače kako bi se smanjio broj najtežih nesreća u kojima sudjeluju vozači mopeida i motocikla. Istodobno, željelo se podići prometnu kulturu svih vozača i

Sudionici u akciji: Policijski službenici u odori sa službenim motociklima iz PP Labin i PP Rovinj te iz Postaje prometne policije Pula; Policijski službenici koji privatno voze motocikle ili mopede (volonteri) iz Labina, Rovinja i Pule; Instruktori autoškola (AŠ „Pino“ iz Pule, AŠ „Auto SL 91“ iz Pule, AŠ „Auto SL 91“ iz Rovinja i AŠ „POU“ iz Labina); Kontrolori stanica za tehnički pregled vozila (STP „Brijoni“ iz Pule, STP „Rovinj“ i STP „Labin“); Serviseri motocikla i mopeida („Kawasaki“ iz Pule, „Cikli“ iz Pule i „Lavado“ iz Labina); Članovi moto klubova („Twin Horn MC“ iz Pule, „Blue Knights Croatia III“ iz Labina i „Brzo pleme“ iz Rovinja).

upozoriti na potrebu poštivanja prometnih propisa. Na okupljalištima vozača mopeida i motocikala u navedenim gradovima bili su stoga postavljeni policijski punktovi, a tim sudionika u ovoj akciji uključivao je i policijske službenike motoriste-bajkere. Drugim riječima: akciji su se kao volonteri

Najčešće pogreške vozača mopeida i motocikla: nepropisna ili neprilagođena brzina, nepoštivanje prednosti prolaska i nepropisno pretjecanje

pridružili i ljubitelji vožnje na dva kotača iz policijskih redova, koji su na vlastitim motociklima i osobnim primjerom okupljenima promovirali primjereni ponašanje u prometu. Kroz interaktivne mini-radionice (trajale su desetak minuta) oni su upozoravali vozače motocikla i mopeida na najčešće pogreške te na pogreške ostalih sudionika u prometu. Takvim proaktivnim pristupom policijski službenici, motoristi-bajkeri, razgovarajući s vozačima i razmjenjujući s njima iskustva, pozitivno su utjecali na vozače motocikla i mopeida. Potom su vozačima mopeida i motocikla,

Načelnik Sektora policije Mladen Blašković

koji su sudjelovali u radionicama, dariovali prigodni promidžbeni materijal (USB stick iz Nacionalnog programa sigurnosti cestovnog prometa).

Kako bi se ovoj, nakon pješaka i biciklista, najranjivoj skupini sudionika u prometu, sa svih razina kompetentno predočile moguće opasnosti u akciji su, osim policijskih službenika, sudjelovali i instruktori vožnje iz HAK-a, kontrolori tehničke ispravnosti iz stanica za tehnički pregled vozila, serviseri mopeida i motocikla te predstavnici moto-klubova. Oni su sve zainteresirane informirali o najčešćim pogreškama koje dovode do najtežih prometnih nesreća, kao i o opasnostima na našim prometnicama.

Instruktori vožnje davali su savjete o propisanoj vožnji, a prisutni su od kontrolora tehničke ispravnosti mogli sazнати i detaljne informacije o važnosti tehničke ispravnosti vozila. S druge strane, serviseri su ih savjetovali o pravilnom održavanju ove vrste metalnih ljubimaca i važnosti korištenja zaštitne opreme, dok su predstavnici moto-klubova prenosili iskustva o sigurnoj vožnji.

Akiju je s velikim zanimanjem pratilo tristotinjak motorista koji su, uz ostale prisutne gradaće, izrazili želju da se slične aktivnosti nastave. ●

Nataša ROGIĆ i Otilija MANDIĆ TRKULJA
Snimke: PU istarska

Najčešći prekršaj koji čine vozači mopeida i motocikla: upravljanje prije stjecanja prava na upravljanje, upravljanje neregistriranim i tehničkim nepregledanim vozilima te vožnja bez zaštitne kacige.

Osijek: Preventivom protiv prometnih prekršaja

Dva nova edukativno-preventivna plakata sadržajno su vezana za sigurnost cestovnoga prometa i svojim konkretnim porukama i izgledom upućuju vozačima na pravilno, primjereni i poželjno ponašanje u cestovnom prometu.

Izradom edukativno-preventivnih plakata „NE NASTAVLJAJTE NIZ!“ te promidžbenog plakata koji tematski obrađuje vožnju pod utjecajem alkohola (bez tekstuallnog dijela) Odjel za sigurnost cestovnog prometa Policijske uprave osječko-baranjske nastavlja s aktivnostima vezanim za prometnu preventivu. Dva nova plakata sadržajno su vezani za sigurnost cestovnoga prometa i svojim konkretnim porukama i izgledom upućuju vozačima na pravilno, primjereni i poželjno ponašanje u cestovnom prometu. Osim navedenoga zajedno s Hrvatskim cestama, Tehnička ispostava Osijek i Upravom za ceste Osječko-baranjske županije izrađene su obavijesne ploče dimenzija 900 mm x 1350 mm s natpisom "NADZOR BRZINE" i istodobnim prikazom prometnog znaka izričitih naredbi B31 ("ograničenje brzine"). Naime, ovaj Odjel kontinuirano osmišljava i poduzima širok spektar promidžbeno/preventivnih mjeru da bi se smanjilo stradavanje te povećala razina sigurnosti prometa na cestama. U tom smislu osmišljena je navedena obavijesna ploča koja je poput nekadašnje obavijesne ploče "RADARSKA KONTROLA". Ovakve obavijesne ploče biti će postavljene na ukupno 20 lokacija od kojih po 10 uz državne i 10 uz županijske ceste i to gledano iz oba smjera kretanja, a na mjestima gdje se najčešće događaju prometne nesreće s najtežim posljedicama kojima prethodi nepropisna brzina, kao i lokacijama gdje vozači

učestalo prekoračuju dozvoljenu brzinu kretanja. Upravo na takvima lokacijama obavlja se pojačan nadzor brzine kretanja vozila pa će vozači na ovaj način biti dodatno o tomu obaviješteni. Međutim, nesumnjivo je kako će ovakve

postavljene obavijesne ploče djelovati na vozače u pogledu smanjenja brzine kretanja vozila, a što i je dakako njihova primarna zadaća.

*Odjel za sigurnost cestovnog prometa
PU osječko-baranjske*

Virovitica: Uz pješake, motociklisti najugroženija skupina vozača

Dolaskom ljetnih dana na prometnicama Virovitičko-podravske županije povećava se broj vozača motocikala, mopeda i bicikla, koji su uz pješake najugroženija kategorija vozača.

Podsjetimo kako je tijekom 2008. godine na području Republike Hrvatske zabilježeno 4.823 prometne nesreće u kojima su sudjelovali vozači motocikla i mopeda. Poginulo je 127 vozača, dok je teže i lakše ozlijedeno 3.580 sudionika u prometu. Važan podatak je da 28% nastradalih vozača i putnika na motociklima i mopedima nije koristilo zaštitnu kacigu. Na području PU virovitičko-podravske poginulo je 5 vozača motocikla i mopeda, a teže je ozlijedeno njih 22.

Kod biciklista sudionika u prometnim nesrećama u 2008. godini evidentirano je 47 smrtno stradalih. Problem ove kategorije vozača je potpuno pomanjkanje prometne kulture te nepoznavanje prometnih propisa, kao što su vožnja zabranjenim smjerom, vožnja suprotnom stranom kolnika, nepoštivanje semaforskog uređaja itd.. Na području PU virovitičko-podravske poginula su 3 biciklista.

Kad se govori o pješacima kao najranjivijim sudionicima i stradalnicima u prometu, bitno je istaknuti da su i oni svojim

nediscipliniranim ponašanjem u prometu pridonijeli povećanom broju stradalih u 2008. godini kada ih je poginulo 136. Na području PU virovitičko-podravske poginulo je 5 pješaka.

S obzirom na iznesene pokazatelje koji prate negativni trend najtežih stradavanja u prometu, MUP je započeo s provedbom plana preventivnog i reprezivnog djelovanja policije (prema ciljanim skupinama vozača) na poslovima nadzora i upravljanja u cestovnom prometu u cilju suzbijanja uočenih negativnih stanja sigurnosti u prometu, zbog čega će i PU virovitičko-podravska poduzeti sljedeće mјere:

- maksimalno nadzirati i ciljano sankcionirati prekršitelje tih kategorija vozača;

- poduzeti mјere kod nezaustavljanja vozača tih kategorija na znak policije;

- u suradnji sa stanicama za tehnički pregled obavljati izvanredne teh. preglede;

- planirati i provoditi nadzore poštivanja prometnih propisa od strane pješaka;

- stupiti u kontakt s moto - udružama i kroz suradnju ukazivati na opasanosti vožnje motocikla i mopeda.

Josip ŠTAJDOHAR

ODJEL ZA SIGURNOST CESTOVNOG PROMETA
POLICIJSKE UPRAVE OSJEČKO-BARANJSKE

Sisak: U prometnu prevenciju i s maketama policijskih službenika

Vrlo uspješan virovitički „recept“ sisački su policajci odlučili prokušati na svojim prometnicama na kojima su „angažirane“ makete četiri sjedeća policijska službenika koji su namijenjeni „hvatanju“ prebrzih vozača te dva samostojeća kako bi usporili vožnju u blizini škola.

Nakon obeshrabrujućih rezultata u prometu u prva dva mjeseca ove godine, kada je na cestama Policijske uprave sisačko-moslavačke broj poginulih i teško ozlijedenih bio upola veći u odnosu na isto prošlogodišnje razdoblje, započelo se sa snažnim preventivnim djelovanjem policije na prometnicama.

U tu se svrhu pribjeglo i vrlo uspješnom virovitičkom „receptu“ koji su sisački policajci odlučili prokušati na svojim prometnicama, i učinilo se to doista pravim potezom.

Naime, provodeći aktivnosti iz Nacionalnog programa sigurnosti cestovnog

prometa, kojima se što bolje i efikasnije nastoji utjecati na naše vozače da budu pažljiviji u prometu te smanje i prilagode brzinu kretanja svojih vozila, Postaja prometne policije Sisak nabavila je 6 maketa policijskih službenika.

Svrha postavljanja ovih maketa uz prometnice prvenstveno je preventivnog karaktera i može se reći kako su dojmovi i rezultati vrlo uspješni. Doduše, vozači su brzo shvatili kako policajci u službenom vozilu nisu pravi, ali su prilazeći mu ipak svoju brzinu sveli na dopuštenu, a to je upravo ono što se i želi postići.

Za sada su na cestama koje nadzire ova prometna policija „angažirane“ makete četiri sjedeća policijska službenika koji su namijenjeni „hvatanju“ prebrzih vozača te dva samostojeća kako bi usporili vožnju u blizini škola. Novost je i multanova od lima koja postavljena uz prometnicu izgleda gotovo kao prava.

Bitno je svakako naglasiti kako policijski službenici tijekom smjene nekoliko puta miču makete i zauzimaju njihova mesta, nakon čega vozači mogu očekivati da su stvarno uhvaćeni u poči-

njenju prekršaja, a tada slijede i „prave“ kazne.

Nimalo nebitna nije ni činjenica kako je ovaj projekt realiziran u suradnji s Vijećem za prevenciju Općine Lekenik, koji su i finansirali kupnju ovih maketa, te je to u svakom slučaju izvrstan primjer uključivanja i lokalne zajednice u prometnu preventivu, naročito ako uzmemu u obzir da su se upravo na području Lekenika dogodile neke od najtežih prometnih nesreća na području ove Policijske uprave.

Iva HRANITELJ

Uspješna suradnja PPP Kutina i motociklista

Vozači mopeda i motocikala, svojim ponašanjem u prometu i poštivanjem prometnih propisa, promiču pozitivna ponašanja, pokazujući time kako su i oni samo „obični“ vozači na cestama - naglašeno je na sastanku u PPP Kutina s članovima Moto-kluba „Vilenjaci“ iz Kutine.

Nastavljajući prošlogodišnju suradnju te nastojeći djelovati preventivno, sredinom ovoga mjeseca u prostorijama prometne policije u Kutini održan je sastanak s članovima Moto-kluba „Vilenjaci“ iz Kutine. Sastanku je nazočilo 30-tak članova toga kluba, a u ime Postaje prometne policije Kutina bili su prisutni načelnik Vjekoslav Štingl sa suradnicima: vođom sektora i policijskim službenikom za prometnu preventivu.

S obzirom na početak sezone vožnje mopeda i motociklista, sastanak je održ-

an s ciljem da se smanji broj prometnih nesreća i poveća sigurnost ove rizične skupine sudionika u prometu. Suradnja s Moto-klubom „Vilenjaci“ proteklih je godina bila vrlo dobra te se nastavlja i ove godine sa zajedničkim ciljem podizanja razine prometne kulture, koja uvelike pridonosi i sveukupnom podizanju razine sigurnosti u prometu. Naglašeno je da vozači mopeda i motocikala, svojim ponašanjem u prometu i poštivanjem prometnih propisa, promiču pozitivna ponašanja te samim tim pokazuju da su i oni samo „obični“ vozači drugačije

vrste vozila, a ne neki drugi sudionici, strani elementi u prometu kojih se na cestama treba pribojavati. S navedenim se složio i predsjednik moto-kluba Vladimir Kroupa te pozvao sve ostale mlade vozače da se pridržavaju prometnih propisa. Pritom je iskoristio priliku i pohvalio suradnju s Postajom prometne policije Kutina. Treba napomenuti da je u tijeku i izrada zajedničkog jumbo-plakata akcije: *Kaciga je zakon*.

Slijedom ove uspješne suradnje, 21. ožujka također u prostorijama Postaje prometne policije Kutina, održan je sastanak i s Moto-klubom „Valhala“ iz Popovače na kojem su izneseni isti ciljevi i zaključci.

Vjekoslav ŠTINGL

Sigurnost djece u prometu

Sigurnost djece u prometu - bila je tema stručnog skupa učitelja tehničke kulture Brodsko-posavske županije na kojemu su sudjelovali i policijski službenici

U Slavonskom Brodu 20. ožujka u prostorijama Osnovne škole „Hugo Badalić“, održan je stručni skup učitelja tehničke kulture Brodsko-posavske županije na kojemu je održana i kratka konferencija za novinare. Na skupu su pored predstavnika Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa, članova županijskog Stručnog vijeća učitelja tehničke kulture bili nazočni i policijski službenici PU brodsko-posavske.

Tema ovog stručnog skupa bila je Sigurnost djece u prometu, na kojemu su kroz program predavanja prezentirane i smjernice vezano uz animaciju Prometne učilice. Voditelj pododsjeka za sigurnost cestovnog prometa Ivica Ostrun, upoznao je nazočne sa stanjem sigurnosti u oblasti prometa te nužnosti preventivnog djelovanja u cilju sprječavanja nastanka prometnih nesreća, smanjenja broja i posljedica prometnih nesreća u kojima sudjeluju djeца, koji su najranijiva kategorija sudionika u prometu, kao i važnosti suradnje sa prosvjetnim djelatnicima.

Policajski službenik Postaje prometne policije Slavonski Brod Zlatko Andelić istaknuo je važnost uloge učitelja, koji će zasigurno svoje znanje putem školskih predavanja prenosi na djece, te ih upućivati na siguran put do škole, nije bitno da li je taj put duži ili kraći, bitno je da je siguran. Zlatko je već duži niz godina, kao policijski službenik za preventivu u cestovnom prometu usmjeren na sudjelovanje na predavanjima školskoj djeci vezano uz

Predavač Zlatko Andelić

razne akcije policije, kojih je održan veliki broj, primjerice kao što je akcija „Djeca, prijatelji u prometu“ i slične. Dodao je i da će se uz mnoštvo provedenih (kao što su kontrole autobusa kojima se organizirano prevoze školska djeca) i planiranih aktivnosti policije, provesti i neke nenajavljene, a sve u cilju zaštite i sigurnosti naših najmladih.

Dugogodišnji prosvjetni djelatnik Mato Šimunović iznio je program neposrednih priprema za provedbu školskog županijskog natjecanja „Sigurno u prometu 2009. godine“, dodavši da su djece vrlo zainteresirana za natjecanja u poznavanju prometnih propisa, te su voljni uključiti se u ista putem Prometne učilice. Mato Šimunović inače, predsjednik Društva pedagoga učitelja tehničke kulture, koji je i u Izvršnom odboru saveza pedagoga tehničke kulture na nivou Republike Hrvatske te je također i član Državnog povjerenstva natjecanja „Sigurno u prometu“, bio je voljan porazgovarati sa nama.

„Inače na dosadašnjim županijskim, ali i državnim natjecanjima djece s područja naše županije ostvarivali su zavidne rezultate. Natjecanje se održava već 16 godina za redom. Na državnim natjecanjima osvojili smo tri puta treće mjesto, četiri puta drugo mjesto te šest puta prvo mjesto“, rekao je Mato Šimunović, koji već 26 godina radi s djeecom, dodavši da ni jedna županija nema niti približno postignute rezultate. Istaknuo je ovu hvale vrijednu akciju, motiviranost djece i želju za sudjelovanjem jer su to poučne stvari koje će on rado prenosi na djecu, budući da izuzetno voli raditi s djeecom.

„Volim prenositi znanje na djecu kroz opuštenu atmosferu, rad, kroz igru. Puno je primjera iz iskustva i djeca mi pričaju o iskustvima i greškama svojih tata vozača, a iz svega toga izvodimo i poučke“, rekao je Mato. Isto tako pod vodstvom ovog uspješnog prosvjetara, ne izostaju ni dobri rezultati na Europskim natjecanjima, gdje su djeca osvojila četvrtu mjesto u Njemačkoj i to dva učenika (od ukupno četiri) za našu županiju, a ovo dvoje učenika su na ponos Mate iz njegovog sela - Starog Petrovog Sela.

Voditelj Stručnog vijeća učitelja tehničke kulture Brodsko-posavske županije Šimo Vukasović na kraju stručnog skupa, dodao je da uistinu svi trebamo paziti na naše najmlade, a činjenica je da se većina škola u ovoj županiji nalazi uz najveće prometnice. Istaknuo je da djeca izražavaju interes za naobrazbu iz prometa, uspješno savladavaju osnove prometne kulture te su voljni uključiti se u Školske prometne jedinice i dalje u Prometnoj jedinici mladeži.

Nemjerljiv je doprinos prosvjetnih djelatnika koji rado sudjeluju u prometnom odgoju djece, kako onih mlađih tako se kontinuirano nastavlja edukacija djece većeg uzrasta. Prema našim spoznajama kod neke djece tijekom daljnog odrastanja ne prestaje interes za obuku kroz daljnji život, tako s ponosom možemo reći da se dvoje učenika koji su bili pripadnici Prometne jedinice mladeži trenutno uspješno školju za zanimanje policajac.

S pravom su izraženi vrlo optimistični stavovi. Dugoročno gledajući, očekuju se pozitivni rezultati, a djeca će zasigurno sudjelujući na ovakav način u natjecanjima steći i određena znanja, ali i zadržati pozitivne navike.

Kata NUJIĆ

S lijeva na desno Šimo Vukasović(voditelj stručnog vijeća), Antun Valić(načelnik PPP Sl.Brod), Mato Šimunović(učitelj), Zlatko Andelić (pol.službenik za preventivu +)

Sigurnost prometa

Promet i alkohol

Od 256 prometnih nesreća u 2008. godini koje su izazvali vozači pod utjecajem alkohola, 3 prometne nesreće bile su sa smrtno stradalim osobama u kojima su 3 osobe smrtno stradale, 142 prometne nesreće bile su sa ozlijedjenim osobama u kojima je 47 osoba teško, a 163 osobe su lakše ozlijedjene, dok je u 111 prometnih nesreća nastala samo materijalna šteta.

Policjska uprava krapinsko-zagorska u 2008. godini evidentirala je 1008 prometnih nesreća, što je za 151 prometnu nesreću ili 13 posto manje nego u 2007. godini. Tijekom 2008. godine evidentirano je 19 prometnih nesreća sa smrtno stradalim osobama, 394 prometne nesreće bile su s ozlijedjenim osobama, dok je u 595 prometnih nesreća nastala materijalna šteta. Usapoređujući sveukupan broj nastradalih osoba (smrtno, teže i lakše ozlijedjene) tijekom 2008. godine, bilježi se smanjenje za 12 posto u odnosu na 2007. godinu. Prema svojstvu sudionika, tijekom 2008. godine od smrtno stradalih osoba bilo je: devet vozača, osam putnika te tri pješaka.

Prateći pokazatelje stanja sigurnosti u prometnim nesrećama u kojima su sudjelovali pješaci, kao najranjivija skupina sudionika u prometu, tijekom 2008. godine došlo je do smanjenja broja smrtno stradalih pješaka za pet osoba ili 62,5 posto, teže ozlijedjenih za osam ili 28,6 posto i lakše ozlijedjenih za pet ili 13,5 posto u odnosu na 2007. godinu.

U siječnju i veljači ove godine smrtno stradale dvije osobe, što je u odnosu na isto razdoblje u 2007. godini sma-

njenje za tri osobe ili 60 posto. Prema svojstvima stradalih osoba, ove godine je smrtno stradao jedan pješak i jedan vozač osobnog vozila, a u 2008. godini smrtno su stradala dva vozača osobnog vozila, dva pješaka i jedan putnik u osobnom vozilu.

Najčešće pogreške vozača

Analizirajući pogreške zbog kojih su se događale prometne nesreće, u najvećem broju zabilježena je brzina neprimjerena uvjetima na cesti, zatim slijedi nepoštivanje prednosti prolaska, vožnja na nedozvoljenoj udaljenosti, nepropisna vožnja unazad, nepropisno mimoilaženje, nepropisno uključivanje u promet, nepropisno skretanje, nepropisno pretjecanje itd.

Uz navedeno napominjemo kako vozač po noći, odnosno po mraku, opazi tamno obučenog pješaka na oko 26 m, svjetlo obučenog pješaka na oko 38 m, a pješaka s reflektirajućim prslukom na oko 135 m. Zato je važno na neosvijetljenim dionicama cesta, kao i na cesti izvan naselja biti označen reflektirajućom materijom. Vozač koji vozilom upravlja brzinom od 72 km/h, priđe put od 20 m u sekundi, a pridodamo li tome potrebno reakcijsko vrijeme vozača i odaziv mehanizma za kočenje zaključujemo, a i praksa tako pokazuje, da na neosvijetljenom kolniku vozač naleti na pješaka prije nego počne kočiti ili izvoditi manevr izbjegavanja. Naime, zaustavni put vozila na suhoj podlozi, uz sve ostale pozitivne parametre, pri brzini od 50 km/h iznosi oko 25 metara, a pri brzini od 70 km/h - oko 42 metra.

U nadzoru prometa su policijski službenici naše PU tijekom 2008. godine utvrđili 13 945 prometnih prekršaja (prekršaji koji se ne odnose na prometne

nesreće). Najveće povećanje poduzetih mjera, u odnosu na 2007. godinu, odnosi se na nepropisno pretjecanje i obilaženje; 168 posto, nepropisno skretanje, okretanje i vožnja unazad; 66,1 posto, upravljanje vozilom dok je vozačka dozvola oduzeta; 57,8 posto te na nepropisnu brzinu; 17,5 posto, (evidentirano je 4982 prekršaja nepropisne brzine/20-07. - 4240). Što se tiče prekršaja upravljanja vozilom pod utjecajem alkohola, evidentiran je 881 prekršaj.

Alkohol u prometnim nesrećama

U 1008 prometnih nesreća u 2008. godini sudjelovalo je 2408 sudionika, od kojih je 277 ili 11,5 posto zatećeno pod utjecajem alkohola, a evidentirano je 256 prometnih nesreća ili 25,4 posto od sveukupnog broja prometnih nesreća u kojima su sudjelovali vozači pod utjecajem alkohola. Od navedenog broja alkoholiziranih vozača (256) samo je osam ženskih vozača ili 3,1 posto, dok je 248 ili 96,9 posto muškaraca u svojstvu vozača bio pod utjecajem alkohola.

Od 256 prometnih nesreća u 2008. godini, koje su izazvali vozači pod utjecajem alkohola, tri prometne nesreće bile su sa smrtno stradalim osobama, u kojima su tri osobe smrtno stradale, 142 prometne nesreće bile su s ozlijedjenim osobama, u kojima je 47 osoba teško, a 163 osobe su lakše ozlijedjene, dok je u 111 prometnih nesreća nastala samo materijalna šteta. U navedenim prometnim nesrećama poginula su tri putnika, teško su ozlijedjena 33 vozača, 10 putnika i 4 pješaka, a lakše je ozlijedjeno 109 vozača, 47 putnika i 7 pješaka.

Vozači kod kojih je izmjerena koncentracija alkohola u organizmu veća od 1,50 g/kg su izazvali 140 prometnih nesreća ili 54,7 posto prometnih nesreća u kojima su sudjelovali vozači pod utjecajem alkohola.

Od 248 alkoholiziranih vozača muškaraca, kod njih 138 ili 55,6 posto izmjerena je koncentracija alkohola u organizmu veća od 1,50 g/kg.

Budući da alkohol, u kombinaciji s drugim okolnostima, bitno utječe na događanje prometnih nesreća, pod-

Tablica razina koncentracije alkoholiziranih vozača u prometnim nesrećama:

Prometne nesreće	S poginulim osobama	S ozlijedjenim osobama	S materijalnom štetom	Ukupno
< 0,51 g/kg	0	14	14	28
0,51 - 1,50 g/kg	1	50	37	88
> 1,51 g/kg	2	78	60	140
UKUPNO	3	142	111	256

Tablica prometnih nesreća i alkoholiziranih vozača po spolu:

Prometne nesreće	S poginulim osobama		S ozlijedenim osobama		S materijalnom štetom		Ukupno	
	M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž
< 0,51 G/kg	0	0	13	1	13	1	26	2
0,51 - 1,50 G/kg	1	0	47	3	36	1	84	4
> 1,51 G/kg	2	0	77	1	59	1	138	2
Ukupno	3	0	137	5	108	3	248	8

sjećamo na sljedeće negativne učinke alkohola:

- smanjuje se oština vida,
- neispravno se procjenjuje brzina i udaljenost nadolazećeg vozila, slabije se uočavaju predmeti u pokretu zbog čega se smanjuje orientacija u prostoru,
- smanjuju se optički podražaji stoga slike postaju nejasne i mutne, a dolazi i do pojave dvostrukih slika,
- u noćnim uvjetima vožnje dolazi do stvaranja iluzija,
- produžava se reakcijsko vrijeme koje se sastoji od reakcije opažanja opa-

nosti, shvaćanja produkata i izvršenje određenih radnji i

- događaju se psihičke promjene pa su takvi vozači slobodniji, smanjuje im se samokritičnost, raste osjećaj vlastite važnosti, javlja se euforija te rade i govore ono što u trijeznom stanju ne bi radili.

Odlike dobrog vozača

U porastu su neki bitni sigurnosni pokazatelji vezani uz promet pa je tako na području PU krapinsko-zagorske u 2008. godini evidentirano 63 839 registriranih vozila, što je povećanje za 3,8 posto u odnosu na 2007. godinu kad je

broj registriranih vozila iznosio 61 502. Također je zabilježeno povećanje broja vozača vozila na motorni pogon: u 2008. godini evidentiran je 63 421, što je za 2,4 posto više nego u 2007. godini kad je broj vozača iznosio 61 953. Od navedenih 63 421 vozača, 39 809 ili 62,8 posto je muškaraca te 23 612 ili 37,2 posto je žena. Najviše evidentiranih muškaraca vozača u dobi je od 45 do 54 godine (9097 vozača), a žena u dobi od 25 do 34 godine (7 138 vozača). Sveukupno je najviše evidentiranih vozača (muškaraca i žena) u dobi od 25-34 godina - 15 209 vozača.

Znanje, vještina, ali i visok stupanj osobne odgovornosti preduvjet su sigurnog upravljanja motornim vozilima u prometu na cestama. Svaki vozač, koji upravlja vozilom u prometu na cestama, mora biti svjestan kako tim činom preuzima veliku odgovornost za sebe kao i ostale sudionike u prometu.

Glavni uzroci velikoj izloženosti pogibljivim u prometu su: sklonost poduzimanju rizičnih radnji, sklonost samoisticanju, precjenjivanje osobnih sposobnosti, sklonost agresivnom ponašanju, vožnja prevelikom brzinom i vožnja pod utjecajem alkohola. Dakle, odlika dobrog vozača bila bi da poštuje prometne propise, posebice da vozi propisanom brzinom i trijezan (znači: ne pod utjecajem alkohola i opojnih droga), da vozi defanzivno, da ne poduzima rizične radnje vozilom u prometu na cesti i sl. Potrebno je razvijati tolerantan odnos između svih sudionika u prometu na cestama, a posebice prema pješacima, djeci i invalidima.

Policjske mјere će se u sljedećem razdoblju usmjeriti na sankcioniranje najvećih prometnih prekršaja koji ujedno uzrokuju i najteže prometne nesreće. Provodenjem akcija u prometu obuhvatit će se jedna ili više ciljanih skupina sudionika u prometu prema: uzrocima i pogreškama te posljedicama prometnih nesreća.

Na kraju, svjesni činjenice da je aktivnost policije samo jedan od faktora koji utječu na smanjenje broja prometnih nesreća i njihovih posljedica, odnosno, da se primjerena sigurnost u cestovnom prometu ne može ostvariti isključivo i samo poduzimanjem policijskih mјera, apeliramo na sve sudionike u prometu da se pridržavaju prometnih propisa!

Robert PAVIĆ

Okolnosti koje su prethodile prometnim nesrećama alkoholiziranih vozača:

Okolnosti prometnih nesreća	S poginulim osobama	S ozlijedenim osobama	S materijalnom štetom	Ukupno
Nepropisna brzina	1	2	2	5
Brzina neprimjerena uvjetima	2	56	33	91
Vožnja na nedovoljnoj udaljenosti	0	9	4	13
Nepropisno pretjecanje	0	5	2	7
Nepropisno obilaženje	0	2	4	6
Nepropisno mimoilaženje	0	5	11	16
Nepropisno uključivanje u promet	0	2	4	6
Nepropisno skretanje	0	4	2	6
Nepropisna vožnja unazad	0	1	5	6
Nepoštivanje prednosti prolaska	0	15	7	22
Nepoštivanje svjetlosnog znaka	0	1	1	2
Nemarno postupanje s vozilom	0	0	2	2
Ostale greške vozača	0	40	33	73
Ostale greške pješaka	0	0	1	1
Ukupno	3	142	111	256

Tihomir Dolenec, voditelj smjene PP Petrinja spriječio suicid branitelja

Spasili petrinjskog branitelja

Zahvaljujući njegovu brzom proaktivnom djelovanju, spriječen je suicid petrinjskog branitelja, a Tihomir Dolenec, voditelj smjene PP Petrinja, zbog svog stručnog i nadasve humanog postupanja te prepoznavanju ozbiljnosti situacije, zadobio je pohvale i simpatije mnogih svojih kolega, ali i sugrađana, iako mu to nije bilo prvo spašavanje života, ljudi i imovine.

Radna nedjelja, 15. ožujka ostat će zasigurno u trajnom sjećanju šefu smjene PP Petrinja, policijskom naredniku Tihomiru Dolencu. Naime, toga je dana u poslijepodnevnim satima zaprimio dojavu kako je jedan od branitelja pod nadimkom Zaštitar 2, s područja Petrinje na braniteljskom forumu najavio da će si oduzeti život. U potresnom njegovu pismu između ostalog je pisalo: „Dragi prijatelji nemojte mi zamjeriti, prošao sam rat, imao sam svega, a sada nemam ni za cigarete, a kamoli za golu egzistenciju moje obitelji. Možda sam kukavica, ali vidim spas jedino u tome, rat je prema mom životu sada bio igranje kauboja i Indijanaca. Trošim puno lijekova, ali moje noćne more ne prestaju, a poslije toga u jutro bolovi u cijelom tijelu. Pozdrav svim braniteljima gdje god da jeste ovo je moj zadnji postav na forumu, nemojte me mrziti. HVALA SVIMA! NEKA VAS DRAGI BOG ČUVA!”

Odmah po dojavi Dražena Šemovčana, osnivača Braniteljskog foruma s područja Đurđevca, Dolenec je započeo sa stručnim policijskim postupanjem, mjerama, traženjem nesretnog branitelja, jer tada je bila važna svaka sekunda. Koordiniranim radom s Darkom Dumbovićem, predsjednikom Koordinacije udrug

proisteklih iz Domovinskoga rata grada Petrinje te Esadom Muhićem, umirovljenim pripadnikom SJP Ose za manje od četiri sata identificirao je puno ime i prezime potpisnika oproštajnog pisma. Proaktivnim djelovanjem otkrio je kako se radi o od PTSP-a oboljelom hrvatskom Z. K., petrinjskom dragovoljcu Domovinskog rata te mu na taj način spasio život. S obzirom da ga policijski službenici nisu mogli odvratiti od suiciđne namjere, prevezan je kasnije i smješten u Neuropsihijatrijsku bolnicu „Dr. Ivan Barbot“ u Popovači gdje se i inače liječio. Tim Dolenčevim činom pokazalo se ponovo kako je policijsko zanimanje humano i u potpunosti odano brizi za druge, a posebice one potrebite. O tijeku samog pronalaska nesretnog Zaštitara2, Dolenec je između ostalog kazao: - Tražili smo e-mail adresu, provjeravali podatke o oboljelima i liječenima od PTSP-a u bolnici u Popovači, ali nažalost liječnici

nam tamo rijetko daju koju informaciju, on ovoga puta smo došli i do njih: do od njih provjerenih podataka da se radi o Z. K., da je njegov nadimak Zaštitar.

Kolege su ga zatekle baš na putu kući. Razgovarali su zatim i s njegovom suprugom koja im je potvrdila da joj je suprug toga dana kad je došao kući iz bolnice bio depresivan te da je cijelo vrijeme proveo za računalom. Pisao je, čudno se ponašao, ali ona nije obraćala pozornost na to misleći da je to njegova reakcija na liječenje. Mi smo ga potom, sukladno čl. 24 Zakona o zaštiti osoba s duševnim smetnjama, prevezli u bolnicu u Popovaču, gdje je i zadržan. Najvažnije je nama da je ostao živ, da smo ga spasili. Očito mu se nakupilo životnih problema: nije zaposlen, što mu još dodatno otežava, pored ostalog, ionako težaku materijalnu situaciju.

Inače omiljen u svojoj radnoj sredini, Tihomir Dolenec je i zbog ovog svog

postupanja zadobio pohvale i simpatije mnogih svojih kolega, ali i sugrađana iako mu to nije prvo spašavanje života, ljudi i imovine. Sam dragovoljac i branitelj Domovinskoga rata od 1991. osjeća puno razumijevanje za sve životne tegobe i probleme svojih kolega petrinjskih i inih branitelja. Žao mu je što su mnogi od njih bolesni, razočarani, što se ne osjećaju dovoljno zaštićenima u ostvarivanju svojih prava. Otkrivamo da je Dolenec već 17 godina u policiji (od 15. veljače 1992.) voli i cijeni svoje zanimanje. Poniši se njime, mada je u mladosti započeo studirati - medicinu. Živi s obitelji u Sisku, otac je dvoje djece, dvojice sinova teenager-a, a porijeklom je iz Mlinskog Kuta, gdje uvek rado odlazi na poljoprivredno imanje djeda i bake. Od 2003. radi u PP Petrinja, a do tada je obavljao zadaće u sisackoj PU na Odjelu kriminaliteta droga te za uspješnost otkrivenosti dobio i godišnju nagradu. O svom sadašnjem odgovornom poslu voditelja smjene u PP Petrinja kaže da ga ispunjava: sam obavlja sve poslove, po potrebi mijenja i načelnika PP. Radi u smjeni 12 - 24 - 48. Zadovoljan je sredinom, Petrinjcima kao dragim i miroljubivim ljudima, građanima, ali i kolegama s kojima radi, jer su stručni, odgovorni i sposobni policijski službenici, tumači.

- Kako smo miješana PP u principu radimo sve. Uspjeh svome radu, proaktivno djelovanje zahvaljujem tome što smo mi svi ovdje dobro povezani, imamo dobru suradnju sa svim udrugama u gradu, samim građanima, a i mi kolege u PP međusobno dobro surađujemo. U našem poslu morate biti po potrebi i psiholog i sociolog i mama i tata i dečka i baka i prijatelj i policajac. U slobodno vrijeme, iako sam i onda policajac, kuham, perem, peglam, čuvam djecu, učim i sviram, imam svoj bend, to je moja antistresna terapija - kaže od milja zvani Tiho.

Nikica Batinović, načelnik PP Petrinja o svom radišnom šefu smjene je kazao: - Jako sam zadovoljan njime. Njegovo spašavanje ovog našeg branitelja nije vezano za neko krim. postupanje, otkrivanje kaznenog djela, nego se radi o Tihomirovom čisto humanom postupanju, prepoznavanju ozbiljnosti situacije. Dobro je naglasiti da je samo radno mjesto voditelja smjene i te kako odgovorno, stresno, na prvom udaru. Svi mi koji

dodemo naknadno imamo vremena dogovarati, provjeravati, konzultirati kolege, stručnu literaturu no voditelj smjene je taj koji zaprima informaciju, koji u kratkom vremenu mora donijeti suvistu odluku, što poduzeti, koga uputiti, koje mjere poduzeti? Od njega se očekuje da na terenu da smjernice i koordinira radom niže sistematiziranih službenika. S druge strane nalazi se između policijskih službenika na terenu i nas koji smo rukovodeći dio. Mora dakle zadovoljiti dvostrukе kriterije. Njegovo radno mjesto zahtjeva poznavanje širokog spektara zakonskih propisa, posjedovanje određenih socijalnih i društvenih osobina, komunikativnost, brzina odlučivanja, snalaženja u nepredviđenim situacijama, a Dolenec sve spomenute karakteristike ima pa radne zadaće obavlja s lakoćom.

Načelnik Batinović nam pojašnjava posebnu suradnju, odnos, bliskost svoje PP s braniteljima, braniteljskim i inim udrugama proisteklim iz Domovinskoga rata u Petrinji i činjenicom da je veći dio današnjih policijskih službenika iz PP Petrinja bio aktivnim sudionicima Domovinskoga rata baš kao pripadnici tadašnje PP Petrinja. Jedan dio ih je, nažalost, i sada iz razloga posttraumatског stresa na dugotrajnom bolovanju. PP Petrinja postaje je na području posebne državne skrbi te dijeli sudbinu svojih građana, a nju obilježava teška situacija, povratak, obnova, nezaposlenost, gospodarski problemi. Samo petrinjsko područje broji oko 24 tisuće stanovnika, a imaju još i prognanika koji žive u dva prognanička naselja. Raznolika struktura stanovništva u posljednjih petnaestak godina ne utječe negativno na stanje sigurnosti, naprotiv, ono je na visokoj razini. - Policija je među građanima Petrinje vrlo dobro prihvaćena. U postaji rade pretežito ljudi s ovog područja pa su i sami dio tog grada. Što se tiče policijskog dijela poslova i zadaća, ne razlikujemo se od drugih PP treće kategorije u sklopu PU treće kategorije. Kao i sve mješovite postaje bavimo se poslovima prometne policije, kriminalističke policije, a obavljamo i upravne poslove - kaže Batinović.

O teškoćama petrinjskih branitelja govorio nam je Darko Dumbović, predsjednik koordinacije braniteljskih udrug proisteklih iz Domovinskoga rata grada Petrinje i sam pripadnik MUP-a, dragovoljac Domovinskoga rata od 2001.

umirovljeni policijski inspektor. Ponosan je na svoj ratni put u jedinicama posebne namjene od 1990. do 1995. kao i na današnju odgovornu dužnost predsjednika koordinacije. Koordinaciju udruga u Petrinji čine roditelji poginulih branitelja, udovica poginulih branitelja, HIVDR-a, udruga veterana i dragovoljaca Domovinskoga rata i udruga Hrvatski domobran. Imaju oko 2100 članova, neki su više, neki manje aktivni. Vodeći kadar udruga proisteklih iz Domovinskoga rata u Petrinji, njih gotovo 90 posto, vezano je za MUP na razne načine: ili su iz djelatnog sastava MUP-a, ili MUP-ovi pripadnici, sudionici Domovinskoga rata, a tu su i njihove udovice. - Posebno sam zadovoljan izuzetnom suradnjom naših udruga, koordinacije s PP Petrinja. Ne samo u ovoj kriznoj situaciji, nego i u mnogim drugim situacijama u kojima je bilo nemilih događaja. Prema neslužbenim podatcima na području Petrinje ima danas preko 900 branitelja koji su u postupku, koji su riješili ili koji čekaju postupak utvrđivanja invaliditeta temeljem PTSP-a, što je za naše malo mjesto vrlo mnogo. Morate znati da Petrinja, od našeg progonstva do Oluje bilježi oko 900 poginulih što civila, što branitelja. Temeljna djelatnost naše koordinacije je stoga pomoći hrvatskim braniteljima. Pomažemo im prigodnim darovima u povodu blagdana. Grad Petrinja izlazi u susret također mnogim braniteljima u elementarnim egzistencijalnim potrebama. Nažalost, kao udruga nemamo pomoći MOBS-a, nego samo ono što skupimo od sponzora, a najveći financijer nam je Grad Petrinja. Prvenstveno želimo, da nam se ne bi događali slučajevi pokušaja suicida branitelja poput ovog, uz pomoći MOBS-a osnovati tim za psihosocijalnu pomoći u našem gradu kako bi pomogli rješiti PTSP-em uzrokovanе tegobe mnogih naših branitelja - naglasio je Dumbović.

Valja naglasiti da je u začetku obrane Petrinje kostur i okosnicu svih djelova obrambenih snaga činio MUP, da je nositelj obrane bila PP Petrinja, a brojila je tek dvjestotinjak ljudi: 80 posto od toga njihova broja činio je pričuvni stav! Prvi napad na postaju doživjeli su u rujnu 1990. a u odnosu na brojčani sastav, PP Petrinja je imala čak 35 posto ranjenih i poginulih tijekom Domovinskog rata.

Biserka LUKAN
Snimio Ivica LAJNER

Vesna Andrea Trdin - prva kontakt policajka u Krašiću

**Vesna Andrea Trdin u PP
Jastrebarsko zaposlena je već
13 godina, a kontakt-policajka
postala je u studenome prošle
godine**

Nakon što je PP Jastrebarsko u suradnji s općinom Krašić postala bogatija za još jedan, iako privremeni kontakt- rajon u Krašiću , uspostavljen 22. siječnja ove godine, odlučili smo posjetiti kontakt-policajku Vesnu Andreu Trdin koja ulicama Krašića patrolira već gotovo dva i pol mjeseca. Namjera nam je bila dozнати kako se snašla na svojoj novoj dužnosti, koji problemi najviše muče stanovnike krašičanskog kraja te u kojoj je mjeri projekt "Policija u zajednici" zaživio u ovom idiličnom, pitomom kraju poznatom i izvan granica Lijepe naše prije svega kao hodočasničko, rodno mjesto blaženika Alojzija Stepinca, ali i mnogih drugih hrvatskih crkvenih veledostojnjika.

Krašić se nalazi na krajnjem sjeverozapadnom dijelu Zagrebačke županije. Najveće je naselje, a ujedno i administrativno središte općine. Općina Krašić obuhvaća 34 naselja, a prema posljednjem popisu stanovništva iz 2001. godine broji ukupno 3.199 stanovnika, a proteže se na 77 km² površine.

U mjestu Krašić nalazi se OŠ Kardinala Alojzija Stepinca koju pohađa tristotinjak učenika te Župna crkva Presvetog Trojstva koja je odredište mnogih hodočasnika iz zemlje i inozemstva, a godišnje je posjeti oko 25 tisuća vjernika.

Kraj na daleko poznat pod nazivom Dolina kardinala, uglavnom je miran s niskom stopom kriminaliteta: tu i tamo problemi uglavnom imovinsko-pravne prirode muče pojedine stanovnike. Drogne gotovo da i nema, obiteljskog nasilja ima u manjim opsezima, ali ljudi o tome još uvijek nerado pričaju, uglavnom nisu dovoljno upoznati sa svojim pravima iz Obiteljskog zakona, doznavjemo.

Vesna Andrea Trdin u PP Jastrebarsko zaposlena je već 13 godina, a kontakt-

policajka je postala u 11. mjesecu prošle godine, kada joj se konačno ostvarila dugogodišnja želja. Od samog početka projekta Policija u zajednici imala je želju postati njegovim dijelom, ali sva su mesta u postaji već bila popunjena pa je strpljivo čekala svoju priliku. Za to vrijeme radila je u ophodnji za očevide prometnih nesreća. A onda je zahvaljujući izvrsnoj suradnji općine i PP Jastrebarsko, uspostavljen privremeni kontakt rajon u općini Krašić za koji je danas zadužena Vesna Andrea. Načelnik općine Krašić, gosp. Dubravko Mačecović, rado joj je ustupio jedan ured u prostorijama stare općine, tim više jer je u prošlosti u više navrata isticao potrebu i želju za formiranjem kontakt- rajona u općini Krašić.

U dva i pol mjeseca koliko patrolira ovim krajem Vesna Andrea već se okušala u rješavanju komunalnih problema, i to vrlo uspješno.

Riješila konkretan problem

Naime, riješila je jedan nimalo spektakularan, ali konkretan problem, koji je već dulji niz godina mučio 77-godišnju gospodu koja živi sama u mjestu Hrženik. Gospođa je već tri godine vodila sudski spor oko neriješenih imovinsko-pravnih odnosa sa svojim susjedom koji je ispuštao vodu u povodni kanala uz svoju kuću. Voda se zimi smrzavala ispred ulaza u gospodinu dvorište zbog čega je ona opravdano strahovala zbog mogućnosti pada na smrznutom dijelu.

Nakon što je saznala za spomenuti problem, Vesna Andrea krenula je u akciju. Nakon

konzultacija s načelnikom općine Krašić, obratila se komunalnom redu koji je zaključio da nema prekršaja iz komunalne domene, budući se slivne vode izljevaju iz kanala zbog nedovoljne propusnosti. No naša policajka nije oduštala već se obratila za savjet i pomoć Ispostavi poduzeća Hrvatske ceste u Jastrebarskom, nakon čega je uspješno dogovoren da će se sporni kanal očistiti i proširiti te ne jednom dijelu izgraditi i novi odvodni kanal kako bi oborinske vode bolje protjecale i više se ne bi smrzavale ispred gospodina ulaza.

U Krašiću je trenutno u tijeku projekt kompletne rekonstrukcije prometa koji će obuhvatiti osim centralnog trga i sve prometne znakove koji se nalaze na području općine Krašić. Projekt također obuhvaća i izgradnju ležecih policajaca u zoni škola. Budući da je sam Krašić mjesto velike turističke posjećenosti, ovim projektom planira se zatvoriti dio ceste ispred Crkve Presvetog Trojstva te bi se zabranilo parkiranje s lijeve strane (osim mještanima i dostavi), dok bi promet bio preusmjeren okolnim obilaznicama.

Na pitanje kako su je ljudi prihvatali, Vesna Andrea kaže da je za sada jako zadovoljna, ljudi su dosta upućeni u njezin posao putem medija i letaka, koje su dijelili u školama roditeljima i djeci, a mogu se pronaći i u općini te matičnom uredu. Međutim, za sada, ističe Vesna Andrea, ljudi više zovu nego što osobno dolaze. Uredovno vrijeme kontakt-uređaja je ponedjeljkom od 9.00-13.00 sati te srijedom od 16.00-20.00 h.

Za sada joj se mještani uglavnom obraćaju sa sitnim zamolbama. Tako ju

Koprivnica: Ribolovci svome gradu

**Policija u zajednici
PP Koprivnica prvi
put je sudjelovala na
manifestaciji Ribolovci
svome gradu u organizaciji
koprivničke Turističke
zajednice i ŠRK Koprivnica**

Na središnjem Zrinskom trgu u Koprivnici odvijala se glavnina osme po redu manifestacije Ribolovci svome gradu, gdje je Policija u zajednici s Regionalnim klubom „I.P.A. Koprivnica“ (međunarodnom policijskom asocijacija

je baš nedavno, prisjeća se Vesna Andrea, nazvao jedan stariji gospodin, lošeg imovinskog stanja, te ju je molio da ga posjeti. Kada ga je upitala o čemu se radi on je i dalje insistirao da ga osobno posjeti, bez da je dao naslutiti o čemu je riječ. Kada je došla kod njega, zamolio ju je da odnese pismo koje mu je poslao brat iz Njemačke na Prekršajni sud.

Dobra suradnja s lokalnom zajednicom

Vesna Andrea takođe surađuje s komunalnim redarstvom ali i općinom te načelnikom Mačečevićem koji joj je velika podrška u radu.

Načelnik nije krio zadovoljstvo dosadašnjom suradnjom, ocijenivši projekt Policija u zajednici jako dobrim. Također je naglasio da je naše pitanje možda još malo preuranjeno, budući da su tek na početku, ali unatoč tome dobri rezultati već su vidljivi te je ostvaren značajan pomak. Dok nije bio formiran kontakt rajon u Krašiću, ljudi su dolazili u općinu žaliti se radi problema građevinske, socijalne ili pak imovinsko-pravne prirode, što je podrazumijevalo izviđanje na terenu kako bi se utvrđila prava priroda problema. Već sada primijeti se znatno rasterećenje od strane općine, istaknuo je načelnik Mačečević, jer kolegica Vesna Andrea ukoliko netko od mještana nazove i požali se, može otici na teren, izviditi situaciju, a potom prepoznati pravu prirodu problema te ljudi uputiti, savjetovati kome da se obrate kako bi se problem što adekvatnije riješio. ●

MARIJA ŽUŽUL

Snimila: Dubravka PAVKOVIĆ-POGAČAR

cijom) imala prostor s preventivnim programima, te su se ujedno savjetovali građani o svim oblicima samosuštvenih ponašanja.

U sklopu manifestacije održavalo se natjecanje u kuhanju fiš-paprikaša, gdje je Policija u zajednici s Regionalnim klubom „I.P.A. Koprivnica“ imala svoje natjecatelje, koji su nakon dvodnevног natjecanja zauzeli skromno 11. mjesto između 21 natjecateljske ekipa. ●

Robert ŠAREC,
policijski službenik za prevenciju

Učenici iz Karlovca posjetili PP Ozalj

Četrdesetak učenika 2.a i 2.b razreda Osnovne škole "Švarča" iz Karlovca, uz pratnju svojih učiteljica Anite Vučetić i Sande Kosanović, autobusom su 6. travnja došli u posjet gradu Ozlju.

U Policijskoj postaji Ozalj, gdje su ih primili načelnica Tamara Grčić i kontakt-policajac Zdravko Živčić, učenici su obišli prostorije policije, upoznali se sa opremom i tehnikom kojom se policija koristi u svom radu, odgovarali su i na sva dječja pitanja koja su bila

prepuna svakodnevnih događanja u kojima su se nalazili oni i njihovi članovi obitelji.

Tijekom svog obilaska užeg središta grada Ozlja, Osnovne škole "Slave Raškaj" - Ozalj i Hidrocentralu u Ozlju za njihovo sigurno kretanje brinuo je policajac u zajednici koji se s njima i rastao uz obećanje da će ih svakako posjetiti u njihovom radnom prostoru. ●

Tanja PETRIĆ
Snimio Stjepan PAVINA

Razgovor s Nikolom Klarićem - Kukuzom, načelnikom Postaje granične policije u Trilju

Nikola Klarić - policajac pjesnik

**Pod nazivom Spoznaja duše,
krije se zbirka pjesama koju je
naš kolega Klarić objavio još
2006. godine u izdanju Naklade
Bošković.**

Na dan poslovne punoljetnosti, 4. ožujka 2009., kad je navršio 18 godina rada u MUP-u, razgovarali smo s Nikolom Klarićem Kukuzom, načelnikom Postaje granične policije u Trilju. Kako nam tema razgovora ovaj puta nije bila njegov posao, već jedan od hobija, Nikola nam je otvorio svoju dušu kroz Spoznaju duše. Pod nazivom Spoznaja duše, krije se zbirka pjesama koju je Nikola objavio još 2006. godine u izdanju Naklade Bošković. Nikola se, osim pisanjem pjesama, nekad bavio ragbijem a kako voli prirodu, u svoje slobodno vrijeme bere ljkovito bilje i brine o svojim pčelama. Za Nikolu je samospoznaja najbitnija stvar u životu.

Nikola u svojim pjesmama nadilazi svoje prvotne osjećaje stvaranja, koje revno nadopunjuje sjećanjima na vremena kada je ležao u šumi, spoznavao stvari oko sebe te ih zapisivao. To zapisivanje, od dvanaeste godine pretvara u pjesme, kojima nadrasta i samog sebe. Za trenutke inspiracije krivi prirodu, ali i iščitana djela Petrarce, Lorca, Nerude, Preverta, Baudelairea, Matosa, Šimića, Cesarića i nezaobilaznog Tina Ujevića. Kako sam kaže, Nikola je već u školi odsakao od ostalih u opisima prirode, kroz sastavke i domaće zadaće. Sjećam se da mi je učiteljica hrvatskog jezika i književnosti govorila da su moji sastavci poput Turgenjinovih, baš zbog opisa prirode, potoka, šumova, leptira isl. Kako sam rođen u prirodi tj. u selu nadomak Sinja, Radović, veliki sam zaljubljenik u prirodu, dodao je Nikola.

Ništa bez motiva

To imate ili nemate, ne mogu to objasniti, ali se sjećam stare kuće u kojoj smo

Nikola Klarić - Kukuz, na triljskom visećem mostu

živjeli a blizu nje je bila šuma. Tamo sam često odlazio, osobito u proljeće i ljeto. Tada bih legao na zemlju i promatrao sunce kako navire kroz krošnje drveća. Pamteći te slike koje sam doživljavao, dobivao sam motivaciju. Uostalom, to čak ne bih nazvao ni motivacijom, jer ako nemate dara za to, nitko vas ne može natjerati da pišete, kaže Nikola.

„Mašta“

Kad tišina noći u zaborav zove,
Ja kidam okove prostora
I odlazim u svijet mašte
Gledati sjaj tvoje ljepote.

Kad osvane jutro sneno,
Ja se povlačim
U okvire unutarnjih osjećaja
I živim životom misli o tebi

Prvi puta je svoj dar za pisanje Nikola spoznao u 12 godini, kada su mu kako kaže, kroz pero izlazile slike koje je skupljao i proživljavao u djetinjstvu. Za pisanje pjesama nadahnuće je uvek trenutačno, kaže Nikola te dodaje kako se trenuci događaju po već doživljenim situacijama ili trenutačnim pojedinostima koje ga motiviraju. Naš kolega pjesnik kaže da je to uvek pitanje trenutka, nekog mikro kozmosa koji se stvori u vama, nakon čega taj svijet ispisujete, prebacujete na papir. Primjer tome je jedna situacija kada sam bio na plaži kod Šibenika. Potpuno sam se isključio od svega i doživio more u svim njegovim momentima, od najmirnijeg do najburnijeg. Bilo je mirno, pojavili su se valovi, nakon čega je uslijedio veliki smiraj, kaže Nikola. Pokušao sam to tada napisati, ali nikako nije išlo, da bi nakon par godina kada sam bio na studiju kriminalistike u Zagrebu, to napisao kada sam pio kavu u Hotelu Dubrovnik. Tada mi se to sve ponovno vratio, a kako nisam

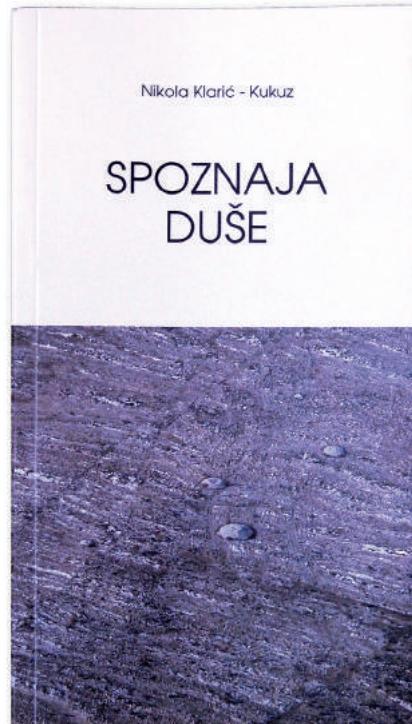
imao kemijsku tražio sam konoba-
ra da mi ju posudi, pa sam pjesmu
napisao na prazne rubove Slobodne
Dalmacije, ali sve u jednom dahu.
Kasnije je više nikada nisam ni pre-
pravljao, kako sam napisao tako je i
ostala, kaže Nikola.

O situacijama u kojima najviše piše,
Nikola kaže da su to situacije kada je
više pesimističnijeg raspoloženja, dok
je kaže on bilo i izuzetaka. - To je je-
dnostavno jedan od mojih načina da
sve ono što proživljavam izbacim iz
sebe i napišem. Mislim da bi se u pi-
sanju pjesama s rimom svatko mogao
okušati, dok je pisanje pjesama s ne-
kom dubinom nešto sasvim drugo i to
je umjetnost - kaže Nikola.

Moramo reći i to da je Nikola do
sada ukupno napisao oko 600 do 700
pjesama, dok je za svoju prvu zbirku
posvećenu „svim malim, zaboravljenim
ljudima odabroj njih četrdesetak. Iako
čudno zvuči, Nikola je u neraspolože-
nju duše najraspoloženiji pisati, a do-
sada je po danu napisao samo jednu
pjesmu i to onu na rubovima Slobodne
Dalmacije. Osim pisanjem pjesama, Ni-
kola u slobodno vrijeme bere ljekovito
bilje, a drži i pčele.

Govoreći o komentarima svojih
kollega, Nikola kaže da su oni različiti. - Netko to što netko piše pjesme smatra
nespojivim s policijom, no moram reći i
to da je danas vrlo malo ljudi zainteresi-
rano za knjigu, a za poeziju još manje.
Na pitanje ima li pjesama posvećenih
policiji, Nikola kaže da ih nema, ali da
ima pjesama posvećenih Domovin-
skom ratu u kojem je bio.

Za pjesmu Zaboravljeni sonet Niko-
la tvrdi da ju je napisao s osjećajem da
je suvremenik Matoša, Ujevića ili Ce-
sarića i to jedne noći kada nije mogao
spavati. Pjesmu Vodenica napisao je
po pričanjima svog pokojnog djeda, a
radi se o čovjeku koji je u to doba imao
mlin i ljudima koji su kod njega vozili
svoje žito i mljeli ga u brašno. Sama
zbirka Spoznaja duše još uvijek nije
doživjela javno predstavljanje - kaže
Nikola. Bilo je govora o tome da bi se
promocija održala uz blagdan Velike

Gospe u Sinju, ali su ga kako sam kaže
priječile neke druge stvari.

- Mislim da pjesnici uistinu jesu
drugačiji od drugih ljudi, jer kroz svoje
stvaralaštvo izražavaju određeni bunt,
pa su često neshvaćeni ili sami sebe
doživljavaju kao manje shvaćenim lju-
dima. Po tom pitanju sam dosta impul-
zivan, znam često planuti, ali se isto
tako odmah i smiriti, a stoji i izreka da
su „pjesnici čuđenje u svijetu“.

Kako nam je rekao naš pjesnik, če-
sto je čitao filozofska djela pa smo kroz
razgovor došli do poznate Descartove
izreke Mislim, dakle jesam. - U njoj se
- kaže Nikola - i sam pronalazi, jer kad
napiše nešto onda osjeti svoju puninu,
a do nje dolazi upravo mislima i razmi-
šljanjem, dotičući tako svoju darovitu
bit. A zbirku sam objavio na nagovor
prijatelja, našeg arheologa Tončija Mi-
loševića, kojem sam nekako najviše i
zahvalan na poticaju da pjesme i obja-
vim - istakao je Nikola.

U dalnjem razmišljanju o postulati-
ma misli i uma, Nikola kaže da Sokrato-
vog Fedona nije pročitao, ali uspoređu-
jući svoje sa čuvenjem Sokrata, koji je

svakoga dana odlazio na tržnicu vidjeti
sve ono što mu ne treba, kaže kako se
on u svojim doživljajima uvijek osjećao
dijelom prirode koju je doživljavao. No,
također ističe kako je čovjek uza sav
svoj napredak isto tako sposoban sve
ono što je u prirodi lijepo i uništiti.

Piše roman u kojem će se mnogi prepoznati

Da Nikolin dar nije rezerviran samo
za pisanje pjesama, potvrđuje i on sam
jer kaže da trenutno piše roman. - Du-
boko sam već sada u tome pa mogu
reći da je taj roman s „psihosomat-
skom“ temom uskoro gotov - kaže Ni-
kola. Bit će to osvrt na Domovinski rat
koji sam proživio, a uz to mislim da će
se po likovima i događanjima mnogo
njih u romanu i prepoznati. Radi se o
bogaćenju nekih mediokriteta koji nisu
tijekom rata nigdje bili, ništa vidjeli a
naglo se obogatili, pa me ta cijela si-
tuacija ponukala na pisanje. Suprotno
njima, postoje ljudi koji su bili sa mnom
u ratu, i u njemu izgubili svoje psihičko i
fizičko zdravlje i ostali zaboravljeni. Baš
zbog toga je na koricama zbirke posve-
ta Svim malim, zaboravljenim ljudima
- istaknuo je Nikola. - Osjećam gržnju
savjesti spram tih ljudi zbog toga što
ne mogu više učiniti za njih, a u našem
kraju ih je popriličan broj. Njima ne tre-
ba samo materijalna pomoć, i razgovor
bi bio dovoljan, to su ljudi koji su ostali
samo brojevi - kaže Nikola.

Na pitanje bi li I.B. Mažuranić da
je živa i proputuje Dalmatinom od Za-
greba do Splita dobila motivaciju za
pisanje nastavka Šume Striborove,
Nikola kaže da je ostao iznenaden tim
pitanjem na koje nema odgovor, ali je
ipak rekao da ga ipak ne bi napisala.
No, Nikola nam je kraju ispričao do-
gadaj iz djetinjstva kojega nikad neće
zaboraviti. Naime, Nikola je sa šest
godina prisustvovao književnoj večeri
s Andelkom Martić u svojoj školi te je
kao učenik, zbog najbolje postavlje-
nog pitanja, od nje osobno dobio priču
„Pirgo“. ●

Razgovarao Boris SADILEK
Snimio Ivica LAJNER

Interna javnost

U stvaranju željenog ugleda policije moraju sudjelovati sve interne javnosti: zaposlenici, menadžment, sindikati, policijske udruge

Još sam glasnogovornik, no također sam i suradnik u pripremi članaka za glasilo Ministarstva te uskoro, ponovno, student! Kako zbog prethodnog članka nisam dobio poziv za izvođenje pred streljački vod, odlučio sam napisati sljedeći članak. Ideju za ne baš originalan naslov, kao i za cijeli tekst dobio sam držeći predavanje kolegama na temu Policija i odnosi s javnošću. Naime, naša PU (krapinsko-zagorska) provodi seminar dopunskog stručnog usavršavanja, u sklopu kojeg tijekom I. ciklusa, koji traje od 2. do 28. ožujka, polaznicima seminara (policijskim službenicima srednje stručne spreme) predajem o navedenoj temi.

Na početku bih još htio samo objasniti što sam mislio govorći ponovno student. Nakon 62 položena ispita, 9 seminarskih i 2 diplomska rada, stekao sam visoku stručnu spremu i zvanje diplomirani kriminalist. Ugradio sam u to punih 5 godina marljivog studiranja uz rad (izvanredni studij). Da cijeli život nisam toliko zaluden i zanesen policijom bilo bi mi žao zašto nisam studirao na nekom lakšem, a zvučnjem i priznatijem fakultetu. No, za mene nema zvučnjeg ili priznatijeg fakulteta za našu policijsku struku i nas policajce od naše Policijske akademije, odnosno, Visoke policijske škole. Iako je broj obaveza proporcionalan mjestu na hijerarhijskoj piramidi (mada je stav i percepcija javnosti suprotna), odlučio sam polagati tih 5 ispita budući da sam tek na pola puta u našem sustavu. Osmijeh, onakav Monty Pythonovski, izmamljuje mi to što će me na fakultetu opet dočekati kolege, sada bolonci, koji su me već jednom dočekali i ispratili s fakulteta kada sam diplomirao.

Svojim kolegama koji me slušaju na seminaru u Krapini, između ostalih tema nastojim i objasniti pojam javnosti. Javnost (eng. Public) odnosi se na čovječanstvo općenito ili na pripadnike nacije, države ili zajednice. Također, odnosi se i na određeno tijelo ili skupinu ljudi, kao i ljudi općenito. Pojmu javnosti pripadaju svi građani i udruženja građana koji razmišljaju i razgovaraju o

zajednici u kojoj žive te ta razmišljanja formuliraju u kritiku i odbijanje, prijedloge i prihvatanje, koje javno izražavaju i zastupaju te na taj način utječu na javno mišljenje. Ukratko: javnosti su homogene interesne skupine i pojedinci koji svojim postupcima utječu na organizaciju ili na koje utječe organizacija (Krunoslav Borovec: Policija i odnosi s javnošću, predavanje). Vrste javnosti su interna javnost (zaposlenici, menadžment, sindikati, policijske udruge), vanjska javnost (mediji, utjecajne javnosti, finansijske i dr.) te ključne javnosti (interesne skupine koje svojim utjecajima mogu utjecati na organizaciju).

Borovčev poučak

Budući da su vanjske javnosti, a posebno mediji, prepoznati, strateško i krizno komuniciranje je uredeno Borovčevim poučkom (Večernji list, Ružica Cigler) da smo na tom području zabili svjetske golove - i to takve kao onaj Erica The Kinga Cantone koji je, nakon što je protrčao pola igrališta i odigrao dupli pas sa suigračem, kojim su izbacili iz igre cijelu obranu, iskosa s ruba šesnaesterca, lobom koji je prikrio fingirajući da će udariti volejom, matirao golmana i dao meni jedan od najlepših golova (zato Otočani kažu da je 1966. bila sretna za njih), sljedeće na redu trebalo bi biti unaprjeđenje komunikacije s internom javnošću.

Jedan od komunikacijskih alata s internom javnošću je i naše glasilo *Mir, Ugled, Povjerenje*. Želio bih napomenuti da je mene osobno, novi glasnik svojim sadržajima, temama i kvalitetom članaka te napokon i konačno aktualnošću, naprosto oduševio. Više nije zbornik naših priopćenja, više mi nije simpatičan i patitičan, više mi ne izgleda kao reklama mada je ulažten i blještav, napokon mi je, onako, legao na dušu i sad mi je jasno da je to glasilo o nama i za nas, odnosno, oboje za naše javnosti, ali da je ipak na prvom mjestu interna javnost.

Na kraju: budući da image ovisi o dojmu koji stvaramo o sebi te da javnosti procjenjuju policiju i kroz svakodnevnu komunikaciju na svim razinama i oblicima, u stvaranju željenog ugleda policije moraju sudjelovati sve interne javnosti.

Robert PAVIĆ

Pojmu javnosti pripadaju svi građani i udruženja građana koji razmišljaju i razgovaraju o zajednici u kojoj žive te ta razmišljanja formuliraju u kritiku i odbijanje, prijedloge i prihvatanje, koje javno izražavaju i zastupaju, te na taj način utječu na javno mišljenje.

USKRSNA ČESTITKA MINISTRA UNUTARNJIH POSLOVA

Poštovani,

Sretan i blagoslovjen Uskrs i mirne blagdane želim svima Vama, zaposlenicima Ministarstva unutarnjih poslova, djelatnim i umirovljenim policajcima, kao i Vašim obiteljima.

Uskrs je najveći kršćanski blagdan - blagdan nade i svjetla. Uskrs nam nagovješćeuje vječni život, ali nas ujedno treba podsjetiti da u svim djelima i postupcima koje nam život donosi, bez obzira koliko se teškim i nejasnim činili, promišljamo i živimo istinske vrijednosti.

Vaš,

Tomislav Karamarko, ministar

ARCHIEPISCOPUS METROPOLITANUS DIACOVENSIS-OSIJEKENSIS
ĐAKOVAČKO-OSJEČKI NADBISKUP I METROPOLIT

Poštovani gospodine ministre,

“... dođe Marija Magdalena na grob i opazi da je kamen s groba dignut”

(Iv20,1)

Kad je u rano uskrsno jutro, „još za mraka”, Marija Magdalena pošla na grob, činilo se da je ko-načna istina o Isusovu životu i njegovu djelu bila smrt. Grobni kamen zapečatio je za nju ne samo Isusovo propovijedanje i čudesa, nego i zasjenio istinu o Isusovoj osobi, postavši svjedokom gorke istine o besmislu bilo kakve ljubavi, dobrote i solidarnosti. Grobni je kamen Mariji Magdaleni, i svima nama, nametnuo pitanje: Ima li život uopće smisla kad sve ionako završava grobnim humkom? Grob je pritisnuo sve nade i sve ideale - svu milost blaženstava i poziva na obraćenje i svu vrijednost časnoga, iskrenoga i poštenog života. U pitanje je stavio istinu, jer je ljudi nisu prepoznali niti su je prihvatali, pokazujući da ona može biti ismijana, ušutkana, potkuljena, pobijeđena, krivotvorena, obezvrijeđena i pokopana.

No, kad je Marija Magdalena stigla na Isusov grob, „opazi da je kamen s groba dignut” (Iv20,1). Onoga koji je bio smaknut, Bog uskrisi (usp Dj 5,30). Ustao je onaj koji je bio raspet - vrhunac Božjih putova prema čovjeku i s čovjekom, konačna Riječ i Istina povijesti spasenja, valjana i odlučujuća za sve ljude, kroz čitavu povijest. Kamen dignut s Isusova groba svjedoči da istina ne ovisi o ljudima, ni o broju onih koji je smatraju istinom! I kad je nadglasana i ušutkana, istina ne prestaje biti istinom. Ako treba, ona prihvaća i poniženje, ismijavanje, etiketiranje te herojsku žrtvu - zato jer zna da je to može samo pročistiti i produbiti te učiniti još snažnijom.

Kamen dignut s Isusova groba ovoga nas Uskrsa zato poziva na spremnost umiranja vlastitoj sebičnosti i parcijalnim interesima. Poziva nas da različite poglede i interesu ugrađujemo u potpunije sagledavanje istine. Usmjerava nas prema većem stupnju solidarnosti i osjećaja za drugoga. Obdaruje nas milošću koja nas ospozobjava da različite poglede i interesu mudro ugradimo u potpunije sagledavanje istine. Daje nam snagu za istinsku ljubav, za veći stupanj solidarnosti i osjećaja za drugoga te za pošten rad i za suočavanje sa životnim poteškoćama. S molitvom, da nas dovede do osobnoga i zajedničkoga susreta s uskrsnim Gospodinom te da nas obdari mirom i radošću uskrsne novosti života, želimo Vam sretan i blagoslovljjen Uskrs.

U Đakovu, o svetkovini Uskrsa 2009.

+
Boro Hranić

✠ Boro Hranić,
pomoćni biskup

+
Marin Srakić

✠ Marin Srakić,
nadbiskup i metropolit

Uskrsna čestitka vojnog ordinarija

Ili zar ne zname: koji smo god kršteni u Krista Isusa, u smrt smo njegovu kršteni.

Krštenjem smo dakle zajedno s njime ukopani u smrt da kao što Krist slavom

Očevom bi uskrišen od mrtvih, i mi tako hodimo u novosti života.” (Rim 6, 3)

Dragi moji vjernici, vojnici i policajci, pripadnici Vojnog ordinarijata u Republici Hrvatskoj.

S prirodnim ciklusom proljeća svake godine dolazi nam Uskrs, središnji blagdan kršćanstva, kao vrhunac svetog trodnevlja u kojem ponovno, na sakralan način, doživljavamo ostvarenje Kristovih riječi: "Zaista, zaista, kažem vam: ako pšenično zrno, pavši na zemlju, ne umre, ostaje samo; ako li umre, donosi obilat rod" (Iv 12, 24). Isus, koji je htio uči u vazmene otajstvo muke, smrti i uskrsnuća (usp. Iv 10, 11-17) i time pokazati put kojim nam je hoditi u životu, hoće da se ne suočujemo ovome svijetu, nego da se "preobrazimo obnavljanjem svoje pameti da mognemo razabirati što je volja Božja, što li je dobro, Bogu milo, savršeno" (usp. Rim 12, 2) te njegovom "snagom kojom ima moć sve sebi podložiti preobrazimo ovo naše bijedno tijelo i suočićemo ga njegovom slavnomu tijelu" (usp. Fil 3, 21).

Ovo događanje koje se dogodilo u Kristu po muci, smrti i uskrsnuću proces je koji je započeo utjelovljenjem, a svoj vrhunac doživio u silasku Duha Svetoga, koji je poslan kao punina ostvarenja otkupljenja na zemlji po Isusovoj molitvi Ocu koji šalje na nas Duha Svetoga (usp. Iv 14, 16-17; 15, 26; 16, 13-15).

Uskrs je događanje po Kristu koje je vrhunac mesijanskog djelovanja, a i mogućnost ostvarenja plodova tog istog djela u svijetu. Sveti Pavao je svjestan toga i zato naglašava važnost prihvaćanja Kristovog uskrsnuća po vjeri (usp. Sol 4, 14; 1Kor 15, 12-19). Blagdan Kristova uskrsnuća postati će centralni blagdan kršćanske zajednice jer u uskrsnuću smrt dobiva smisao. "Označeni smo njegovom smrti; moleći navještamo njegovu smrt; prinoseći propovijedamo njegovu smrt; njegova je smrt pobjeda; njegova je smrt otajstvo; smrt je njegova godišnji blagdan svijeta" (sv. Ambrozije: O preminuću brata Satira). Stoga je očito da Kristovo umiranje prinosimo u sebi "da se i život Isusov u tijelu našem očituje" (2Kor 4, 10).

To Kristovo umiranje koje prinosimo događa se na dvostruki način: prvi njegov vid traži da se u nama samima dogodi susret s Gospodinom, po vjeri u sakramentu krštenja po kojem će se u vjerničkom hodu dogoditi pavlovska istina "živim, ali ne više ja, nego živi u meni Krist" (Gal 2, 20). Drugi vid umiranja je onaj naravni po kojem smo, iz dana u dan, sve bliže ostvarenju susreta kada će se ispuniti istina: "Što oko ne vidje, i uho ne ču, i u srce čovječe ne uđe, to pripravi Bog onima koji ga ljube" (1Kor 2, 9). Krštenje je jedan od bitnih plodova Kristova uskrsnuća, to je dar kojeg će on prenijeti na svoje učenike: "Dana mi je sva vlast na nebu i na zemlji! Podite dakle i učinite mojim učenicima sve narode krsteći ih u ime Oca i Sina i Duha Svetoga i učeći ih čuvati sve što sam vam zapovjedio!" (Mt 28, 18-20; usp. Mk 16, 15-18). Po krštenju postajemo udovi njegova Tijela Đ Crkve (usp. 1Kor 6, 15; 12, 20, 27; Ef 4, 25, 5, 30), i time međusobno povezani sakralnim bratstvom (usp. Mt 23, 8).

Po krštenju ukopani u smrt, po uskrsnuću hodimo u novosti života (usp. Rim 6, 4)

Sakrament krštenja, po tradiciji Crkve koja potječe od apostolskih vremena, prvi je od sakramenata kršćanske inicijacije. Djela apostolska govore o sakramentu krsta koji se dijeli poslije navještanja i moralne sigurnosti da su kandidati prihvatali Božju riječ i povjerovali da je Isus Sin Božji. Na propovijedanje apostola, već na dan Pedesetice, ljudi će postaviti pitanje: "Što nam je činiti braćo?" Petar će im: 'Obratite se i svatko od vas neka se krsti u ime Isusa Krista da vam se oproste grigesi i primit ćete dar, Duha Svetoga' (Dj 2, 37-38). Ova istina označiti će Pavlovo propovijedanje i njegov rad među poganim. Na jeruzalemskom saboru "Slušali su Barnabu i Pavla koji pripovijedaju kolika je znamenja i čudesna Bog po njima učinio među poganim" (usp. Dj 15, 12). Iz novozavjetnih izvještaja proizlazi da se, kao preduvjet za vidljivi znak krštenja, traži vjera u Isusa Krista raspetog i uskrslog (usp. Mk 16, 15-18). To je vjera koja nastaje iz susreta s Božjom riječi koju Crkva nudi svakom stvorenju. Ona je dar od Boga koji traži ljudsku angažiranost. Bog je onaj, kako nam govori povijest spasenja, koji dolazi čovjeku ususret.

Po stvaranju čovjeka Stvoritelj očekuje od njega povjerenje da je ono što mu on govori, što mu on pokazuje kao "put u život" dobro za njega (Post 1, 28-31; 2, 16-17). Međutim, čovjek kao da nema povjerenja u istinu koju mu Bog nudi te traži svoj put, nažalost mimo Boga. Bog ga ne napušta i povijest čovječanstva je povijest neprestanog Božjeg prilaženja čovjeku kojem nudi istinu, obdarujući ga darom povjerenja u njega. To povjerenje Đ tu vjeru čovjek mora uzgajati, po njoj mora nastojati živjeti da bi postala djelotvornom i pokretačem čitavog čovjekovog djelovanja i svih njegovih nastojanja. Zajednici Crkve Isus će podariti dar navještanja istine da se u njemu dogodila "punina vremena" (Gal 4, 4), i da je po njemu Bog izrekao svu istinu o sebi. Pavao će to nazvati "posljednjim vremenima" (1Kor 10, 11; 1Tim 4, 1) jer neka nova objava niti je moguća niti se može dogoditi.

Konačno ostvarenje onoga što nam je objavljeno obećanje je dolaska Isusa Krista na kraju vremena kada će sve biti prineseno Bogu Ocu (Rim 8, 19-22). Ovaj polog riječi koji je predmet naše vjere Krist ostavlja svojoj Crkvi da ga ljubomorno čuva i bogato nudi onima koji su na putu spasenja da bi po toj riječi rasli u vjeri Đ povjerenju u njega koji je Put, Istina i Život (usp. Iv 3, 15-16; 36; 6, 40, 47, 63; 10, 10; 14, 6). Očito je da Bog uvijek čini prvi iskorak prema čovjeku, on je onaj od kojeg dolazi poticaj vjere. Kao da uvijek iznova postavlja pitanje "Vjeruješ li ovo?" (Iv 11, 26) očekujući odgovor kao u Marte "Da, Gospodine! Ja vjerujem da si ti Krist, Sin Božji, Onaj koji dolazi na svijet!" (Iv 11, 27). Ili poput onog oca pod taborom

koji će na pitanje o vlastitoj vjeri odgovoriti: "Vjerujem! Pomozi mojoj nevjeri" (Mk 9, 24).

Možemo ustvrditi da je vjera stav odrasle osobe koja ulazi u dijalog s Bogom koji joj dolazi ususret. Plod ovakve vjere je osobno obraćenje "koje je uz osobnu suradnju, djelo Božje milosti kako što reče prorok: 'Obrati me da se obratim' (Jr 31, 18). Zato Crkva tijekom priprave za krštenje, uz katehetsku pouku, uvođenje u kršćansko življenje i osobnu molitvu, katekumene prati svojom molitvom i posebnim obrednim slavlјima u krugu kršćanske zajednice" (Durektorij za pastoral u župnoj zajednici, br. 17). Možemo ponovno ustvrditi da je za zrelo primanje sakramenta krštenja potrebna vjera da bi sakrament mogao djelovati u čovjeku. U praksi, pak, krštavanja djece koje je stara tradicija Crkve dijete nije sposobno obaviti osobni čin vjere, no Crkva tvrdi da se djeca krštavaju u praksi vjere roditelja koji svojim primjerom čine da ono što je započeto u djetetu po sakramentu krštenja uzraste u osobno prihvaćanje Isusa Krista po životnom primjeru starijih. Tražeći sigurnost u kršćanskom odgoju Crkva očekuje da roditelji nastoje živjeti ono što ustima ispovijedaju.

Po krštenju Bog ulazi u ljudski život, u suživot po milosti

Po krštenju s čovjekom se događa bitna novost. Nakalemljen je na Isusa Krista te se na njega mogu primijeniti riječi svetog Petra: "Vi ste rod izabrani, kraljevsko svećenstvo, sveti puk, narod stečeni da naviještate silna djela Onoga koji vas iz tame pozva k divnom svjetlu svome" (1Pt 2, 9). Ova novost koja se događa s novokrštenicima rasti će u zajednici Crkve jer oni su predani zajednici koja nosi odgovornost za njih. Oni u zajednici postižu praksu vjerničkog života, ona im pokazuje što znači biti suobličen "slici Sina njegova" (Rim 8, 29) i kako treba živjeti ono što je kroz katekumenat bilo naviještano u zajedništvu Crkve. Morali bismo nositi odgovornost za braću svjesni da sablaznitи jednog "malenog" jednako je kao srušiti veličanstvenu crkvu, a i Pavao opominje da smo hramovi Duha Svetoga jer Bog po krštenju ulazi u naš život i nastanjuje se u nama (usp. 1Kor 3, 16).

Odgovornost za braću, osobito za novoprdošlu braću ima svoje korijene u Objavi kao i u Isusovoj molitvi na posljednjoj večeri: "Zapovijed vam novu dajem: ljubite jedni druge; kao što sam ja ljubio vas tako i vi ljubite jedni druge. Po ovom će svi znati da ste moji učenici: ako budete imali ljubavi jedni za druge" (Iv 13, 34-35). Briga o novokrštenicima mora biti poseban iskaz naše ljubavi jer oni se još ne nalaze u crkvenom zajedništvu, još su "nespretni" u ponašanju, nameće im se mnoštvo pitanja "kako" i "zašto". Potrebni su naše pomoći, nemametljive, jednostavne, susretljive, pomoći koja neće sebe uzdizati, koja neće sebi davati prednost, koja neće s visokog docirati, koja neće druge ponižavati... Time i mi pokazujemo

svoju kršćansku zrelost. Pokazujemo da smo bliski Isusu koji je spremjan ući u dijalog sa svima, koji ne mjeri vrijednost suživota s njime po tome koliko je netko dugo u zajednici Crkve nego koliko je spremjan otvoriti se i surađivati s njime. To je pokazao u prispolobi o radnicima u vinogradu. Radnici su došli raditi u vinogradu u različito vrijeme već prema tome kada ih je domaćin pozvao. Ono što je gospodar vinograda cijenio kod njih bila je spremnost otići u vinograd i raditi. Na kraju dana upravitelj je, po gospodarevom nalogu, svakome dao istu plaću. Možda bi se i mi pitali zašto? Kako se smije izjednačiti radnike od cijelog dana s onima od posljednje ure? A tko tvrdi da se oni ne bi odazvali već u jutarnjim satima da su tada bili pozvani? Gospodar vinograda nagradio je njihovu spremnost.

Prema pozivu treba otići u vinograd i zdušno raditi u njemu, uključiti se u njegov prosperitet svom dušom, svim svojim silama (usp. Mt 20, 1-16). Treba pokušati razmišljati poput domaćina iz evanđelja i prihvati svakog koji "dolazi u vinograd" Crkve po krštenju, prihvati ga kao brata u Isusu, a što ujedno znači i pokazati kršćansku zrelost. Možda nam je potrebno ponovno promisliti o našem ponašanju prema braći koja nam dolaze. Ne postoje ni "veliki" ni "mali" kršćani, postoje samo oni koji su po Isusu Kristu otkupljeni i koji su spremni ući u zajednicu Crkve koju je on osnovao.

I na kraju moje Uskršnje poruke u kojoj sam vam želio približiti sakrament krštenja po kojem se ulazi u zajedništvo Crkve dolazim svima vama, pripadnicima Vojnog ordinarijata, sa željom da i sami živeći svoje krštenje pridonesete dobru našim Oružanim snaga i redarstvenih službi Republike Hrvatske. Hrvati su od samih svojih početaka na obalama Jadrana, primivši vjerovjesnike iz Rima, zavoljeli Isusa Krista i njegovu Majku. U mnogim povijesnim nedaćama obraćali se njoj "naj-vjernijoj odvjetnici Hrvatske" sigurni da će ih staviti pod svoju zaštitu. Poštujući svačije uvjerenje mi, kršćani u vojno-redarstvenim snagama, po svom krštenju želimo s radošću živjeti svoje poslanje u svijetu izvršavajući sve svoje obvezne ne radi straha nego po savjesti jer smo povjerovali Isusu Kristu svjesni da time njemu služimo. Upravo u tome vidimo i radost našeg ulaska u NATO asocijaciju gdje nam se pruža još veća mogućnost ostvarenja našeg katolištva jer upravo u tim asocijacijama otkrivamo, na opipljiv način, pripadnost velikoj obitelji naroda. To je prisutno u mirovnim misijama gdje sudjelujemo, gdje, služeći se istom crkvom, svatko na svojem jeziku, slavi Boga i stvara zajedništvo i bratstvo "sinova Božjih". Želeći da ostvarujemo te Božje zamisli o čovjeku obraćam se svima Vama: gospodo ministri, gospodine načelnice Glavnog stožera, gospodine ravnatelju policije, gospodo državni tajnici, pomoćnici ministara, gospodo generali i admirali, gospodo časnici i dočasnici Hrvatske vojske i policije, dragi vojnici i redarstvenici, poštovani državni službenici, poštovani branitelji i umirovljenici, nazivajući vam

Sretan i blagoslovjen Uskrs! Aleluja!

Mons. Juraj Jezerinac

vojni ordinarij

U Zagrebu, 21. ožujka 2008.,

o 10. objetnici prvih duhovnih vježbi za hrvatske časnike

Homilija:

Dragi mladi!

Inicijativa Križnoga puta, koja je pošla od krašićkog župnika i svećenika jaskanskog dekanata više je nego pohvalna.

Ne samo da ste svojom prisutnošću svjedočili vjeru ljudima ovog prekrasnog kraja, idući od postaje do postaje, nego ste u svjetlu Isusovog Križnog puta promatrati i svoj vlastiti životni križni put.

Razmišljajući o Isusovom Križnom putu naviru nam neka sjećanja i sličnosti s našim križnim putem.

Na prvoj postaji Križnoga puta slušali ste nepravednu Isusovu osudu, koju je priznao i sam Poncije Pilat, upravitelj Palestine. Isus je bez ikakvog otpora prihvatio svoj križ sa željom da izvrši Božji plan spasenja. I mi smo, poput Isusa, više put doživjeli da smo bili nedužno osuđeni, oklevetani. Trebalo je prihvati križ.

Kao što je Isus pадao pod križem i mi smo često poput njega padali. Pada se ne treba preplašiti. Valja se ponovno uzdići. Kad padnemo znajte da postoji Netko koji nam može pomoći, ako mi to želimo, a to je Isus Krist. Zato je i rekao: „Dodatak k meni svi vi koji ste izmoreni i opterećeni i ja ću vas odmoriti!“ (Mt 11, 28).

Isus Krist je pao pod križem, da bi oni koji će posrnuti, mogli svoj pogled usmjeriti prema njemu. Kao što je Šimun Cirenac pomogao nositi Isusu križ, tako je svatko od nas pozvan pomoći drugome nositi križ na njegovom križnom putu. Imamo raznih kategorija ljudi kojima je potrebna pomoć, počevši od najbližih, u obitelji na primjer, na poslu, u školi pa do ljudi koji su zahvaćeni najrazličitijim bolestima, posebno mladi, kao što su droga i razne negativne ovisnosti, koji su pali. Oni su redovito odbačeni iz vlastite obitelji i ljudskog društva. Valja se posebno boriti za te duše. Uspijete li nekoga spasiti i učiniti mu život ljestviju, bit ćete i sami sretni. Dajte im snage da se podignu!

Dragi mladi!

Razmišljajući o muci i smrti našega Gospodina Isusa Krista, uočili ste da Isus nije završio u smrti, nego uskrsnućem. Dapače, da ohrabri svoje učenike, da ih pripremi na muku i smrt, poveo je sa sobom trojicu svojih učenika Đ Petra, Jakova i Ivana, - da budu svjedoci njegova preobraženja. U trenutku preobraženja Petru je bilo tako lijepo i ugodno da je rekao Isusu: „Učitelju, dobro nam je ovdje biti! Načinimo tri sjenice: tebi jednu, Mojsiju jednu i Iliju jednu“ (Mk 9, 5). U to se pojavi oblak i čuo se glas: „Ovo je Sin moj Ljubljeni! Slušajte ga!“ (Mk 9, 6).

Povod Isusovom preobraženju dao je apostol Petar, koji se prije toga suprotstavio Isusu, koji je govorio o svojoj muci; da će ga u Jeruzalemu svećenici i pismoznaci odbaciti, ubiti, ali da će on nakon tri dana uskrsnuti. Petar kao da je prečuo riječ „uskrsnuće“, počeo je odvraćati Isusa od smrti. Stoga mu je Isus uzvratio riječima: „Nosi se od mene, sotono, jer ti nije na pameti što je Božje, nego što je ljudsko!“. Isus je tada pozvao svoje učenike i rekao: „Hoće li tko za mnom, neka se odrekne samoga sebe i neka uzme svoj križ i neka ide za mnom. Tko hoće život svoj spasiti, izgubit će ga; a tko izgubi svoj život po-

radi mene i evanđelja, spasit će ga. Ta što koristi čovjeku ako sav svijet stekne, a životu svome nauđi?“ (Mk 8, 34-36)

Dragi mladi!

Petar je mislio doći do slave bez žrtve, bez križa. Nije znao da se do nje dolazi samo preko križa. Nema zlatnih i srebrnih medalja bez napora, poručuju nam sportaši. Jednako tako vrijedi i za naš duhovni život: nema neba bez borbe na zemlji.

O životu valja često razmišljati. Ovaj naš život sličan je kalvariji koju valja proći. Ne dođe li nam koji put misao kako će to biti sa mnom kada umrem?

Nema ljepšega osjećaja za čovjeka nego kad se osjeća radosan, sretan, što je ispunio Božji plan koji Bog ima s njim.

Apostol Pavao to posebno potvrđuje, kad piše: „Dobar sam bio bio, trku završio, vjeru sačuvao. Stoga, pripravljen mi je vijenac pravednosti kojim će mi u onaj Dan uzvratiti Gospodin, pravedan sudac; ne samo meni nego i svima koji s ljubavlju čekaju njegov pojavak“ (2 Tim 4, 7-8), koji su, drugim riječima ostali njemu do kraja vjerni. O toj posvemašnjoj vjernosti govori i prvo čitanje, koje je uzeto iz knjige Postanka. Abraham je bio toliko vjeran Bogu da je bio spremjan žrtvovati svoga vlastitog sina. Zbog njegove vjernosti Abraham je nazvan praocem naše vjere. Njegov sin Izak slika je Isusa Krista koji je pošao u smrt da izvrši spasiteljski Božji plan što ga je Bog imao s čovjekom. A taj će Božji plan izvršiti prihvaćajući dragovoljno križ.

Taj je križ hrabro nosio i blaženi kardinal Stepinac. I dobro je da organiziran ovaj Križni put ovim putem kojim je Blaženik išao.

U svojoj je Oporuci Blaženik napisao: „Prošlo je od dana moga izbora mnogo godina. Sve su one bile burne i teške, i konačno slomile moju životnu snagu. Osjećam da dugo već neću biti među vama“. Kad je Blaženik ovo pisao, prošle su 23 godine njegova biskupskog posvećenja. Bile su to burne i teške godine u upravi nadbiskupijom koja je imala oko 2 milijuna vjernika pod trima režimima različitih ideologija. Posebno su mu bile teške godine od 1946. do 1951. dok je kao utamničenik živio u Lepoglavi, a kasnije, od 1951. do 1960. kao zatočenik u Krašiću. Dakle, 14 godina kao 14 križnih postaja. Ne zna se koja je bila teža. Znamo da je Blaženik bio osuđen na 16 godina prisilnog rada, da je u zatvoru posjetila njegova majka Barbara, da su sestre Služavke maloga Isusa u Krašiću kardinalu pružale rubac svoga nesebičnog služenja, da je Blaženik bio prikovan uz krevet itd.

Kako da mu sve te godine, burne i teške, ne slome „životnu snagu?“ Kardinal je mislio na tjelesnu klonulost, ali ne i klonulost duše.

On je iz ljubavi prema Bogu nosio svoj životni križ i tako je proslavio Gospodina svojim životom.

Nosimo i mi svoj križ, moleći se blaženom kardinalu Stepincu kako bismo ga proslavili u svom životu i postigli vječni. I na kraju, hvala vam na svjedočanstvu vjere i ljubavi! Dobri Bog neka prati vaše korake na vašem životnom putu, a Blaženi kardinal Stepinac neka svima bude zagovornikom. Amen.

Križni put Hrvatske vojske i policije na Ksaveru

*Častimo te križu sveti, na kom umrije Isus naš
Na života tamnoj stazi kao zvijezda ti nam sjaš.
Ustima, srcem častimo te sveti križu Isusov.*

Na IV. korizmenu nedjelju, 23. ožujka, na zagrebačkom Ksaveru Krizni put predvodio je mons. Juraj Jezerinac u zajedništvu s generalnim vikarom mons. Josipom Šantićem i vojnim kapeljima. Na njemu su sudjelovali pripadnici Počasno-zaštitne bojne, kadeti Hrvatske vojske, polaznici Policijske akademije i mnogi vjernici. Okupili su se ispred zgrade Vojnog ordinarijata i u procesiji krenuli ka Kalvariji. Pripadnici Hrvatske vojske i policije predmolili su križni put, a pripadnici Počasno-zaštitne bojne nosili su križ, baklje i stjegove Republike Hrvatske, Svetе stolice i Vojnog ordinarijata. Po završetku hoda po kalvariji mons. Jezerinac propovijedao je okupljenom mnoštvu.

Homilija vojnog ordinarija

Draga braće i sestre!

Ako je išta tako blizu čovjeku, onda je to križ i patnja. Nema čovjeka koji ne bi poznavao tu stranu života. Kršćanstvo u susretu s križem ne bježi od križa nego u snazi Krista želi srcem i savješću osmisiliti i „kapitalizirati“

Događaj muke Gospodnje, o kojoj smo razmišljali hodeći ovim povjesnim križnim putem na Ksaveru, Isus ne završava činom razapinjanja nego uskrsnućem. Stoga možemo s

pravom reći da uskrsni događaj daje smisao našim ljudskim patnjama.

Učitelji duhovnog života tijekom stoljeća vrednovali su životnu muku i isticali da patnja ima smisao. Isus nam je u tome primjer. Razapet između neba i zemlje, u dramatičnim trenucima muke i boli, On misli i na svoje neprijatelje. Ne proklinje njih, već za njih moli: „Oče, oprosti im jer ne znaju što čine“. Razbojniku na križu poklanja pažnju i obećava: „još danas ćeš biti sa mnom u raju“ (Lk 23, 42). Najdirljiviji i najpotresniji trenutak bio je rastanak sa svojom majkom Marijom. Ivan je to ovako opisao: „Kad Isus opazi majku i blizu nje učenika koga je osobito ljubio, reče svojoj majci: „Ženo, evo ti sina. Zatim reče učeniku: „Evo ti majke!“ (Iv 19,26).

Sluga Božji nadbiskup Josip Štadler, osnivač Družbe sestara Služavke Maloga Isusa, rekao je za Blaženu Djericu Mariju da joj nikada nećemo biti dosta zahvalni što osim Isusa moramo i njoj zahvaliti da se možemo spasiti, jer je u njezine ruke bilo postavljeno spasenje cijelog roda ljudskoga... O kako je utješno znati da iza Isusa Krista svoje preporaćanje imamo također zahvaliti i Blaženoj Djericu Mariji... da nas je Ona pod križem po svojim pregorkim mukama začela i rodila, dok nas je Isus svojom krvlju i smrću otkupio“, poručuje sluga Božji Josip Štadler (Štadler: „Pod zastavom Srca Isusova“ str. 788)

Braće i sestre!

Evandeoski opis nevino osuđenog Isusa i drama njegovog umiranja upućuju nas na neke važne stvari: Prije svega, jasno nam govore o postojanju zla i nepravde, tako da se čovjek opravdano pita: Zašto je lakše zavesti čovjeka i pokvariti ga, nego odgojiti da bude dobar, svet i plemenit.

Nama ostaju brojna pitanja, kao što su na primjer: Zašto si Bože dopustio da se ljudi poigravaju sudbinom tvoga Sina. Diraju nas vapaji Isusa koji s križa govori: „Bože moj Bože moj, zašto si me ostavio? Naša prisutnost ovdje izraz je naše ljudske solidarnosti s bolovima Sina Božjega, kao i priznanje naše vjere u smisao patnje i križa

Ne želimo biti Jude koji, tebe Isuse, prodaju za mizerne eure i dolare.

Ne želimo biti među svjetinom, koja viće „raspni ga, raspni. Isuse, želimo razumjeti tvoju bol, želimo prihvatiti tvoju bol.

Braćo i sestre!

Nismo li mi Hrvati doživjeli svu licemjernost suvremenog „naprednog“ društva kada u vremenu agresije pilatovski se Peru ruke, prepustajući sili da zgazi narod, koji i po Božju i po ljudsku ima pravo na slobodu i samoopredjeljenje. Kada je tijek zbivanja krenuo drugim putem, nego se predviđalo, osnivaju se sudišta na kojima se pokušava oprati savjest za sudioništvo u zlodjelima, jer se nije sprječilo zlo koje se moglo sprječiti. Ipak, istini i pravdi ne znači mnogo jer je i sam Isus govorio o razotkrivanju svega skrivenog i prenošenog na uho. Nije li nam svjedok za to i zadnje otkrivanje komunističkih zločina po jamama diljem Slovenije. Pilatova presuda bila je veoma kratkotrajna, istina je bila na strani patnika, a ne moćnika ovoga svijeta. Vjerujemo da će se mnogi morati uskoro zastidjeti za sve sudove na kojima se pokušava suditi braniteljima samo radi toga, što su se usudili obraniti Domovinu, izvojevati pobjedu i ostati živi. Recimo otvoreno, Hrvatska je imala pravo na nurnberške procese, a nametnuli su joj Hag.

Braćo i sestre!

U svjetlu Isusova života promatramo i svoj život. U svjetlu njegova križa, pokušamo shvatiti i svoj križ. Sve do Isusa Krista križ je bio znak sramote. Nakon Isusove smrti za nas kršćane križ je postao sredstvom spasenja i znakom sveopće Kristove ljubavi. Apostol Pavao kaže: „Bez sumnje govor o križu ludost je za one koji propadaju, a za nas koji se spašavamo sila Božja. Mi propovijedamo Krista raspetoga, sablazan za Židove, ludost za pogane, a za pozvane Židove i Grke- Krista, Božju silu i Božju mudrost“ (1 Kor 1,18.23-24). Križ je za nas kršćane knjiga ljubavi i razlog naše slave. I opet kaže apostol: „A ja, Bože sačuvaj, da bih se ičim ponosio osim križem Gospodina našega Isusa Krista“ (Gal 6,14).

Braćo i sestre!

Križ je za nas znak oslobođenja. Otuda i naša zanosna pjesma: O Crux, spes unica! O križu, nado jedina! „Križ, veli Edith Stein (blažena S. Benedikta od Križa) strši u visini kao pobjednički simbol kojim Krist kuca na vrata neba i širom ih rastvara za nas“. Isus nas ne poziva da mu se divimo, već nam poručuje: Gledajte, što sam učinio za vas iz ljubavi. Isus nije

umro za nas da bi probudio emocije u nama nego da bi nas pozvao na novi način života, da prihvatišmo svoj križ, da ga kapitaliziramo. Ako želimo biti s Isusom Kristom moramo prihvatiti svoj križ i ljubiti kao što je on ljubio nas.

Svi mi u životu prolazimo trenutke sjene i svjetla, pitajući se: zašto Bog dopušta patnju? Ne nalazimo uvijek odgovor, ali znamo da onaj koji je prihvatio patnju, postat će zrelij i imat će više razumijevanja za druge, postat će čovječniji. Onaj tko je uvijek izbjegavao patnju, ne razumije druge, postaje okrutan i samoživ... Konačno, izbjegavanje patnje čini čovjeka nesposobnim za život (usp. Ratzinger: „Bog i svijet“ str. 271).

Željeli bismo da i za svakoga od nas osobno kao i za naš hrvatski narod križ bude uistinu znak Krista raspetoga, ali i pobjednika. Nadamo se da će naše drugovanje s križem i nošenja mnogobrojnih- nameñutih nam križeva - pomoći ovom narodu da uđe u sigurnu luku spasa. *PER CRUCEM AD RESURRECTIONEM - PO KRIŽU DO USKRSNUĆA*

Budući da je ovaj narod nagledao i na svojim ramenima dovoljno nosio križ vrijeme je da se počne otvarati zraka uskrsnuća.

Amen.

Podijeljena služba akolitata bogoslovu Željku Saviću

U kapeli Vojnog ordinarijata na nedjeljnomy euharistijskom slavlju, 22. ožujka 2009., vojni biskup mons. Juraj Jezerinac podijelio je službu akolitata bogoslovu Vojne biskupije Željku Saviću. Na slavlju je propovijedao generalni vikar mons. Josip Šantić. Potaknut riječima Svetog pisma naglasio je kako je teško iskustvo kada se u jednom narodu dogodi ono o čemu govori Knjiga ljetopisa. Gomilanjem nevjere na nevjero, „sljedeći gnusna djela krivobožačkih naroda“ narod ide u propast. Time čovjek kažnjava sam sebe jer se kida od Boga na kojeg je navezan po svom iskonu.

Propovjednik se pitao ima li izlaza iz takvog stanja, te odgovor našao u Pavlovoj poslanici Efežanima koja govori o povjerenju prema Bogu bogatom milosrdjem koji „zbog velike ljubavi svoje kojom nas uzljubi, nas koji bijasmo mrtvi zbog prijestupa, oživi zajedno s Kristom“. Tu stvarnost potvrđuje i evandeosko čitanje toga dana u kojem Isus govorio o svom poslanju da nije došao suditi svijetu „nego da se svijet spasi po njemu“. „Ima li nade za naše vrijeme koje nosi oznaku lutanja iz knjige Ljetopisa? Imo, po povjerenju u Isusa Krista Spasitelja čovjeka, jer po njemu stvara se novi odnos, novo povjerenje i među ljudima“, naglasio je propovjednik.

Poslije homilije biskup je Željku uputio očinsku riječ i naglasio njegove obveze kao akolite te ga pozvao da se suoči službi koju mu Crkva povjerava za dobro Božjeg naroda. Izmislivši blagoslovnu molitvu nad njim molio je „da bude postojan kod svetih oltara, da vjerno dijeli svojoj braći kruh života te neprestano raste u vjeri i ljubavi“.

Misa posvete ulja u Vojnom ordinarijatu

Na spomen ustanovljenja Euharistije u kapeli Vojnog ordinarijata na zagrebačkom Ksaveru vojni ordinarij mons. Juraj Jezerinac predvodio je misu posvete ulja u kojoj su, uz generalnog vikara mons. Josipa Šantića, sudjelovali vojni i policijski kapelani iz cijele Hrvatske, pomoćnici vojnih i policijskih kapelana te djelatnici MORH-ova i MUP-ova Odjela za potporu i suradnju s Vojnim ordinarijatom, kao i djelatnici Ordinarijata.

Pozdravljajući nazočne, mons. Jezerinac pozvao je braću svećenike na učvršćivanje zajedništva sa svojim biskupom te na molitvu da Bog Otac svima udjeli svoga Duha kako bi mogli služiti Božjem narodu - vjernicima u vojno-redarstvenim snagama. Braći u svećeništvu je čestitao "Svećenički dan". Nakon propovijedi svećenici su obnovili svoja obećanja dana Isusu prigodom redenja za svećeništvo. Usljedio je i priнос darova na oltar, među kojima je prineseno ulje, koje je u obredu posvećeno.

Homilija vojnog ordinarija

Draga braćo svećenici, braćo i sestre!

Danas, na Veliki četvrtak, cijela se Crkva duhovno okuplja u dvorani Posljednje Isusove večere, u kojoj su se našli apostoli zajedno sa svojim Učiteljem Isusom Kristom. Bilo je to posljednji put kad je Isus zajedno sa svojim učenicima slavio židovski blagdan Pashu.

Ivan evanđelist donosi obilan izvještaj iz dvorane Posljednje večere. Ne zna se koja je njegova riječ ljestvična i bogatija, u kojoj se očituje Isusova beskrajna ljubav prema ljudima, posebno prema učenicima. Zaustavimo se na riječima koju je Isus upravio apostolima:

"Veće ljubavi nema od ove: da tko život svoj položi za prijatelje svoje. Vi ste prijatelji moji ako činite što vam zapovjedam. Više vas ne zovem slugama jer sluga ne zna što radi njegov gospodar; vas sam nazvao prijateljima, jer vam priopćih sve što sam čuo od svoga Oca (Iv 15, 13-15).

Isus naziva svoje učenike prijateljima. I mi smo Isusovi prijatelji, koji smo - zahvaljujući svećeničkom redu - postali sudiočnici njegova svećeništva. Kako nas moraju obuzeti osjećaji pri pomisli da smo Isusovi prijatelji! Zar nam je Isus mogao rječitije izraziti svoje prijateljstvo, nego kad nam je omogućio da kao svećenici Novoga Saveza, djelujemo u njegovo ime, u osobi Isusa Krista. Upravo se to događa u svemu našem svećeničkom služenju, posebno u trenutku kad slavimo euharistiju. Mi ponavljamo tada riječi koje je izgovorio Isus nad kruhom i vinom. Može li biti potpunijeg izraza prijateljstva nego što je ovo?

Isus veli: "Ne izabraste vi mene, nego ja izabrah vas i postavih vas da idete i rod donosite i rod vas da ostane" (Iv 15, 16). Stoga svećenik prema II. Vat. saboru ima kao prvu obvezu navješćivati svima Božje evanđelje (Presbyterorum ordinis, 4). Navještaj pak evanđelja ima za cilj da se u čovjeku obistini susret s Isusom Kristom, naročito u euhari-

stiskom otajstvu, životom srcu Crkve i svećeničkog života.

Najsvetija i najuzvišenija služba svakog svećenika jest slaviti Sv. Misu. Na temelju nje on postaje upravitelj najvećeg dobra otkupljenja, jer ljudima daje samoga Otkupitelja. Slavljenje Sv. Mise za svećenika je ne samo najsvetija dužnost nego je i najveća potreba duše. Ne može se zamisliti život jednog svećenika a da ne slavi Sv. Misu svakog dana.

Kao djelitelj sakramenta pomirenja svećenik izvršava svoje poslanje koje je Isus dao svojim učenicima poslije svojeg uskršnjica, kad je rekao:

"Primite Duha Svetoga: kojima otpustite grijehe, otpuštaju im se, a kojima zadržite, zadržani su im" (Iv 20, 22-23). Isus Krist traži od svećenika da budu radikalni, da se do kraja opredjele za njega i da ga slijede, da mu budu vjerni.

Papa Benedikt XVI. proglašio je ovu godinu Svećeničkom godinom koja će započeti 19. lipnja i trajati do 19. lipnja iduće godine. Geslo te svećeničke godine bit će "Kristova vjernost, vjernost svećenika". Da bi u tome svećenik uspio, mora biti i molitelj. Papa Ivan Pavao II je rekao: "Molitva stvara svećenika, a svećenik se stvara molitvom". Stoga je veoma važno ne samo osobna svećenikova molitva, nego i molitva vjernika za svoje svećenike i za nova svećenička zvanja.

Veoma važna uloga svećenika jest da bude isповjednik. Njegovo duhovno očinstvo najbolje se očituje u isповjedaonici. Svećenik u isповjedaonici najbolje ostvaruje svoje duhovno očinstvo. Postaje svjedok velikih čudesa, kako kaže kardinal Kuharić. No važno je da i sam svećenik, služeći braći u isповjedaonici, doživljava milosrde preko vlastite redovite isповijedi.

Današnji svijet treba svete svećenike. Samo sveti svećenik može u svom svijetu, koji se sve više sekularizira, postati vjedljiv svjedok Kristove prisutnosti. Samo svet svećenik može biti vođa ljudi i učitelj svetosti. Ljudi, a posebno mladi, očekuju takvo vodstvo. Svećenik može biti vođa u onoj mjeri u kojoj postaje autentičan svjedok.

Teolog Karl Rahner govori o svećeniku: "On mora biti onaj koji vjeruje, koji se nada, koji ljubi u najizvrsnijem iskustvu... Njegov život treba biti investiran u njegovo zvanje, njegovo zvanje mora ostati njegov život" (Rahner: "Sluge Kristove", Sarajevo, 1978. str 61).

Draga braćo svećenici!

Danas se spominjemo našeg svećeničkog redenja i našeg svećeništva. Stoga si zaželimo uzajamno i molimo jedni za druge da mognemo ići i rod donositi, poput apostola, i da rod naš ostane. Marija, Majka velikog svećenika Isusa Krista neka svojom brižnom zaštitom upravlja naše putove. Neka nas Ona zagovara pred svojim Sinom da nam ne ponestane oduševljenja i hrabrosti u svjedočenju na svim područjima našega svećeničkog života, kako bi svijet imao život, kako bi ga imao u izobilju (usp Iv 10, 10).

Danas imamo i obnovu svećeničkih obećanja. Ona su najsvečaniji izraz naše vjere i ljubavi prema Isusu Kristu. Pa to učinimo sada. Ostale molim da se mole za svoje svećenike, da se ne umore činiti dobro. Amen.

Policajci bikeri

U članku pod naslovom „Plavi vitezovi od kojih zaziru Andeli pakla“ (Jutarnji list, 5. travnja 2009.), Dušan Miljuš upoznaje čitatelje s hrvatskim pripadnicima moto-kluba *Blue Angels*, policajcima bikerima koji se bave humanitarnim radom, a u svibnju ove godine na Krku će se okupiti na europskoj konferenciji.

Svi su čuli za Hells Angelse, piše Miljuš, ali tko je čuo za Blue Knights? I u Hrvatskoj ima pripadnika tog motorističkog kluba, da ne kažemo motorističke ‘bande’ - jer ovi se momci mogu nazivati svakako, samo ne bandom. Plavi andeli su, naime, dečki s prave strane zakona - aktivni ili bivši policajci.

Prepoznatljivi su po nebeskoplavim kožnim prslucima i, za razliku od nadaleko poznatih Hell Angelsa, oni su tu, kako im i samo ime kaže, da pomažu, druže se, provode zakon kako im i sama oznaka LE (Law enforcement) na ledima prsluka to nalaže.

Plavi vitezovi osnovani su 1974. u Americi kao odgovor na motociklističke bande i u svijetu imaju 20.000 članova. U Hrvatskoj ih je 120 u šest podružnica. Splitska podružnica organizirala je 26. ožujka akciju edukacije motociklista, dijelili su letke sa savjetima o održavanju motociklaka, letke s upozorenjima motociklistima, a u sklopu koriste zaštite kacige i vožnje u “Toy run”, a ovogodišnjom akcijom prikupljati će se donacije za Dječji odjel puljske Opće bolnice.

Jedna od akcija Plavih vitezova je “Toy run”, a ovogodišnjom akcijom prikupljati će se donacije za Dječji odjel puljske Opće bolnice.

“Vidi drota!”, nekad čuju komentare dok se motociklima provezu kroz kvart, ali kako kaže Željko Vidak, umirovljeni specijalac i bivši Tuđmanov tjelohranitelj, većina članova ostalih motociklističkih klubova ih poštuje i s njima imaju korektnu suradnju.

- Kad vide naš plavi prsluk, prilaze nam i stranci jer u svijetu mnogo više znaju o Blue Knightsima i poštuju ih - rekao nam je Darko Pulić, član Plavih vitezova.

Plavi vitezovi od kojih zaziru Andeli pakla

• Pravi bikeri Upoznajte hrvatske pripadnike moto-kluba Blue Angels koji, kad nisu na motociklu, prate kriminalce, hvataju dilere, patroliraju ili traže eksploziv

• DUŠAN MILJUŠ

Svi su čuli za Hells Angelse, ali tko je ovi Blue Knights? I u Hrvatskoj ima pripadnika tog motorističkog kluba, da ne kažemo motorističke ‘bande’ - jer ovi se momci mogu nazivati svakako, samo ne bandom. Plavi andeli su, naime, dečki s prave strane zakona - aktivni ili bivši policijaci.

• Hrvatski ih je to

Pragnajući da se ne po nebeskoplavim kvadrilama pojavljuju, ali radiju od moždala po zasluhi Hell Angelsa, oni su tu, kako im i samo ime kaže, da pomažu, druže se, provode zakon kako im i sama oznaka LE (Law enforcement) na ledima prsluka to nalaže.

Plavi vitezovi osnovani su

(Law enforcement) na ledima prsluka to nalaže.

Plavi vitezovi osnovani su

1974. u Americi kao odgovor

na neke sa savjetima o održavanju motociklaka, a u

upozorenjima motociklistima,

a u sklopu koriste zaštite kacige i vožnje u “Toy run”, a ovogodišnjom akcijom prikupljati će se donacije za Dječji odjel puljske Opće bolnice.

“Vidi drota!”, nekad čuju

komentare dok se motociklima

provezu kroz kvart, ali kako

kaže Željko Vidak, umirovljeni specijalac i bivši Tuđmanov tjelohranitelj, većina članova ostalih motociklističkih klubova ih poštuje i s njima imaju korektnu suradnju.

– Kad vide naš plavi prsluk,

prilaze nam i stranci jer u svijetu

mnogo više znaju o Blue Knightsima i poštuju ih - rekao nam je Darko Pulić, član Plavih vitezova.

Djeca ih obožavaju

U Hrvatskoj ih je 120 u šest podružnica.

Splitska podružnica organizirala je 26. ožujka akciju edukacije motociklista, dijelili su

letke sa savjetima o održavanju motociklaka, a u

upozorenjima motociklistima,

a u sklopu koriste zaštite kacige i vožnje u “Toy run”, a ovogodišnjom akcijom prikupljati će se donacije za Dječji odjel puljske Opće bolnice.

– Kad vide naš plavi prsluk,

prilaze nam i stranci jer u svijetu

mnogo više znaju o Blue Knightsima i poštuju ih - rekao

nam je Darko Pulić, član Plavih vitezova.

NITKO NIKADA NEĆE VOLJETI ZDEPASTOG ZLATKA ZECA

Djeca ih obožavaju

- Hellsi nas svuda izbjegavaju jer znaju što znači ovaj plavi prsluk - kaže Pulić. Nikolu Hrena, koji je policajac četiri godine, veseli sudjelovanje u humanitarnom radu pa će sudjelovati u skupljanju traperica za ukragu Krila. Mladen Stilinović štarić, umirovljeni specijalac i bivši Tuđmanov tjelohranitelj, većina članova ostalih motociklističkih klubova ih poštuje i s njima imaju korektnu suradnju.

– Trebate vidjeti zadovoljstvo djece kojoj donesemo poklonke kad ih posjednemo na motocikl - kaže Stilinović.

U svibnju ove godine na Krku će se okupiti na europskoj konferenciji, a bit će i oko 300 gostiju s ostatim kontinentima i podružnicama. Bit će to najveći skup policajaca bikera. Kad “sjašu” s motocikla, planiraju akcije protiv kriminalaca, love dilere, patroliraju ili traže eksploziv.

I lijepa brineta u lovnu na maloljetne huligane

Budući da je objavljeni članak o preventivnoj policijskoj akciji pobudio određene reakcije i potaknuo komentare građana, porazgovarali smo i s autorom ovog članka Bernardom Karakašem, koji je rekao da ovako dobra suradnja medija i policije može rezultirati samo dobrim te da je i bila namjera potaknuti reakcije građana.

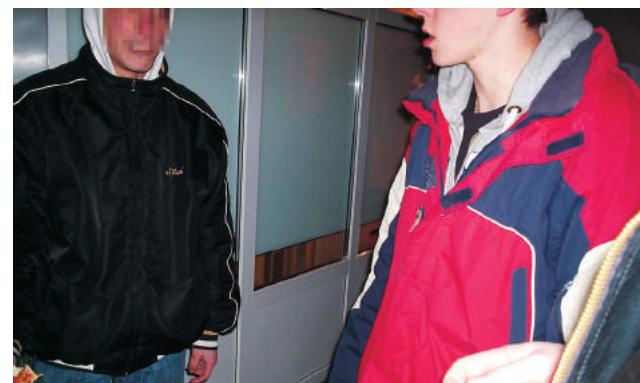
Ovako glasi naslov članka Večernjeg lista od dana 24. ožujka 2009. godine (strana 4. - događaji), čiji je autor novinar Bernard Karakaš tijekom vikenda subotnju večer proveo s dvoje mladih profesionalaca, specijaliziranih policijskih službenika za maloljetničku delikvenciju PU brodsko-posavske.

U ovoj prvenstveno preventivnoj policijskoj akciji, sudjelovala je i mlada lijepa brineta, Ijepotica, kako je novinar Karakaš opisao, koja je bez straha prišla skupini glasnih mladih osoba. Baš kad su joj počeli dobacivati, pokazala policijsku značku, postrojivši ih uza zid.

Zanimljivo je bilo i to što je policijska ophodnja u tom trenutku zatekla jednu petnaestogodišnjakinju, koja je došla iz jednog mjesta s područja Karlovca (300-tinjak kilometara udaljenog od Slavonskog Broda) zabaviti se s društvom koje je upoznala putem Facebooka. Podnaslov članka glasio je: „Mama nema pojma“ jer mama je, kako novinar navodi u daljnjem tekstu, bila uvjerenja da njezina kćer čvrsto spava u drugoj sobi, iznenadivši se kada ju je policija iz Slavonskog Broda nazvala da dođe po svoje dijete.

S obzirom na komentare nakon objavljenog članka na Internet stranicama Večernjeg lista očito je da ovakva akcija policije nailazi na podršku građana, koji između ostalog sugeriraju da zaista treba poduzeti sve da se mlade - dovede u red. Međutim, izrazili su i žaljenja zbog ne objavljivanja fotografije ljepе (brinete) policijske službenice. Iz komentara građana dalo se naslutiti da se baš i ne zna za postojanje ovakvih policijskih ophodnji te da slavonsko-brodska policija, sukladno vlastitoj prosudbi, raspoređuje svoje službenike u službu i u civilnoj odjeći i vozilu bez policijskih oznaka pa na takav način planira i provodi određene akcije koje za cilj imaju sankcioniranje počinitelja prekršaja i kaznenih djela, posebice u dane vikenda te u noćnim satima, s naglaskom na maloljetnike.

Budući da je objavljeni članak pobudio određene reakcije i potaknuo komentare građana, porazgovarali smo i s autorom ovog članka Bernardom Karakašem, koji je rekao da ovako

dobra suradnja medija i policije može rezultirati samo dobrim te da je i bila namjera potaknuti reakcije građana.

„Moje članke svakodnevno pročita od 200.000 do 1.500.000 čitatelja dnevno te su potaknuti komentari i pokazatelji učinkovitosti ovakvog rada jer ovim člankom se postiglo upravo ono što je i bila namjera“, dodao je Bernard.

Na naš upit zašto je odlučio napisati članak isključivo o akciji policije u civilu, rekao je da je to nešto zanimljivo, neuobičajeno: privlači posebnu pozornost. Obavijeno je velom tajne i svakako, kao takvo, zanimljivo je široj čitateljskoj publici. Također, dodao je kako ga se ova akcija iznimno dojmila jer je u svom poslu prolazio kroz različite situacije.

„Ova ekipa izlazi iz stereotipa - onog policijskog! To je nešto specifično i za ono dvoje se nikada ne bi reklo da su policajci. Za mene je to bilo adrenalinski nabijeno iskustvo“, dodao je Bernard za kraj.

I dok je rad policije uglavnom pozitivno komentiran, bilo je i nešto drugačijih komentara na rad samog novinara, koji je ovim člankom ipak nastojao dati naglasak na to da ovako proaktivnim policijskim pristupom možemo u konačnici zajedno doprinijeti boljem stanju sigurnosti te djelovati kako bi se mladi suzdržali od činjenja bilo kakvih vrsta i oblika delikvencije. Naime, nikad se ne zna tko će od mnoštva mladih koji su u noćnim izlascima iz džepa izvaditi i pokazati službenu značku, odnosno, hoće li to biti policajac u civilu ili lijepa policajka.

(Autor članka Večernjeg lista - Bernard Karakaš, fotografije - Ivica Galović, Večernji list)

Pripremila Kata NUJIĆ

Razglednice s patinom

Zagreb, Ilica, snimljeno oko 1890. godine

Za razliku od nekih drugih zemalja, poput Velike Britanije, Njemačke ili Kanade, u Hrvatskoj ne postoji tradicija tiskanja razglednica s gradskih ulica na kojima su uz zgrade i vozila na gradskim prometnicama vidljivi i redarstvenici

U filateličkoj zbirci Muzeja policije posjedujemo svega tri razglednice sa zagrebačkim ulicama iz davne i odnedavne prošlosti. Prva razglednica i trenutno najstarija u fundusu muzeja je obojana (tonirana), nastala s kraja XIX stoljeća, dok su druge dvije izrađene u crno-bijeloj tehnici i mlađeg su datuma. Sve su dimenzija 10x15 centimetara.

Podimo redom. Prva, najstarija, razglednica s natpisom Zagreb - Ilica snimljena je na križanju Ilice i Mesničke ulice, a snimljena je s istočnog nogostupa Mesničke ulice i prikazuje pogled na zapad prema Frankopanskoj ulici. Na fotografiji se razaznaju nogostupi s mnoštvom pješaka (gradska vreva), ali

za nas je zanimljiv detalj redarstvenika na konju u prvom planu. Razglednica nema datacije (kao uostalom ni jedna od ove tri) pa posredno zaključujemo kad je mogla biti snimljena. Naime, policajac na konju nosi kacigu kakvu su nosili redarstvenici u doba Austro-Ugarske. Riječ je o metalnoj kacigi s kriestom i vijencem sastavljenim od okruglih metalnih pločica. Na gradskim ulicama ne vide se osobna vozila, nema ni spomenika Andriji Kačiću Miošiću niti tramvajskih tračnica u Ilici, a jedno i drugo je podignuto i izgrađeno 1891. godine. Shodno tim činjenicama, zaključujemo kako je razglednica snimljena oko 1890. godine.

Druga razglednica snimljena je na Trgu bana Josipa Jelačića i križanju s Praškom ulicom. Na crno-bijeloj fotografiji vide se pročelja zgrada na sjevernoj strani Trga bana Josipa Jelačića, spomenik banu Jelačiću i tramvajske tračnice po središnjem trgu i one koje skreću u Prašku ulicu. U donjem desnom kutu razglednice vidljiv je prometni policajac odjeven u tamnu odoru s bijelom kacigom na glavi. Pretpostavka je da je fotografija snimljena u vrijeme nekog državnog blagdana jer je očito da je policajac u svečanoj odori: bijela košulja, bijelo narukavije i bijele rukavice, a lijevu stranu njegovih prsa krase dvije medalje. Policajac stoji na tom mjestu zato što je Praška ulica nekada bila prometna, što je iziskivalo upravljanje prometom tramvaja, osobnih vozila i pješaka.

Kako se na površini središnjeg zagrebačkog trga nalazi tržnica, koja je 1930. godine preseljena na Dolac, zaključujemo kako je fotografija snimljena između 1925. i 1930. godine.

Središnji dio grada bio je zanimljiv i autoru treće fotografije Juraju Kopaču. Riječ je snimku dijela križanja Ilice i Frankopanske ulice. Prema perspektivi fotografije, fotograf je očito stajao na nekom povиšenom mjestu usred spomenuta križanja i okom fotografskog aparata uhvatio

Trg bana Josipa Jelačića - Praška ulica, snimljeno 1925.- 1930. g.

isječak prometne svakodnevice u lici prema ondašnjem Trgu Republike. Na fotografiji su uhvaćeni pješaci na nogostupima i pri čekanju na sloboden prelazak preko ceste, gust promet tramvaja tipa TMK 101 i M 24 i osobna vozila tipa Opel Olimpya, Zastava 650, Fiat 1100, koji voze između tramvajskih pruga i tramvaja. Gustim gradskim prometom na tom mjestu upravlja prometni policajac (donji kut fotografije). Na glavi prometnog policajca bijela je kapa, odoru krasi bijeli remen, a na rukama nosi bijelo narukavljive i bijele rukavice.

Na poledini fotografije stoji natpis: izdanje „Prosveta“, Zagreb; snimak: J. Kopač.

Sudeći prema snimljenim vozilima, fotografija je vjerojatno snimljena između 1965.-1970. godine.

Žalosti činjenica kako u samostalnoj Hrvatskoj dosad nisu snimljene takve razglednice iako su naše policijske odore lijepe i mogle bi poslužiti kao povod za pogled u prošlost budućim naraštajima jer iz takvih se razglednica dâ štošta drugo iščitati. One su isječak vremena uhvaćen u jednom trenutku i nijemi svjedok tog vremena. Možda takvo razmišljanje posluži komu kao ideja za tiskanje razglednica sa sličnim motivima ili onih na kojima bi u prvom planu bio policajac na kojem gradskom križanju, mostu, parku... Zašto ne iskoristiti i filatelistički medij za popularizaciju naše struke?!

Ako ste u posjedu ili znate da postoje slične razglednice sa spomenutim motivima, javite nam se.

Željko JAMIČIĆ

Hrvatski povjesni muzej

Predstavljeni su prvenstveno kao statusni simbol koji svojim vlasnicima služe na čest impozantnošću umjetničke obrade.

Hrvatski povjesni muzej u razdoblju od siječnja do svibnja 2009. godine prikazuje dio svoje bogate zbirke vatrenog oružja u sklopu izložbe Pištolji i revolveri iz Zbirke oružja Hrvatskog povjesnog muzeja.

Muzej, inače, u svojoj zbirci pažljivo čuva 2 555 komada raznog vatrenog oružja i pripadajuće opreme, među kojima i 547 primjeraka pištolja i revolvera s neophodnim priborom, od kojih je na ovoj izložbi oku javnosti na promatranje ponuđeno njih 288. Izloženi primjerici izrađivani su u majstorskim radionicama i oružarnicama diljem Europe (na zapadu, ali i istoku - u Osmanskom carstvu) od 14./15. do 20. stoljeća.

Riječ je o malo drugačijem postavu jer je u većem dijelu ove izložbe uboјita namjena vatrenog oružja sekundarna. Posjetiteljima se prvenstveno htjela dočarati jedna druga, danas ne pretjerano shvatljiva, strana vatrenog oružja - ona u kojoj uboјita sredstva predstavljaju prvenstveno statusni simbol i svojim vlasnicima služe na čest impozantnošću umjetničke obrade. Kao da gledate mala umjetnička djela, a ne opasne pištolje.

Vjerni svjedoci prošlih vremena

Možemo na njih gledati i kao na vjerne svjedoke prošlih vremena jer su neki od izloženih primjeraka bili u vlasništvu značajnih ličnosti iz hrvatske povijesti, kao što su ban Nikola Zrinski Sigetski (1542.-1557.) ili car Fridrik II. Veliki (1740.-1786.) i car Franjo Josip I. (1830.-1916.).

Najveći dio izložbe posvećen je pištoljima nastalim od 15. do prve polovine 19. stoljeća, što odgovara relativno sporom razvoju vatrenog oružja tijekom prvih, gotovo 500 godina postojanja. Riječ je o pištoljima punjenim sprjeda, napinjanim mehanizmom kola, paljenim kremenom (veći dio izložaka), a kasnije kapsalom živinog fulminata (manji dio izložaka). Najveći dio izloženih pištolja tog tipa proizveden je u Osmanskom carstvu, Italiji i Njemačkoj. Osim jednostavnih, standardiziranih europskih vojničkih pištolja, posjetitelji dobivaju vrlo precizan uvid u turško shvaćanje pištolja - ne samo kao vatrenog oružja, već i kao statusnog simbola. Pištolji orientalnog podrijetla odlikuju se detaljnijim ukrasima koji ni sa čim nisu pridonosili učinkovitosti oružja, ali su vrlo jasno isticali status svojih vlasnika. Način ukrašavanja sa nebrojenim kombinacijama ornamenata napravljenih gravurom, rezbare-

Pištolj na kremen, sistem na kolo, Njemačka, druga polovina 16. st.

Pištolji & revolveri

njem, filigranom i inim metodama, od vatre nog je oružja učinio na oko bezopasne, šarene i blještave predmete. Pod osmanskim utjecajem i mnogi europski privatni naručitelji preferirali su pištolje izrađene na ovakav umjetnički način. Posebno su u tom kontekstu zanimljivi komadi poznati u naru du pod nazivima „šilja“, „ledenica“ ili „zlatka“, čija je cijela površina prekrivena mesinganim, srebrnim i pozlaćenim limom.

Otkrićem živinog fulminata, u prvoj polovini 19. stoljeća započelo je novo razdoblje u razvoju oružja, odnosno olakšano je rukovanje pištoljima. Naime, nestala je potreba za nespretnim kremenom, ali bez obzira na to princip rada ostao je isti. Budući da je riječ o sličnim mehanizmima mnogi su pištolji na kremen bili prerađivani na okidanje kapislom živinog fulminata, tako da su izgled, tehnologija izrade i performanse oružja ostali nepromjenjeni, što je na izložcima i vidljivo. Kako izložba prati kronologiju razvojnog puta, u dijelu koji pokriva 19. stoljeće nailazimo i na revolvere, poput slavnog Colta. Također, u to doba učinjeni su i prvi koraci ka sjednjnjem streljivu i punjenju sa stražnje strane. Stoga, nakon više od 400 godina polaganog razvoja, vatreno oružje doživjava procvat zahvaljujući prvenstveno Floberkovom izumu metka, što je zacrtalo svima znan streloviti razvoj oružja u posljednjih 150 godina.

Scenski prikaz plemićkog dvoboja iz 18. stoljeća

Posljednji i najmanji dio izložbe posvećen je pištoljima 20. stoljeća, gdje se ističu primjeri poput Mausera s pripadajućom drvenom futrolom koja se po potrebi može koristiti kao kundak, pretvarajući pištolj u kratku pušku; njemački službeni časnički pištolj Walther P-38, a i drugi Waltherov model koji je Flemingov agent 007 učinio besmrtnim - Walther PPK.

Za sam kraj izložbe ostavljen je i hrvatski poluautomatski pištolj PHP MV, prvo tvorničko vatreno oružje proizvedeno u današnjoj Hrvatskoj 90-ih godina 20. stoljeća.

Posjetitelji izložbe imaju prilike vidjeti i nekoliko signalnih pištolja. Ovi primjeri napravili su u oči svojom jednostavnosću, funkcionalnošću i hladnoćom, pogotovo nakon mnoštva majstorski isprepletenih filigranskih detalja na svim onim prethodno

Pištolji izrađeni u paru, paljenja na kremen, Dubrovnik, Kotar ili Skadar, 19. st.

Revolver na stražnje punjenje, model „Lepage“, Liège, početak 20. st.

viđenim orijentalnim pištoljima. Izložena je i popratna oprema poput ključeva za napinjanje kola, kutijica i rogova za barut, pribora za čišćenje, futrola i kutija za pištolje, a u izradi ponekih komada opreme koristilo se također pravo majstorstvo.

Konceptualno, izložba je odlična: postav je vrlo pregledan i ukusno raspoređen, a kako bi posjetitelji sa što većom pozornošću uočili raznolikost ukrasnih, precizno izrađenih detalja na svakom komadu oružja. Hrvatski povjesni muzej planira i nagradnu igru. Naime, svaki će posjetitelj dobiti za tu svrhu izrađene kartice s prikazom detalja izloženog oružja i blok, kako bi mogao upisati na kojem izložbenom primjerku je uočio detalj ilustriran na kartici. Za uloženi trud i uspješno uočene razlike u detaljima ukrasa, Muzej će posjetitelje nagraditi prigodnim poklonom iz ponude svoje suvenirnice. Kada će igra točno početi moći će se pročitati na web stranicama Muzeja - www.hismus.hr

Na kraju, Hrvatski povjesni muzej će u nekoliko navrata, tijekom posljednja dva vikenda izložbe, organizirati i scenski prikaz plemićkog dvoboja iz 18. stoljeća.

Izložba ostaje otvorena do 18. svibnja, a cijena ulaznice je svega deset kuna. ●

Ana ODAK
Fotografije: Hrvatski povjesni muzej

Pištolji izrađeni u paru, paljenja na kapislu, 19. st.

Razgovor s Perom Kurgićem

Danas nije lako biti policajac

Mislim da je policija u svemu puno bolja od pravosuđa jer policija napravi svoje dok pravosuđe ima raznih mogućnosti izbjegavanja kojima se pojedinci koriste.

Ne umišljujući si nikakvo jezično blago Držičeva Skupa, naš poznati osamdeset dvogodišnji glumac Pero Kvrgić i dalje s više od šezdeset godina glumačkog iskustva ima snagu i volju na kojoj mu možemo samo pozavidjeti. Isto tako, impozantan je broj predstava i uloga koje je do sada odigrao. Karijeru je započeo upisom Zemaljske glumačke škole u Zagrebu, da bi već sa sedmaest godina zaigrao sa partizanskim glumačkim skupinama Ivan Goran Kovačić i August Cesarec. Nakon rada u ansamblu HNK Zagreb, 1954. godine, pripada skupini „pobunjenika“ tadašnjeg rada HNK, koji osnivaju ansambl Dramskog kazališta, današnje Gavelle. Uz brojne predstave, Stilske vježbe Raymonda Queneaua su nadmašile svjetska kazališta te su prošle godine, kao najdugovječnija predstava s istim postavom, uvrštene u Guinnessovu knjigu rekorda. Kako sam kaže, njegova zaigranost je bitan elemenat glume, a upravo je ona od malih nogu utjecala na njegovu motivaciju za glumom. Da glumca krase geste i grimase, potvrđujemo to kroz razgovor i fotografije s Perom Kvrgićem.

MUP: Čega se najviše sjećate iz djetinjstva?

- Najviše se sjećam igre, te zaigranosti, kupanja, lunjanja nako. Ljeti sam često bos hodao Taj osjećaj prirode iz djetinjstva je nezamjenjiv. Osim toga u mom kraju, u Gorskem Kotaru sam često promatrao vlakove, pruge i ljudi koji su se mijenjali. Onda ta mašta o tome da postoji svijet izvan tog malog mesta Moravica, sve me je to impresioniralo. U Moravicom se kao i dan danas mijenjaju lokomotive, pa vlak stoji duže, a samim time je odmah i veća frekvencija ljudi. Tim ljudima iz vlaka često puta smo ko' djeca znali nositi vodu jer su žedali, pa zaradili koji dinar. Dio mog djetinjstva je bila i rijeka Dobra u kojoj sam nagoni naučio plivati, ali roniti nisam nikada naučio.

MUP: Koji su vam predmeti na Akademiji bili najteži odnosno najlakši?

- Najteže mi je bilo s glumom, jer sam tada sa 17 godina mutirao pa sam imao problema s glasom. Sa mnom su bili Sven Lasta i Nela Eržišnik, a kako vidim svi su izgleda već otišli pa mi se čini da sam ja bio najmlađi među njima. Na jednom sam ispit u skoro pao zbog glasa jer sam trebao u jednoj rečenici reći „Lujza jesu ljubila maršala“, a ja sam rekao „Lujza jesu ljubila maršaaaaala“?

‘Stilske vježbe’

MUP: Zašto najizvođenja predstava nosi naslov „Stilske vježbe“?

- Tako ju je Queneau nazvao, a zove se tako jer su to vježbe stila u kojima je bitnije kako se nešto kaže, od onoga što se kaže.

Na taj način se otkriva mogućnost da se na istu temu može izreći bezbroj načina i varijacija. Zatim kroz sam stil, a budući da je po slavnoj izreci stil - čovjek, otkrivaju se različiti tipovi ljudi. Sretna okolnost je ta što su naši redatelji Tomislav Radić i Tonko Maroević taj tekst adaptirali zagrebačkim prilikama pa se radnja događa u zagrebačkom tramvaju broj 11, a ne u pariškom autobusu, što nam je dalo dodatnu inspiraciju, a i publika je to bolje prihvatala jer su asocijacije sasvim životne. Zahvaljujući stilu i načinu govora prepoznaju se filozofski, frayerski načinci govora, zatim onaj koji sve sumnjiči, onaj koji prostači ili pak koji je u velikom strahu itd. Osim toga, smisao „Stilskih vježbi“ je pokazivanje svemoći jezika u izražavanju, ali s druge strane pokazuje se ipak i određena ograničenost jezika jer na kraju predstave završavamo varijacijom koja završava s neartikuliranim krikovima, s nemogućnošću da kažemo, izrekнемo, sve do potpune šutnje.

MUP: Koji je prema komentarima publike tip najefektniji?

- Pa koliko mi kažu da je najefektniji prostačina. To ljudi prepoznaju, a onda u tome prepoznaju i sebe, a osim toga on je i najsmješniji. Dosta su efektni „makaronski“ jezici kad govorimo na ruskom, makedonskom i ruskom, pa me ne čudi da na taj dio studenti najbolje reagiraju. Tako mi je pričao jedan profesor da su oni u gimnaziji na isti način varirali s latinskim. Pa tako uzrečica „Mujo kuje konja ispod mjeseca“ glasi „Mujo kulus cavalum ispod lunam“. U „Stilskim vježbama“ je prisutna je i mladenačka zaigranost jezikom, koju svi mi živimo svjesno ili nesvesno na svoj način.

MUP: Kad već spominjete mladost, recite nam koja je formula te mladosti koju nosite u sebi?

- Mislim da je to ta zaigranost, neodustajanje od započetih stvari dakle upornost. Teško je davati savjete, svatko se u životu za svoju egzistenciju bori na svoj način. Ja imam tu sreću da nisam zlopamtilo, tolerantan sam, a na život gledam i pomalo fatalistički. Sa ženom često razgovaram o puno stvari jer ona sve gleda crno pa govorи da će se svašta dogoditi. Onda ju ja uvjeravam neka ne gleda sve crno i neka ne izaziva nesreću jer će ona tako i tako doći sama kad-tad. Ta vrednina koju nosim u sebi je vjerojatno opet jedan od elemenata zaigranosti.

Lako je bljesnuti ali je teško trajati

MUP: Vas ne vidimo po sapunicama, a oni koji u njima glume umišljaju si da su zvijezde. Što znači biti zvijezda i tko zapravo jesu zvijezde?

- Danas živimo u vremenu brzih zvijezda, instant uspjeha, slave za pet minuta, a svi ti ljudi nemaju vremena, dok su moje generacije imale puno više vremena i koristile ga kreativnije i živjeli skromnije. Tada nije ni bilo toliko medija i medijske eksponiranosti, pa smo s te strane bili na neki način psihološki zaštićeniji. Koliko god smo bili i bijednijoj situaciji toliko nam je bilo i lakše. Imali smo mir i vjeru u budućnost, dok je danas konkurenca velika, a svatko želi biti najbolji. Te navodne zvezde brzo planu, ali se brzo i ugase. I stara glumačka izreka kaže: lako bljesnuti - ali je teško trajati!

MUP: Iza vas nema nikakvih afera

- Nema jer se nisam nikada pravio važan. Živio sam na skroman način jer smatram da je sva ta vanjska slava i bljeslavilo toliko prolazno i nije vrijedno tolikog truda. I psihološki nekakva umišljenost veličine može čovjeku postati problem, kada nakon godinu dana shvati da više nije ono što je bio i onda čovjek postaje problem sam sebi. Meni ide na žice te kad na predstavu dođu sa silnim kamerama pa te slikaju, jer zapravo ispada da je važnije tko dode na predstavu i tko je gleda, od onoga što se gleda. Primjer tome su „posvuduše“, što je još jedna nova i točna kovanica jezika, koje se u doslovnom smislu zbog kamera pokazuju posvuda.

MUP: Vaša iskustva s policijom ...

- Kad ste me nazvali, moja žena vam je odmah rekla: "Pa ne budete mi ga valjda uhapsili!" A inače u životu sam s policijom imao najviše posla nakon II. svjetskog rata, kada je režim bio vrlo rigorozan. Sjećam se tako gostovanja 1947. u Gradišći kad smo poslije ponoći išli na vlak, smijali se ko' ludi po cesti, pa je naišao policajac i kaže on nama: „Ne bi li vi malo lakše, drugovil!“ a kažem ja njemu: „Pa idemo dosta polako, ne znam u čemu je problem?“ I naravno da smo zbog mene završili u postaji na ispitivanju. Doveli su me u neku sobu, ugasili svjetlo pa mi je jedan od njih opalio šamar, navodno zbog toga jer sam mu se smijao i ponizavao ga. Onda su kolege kad su to čuli počeli lupat po staklu, buneći se. Tu sam situaciju i njegove kretnje slijeganja ramenima iskoristio u „Stilskim vježbama“, što i dan danas izaziva smijeh u gledalištu pa se iz toga vidi kako se i iz loših situacija može izvući neko dobro za budućnost. S policijom sam imao još iskustava u prometu. Jednom sam ostao bez dozvole na tri mjeseca kad sam malo popio, ali nije bilo ništa strašno. Da nema policije nastao bi kaos i opći nerед. Svaka država mora imati svoju policiju, a kao što se vidi kod nas ima sve više nasilja, što je posljedica modernog

života i vremena. Malo me čudi: kad gledamo TV zašto onima koje privode, policijac ne skinu kapuljače s glave da ih svi vidimo tko su ti koji su počinili neko nedjelo? Ipak, mislim da je policija u svemu puno bolja od pravosuđa jer policija napravi svoje dok pravosuđe ima raznih mogućnosti izbjegavanja, kojima se pojedinci koriste. Ja nemam neki opći dojam, kao neki drugi, da je u policiji loše, upravo zbog toga što policija često učini svoje, a onda pravosude takve oslobađa.

Policija se prema građanima ponaša vrlo civilizirano

MUP: Imaju li građani povjerenja u policiju?

- Neki vjerojatno zaziru od vlasti iz raznih razloga pa tako i od policije, a zapravo ne shvaćaju da ih policija štiti. Mislim da se policija prema građanima ponaša vrlo civilizirano i ne postupaju nasilno onda kada to doista ni ne treba. Imam osjećaj da je policijski posao jako težak posao jer su policijac stalno izloženi opasnosti dok su istovremeno pod ograničenjima zbog mogućnosti prekoračenja ovlasti. To je vrlo teško, a mogu samo zamisliti što se u tom policijacu događa kada ga neko uvrijedi ili napadne pa vjerujem da je vrlo teško suzdržati se. Danas je teško biti policijac, a usprkos tome naša policija je uistinu civilizirana i humanizirana. Ne znam je li to stvar odgoja ili edukacije, ali je tako.

MUP: Policajci trebaju biti ...

- Prije svega hrabre osobe, odvažne, s osjećajem za humanost. Takoder trebaju imati osjećaj važnosti funkcije koju obavljaju, jer ipak štite ljudi. Taj posao je, budući da se bore protiv kriminala, vrlo težak i odgovoran. Mislim čak da je policijska ponekad i zapostavljena, a istovremeno vrlo važna društvena funkcija. Policajci bi trebali biti prijatelji ljudima. Takoder mislim da bi trebalo biti više žena u policiji, ne vidim ih baš puno. A kad bi i bile policajke, trebale bi imati i nešto muško u sebi, ali s većom dozom senzibiliteta od muškaraca. Svog kvartovskog policajca ne poznajem i ne vidim ga baš, a mislim da je to donekle i dobro jer policija i mora raditi da ih se baš uviđek i ne vidi. Policija bi morala biti nevidljiva ali vrlo prisutna. Dobro je da ima sve više žena u policiji jer su one puno otvorenije i snezibilnije od muškaraca pa mislim da će to svakako pridonijeti radu policije, a osim toga svim policajkama i policajcima želim puno veće plaće jer uistinu nije lako ono što rade.

Razgovarao Boris SADILEK
Snimio Ivica LAJTNER

Obljetnica pogibije Josipa Jovića i akcije "Plitvice"

Naš Josip volio je svoju Hrvatsku isto kao što i majka Marija voli svog heroja na kojeg je beskrajno ponosna. Taj majčin primjer ponosa, istine i dostojanstva, trebamo slijediti kao trajan podsjetnik na žrtve i krvave dane početaka stvaranja hrvatske samostalnosti.

Obilježavanje 18. obljetnice pogibije Josipa Jovića, prve žrtve Domovinskog rata, održano je 30. ožujka u Aržanu. Tog dana u prijepodnevnim satima obitelj Jović u njihovu domu u Aržanu posjetilo je izaslanstvo MUP-a RH. U izaslanstvu su, uz državnog tajnika Ivu Bačića, bili i zamjenik ravnatelja policije Dražen Vitez, savjetnici ministra Tomislav Buterin i Ivica Franić, zamjenik zapovjednika Zapovjedništva Specijalne policije Alenko Ribić i zamjenik načelnika PU splitsko-dalmatinske Ante Gudelj. Mariji Jović, majci pokojnog Josipa Jovića, državni tajnik Ivo Bačić uručio je prigodan poklon u ime Ministarstva unutarnjih poslova.

Nakon posjeta obitelji Jović, na mjesnom groblju u Aržanu zapaljene su svjeće i položeni vijenci na grob Josipa Jovića. Vijence su položili i svjeće zapalili članovi obitelji Jović, izaslanstvo MUP-a na čelu s državnim tajnikom Ivom Bačićem, predstavnici lokalnih i regionalnih vlasti, predstavnici Udruga proizilih iz Domovinskog rata te brojni građani. Prigodnu homiliju na grobu pokojnog Josipa Jovića, kao i Misu u koncelebraciji s aržanskim župnikom don Antonom Čipčićem te brojnim svećenicima, predvodio je vikar vojnog ordinarijata mons. Josip Šantić, dok je hrvatske crkvene pjesme izvela klapa HRM-a Sveti Juraj. U nadahnutoj propovjedi mons. Šantić je, u svjetlu babilonskog progona i sužanjstva Suzane i Jojakima, današnje vrijeme označio vremenom nedostatka kritičnosti koja bi trebala proizlaziti iz vlastitog razmišljanja i dobre savjesti. Također je rekao kako se medijskim manipulacijama stvara očajno stanje bez nade i navodi narod da ne razmišlja, čime se u pitanje dovode sve vrednote. - Treba krenuti na put pozitivnog mijenjanja samog sebe, a što su vrlo dobro shvatili naši branitelji, s prvom žrtvom Josipom Jovićem - poručio je Šantić.

Po završetku Mise u Osnovnoj školi u Aržanu održana je i Svečana akademija na kojoj se prigodnim riječima, uz župnika don Antu Čipčića, nazočnima obratio državni tajnik Ivo Bačić. - Pogibija Josipa Jovića i ranjavanje njegovih sedmoro kolega nagovijestili su da će bitka za hrvatsku slobodu i samostalnost biti krvava i teška - kazao je Bačić. Također je rekao kako je osobna žrtva Josipa Jovića bila istodobno i putokaz mnogim mladim ljudima da bez straha krenu svjedočiti vjernost Bogu i čovjeku, narodu i Domovini. - Naš Josip volio je svoju Hrvatsku isto kao što i majka Marija voli svog heroja na kojeg je beskrajno ponosna. Taj majčin primjer ponosa, istine i dostojanstva, trebamo slijediti kao trajan podsjetnik na žrtve i krvave dane početaka stvaranja hrvatske samostalnosti - poručio je na kraju Bačić.

Na Svečanoj akademiji velik doprinos obilježavanju 18. obljetnice pogibije Josipa Jovića dali su i učenici Osnovne ško-

le „Aržano“ izvođenjem brojnih recitala i pjesama posvećenih Josipu Joviću i braniteljima poginulima u Domovinskom ratu, a pjesmu Josipe, o Josipe, koju je sama skladala i uglazbila, izvela je učenica Tomislava Brekalo.

Plitvička šuma - svjedok otpora i ponosa

Obilježavanje 18. obljetnice pogibije Josipa Jovića i akcije Plitvice nastavilo se 31. ožujka na Plitvicama, kad su brojna državna i izaslanstva udruga odala počast Josipu Joviću kod spomen obilježja u plitvičkoj šumi.

Tog 31. ožujka 1991. snage MUP-a su, odlučne u namjeri da na Plitvicama nakon balvanima prepriječenih prometnica uvedu red i mir, provele akciju „Plitvice“. Tijekom akcije je iz zasjede srbočetničkih paravojnih postrojbi ubijen Josip Jović,

prvopoginuli hrvatski redarstvenik, a još sedmorica pripadnika MUP-a su ranjena. Obilježavajući već osamnaest godina za redom spomen na krvavi Uskrs te 1991. godine, kod spomen obilježja pokojnog Josipa Jovića na Plitvičkim jezerima, brojna su izaslanstva položila vijence i zapalila svjeće.

Pred nekoliko stotina okupljenih, prva je vijenac položila i svjeću zapalila majka poginulog Josipa Marija Jović te članovi njegove obitelji. Potom su vijence položili i svjeće zapalili, u ime predsjednika Republike, njegov izaslanik zamjenik načelnika Glavnog stožera OSRH general pukovnik Slavko Barić, u ime predsjednika Sabora, potpredsjednik Vladimir Šeks, u ime predsjednika Vlade, potpredsjednica Vlade i ministrica Ministarstva obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti Jadranka Kosor, koja je ujedno bila i na čelu izaslanstva Vlade, a koje su činili ministar MUP-a Tomislav Karamarko, ministar obrane Branko Vukelić, ministar mora, prometa i infrastrukture Božidar Kalmeta te državni tajnici i ravnatelji Uprava navedenih

U nadahnutoj propovijedi mons. Šantić je današnje vrijeme označio vremenom nedostatka kritičnosti koja bi trebala proizlaziti iz vlastitog razmišljanja i dobre savjesti.

ministarstava. U izaslanstvu MUP-a, koje je također položilo vijence i zapalilo svijeće, bili su glavni ravnatelj policije Vladimir Faber, njegov zamjenik Miljan Brkić, načelnik Uprave policije MUP-a Zoran Ničeno, zapovjednik Zapovjedništva interventne policije MUP-a Josip Turkalj te zapovjednik Zapovjedništva specijalne policije Zdravko Janić. Polaganjem vijenaca počast Josipu Joviću odala su i izaslanstva Županije ličko-senjske na čelu sa županom Milanom Jurkovićem, u ime Udruga „Uzdanica“ i „Tigar“ njihovi predsjednici Mladen Grgić i Zlatko Andabak te brojna izaslanstva okolnih općina, organizacija i Udruga građana.

Samostalnosti ne bi bilo bez žrtava i konačne pobjede

Ministar obrane Branko Vukelić rekao je kako je ova obljetcica podsjetnik svima na povijest i događanja u kojima je stvarana slobodna hrvatska država. Podsjetio je kako je Josip Jović redarstvenicima pristupio 5. kolovoza 1990. godine te rekao kako nije slučajno da je pet godina poslije na isti dan u akciji „Olja“ oslobođena Hrvatska. - Danas - kaže Vukelić, imamo vojsku i policiju kojom se dići ne samo Hrvatska, već i sve države u kojima vojska sudjeluje u mirovnim misijama. Nekoliko nas dana dijeli od ulaska u NATO savez, a da nije bilo žrtve Josipa Jovića i žrtve tisuća poginulih branitelja, ne bismo danas govorili o tom povijesnom danu koji je pred nama - poručio je Vukelić.

Ministar MUP-a RH Tomislav Karamarko istaknuo je kako danas možemo svjedočiti o neizmijernoj hrabrosti Josipa Jovića i hrabrosti tisuću hrvatskih redarstvenika, za koje u našem sjećanju ostaje neizmjeran ponos zbog doprinosa u uspostavi suvereniteta Republike Hrvatske. Josip Jović je primjer bespoštne žrtve kojom je doprinio stoljetnom hrvatskom snu o samostalnosti, a samim time i stvaranju hrvatske policije i oružanih snaga. Osim toga, ministar Karamarko je poručio kako snaga, žrtva i domoljublje Josipa Jovića svima nama, kao i budućim generacijama mora biti trajna vrijednost.

Izaslanica Vlade RH, potpredsjednica Vlade i ministrica Ministarstva obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti Jadranka Kosor svoj je govor započela obraćanjem majci

pokojnoga Josipa Jovića te istaknula kako je Josipov gubitak nenadoknadiv. - Ni jedna naša riječ, ni misao nisu dovoljno snažne kako bismo iskazali ono što sada zapravo osjećamo. Hvala vam svima koji niste zaboravili Josipa i sve hrvatske branitelje. Hvala svima vama koji se borite protiv zaborava koji kao biljka pušta jako duboke korijene - kazala je Kosor.

Izaslanik predsjednika Sabora, potpredsjednik Vladimir Šeks podsjetio je na povijesnu činjenicu kako su upravo hrvatski redarstvenici bili ti koji su podnijeli prve napade, ali i prve žrtve. - Naše slobode i samostalnosti ne bi bilo bez žrtava i pobjeda naših branitelja koji su u Domovinskom ratu nanijeli težak poraz srpskom agresoru. Time su hrvatsku državu doveli na prag međunarodnog priznanja te skorog ulaska u najmoćniji obrambeni NATO savez - poručio je Šeks.

U ime predsjednika Republike obratio se njegov izaslanik zamjenik načelnika Glavnog stožera OSRH general pukovnik Slavko Barić te nazočnima, kao i obitelji Jović, zahvalio na jedinstvu koje su pokazali onda kada je trebalo biti zajedno i staviti se u obranu države. - Josip Jović i njegovi prijatelji nisu bili elitna postrojba zbog visokih vojnih škola, već zbog hrabrog srca i velike odlučnosti i volje. Plitvice su početak stvaranja hrvatske vojske i policije, početak svijesti da hrvatski narod mora i može sam uzeti u svoje ruke prošlost i budućnost, ne uzdajući se ni u koga - poručio je Barić.

Okupljenima su se prigodnim riječima obratili dožupan splitsko-dalmatinski Luka Brčić, župan ličko-senjske županije Milan Jurković, predsjednici Udruga „Prvi hrvatski redarstvenik“, Specijalne policije Domovinskog rata, „Tigar“ i Udruge „Uzdanica“, Zdravko Lončar, Svemir Vrsaljko, Zdravko Andabak i Mladen Grgić. U svojim govorima su između ostalog podsjetili na dane kada se sa srcem i s puškom u ruci branila Domovina. To je bilo i ostatak će simbol časti, snage i domoljublja, a Josip Jović je zasigurno taj simbol ponosa i vjere u bolje sutra, poručili su. Na kraju govora, prigodnu molitvu održao je vojni ordinarij mons. Juraj Jezerinac. U Domovinskom ratu stradal je više od sedamsto pripadnika MUP-a, a više od 3 600 ih je ranjeno. ●

Boris SADILEK
Snimio Ivica LAJNER

Prvi memorijalni turnir „Marija Kusanić“

Na poligonu sigurne vožnje AMC Mičevac, 3. travnja 2009., održan je prvi Memorijalni turnir „Mario Kusanić“ u znak sjećanja na našeg pokojnog kolegu Marija Kusanića, koji je prije godinu dana tragično preminuo kao službenik Mobilne jedinice prometne policije. Mario je poginuo u mjestu Velika Veternička u akciji hvatanja višestrukog ubojice, odbjeglog Ivana Korade, koji je Marija ubio pucajući iz zatvorenog objekta, bez ikakvog upozorenja.

Održavanju Prvog memorijalnog turnira „Mario Kusanić“ u Mičevcu nazočili su izaslanik ministra MUP-a, zamjenik glavnog ravnatelja policije Dražen Vitez, načelnik Uprave policije Zoran Ničeno te donedavni načelnik Mobilne jedinice prometne policije Josip Ćelić. Dražen Vitez je poručio kako je zajednička briga za obitelj Kusanić, suprugu i Marijeva sina, još jedan od primjera više nego potrebnog zajedništva o kojem se od pokojnog Marija moglo puno naučiti. Podsjećajući na vedrinu koju je Mario unosio pri poslu u MJPP-e, donedavni zapovjednik Josip Ćelić je rekao kako je turnir memorijalnog, edukativnog i humanitarnog karaktera. Humanitarni dio, kaže Ćelić, obuhvaća doniranje prikupljenog iznosa obitelji Kusanić, a prikuplja se od ulaznica za turnir, simbolične cijene od deset kuna te ostalih priloga koje će donirati kolege presretači iz policijskih uprava, koji nisu mogli nazočiti turniru.

Budući da je područje rada MJPP cijela Hrvatska, kroz svoj rad smo u zadnje dvije i pol godine prošli sve naše policijske uprave, gdje smo svojim radom pripomogli u podizanju stana

sigurnosti, kaže Ćelić. Kako je educiranje i veća obučenost naših presretača jedan od bitnih ciljeva za budućnost rada, tako i današnje natjecanje u spretnosti i sigurnosti vožnje i u najtežim uvjetima, zasigurno bolje izražava karakter samog memorijala nego što bi to bio nogometni turnir, rekao je Ćelić. O Mariju Kusaniću je prigodnim riječima sudionicima turnira govorio i policijski kapelan Stjepan Harjač, koji ga je i osobno poznavao.

Supruga Blanka zahvalila na pomoći

Osoba koja je najbolje poznavala Marija je njegova supruga Blanka. Izuzetno mi je drago što su se kolege sjetile Marija, čime nisam nimalo iznenadena, kaže Blanka. Posebnu zahvalu na velikoj pomoći uputila bih Marijevim kolegama u „Kobrama“ te MUP-u i Ravnateljstvu policije koji nam financijski pomažu. Da nema njihove pomoći bilo bi nam puno teže, kazala je Blanka Kusanić. Njegove kolege iz MJPP-e organizirali su ovaj memorijal kako ne bi zaboravili sve ono što su s Marijom proživjeli. Naime, velik broj policijskih službenika koji u toj jedinici rade kao vozači „presretača“, u natjecateljskom dijelu turnira okušao se u spretnosti i sigurnosti vožnje na mičevačkom poligonu Centra za sigurnu vožnju.

Županić pobijedio

Nakon prvih rezultata, u kojima se istaknulo nekoliko najboljih skupina s ponajviše bodova, uslijedilo je i finale turnira te dodjela pehara, u kojima se vožnja desetorice najboljih ocjenjivala vremenom i ispravnošću vožnje. Pobjedniku turnira Neđadu Županiću, prijelazni pehar pobjednika, uručila je Blanka Kusanić. Drugo mjesto je osvojio Krešimir Šalinić, dok je od deset najboljih, do trećeg mesta dovozio Ivica Stipić. Po završetku turnira na karlovačkom groblju Švarča, na grobu Marija Kusanića položeno je cvijeće i zapaljenje su svjeće, a u crkvi Sv. Franje Ksaverskog održana je misa zadušnica.

Boris SADILEK
Snimio Ivica LAJTNER

Jastrebarsko: 1. memorijalni malonogometni turnir 'Mario Kusanić'

Do osnutka Kobri, Mario Kusanić je bio policijski službenik u PP Jastrebarsko i kao zaljubljenik u nogometnu igru, jedan od članova malonogometne ekipe PP Jastrebarsko.

Trećeg travnja 2009. navršila se godina dana od tragične pogibije Marija Kusanića, pripadnika Mobilne jedinice prometne policije MUP-a RH, kojeg je mučki ubio Ivan Korade u svom ubilačkom pohodu zagorskim selima.

Do osnutka Kobri, Mario je bio policijski službenik u Policijskoj postaji Jastrebarsko i kao zaljubljenik u nogometnu igru, jedan od članova malonogometne ekipe PP Jastrebarsko.

Želeći obilježiti ovu tužnu godišnjicu i prije svega očuvati uspomenu na našeg Marija, nas nekolicina njegovih prijatelja i kolega iz PP Jastrebarsko odlučili smo organizirati memorijalni malonogometni turnir u nadi da će isti postati tradicionalan te trajati generacijama policijskih službenika.

Tako je 4. travnja 2009., nakon mnogo uloženog truda i vremena, na prostoru športskog centra NK „Vinogradar“ u Jastrebarskom - Mladina, održan 1. memorijalni malonogometni turnir „Mario Kusanić“, na kojem su na poziv organizatora sudjelovale sljedeće ekipe: Mobilna jedinica prometne policije MUP-a RH, Mobilna jedinica granične policije MUP-a RH, Odjel za unutarnju zaštitu, Odjel za zaštitu diplomatskih misija i konzularnih ureda, PP Duga Resa, PP Samobor, PP Jastrebarsko i rekreativna grupa „Policija 2“ iz Duga Rese.

Zahvalnica ekipama uručila supruga pokojnog Marija Blanka Kusanić

Nakon cijelodnevnog druženja te fer i sportskog nadmetanja, pobeda na turniru pripala je ekipi PP Jastrebarsko, ispred ekipe PP Samobor i Mobilne jedinice granične policije MUP-a RH, a nagrada za najboljeg strijelca turnira sa sedam postignutih golova pripala je Hrvoju Grčiću, policijskom službeniku PP Jastrebarsko.

Po završetku turnira, zahvalnice svim ekipama koje su sudjelovale na turniru, kao i prigodne nagrade za tri prvoplasirane ekipe uručila je Blanka Kusanić, supruga pokojnog Marija, koja je potom izrazila zahvalnost svim sudionicima turnira.

Svakako treba istaći da je turnir, osim sportskog dijela, imao i humanitarni karakter, pa je tako od kotizacija uplaćenih od strane ekipa sudionica turnira, nakon podmirenja svih troškova organizacije, na žiro-račun našeg malog Mare Kusanića, sina našeg Marija, uplaćen novčani iznos od 7.500,00 kuna.

Na kraju bih iskoristio ovu priliku da u ime organizatora zahvalim svim ekipama koje su podržale našu ideju i odazvale se na ovaj turnir te time očuvele sjećanje na našeg Marija.

Naravno, želja nam je da se vidimo i iduće godine kako bismo opet odmjerili snage na sportskom borilištu. ☺

Pobjednička ekipa PP Jastrebarsko i Blanka Kusanić

Renato BILIČIĆ

Riječke „Ajkule“ postale punoljetne

**U njihovoj bazi u Kukuljanovu pored Rijeke,
17. travnja svečano je obilježena 18. godišnjica
osnutka Specijalne jedinice policije Rijeka.**

Specijalna jedinica policije Rijeka, prepoznatljiva i poznata po svojem ratnom imenu „Ajkule“, dostoјno je proslavila svoj 18-ti rođendan. Nakon svečanog postrojavanja djeletnika SJP Rijeka, zapovjednik Marinko Marijanović predao je prijavak zapovjedniku Zapovjedništva specijalne policije Zdravku Janiću. Usljedila je himna „Lijepa naša“ i minuta šutnje za sve poginule u Domovinskom ratu.

Prisutnim članovima obitelji poginulih suboraca, predstavnicima braniteljskih udruga, predstavnicima PU Primorsko-goranske, izaslanicima Primorsko-goranske županije i grada Rijeke, bivšim djelatnicima i suborcima te ostalim mnogobrojnim uzvanicima prigodnim govorom obratio se zapovjednik Marijanović, ukratko se osvrnuvši na ratni put Jedinice naglasivši kako je Jedinica prošla trnovit put okrunjen pobjedama, ali i gubicima najmilijih. „Prije svih najbolji vojnici u ratu. Najbolji policajci u miru. Tiho u noći uzimali su svoje oružje i odlazili tamo gdje idu samo najbolji i najhrabriji. Na našem trnovitom

ratnom putu stekli smo čvrste temelje da danas čuvamo mir i sigurnost naših građana i da čuvamo Domovinu od onih kojima ona nije u srcu.“

U ime Primorsko-goranske županije obratio se Kazimir Janjić, član poglavarstva, koji je osim čestitke na obljetnici posebno naglasio žrtvu onih koji su poginuli za našu današnju, slobodnu Hrvatsku.

Zapovjednik Janić čestitao je svim specijalcima njihovu obljetnicu te ujedno prenio pozdrave i čestitke ministra Karamarka i glavnog ravnatelja Fabera. „Grad Rijeka može biti ponosan na ovaku jedinicu koja je odigrala ključne uloge u Oluji, Bljesku, Maslenici i ostalim akcijama u Domovinskom ratu. Ali ne samo u vrijeme rata, ključnu ulogu odigli su i u nedavnoj akciji spašavanja i traganja za srušenim zrakoplovom na Velebitu jer su upravo riječki specijalci pronašli ostatke srušenog zrakoplova.“

Velečasni Dinko Popović potom je održao Svetu misu, služenu za sve poginule pripadnike SJP Rijeka: Zvonka Pavelića, Marina Jakominića, Ivcu Antončića, Brunu Bolanča, Dalibora Dadića, Seraja Šimca, Atosa Načinovića, Velimira Bažok,

U čast svih bivših i sadašnjih pripadnika SJP Rijeka, otkriveno je i blagoslovljeno spomen obilježje te je potom s ponosom i zahvalnošću otkrivena i blagoslovljena spomen soba poqinulim suborcima.

Nazočni su potom mogli razgledati opremu i naoružanje kojima se u svojem radu koriste pripadnici Jedinice.

Tatjana VLAH MARTINOVIC

Damir Kusanić o Mariju Kusaniću

Sjećam se kao da je bilo jučer: imao sam sedam godina kada mi se rodio brat Mario. Ovako sam držao njega kao što sad držim njegovog sina Mara.

U Jutarnjem listu Dušan Miljuš piše: "Mario Kusanić, 32-godišnji pripadnik Kobri kojeg je 3. travnja prošle godine ustrijelio Ivan Korade, bio bi živ da je akcija bila drukčije planirana. Tvrdi to njegov brat Damir, bivši specijalac koji još razmišlja hoće li i sudskim putem tražiti odgovornost MUP-a za Marijevu pogibiju.

- Akcija nije vođena onako kako je trebala biti. Htjeli su ga uhvatiti život jer se ipak radilo o generalu HV-a koji je podigao hrvatski stijeg u Kninu. Da je četvero ljudi ubio netko drugi, uhvatili bi ga za najviše dva do tri dana. No, sad nitko ne želi priznati da se pogriješilo - rekao nam je Damir Kusanić, brat poginulog policajca. Nikoga on posebno ne želi imenovati, ali očito da je kritika prije svega usmjerenja na rukovoditelje akcije."

Damir zna o čemu priča: u prosincu 1990. godine postao je pripadnik Specijalne jedinice policije PU karlovačke s kojom je obišao ratišta Plitvička jezera (pogibija Josipa Jovića), Voćin-Podravska Slatina, Maslenica, Gospic (akcija "Medački džep"), Dubrovnik, Velebit, vojno-redarstvene akcije "Oluja" i "Bljesak".

U deset godina rada u policiji odlikovan je Redom Nikole Šubića Zrinskog, a nosilac je i odlikovanja Bljesak, Spomenice domovinske zahvalnosti, Spomenice domovinskog rata 1990. Đ 1992. Odlikovan je Redom hrvatskog trolista, odlikovanje vojno-redarstvena akcije "Oluja", također 20. travnja 1993. godine primio je pohvalnicu MUP RH od generala Mladena Markača "za nesebičan doprinos, hrabrost i samoprijegorno zalaganje, iskazano u obrambenom Domovinskom ratu, kao jednom od onih koji su prvi krenuli u obranu slobode i demokracije, neovisne i suverene Republike Hrvatske". Od ministra Ivana Jarnjaka dobio je na poklon pistoli "Magnum 357 Ruger" u lipnju 1994. godine s posvetom. Novim ustrojem 2001. godine dobio je otkaz kao višak pa vodi spor s MUP-om.

Nije se dobro ni oporavio od te situacije kad mu umire otac Marijan. Par godina kasnije dogodila se još veća tragedija - ubijen mu je mlađi brat Mario.

Negdje je netko napisao: Život je kratak. Polomi ljuštu i voli iskreno. Ljubi nesebično, opraštaj brzo. Radi kako treba, pomozi gdje treba. Osjeti kad treba, razmisli uvijek. Popusti katkad, ne kloni nikad. Slušaj više, suosjećaj više. Daruj se više, smij se kad možeš i placi kad moraš. Ne srami se ni svog tijela ni svoje duše i živi život.

Ali, kad ste dugi niz godina policajac, kad prodete niz ratišta ništa ne prepuštate slučaju, već se morate osobno na vlastite oči uvjeriti u sve. Tako je Damir drugi dan morao otići na mjesto do-đaja, vidio je snimku termovizije, u vreći su mu dostavljene bratove stvari natopljene krvlju koju dugo nije otvarao... Sustav mu je uzeo posao, zdravlje i na kraju brata, a kategorički tvrdi da su loše zapovjedili dovele do njegove smrti dana 3. travnja 2008. godine.

Ono što Damira još uvijek kako kaže "drži na životu" njegova su djeca, kći Marija, sinovi Marko i Ivan, supruga Vlatka i majka Ljilja, koja više nema nikog osim njih. Najveća radost i ponos cijele obitelji Kusanić je mali Maro Kusanić, rođen 18. prosinca na datum rođenja svog oca Marija, koji će sakrament svetog krš-

tenja primiti 25. travnja ove godine u crkvi gdje su mu vjenčani roditelji, u crkvi gdje se služi misa zadušnica za njegova oca, gdje smo na godišnjicu bili svi nazočni i čuli "Molitvu za hrvatske redarstvenike":

Ti, Gospodine, upravljaš svim ljudima i nad njima bdiješ. Naši su redarstvenici pozvani čuvati naše živote, štititi našu slobodu i naše ljudsko dostojanstvo, osigurati naš mir i budjeti nad našom imovinom. U svojim odgovornim službama izloženi su svakodnevnim kušnjama, izazovima i opasnostima. Gospodine, obdarci ih razboritošću, sabranošću, postojanošću, hrabrošću i ispravnom savješću.. Ojačaj ih vjerom da se odupru svim kušnjama, da mudro prihvate sve izazove i hrabro izbjegnu sve opasnosti. Bdij nad njihovim životima, daj mir njihovim obiteljima koje mole za njihov sretan povratak. Amen. ●

Tanja PETRIĆ

Maro i striko Damir

Nagrađeni inovator PU brodsko-posavske

Renato Šalaj 'obuzdao' gips

Da se gips može „obuzdati“ svojim patentom, potvrdio je i zaposlenik PU brodsko-posavske Renato Šalaj, kojemu je to inače prva inovacija s kojom je izašao u javnost, no ne i posljednja.

Renato je rođen u Slavonskom Brodu prije 38 godina, oženjen je i otac dvoje djece, po struci je elektrotehničar. Početkom Domovinskog rata dragovoljno se priključio pričuvnom sastavu policije, pruživši svoj doprinos angažiranjem i u pričuvnom sastavu Specijalne policije. Tijekom rata je završio tečaj za policajca u Zagrebu, a voditelj tečaja tada ga je i pohvalio.

Bio je potom angažiran na poslovima policajca temeljne policije pa položio za zvanje višeg referenta te bio angažiran na poslovima migracija i na kontroli stranaca do 1996. godine, kada se vraća u temeljnu policiju na svoje prijašnje dužnosti na sektor I. Od 1997. godine raspoređen je na poslovima u Odsjeku za tehniku na poslovima tehničara za radio-komunikacije, na kojima radi i danas. Sudjelovao je u mnoštvu operativnih akcija i osiguranja, kao i na postavljanju radio-komunikacijske opreme na antenske objekte Košarevac i Psunj, čija su obilježja rad na visini (preko 100 m).

Na naš upit kako se tada osjećao, kaže: „Osjećao sam se povrijeđenim, jer unatoč svojim znanjima elektrotehničara i policajca, izgubio sam ovlaštenje samo iz razloga što imam dva zanimanja koja su poveziva sa MUP-om RH. Ispadne da što više znaš manje vrijediš. Nikada nisam disciplinski kažnjavan, ali ni pohvaljen (osim na tečaju). Nositelj sam spomenice Domovinskog rata 1990.-1992. te posjedujem priznanje za osobni doprinos u akciji „Svetosti“.

Voditelj Odsjeka za tehniku Josip Hergc, pun je riječi hvale za svog djelatnika Renata, kojeg opisuje kao vrlo stručnu, profesionalnu i odgovornu osobu te mu je i podrška u njegovim aktivnostima inovacija izvan službe.

Renato Šalaj se inovacijama počeo baviti 2005. godine, kada je stekao hrabrosti izići javno sa svojim idejama uz veliku podršku Centra za tehnološki razvoj

Županije brodsko-posavske, te zatražiti patentnu zaštitu.

„Moja prva patentna prijava bio je rotacioni motor sa unutarnjim izgaranjem. Nakon prvih izlaganja pobudio je veliko zanimanje pa sam krenuo u realizaciju radnog prototipa. Prilikom izrade ovog prototipa došao sam na ideju da u motor stavim električne namotaje te sam na taj način dobio hibridni motor koji može raditi kao motor s unutarnjim izgaranjem, elektromotor i električni generator. Navedenu ideju također sam patentno zaštitio i prikazao na više izložbi te pobudio zanimanje novinara i investitora“, rekao je Renato.

Također je dodao da je zbog velikih razvojnih troškova dosad izradio manji dio dijelova za radni funkcionalni prototip jer mu najviše muke zadaju nebrojeni izračuni, proračuni, testiranja, što iziskuje dosta vremena i novaca, ali polako i sigurno napreduje.

Renato je vrlo često kao elektrotehničar prisustvovao postavljanju električnih instalacija. Jedan od velikih problema bio je postavljanje kablova u zidove, tj. njihovo fiksiranje što se obično radi običnim gipsom. Takav postupak je oduzimao puno vremena za samu pripremu gipsa, a smjesa je bila nejednaka, rad neuredan s dosta otpada.

Sve to rezultiralo je nastankom ideje: gips u sprej!

„Rješenje je bilo da poznatu tehnologiju proizvodnje sprejeva iskoristim za gips te sam eksperimentiranjem pronašao način

da sprjećim stvrdnjavanje gipsa i način punjenja u sprej.

Provjerom na internetu, na međunarodnim listama patenata nisam pronašao niti jedan sličan proizvod, što je rezultiralo priznavanjem patenta i pripremi za daljnju proizvodnju“, kazao je Renato.

Nakon usavršavanja načina punjenja, plasmana proizvoda, a zbog jedinstvenosti proizvoda, dostupnih i jeftinih sastojaka, relativno jeftine proizvodnje pretpostavlja se da će ovaj proizvod naći veliku primjenu u građevinarstvu (postavljanje elektroinstalacija, gipsanih ploča, sanacije objekata itd.), medicini (fiksiranje frakturnih), umjetnosti (izrada gipsanih modela), kriminalistici (fiksiranje tragova) i svakako u svakodnevnoj kućanskoj uporabi.

Gips u spreju izlagan je na više izložaba inovacija (Arka, Katarinski sajam, Inova ... itd.), a nagrađen je srebrnom plaketom na Međunarodnoj izložbi Arca 2008. godine.

Patent je imao dobar odjek u medijima, kao i u poduzetničkim krugovima.

Nalazi se u fazi izrade proizvodnog prototipa, kao i u pregovorima za početak proizvodnje.

Renato trenutno radi na izradi inovacija o obnovljivim izvorima energije, te na razvoju i usavršavanju postojećih.

Posljednje priznanje Renato je dobio od Zaklade „Izvorno hrvatsko“, na svečanoj dodjeli Zlatna kuna 26.02.2009. godine, kojom prilikom je također potvrđen potencijal inovacije.

Kata NUJIC

Dejan Rubeša, načelnik Sektora pravnih, finansijskih i tehničkih poslova PU PG i uspješan vinar

Vino je kao i žena

Za našeg susreta s Dejanom

**Rubešom, kojemu su
vinogradarstvo i vinarstvo psihičko
i fizičko opuštanje od poslovnih
odgovornih zadaća načelnika
Sektora, saznali smo o njegovoj
zaljubljenosti u svoj kraj, njegovu
tradiciju, običaje, zvončare, stare
navade, kastavska vina...**

Dejan Rubeša, načelnik Sektora pravnih, finansijskih i tehničkih poslova PU PG zasigurno je jedan od najboljih, ako ne i prvih vinara među policajcima. Vina proizvedena njegovim umijećem malvazija, sivi pinot s Plovanićeva grunta već dulji niz godina osvajaju srebrne i već četvrta godinu za redom zlatne medalje na vinarskim susretima koje svake godine okuplja i organizira kastavska vinarska Udruga prijatel ruž, grozja i vina Belica. Vino Rubešine proizvodnje za posjete Kastvu kušao i pohvalio i hrvatski predsjednik Stipe Mesić. Sve to i više, o zaljubljenosti u svoj kraj, njegovu tradiciju, običaje, zvončare, stare navade, kastavska vina saznali smo za našeg susreta s Dejanom Rubešom po struci pravnikom, vrsnim načelnikom Sektora PU PG u njegovom Kastvu, starohrvatskom srednjovjekovnom gradiću što svojim ljetopama, starinom, spomenicima, crkvama, ljetopom prirode, dobrim vinima i domaćim kulinarskim specijalitetima i ovoga procvalog proljeća mami posjetitelje, putnike namjernike.

Od malih nogu vezan za očeve vinograde

Kako su njegovi preci i roditelji starosjedinci u ovome kraju kojeg se čak dio i naziva Rubeši, Rubeša je, priča nam, od malih nogu bio vezan za očeve vinograde, podrum koji datira od 1875. i to obiteljsko naslijeđe bavljenja vinogradarstvom, vinovom lozom koja se u kastavštini naziva ruža, konoba postali su dio njegova života. Ušli su mu u krv i znaće mu više nego sam hobi pa nam je pojasio čari te svoje ljubavi, strasti vinarstva, a u stvari vrlo zahtjevnog posla: - Centar naše obiteljske kuće nije bio dnevni boravak, nego konoba. Svi gosti i prijatelji dočekivani su u kono-

bi. Mi smo danas Udrugom Belica napravili iskorak u proizvodnji vina, jer su Katavci prije bili vrhunski vinogradari, a nešto slabiji vinari. Ljepota i prokletstvo ovoga posla je što ga čovjek može u životu raditi tridesetak, četrdesetak puta, dok si mlad ne znaš, poslije si prestara pa ne možeš fizički tako da ti ostaju za vinogradarstvo samo zrele, najbolje godine. U poslu s vinima nema popravka, samo se jednom može pogriješiti i sve propadne. Svake godine su to novi izazovi, svake godine su druge okolnosti, dručka godina, odnos šećera, kiselina u grožđu i opet sve ispočetka. Za vinarstvo se mora imati dar i osjećaj, vinarstvo je kreativan, umjetnički, izazovan posao.

Moraš se naći i dokazati. Nakon trećeg zlata prošle godine pitali su me svi za recept dobrog vina, ali recepta jednostavno nema. U proizvodnji vina velika stvar je sirovina. Za vrhunsko vino vinograd mora imati poziciju, podneblje, klimu, odnos sunca, kiše, vlage. Za dobro vino bitna je higijena, sve svoje vino držim u inoks bačvama. Uzor su mi proizvođači vina Koronika iz Istre, Tomac iz Jaske. Vino je kao i žena. Svaki dan morate u njega gledati, maziti i paziti ga, svaki dan posjetiti, u njega morate ulagati, ne smijete ga zanemariti niti trenutka, jer jedan krivi korak i onda vas boli glava.

Rubeša proizvede godišnje oko dvije tisuće litra vrhunskoga vina spomenu-

tih sorti malvazija, sivi pinot, a počeo je ove godine eksperimentirati i graševinu. Svoja vina izlagao je i po Istri u Pićnu, Gračišću, Skitači i tamo osvajao za njih srebro ili broncu. U poslu u vinogradu oko vina pomaže mu svakako supruga i kćeri, šogor, brat, šira obitelj te posebno članovi

„Pusnoga odbora Jurčići“ udruge koja njeguje zvončare i zvončarsku tradiciju, jer je kastvaština i autohton kraj maškara. Sam je njezin aktivni član, zvončar u vrijeme „pusta“, poklada i junak ove policijsko-vinske priče Rubeša.

Govoreći o povijesti vinarstva na Kastavštini kazao je Rubeša: - Vinarstvo je danas in, a nekada je u ovom kraju to bio uvjet egzistencije. Proizvodnja i prodaja

vina je ljudima u spletu nesretnih povijesnih okolnosti tada Rapalskog ugovora, graničnog područja značila preživljavanje, obzirom da je tu škrta zemlja. Udruga Belica puno je napravila za razvoj vinarstva u ovome kraju danas. Ime je dobila po autohtonom kastavskom bijelom vinu koje se dobivalo mješavinom starih sorti verdić, divjaka mejsko i malvazija. Udruga broj sada stotinjak članova. Među njima vlada natjecateljski duh, nakon tri godine moga zlata sad svi očekuju što će biti? Naš kraj bio je poznat i po obrtnicima, klesarima, bačvarima, bravarama, stolarima. U Kastvu su oni imali i svoju Obrtničku školu. I moja obitelj se u svojih pet pokoljenja bavila klesarstvom, otac i stric već su naginjali u tome poslu i umje-

tničkom radu. Pokojni otac se školovao i u Zagrebu, a obradivao je kamen i za velikog Ivana Meštrovića. Moj djed po majci bio je vlasnik prestižne gostionice i knjižnice, okupljališta znanih i uglednih Kastavaca.

I svoj posao i hobi obavlja s lakoćom

Inače je Rubeša došao odmah nakon uspostave hrvatske države ranih devedesetih u MUP, PU PG, po završenom studiju. Bio je aktivan sudionik Domovinskoga rata od samih početaka. Zadovoljan je na poslu, jer ga okružuju divni ljudi i divno radno i ljudsko ozračje. Kaže kako njihov kolegij u PU PG funkcioniра kao jedna obitelj, dobro društvo i klapa pa stoga i ne čudi što postižu i izvrsne rezultate na poslu. Ima iznimnu radnu energiju te i svoj posao i hobi vinarstvo obavlja s lakoćom, nema tvrdi puno vremena, ali mu stoga i nikad nije dosadno. Vinogradarstvo i vinarstvo su mu psihičko i fizičko opuštanje od poslovnih odgovornih zadaća načelnika Sektora.

I dok smo napuštali Kastav, s njegovih obronaka bacali pogled na Lovran i Opatiju, procvale krošnje stabala, vinograda sjetili smo se i Krležinih stihova posvećenih lozi, „Njezine kretnje su čvoraste kljaste, polagano loza spram sunca raste, htjeti iz blata postati čista ko vino kada u časi blista“, a vino Dejana Rubeše blista doista zlatnim sjajem.

Biserka LUKAN
Snimio: Ivica LAJTNER

Zoran Pongrašić - inspektor koji piše

Pisanjem sam se sramežljivo počeo baviti od 1985. godine, a 1989. objavljene su mi prve priče u jednom zborniku. Prva knjiga zvala se „Razgovori s bratom“- prisjetio se svojih spisateljskih početaka Zoran Pongrašić, inspektor za zaštitarske i detektivske poslove u PU zagrebačkoj.

Sasvim sam slučajno došla na ideju o ovom članku. Gotovo svakodnevno sam u komunikaciji s kolegicom Jagodom koja radi u Inspektoratu unutarnjih poslova i s kojom se družim i privatno. U jednom od naših svakodnevnih razgovora telefonom (Dragi šefovi, zovem je isključivo za vrijeme pauze op.a.) rekla mi je: „Pita te kolega Zoran želiš li da ti pokloni koju knjigu ako imaš djecu u svojoj okolini!“ Zahvalila sam se i nakon nekoliko sati kolega Zoran mi je osobno donio nekoliko dječjih knjiga. Knjige sam odnijela prijateljičinoj djeci koja su veselo zaključila....“To imamo za lektiru!!!!“ Ostala sam zatečena i ugodno iznenadena....lako radim puno godina u PUZ-u za ljubav kolege Zorana Pongrašića prema pisanju nisam znala....Hvale vrijedno....

Dakle, Zoran Pongrašić je 48-godišnjak, po zanimanju je dipl. ing.

sigurnosti. U PU zagrebačkoj je zaposlen od 1994. godine. Do 2001. radio je na poslovima Civilne zaštite, a od tada radi kao inspektor za zaštitarske i detektivske poslove u PU zagrebačkoj.

- Pisanjem sam se sramežljivo počeo baviti od 1985. godine, a 1989. objavljene su mi prve priče u jednom zborniku. Prva knjiga zvala se „Razgovori s bratom“ - prisjetio se kolega Zoran.

Za sebe kaže da je pisac opće prakse jer se bavi i esejima, filmskim scenarijem (napisao je scenarij za TV seriju Bumerang). Ako ne računamo slikovnice kojih je autor, napisao je 12 knjiga. Nabrojimo neke: „Mama je kriva za sve“ (u lektiri za 3. ili 4. razred), „Gumi, gumi ili djevojčica koja je preskočila nebesa“ (u lektiri za 6. ili 7. razred).

Nadalje, Zoran je pisao i za adolescentski uzrast: „Vidi majmuna“, „41,5“ i „Najveća kapa na svijetu“ samo su neki od naslova.

Odrasli su mogli čitati ratni roman pod nazivom „Baba“, a najnovija knjiga zove se „Četiri sprovoda i vjenčanje“. To su samo neki od naslova.

Dok razgovaramo u uredu, Zoran se, uz smiješak odobravanja koji mu upućuju kolege, prisjeća svojih početaka:

Dobitnik mnogih nagrada

- Ondašnja vojska, tj. služenje vojnog roka bila je prekretnica u životima mnogih mladića pa tako i u mom. Do vojske sam svirao gitaru u rock bandu koji se zvao „Kost i koža“ i u kojem je pjevačica bila Lidiya Asanović („Dečko ajde oladi“, ako se sjećate popularnog refrena... op.a.), koji se „raspao“ kad smo svi otišli na odsluženje vojnog roka. U vojsci sam počeo i pisati. U tome me podržala i sadašnja supruga, koja je samostalna umjetnica, književna kritičarka i također spisateljica.

Zoran je dobitnik mnogih nagrada, između ostalog nagrade Grigor Vitez za najbolji roman za mlade...

Član je Hrvatskog društva dramskih umjetnika, Hrvatskog društva pisaca i Društva hrvatskih književnika za mlade. Također je i idejni autor književne nagrade za najbolju hrvatsku slikovnicu „Ovca u kutiji“, koja se ove godine održava tradicionalno već šesti put.

Kako bi u nekim našim TV emisijama rekli: *I to nije sve!*

Svima su nam dobro poznati slovani s plakata koji krase hodnike naših policijskih uprava i policijskih postaja: „Ne budite hrabri, ostanite živi“ ili „Život je kratak, ne činite ga još kraćim Pogodite tko je autor?.

Aleksandra LJUBA

Odrastanje u sjeni obiteljske mračne tajne

Za dijete je sve što nauči u obitelji univerzalna istina, model na osnovi kojeg ono razvija svoje stavove, stvara moralne smjernice, gradi svoj identitet.

Blagdansko ozračje vrijeme je kad želimo uživati u mirnom, intimnom, obiteljskom ugodaju. Međutim, nerijetko upravo vrijeme prije blagdana i tijekom njih povećava napetosti u obiteljima, povećavajući mogućnost konflikta. Baš kad želimo pružiti toplinu, pažnju i ljubav, možemo postati bolno svjesni kako nam nad djetetom nedostaje autoriteta, a s partnerom bliskosti. Očekivana obiteljska idila tako najednom neprestano izmiče... Često ponavljana misao: *odgoj je velika stvar - on rješava čovjekovu sudbinu*, počinje se tada prelijevati poput duge te, ovisno o kutu promatranja, i ona mijenja svoj smisao i značenje.

U našoj je kulturi sveprisutna *ideja o nepogrješivom roditelju*, o nepovrijednosti roditeljskog autoriteta, o roditelju koji stvara pravila, koji prosuđuje te ponekad nanosi bol, za naše dobro, dakako! Ne propituje se pri tome od koga su roditelji tu, za naš život presudnu vještinsku (odgoj djeteta) učili. Još manje mi propituјemo sami sebe primjenjujući naučeni obrazac: *jesu li te tehnike prenošene s generacije na generaciju doista i najpoželjniji model?* Ponavlja li se možda iz generaciju u generaciju ista pogreška? Moramo biti svjesni kako dijete bez razmišljanja upija sve verbalne i neverbalne poruke roditelja. Za dijete je sve što nauči u obitelji univerzalna istina, model na osnovi kojeg ono razvija svoje stavove, stvara moralne smjernice, gradi svoj identitet.

Struktura neke obitelji može, primjerice, u osnovi biti autoritarna. Temeljiti se na strogoj hijerarhiji moći, redu, kontroli te prijetnjama i, nerijetko, manipulacijama. Takva *dobronamjerna diktatura*, unutar koje je dijete često i verbalni i fizički kažnjavano (za njegovo dobro), nažalost rezultira *svješću djeteta kako je dobro i normalno da jači udaraju slabije*. Ono počinje smatrati normalnom komunikaciju tijekom koje se sugovornika ismijava, sramoti, ucjenjuje i njime manipulira - baš kao što to danomice čine njegovi roditelji u uzajamnoj komunikaciji. Usvojeno ponašanje dijete će prenijeti i na komunikaciju s vršnjacima te će viktimizirati slabije vršnjake, a nedostatak empatije ocitovat će se i u odnosima prema braći i sestrarama. Tražeći od djeteta poslušnost, vladajući njime putem straha, roditelj ga obeshrabruje da pokaže spontano ma kakav pravi osjećaj. Dijete tada i samo odbija priznati da je povrijedeno, a kako se ne zna riješiti straha, tuge ili boli što je osjeća, postaje autodestruktivno. Stoga nerijetko djeca iz autoritarnih obitelji nisu i sama nasilna prema vršnjacima: poneka postanu apatična, poslušna ili se lako daju manipulirati od, primjerice, vršnjaka-nasilnika.

Može li pjanstvo biti alibi za nasilničko ponašanje

Često roditelj koji potječe iz autoritarne obitelji, bolno svjestan koliko mu je zla nanjela ta *batina što je iz Raja izišla*, odluči da na svoje dijete ne primjeni naučeni model. Nažalost, uvijek postoji opasnost da će pri odgoju djece baš zato biti *pretjerano popustljiv*, podilazeći onome što bi ona htjela, a previdajući tako ono što bi doista trebala dobiti. Naime, roditelju koji ni sam tijekom djetinjstva nije osjetio roditeljsku bezuvjetnu ljubav i podršku jednostavno nedostaje svijest o tome koliko je važno pružiti nježnost, toplu riječ i ohrabrenje. Dijete će, primjerice, dobiti sve moguće materijalne pogodnosti, ali izostat će otvoreno pokazivanje emocija i spremnost za otvorenu komunikaciju, što kod djeteta stvara osjećaj

napuštenosti. Ono je tada sklono da utjehu, podršku ili priznanje potraži kod bilo koga (pa bio to i kakav kult ili nasilnička družina). Posebice to dolazi do izražaja tijekom puberteta kad brojni psihofizički faktori te društveni čimbenici dodatno uvjetuju da se i donedavno nepromblematično dijete počne devijantno ponašati.

Izložili smo kako *poremećeni emocionalni odnosi u obitelji* uvijek ostavljaju snažan trag: gubitak samopoštovanja, osjećaj bezvrijednosti ili emocionalne napuštenosti rezultat su neprimjerenog odgoja.

Osim nasilja, kad je riječ o adolescentima obično se spominje i zlouporaba opojnih droga i alkoholizam. Nedavno je jedan mladić, opravдавajući se što je, bez ikakva povoda, izudarao šakama te vrlo teško ozlijedio vršnjaka, izjavio kako je on eto, bio pjan! Odakle tom mladiću ideja kako pjanstvo može biti alibi za takvo nedjelo? Je li naše društvo oduvijek nekako toleriralo kad je netko malo veselij - jer je pjan!!?

U obiteljima ovisnika (o alkoholu, primjerice) obitelj obično vrlo dugo poriče da ima problem s alkoholizmom. Pred djetetom se igra igra: „sve je u redu“. Problem se doduše negira, ali on samim tim ne nestaje. To *ponižavajuće ovisnikovo negiranje problema* prisiljava i dijete da počinje duboko sumnjati u valjanost vlastitih opažanja. Dijete osjeća da mu lažu i da se od njega očekuje da laže svima izvan kruga obitelji. Ono je tako prisiljeno staviti masku, živjeti u stalnom strahu kako se ne bi otkrila obiteljska tajna. Izbjegava stvarati bliska prijateljstva, postaje sramežljivo i osamljuje se. Istodobno, raspoloženje roditelja - ovisnika posve nepredvidivo varira od nježnosti do izrazite okrutnosti - ovisno o količini alkohola u organizmu! Dijete tu sponu, naravno, ne shvaća, no želi svakako pridobiti odobravanje roditelja. Ali takvom je roditelju vrlo teško udovoljiti: on se ponaša krajnje nedosljedno i dijete nikad ne može biti sigurno koje će od mnogih lica pokazati taj dan. Ako je, prije no što je alkohol preuzeo glavnu riječ, obitelj bila autoritarna, roditelj će pod utjecajem alkohola (ili u rijetkim trjezvim trenucima), u želji da se zna tko je gazda vjerojatno dijete i verbalno i fizički zlostavlja. Djeca ovisnika o alkoholu „uče“ tako da su ljudi o kojima ovise i koje vole - zastrašujuće nepredvidivi i nepouzdani. Čini se da *veselje alkoholičara* njihove obitelji vrlo skupo plaćaju! Čak što više, samorazarajuće ponašanje u djetinjstvu zlostavljenih adolescenata (kasnije odraslih osoba) često je posljedica podsvjesnog osjećaja da su oni sami nekako krivi za alkoholizam roditelja ili roditeljsko zlostavljanje. Zbog roditeljskih odgojnih promašaja i pogrešaka - oni grade lošu sliku o sebi: sa-mooptužuju se, negirajući tako odgovornost roditelja za emocionalnu patnju koju su im nanijeli.

U odličnom satiričnom romanu W. Grooma: *Forrest Gump* (1985.) glavna junakinja, zlostavljava djevojčica, moli Boga da je pretvori u pticu: *da odleti daleko, daleko od mesta zlostavljanja!* Nažalost, ni On joj takvu želju ne može ispuniti. Kuda god luta-la, ma kakve izbore na svom Životnom Putu činila, sve nosi nei-zbrisiv trag tužnih, poražavajućih obiteljskih okolnosti u kojima je odrastala. Dakako, ne znači da su za pogrešan izbor zasluzne samo obiteljske prilike, ali one u velikoj mjeri uvjetuju sve druge naše izbore.

Odgoj doista rješava čovjekovu sudbinu.

Otilija MANDIĆ TRKULJA

Hvala na suradnji

Bivša urednica osječkog Regionalnog centra Večernjeg lista u Osijeku Ivana Draganić uputila je Editi Roterbauer, glasnogovornici PU osječko-baranjske i novinarki našeg glasila, sljedeću zahvalu:

Poštovana Edita,

hvala ti na suradnji u ove posljednje dvije godine koje sam provela u osječkom Regionalnom centru Večernjega lista.

Od ponedjeljka, 6. travnja, prelazim u središnjicu Večernjeg lista u Zagreb na desk kao jedan od urednika.

Lijepi pozdrav,

Ivana Draganić

Večernji list

Braniteljska udruga zahvalila Tihomiru Dolencu, šefu smjene PP Petrinja

Na adresu načelnika PU sisačko-moslavačke pristiglo je pismo zahvale i pohvale braniteljske udruge, koje donosimo u cijelosti:

Kao koordinator Udruge te administrator na www.braniteljski-forum.com, dužan sam u ime svih nas, članova spomenute Udruge, članova našeg Foruma i uredničkog tima, zahvaliti i pohvaliti šefu smjene PP Petrinja Tihomira Dolenca.

Vjerujem da ste preko svog operativnog biltena i medija upoznati s dogadajem koji se zbio jučerašnjeg dana, gdje je jedan branitelj s područja Petrinje, nagovještavao suicidalne namjere, a kako ga nitko od nas osobno ne poznaje, niti preko ostavljenih podataka na portalu nije mogao detektirati o kojoj bi se osobi radilo, tj. sa vrlo malo podataka obratili smo se gospodinu Tihomiru Dolencu, šefu smjene PP Petrinja, te mu objasnili o čemu se radi i da raspolažemo s vrlo malo podataka o osobi koja je faktički na našem Forumu ostavila oproštajno pismo.

Kako se radi o virtualnom svijetu, te se ovo moglo, a i nije moralno, izuzeti u obzir kao stvarni događaj, ipak Vaš djelatnik je predočene činjenice uzeo u obzir i počeо s policijskim postupanjem radi pronalaska hrvatskog branitelja koji je nagovijestio suicid. U koordiniranom radu, za manje od 4 sata, došlo se do osobe, koja je i pred policijskim službenicima nagovještavala suicidalne sklonosti, zbog čega je prepraćen u bolnicu u Popovači, gdje je već bio na liječenju, ali je koristio vikend dopust.

Poznavajući rad Policije, pošto sam umirovljeni policijski službenik, iznenadila me spremnost gospodina Tihomira te ozbiljno i profesionalno postupanje, što više - u nekoliko navrata me sam kontaktirao, tj. poduzimao je sve da se pronađe hrvatskog branitelja pod forumskim nickom „zaštitar_2“, a što je kasnije i urodilo plodom. Čak i udaljenost od Đurđevca i Petrinje nije bila barijera za postupanje, što je svakako za svaku pohvalu.

Stoga Vas, gospodine Načelnike, molimo da gospodina Tihomira Dolenca javno ili na drugi način pohvalite, jer je svojim radom spasio ne jedan život, već jednu obitelj, a mi forumaši braniteljskog foruma, te članovi UHBL PTSP Koprivničko-križevačke i Virovitičko-podravske županije puno zahvaljujemo, s nadom da ovakvih slučajeva bude što manje, te da suradnju nastavimo na drugom planu: druženjem, sportom ili nečim sasvim trećim.

Koordinator: Dražen Šemovčan

Zahvala za policijsku asistenciju

U pismo veleposlanika Belgije koji se zahvaljuje načelniku PU PG na profesionalnosti i susretljivosti koju su policijski službenici III. policijske postaje Rijeka iskazali prema jednoj belgijskoj državljanici, stoji:

Poštovani gospodine načelnike,

Kao što ste možda već upoznati, u razdoblju od 17. do 24. 03. 2009. u Rijeci je boravila gospodica Caroline Gysen, belgijska strip crtačica angažirana za vođenje radionice u Gradskoj knjižnici Rijeka. Tijekom ovog boravka, uslijed nema nepoznatih razloga, gospodica Gysen je zadržala teške zdravstvene probleme, slijedom čega se, 22. i 23.03.2009., našla u 3. Policijskoj postaji u Rijeci. U istu je postaju 23. ožujka po nju došao i njen otac, kojeg sam i sâm dopratio iz Zagreba.

Dopustite da Vam ovim putem izrazim najiskreniju zahvalu za visoku profesionalnost i susretljivost koju su Vaši djelatnici pokazali tom prigodom. Cijenim to utoliko više što se radilo o uistinu osjetljivoj situaciji u kojoj su, osim kompetencije, policijski djelatnici pokazali i duboko ljudski i taktičan pristup.

Primite, poštovani načelnike, izraze mojeg najdubljeg poštovanja.

Marc de Schoutheete de Tervarent

Veleposlanik Kraljevine Belgije u RH

Zahvaljujemo na izuzetnoj profesionalnosti

U svom pismu upućenom ministru Karamarku, načelniku PU zadarske Anti Dražini i načelniku PP Biograd na moru Mladenu Guljanu, odvjetnik Đuka Radović, kao punomoćnik gospode Matije Gašparević, zahvaljuje biogradskoj policiji na brzom i profesionalnom rješavanju složenog zadatka. Sadržaj pisma donosimo u cijelosti:

Štovani,

Kao punomoćnik gospode Matije Gašparević koja privremeno boravi u Frankfurtu Am Main, podnio sam zahtjev za oduzimanje oružja njenom bivšem suprugu radi nasilnog ponašanja prije razvoda braka i nakon razvoda. Već sam 7. travnja 2009. dobio sam odgovor koji Vam šaljem i koji je mene i gospodu Gašparević, koju sam odmah obavijestio, ugodno iznenadio a prevest čemo taj dopis i odmah dostaviti Vašu obavijest policiji u Njemačkoj. Zaista za svaku pohvalu i još jedanput zahvaljujemo na izuzetnoj profesionalnosti.

S poštovanjem,
Đuka Radović

Ozljede na radu i profesionalne bolesti

Iako je prošlo već preko godinu dana (od 1. siječnja .2008.) od kada je osnovan "novi" HZZOZRR koji je baš samo za zaštitu na radu, ozljede na radu i profesionalne bolesti, još je puno stvari nejasnih i skoro svakodnevno dolaze upiti, ali i problemi u rješavanju priznavanja ozljeda na radu i profesionalnih bolesti, odlučili smo posvetiti par redaka upravo tom problemu, u nadi da će vam bar neke stvari biti jasnije.

(Nemojte biti razočarani ako vam baš sve nije jasno jer ni nama, specijalistima medicine rada koji to i s tim radimo već preko godinu dana nije sve potpuno jasno, a nije ni tvorcima, a niti zaposlenicima. Imajući u vidu da je HZZOZRR tek stvoren, da ne kažemo rođen, za očekivati je i da ima "dječje bolesti" koje se prebolijevaju s manje ili više nuspojava i s postupcima "lječenja", a sve u nadi da naši radnici što prije ozdrave i da imaju što manje posljedica.)

Za svako postupanje trebamo imati pravila pa tako i za priznavanje ozljede na radu imamo "Pravilnik o postupku utvrđivanja i priznavanja ozljede na radu i profesionalne bolesti" (NN125/07).

Ono što bismo svi mi morali znati iz tog Pravilnika je sljedeće : " Ozljeda na radu, odnosno profesionalna bolest može se priznati osiguranoj osobi iz članka 8., 9. i 10. Zakona o zdravstvenom osiguranju zaštite zdravlja na radu kod kojih je došlo do ozljđivanja, odnosno bolesti u smislu članka 6. i 7. Zakona."

Zakon o zdravstvenom osiguranju zaštite zdravlja na radu (NN 85/06) kaže u čl.6.:

Ozljedom na radu prema ovome Zakonu smatra se: 1. ozljeda izazvana neposrednim i kratkotrajnim mehaničkim, fizikalnim ili kemijskim djelovanjem te ozljeda prouzročena naglim promjenama položaja tijela, iznenadnim opterećenjem tijela ili drugim promjenama fiziološkog stanja organizma, ako je uzročno vezana uz obavljanje poslova, odnosno djelatnosti na osnovi koje je ozlijedena osoba osigurana, 2. bolest koja je nastala izravno i isključivo kao posljedica nesretnog slučaja ili više sile za vrijeme rada, odnosno obavljanja djelatnosti ili u vezi s obavljanjem te djelatnosti na osnovi koje je osigurana osoba osigurana, 3. ozljeda nastala na način iz točke 1. ovo-ga članka koju osigurana osoba zadobije na redovitom putu od stana do mjesta rada i obratno te na putu poduzetom radi stupa-nja na posao koji joj je osiguran, odnosno

na posao na osnovi kojeg je osigurana, 4. ozljeda nastala na način iz točke 1. ovo-ga članka koju osiguranik zadobije u vezi s korištenjem prava na zdravstvenu zaštitu prema propisima o obveznom zdravstvenom osiguranju i prava na profesionalnu rehabilitaciju prema odredbama Zakona o mirovinskom osiguranju.... itd

Za profesionalnu bolest u čl. 7 kaže: Profesionalne bolesti prema ovome Zakonu su bolesti izazvane dužim ne-posrednim utjecajem procesa rada i uvjeta rada na određenim poslovima. Lista profesionalnih bolesti i poslova na kojima se te bolesti javljaju i uvjeti pod kojima se smatraju profesionalnim bolestima utvrđuju se posebnim zakonom.

Međutim, Pravilnik o postupku utvrđivanja i priznavanja ozljede na radu i profesionalne bolesti u čl. 3 isto tako kaže :

Ozljeda na radu neće se priznati osiguranoj osobi iz članka 2. ovog Pravilnika, ako je do ozljede, odnosno bolesti došlo zbog:

1. skrivenog, nesavjesnog ili neodgovornog ponašanja na radnom mje-stu, odnosno pri obavljanju djelatnosti (npr. tučnjava na radnom mjestu ili u vremenu dnevnog odmora, namjerno nanošenje povrede sebi ili drugome i sl.)
2. aktivnosti koje se ne mogu dovesti u kontekst radno pravne aktivnosti (npr. ra-dni odmor koji nije korišten u cilju obnove psihofizičke i radne sposobnost nužno potrebne za nastanak radnog procesa, fi-zičke aktivnosti koje nisu u svezi s radnim odnosom i sl.)

3. atake kronične bolest

4. urođene ili stečene predispozicije zdravstvenog stanja koje mogu imati za posljedicu bolest.

Isti Pravilnik dalje u čl. 6. navodi :

Prijava o ozljedi na radu, odnosno profesionalnoj bolesti podnosi se na tiskanicama "Prijava o ozljedi na radu" i "Prijava o profesionalnoj bolesti" čiji je sadržaj i oblik tiskan uz ovaj Pravilnik i čini njegov sastavni dio. Uz prijavu iz stavka 1. ovog članka obve-zno se prilaže medicinska i druga dokumentacija kojom se može dokazati da je nastanak ozljede, odnosno bolesti i mjesto nastanka ozljede, odnosno bolesti uzročno-posljedično vezan uz obvezu i proces rada, odnosno obavljanja djelatnosti.

Što se roka prijave tiče, navedeni Pravilnik navodi: Prijava o ozljedi na radu,

Mladen Kratochvil

odnosno profesionalnoj bolesti podnosi se:

- za slučaj ozljede na radu - u roku od 8 dana od dana nastanka ozljede na radu
- za profesionalnu bolest - u roku od 8 dana od dana kada je osigurana osoba primila ispravu zdravstvene ustanove, tr-govačkog društva koje u svom sastavu ima djelatnost medicine rada ili od priva-te ordinacije medicine rada uključenih u mrežu ugovornih subjekata medicine rada, kojom joj je dijagnosticirana pro-fesionalna bolest.

Nadam se da vam je iz ovih citata Za-kona i Pravilnika već puno stvari jasnije i da ste dobili na uvid neke informacije koje do sada niste znali.

Tako je npr. jasno da ozljeda na radu ne može biti priznata nekome koji godina-ma ima problema s kičmom i ima bolesne diskuse između kralješaka, a na poslu mu se pri podizanju tereta to stanje pogorša i "uklješti ga". Isto tako moramo biti svje-sni da pušaču sa prekomjernom tjelesnom težinom i visokim vrijednostima masnoća od krvi, infarkt srca ne može biti priznat kao ozljeda na radu usprkos toga da ga je infarkt zadesio usred radnog vremena i u žučnoj diskusiji...

Druga "sitnica" koja vas može stajati nepriznavanja ozljede na radu je pri dola-skcu na posao, ili na odlasku, ako ne idete uobičajenom rutom... Ako ste npr. iz Ku-stošije gdje radite išli kući u Dubravu i na-vratili usput u Novi Zagreb, onda nemojte računati na priznavanje ozljede na radu ako ste nastradali van direktnog pravca. Da bi vam se ozljeda na radu priznala, sva-kako nemojte dugo razmišljati; ispunjeni obrasci u zakonskom roku od osam dana moraju biti upućeni na HZZOZRR !

Dr. Mladen KRATOCHVIL, spec.med.rada

Kineski policajac priveo 48 članova svoje obitelji

Kineski policajac je priveo 48 svojih rođaka uključujući njegovu braću, njegovu bližu i daljnju rodbinu kao i brojne članove obitelji njegove žene. Kako sam tvrdi, učinio je to zbog njihove umiješanosti u kriminal. Osobno je priveo brata i dvojicu rođaka koji su pretukli nekoliko učitelja u obližnjoj osnovnoj školi, dok je ostale članove obitelji priveo nakon prijave za krađu torbice. Nakon toga imao je dodatnih problema. Osobe koje su kasnije prijetile njemu i njegovim roditeljima, kao znak upozorenja su njihovim kravama odsjekli repove i noge.

Načelnik PP Kewaskumu sam sebi napisao kaznu

Načelnik policijske postaje u Kewaskumu, u američkoj državi Milwaukee, sam je sebe kaznio zbog nepropisne vožnje. Podatak o tome da je Dick Knoebel sam sebi naplatio kaznu od 235 dolara i upisao si četiri kaznena boda pronađen je pri provjeravanju dokumentacije i sudskih spisa. Knoebel si je naplatio kaznu jer je u rujnu 2006. nepropisno zaobišao školski autobus. Priča je procurila u javnost nakon sudskog procesa. Nakon otkrića samokažnjavanja savjesnom su policajcu upućene stotine poruka potpore, a neke su čak stigle s Tajlanda, Novog Zelanda i iz Rusije. Nekoliko ljudi mu je poslalo i novac kako bi nadoknadili kaznu, što je Knoebel odbio.

Policajac lovio golog motoristu

Tako nešto se, valjda bez dvojbe, može dogoditi samo u Americi gdje ljudi očito imaju potrebu za pokazivanjem svog golog tijela na javnom mjestu. Jedan od takvih bio je i 35-godišnji muškarac koji je bez ikakve odjeće vozio po gradu Arkansas u Sjedinjenim Američkim Državama. S obzirom da ga je uskoro opazio lokalni policajac, počela je potjera koja je završila tako da se muškarac zaletio u policajca i potpuno uništio kako svoje, tako i njegovo vozilo. Trenutno ga čeka zatvorska kazna zbog toga što je vozio gol, bježao od policijaca te prouzročio prometnu nesreću kojoj su kumovale i vremenske prilike, koje su bile zaista loše.

Policajac nastavio potjeru za bjeguncem s granom u oku

Engleski policajac John Nash vrlo je ozbiljno shvatio svoj posao te je nastavio trčati za svojim prvim bjeguncem, iako mu se 15 centimetara duga grana zabila u lijevo oko. Toga dana je Nash bio tek šesti radni dan u policiji i čini se da ga je "adrenalinska" injekcija natjerala da nastavi trčati ne obazirući se na "manji" problem u njegovoj glavi. Nakon što je sumnjivca i uhvatio, začuđeni bjegunac mu je rekao kako bi morao otici u bolnicu, piše Sky News. Hrabrom policijcu se grana zabila u glavu kada se poskliznuo na blato prilikom hvatanja bjegunca. Kao u filmovima za koje ne vjerujemo da su mogući, Nash se digao iz blata i nastavio potjeru. U trosatnoj operaciji grana mu je izvađena iz glave. Iz bolnice je pušten nakon četiri dana, a pravo je čudo što nije izgubio oko.

Najbolji zagrebački ometač policijskih lasera

Elektrotehničar iz Zagreba u svojoj je garaži napravio najbolji ometač policijskih lasera u svijetu, koji za cijenu od 2.500 kuna, vozačima nudi potpunu zaštitu od tog oblika praćenja brzine vozila od strane policije. Prvi prototip popularnog "jammera" napravio je prije 12 godina, a danas već ima svoju sedmu generaciju Laser Interceptor, kako on zove svoj proizvod, piše portal „4kotaca.net“.

Njegov prvi "jammer" zauzimao je gotovo čitav poklopac motora, dok njegova današnja, sedma verzija, ne prelazi veličinu kutije cigareta te ju je moguće ugraditi bez dodatnih zahvata na karoseriju automobila. Radi na principu preopterećivanja policijskog lasera informacijama, koje nije u stanju obraditi pa dojavljuje neuspjelo mjerjenje brzine. Za posjedovanje ovakvog uređaja kazna je 2.000 kuna, dok je u Austriji 2.000 eura.

Pripremio Boris SADILEK

Kako razgovarati s policajcem?

1. Ako policajac priča s tobom, pretvaraj se da si gluhi.
2. Pitaj ga možeš li vidjeti njegov pištolj.
3. Ako ne da, nego te pita zašto, reci da hoćeš vidjeti da li je veći od tvojega.
4. Rukuj se s njim i stalno ga dodiruj.
5. Pitaj ga gdje je dobio takvu ludu odjeću.
6. Pitaj ga da ti posudi svoj kostim.
7. Pitaj ga za ime i prezime i onda ga oslovljavaj samo imenom.
8. Pretvaraj se da si peder i pitaj ga hoće li izaći s tobom.
9. Ako kaže ne, počni plakati.
10. Ako kaže da, prijavi ga nadređenima.
11. Ako te hoće pregledati i kaže da moraš raširiti noge, reci mu da te ne zanima.
12. Reci mu da ti se svidaju muškarci u uniformi.
13. Potkupi ga slatkisima.
14. Probaj istovremeno s njim reći: "Dobra večer gospodine, vozačku i prometnu molim!"
15. Ako ti da nešto za potpisati, prvo se počeši po stražnjici pa onda uzmi njegovu olovku u ruku.
16. Ako ti da kemijsku u ruke, skrivaj je, rastavi i izvadi uložak.
17. Pitaj ga ima li kćerku. Ako da, reci mu da ti je poznato njegovo prezime.
18. Neka ti sve objasni dvaput.
19. Ponovi potiho sve što on kaže.
20. Pričaj sam sa sobom.
21. Probaj mu prodati svoj auto.
22. Pitaj ga hoće li ti prodati svoj auto.
23. Ako te hoće voditi u Policijsku postaju, pitaj možeš li ti sjediti naprijed.
24. Ako moraš sjediti straga, probaj ga pipkati po glavi kroz rešetku.
25. Prije nego krenete provjeri jeste li svi vezani.
26. Brzo uzmi limenku piva i otvori prije nego dođe do tvojega auta.
27. Neka ti pridrži pivo dok tražiš dokumente.
28. Reci mu barem dvaput da prtljažnik ne treba pregledavati.
29. Pitaj ga je li on jedan od Village People i pitaj gdje su ostali.
30. Pitaj ga je li ikad ubio čovjeka.
31. Ako odgovori da, pitaj je li to bilo na poslu.
32. S osmijehom na odlasku mu reci: "Pozdravi ženu i moju djecu."
33. Drži gajbu pive na suvozačkom sjedalu, naravno vezanu.
34. Kad mu pružaš vozačku, uvali unutra mito od 2 lipe.
35. Pitaj ga, ako moraš puhati, hoće li prije dezinficirati svoju zviždaljku.
36. Glumi da ne možeš otkopčati pojasa, pa ga zamoli da ti pomogne. Ako on lud to i učini, pa kaže: eto uopće nije bio blokiran, reci da to nije remen na koji si mislio.
37. Reci da ti se zablokirao volan. Pa ga pitaj zna li on spojiti žice da se upali auto bez ključa i otključa volan.
38. Ako je večer, stavi sunčane naočale. Ak' pita da skineš, reci da imaš ružne podočnjake nakon tuluma.
39. Dok kopaš po pretincu, ponudi ga upotrijebljenom pepermint žvakom i pitaj treba li rabljene baterije za svoju svjetleću lizalicu.
40. U prometnoj drži upakirani prezervativ, ak' pita zašto to, reci da ne ideš u promet bez zaštite.
41. Kad ti se približi, uključi brisač zadnjeg stakla, ak' te traži da isključiš, pitaj ga hoće li ti ona tjerat muhe s dupeta.
42. Kad te pita imaš li vozačku, pravi se da ne čuješ dobro, pa kad se približi da ti ponovi, reci: digresija gospodine, morate piti kvalitetnije vino, od ovog vam smrdi iz usta na kilometar.
43. Kad vas zaustavi odmah recite da niste vi i da vas je cinkao pravi krivac.
44. Pitaj kako to da neki policajci imaju bijele rukavice/naručvice i pokrivala za kape, a neki ne drže do higijene i je li to onda kažnjivo?
45. Prvu pomoć izvadi iz kutije i drži u korištenom papirnatom škarniclu iz mesnice.
46. Ako imaš električne podizače stakla, dok ti priča, igraš se njima, pa se pohvali: a jeste li vidjeli? Bez ruku! A da samo vidite automatski servo volan!
47. Pitaj ga da ti objasni kad je već tu, kako to da ti škrguče mjenjač kad hoćeš prebaciti u Reli brzinu?
48. Kad te zaustavi, pitaj može li samo trenutak pričekati, da se ideš pomokriti.
49. Ne stišavaj glazbu i reci da su novi tapecirungi u vratima zbog novih zvučnika, a ne zbog šverca droge od prošli tjedan.

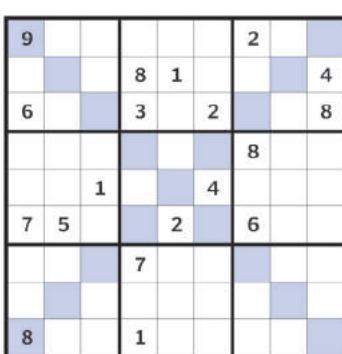
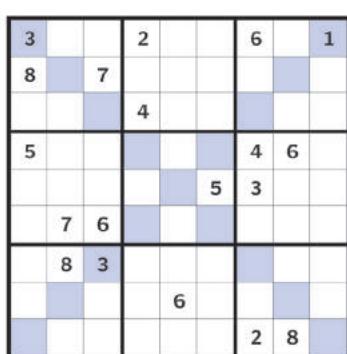
Pripremila Tanja PETRIĆ

SKANDINAVKA

m²	NAŠ NOVINAR, VODITELJ I PLESAČ	MEKETANJE, MEKA	PECIVO OD PREPLETENA TIJESTA	TRZALAČKI INSTRU- MENAT, SIMBOL POEZIJE	EDDIE MURPHY	LEGENDA	PJEVAČ RA- MAZZOTTI	DIO STOLA	ZVIJER IZ PORODICE KUNA	ANDREA CECURA	GLAVNA LUKA MAROKA	NAŠA INDUSTRIJA NAPTE	GITARIST HENDRIX	STANOVNICI ANTINA
PRIMJENA, PROVEDBA														
STANOVNIK VELIMIROVCA														
NOGOMETNI VRATAR CASILLAS					DRŽAVA U AFRICI					BARŠUN				
ZASIĆENI UGLIJKO- VODIK					DUŠIK					"MEGA"				
UDARAC U KARATEU (ATEMI)				CIGLA ILI BLOK	MLJEVENO MESO UMOTANO U LISTOVE KUPUSA					RIMSKA DVOJKA PIESNIK I PREVODI- TELI, OLINKO				
KALIJ		NOBELIJ	MATERIJALI ZA PRERA- ĐIVANJE							BOB DYLAN			SЛОЖENO SLOVO	
KOŽNA BOLEST										DRAMA MIROSLAVA KRLEŽE			DAVNO VRIJEME	
POK. PJEVAČ YUKOV										DIRIGENT BJELINSKI				
MJERA ZA PAPIR										GLAVNI GRAD VINODOL- SKOG				
SLOVA IZA "C" I "NJ"		"AMPER"	AMERIČKI MAJMUN, HVATAČ	PAVAO PAVLIČIĆ	GLUMICA FLYNN BOYLE	NJEMAČKI AUTOKLUB	ÖŠTAR KUHINJSKI PRIBOR	DIO BILJKE KOJI NOSI CVJETOVE	NARODNI PRIPOVJEDAČ U KAZAHU BOJA ZA KOSU, KNA	LENNONOV UDOVICA, YOKO MOGRANJ, ŠIPAK			ODJEĆA I OBUĆA DOMAČE IZRADE	
GLUMICA LONGORIA			NJEMAČKI FIZIČAR, MAX KUKAC SA ŽALCEM											
NAŠ VATER- POLIST													ALJOŠA ŠERIĆ	
GLUMICA BOJANIĆ				MIESTO U BLIZINI ZADRA									RIMSKI: 101	
ČOVJEK BEZ KOSE, ČELAVKO				VANADIJ									20. SLOVO	
								CJENIK USLUGA					FLUOR	

RIJESENJE: IMPELENATCIJA, VELIMIROVČANIN, IKER, TOGO, SAMT, CETAN, SARMA, II, ATE, BD, NJ, K, NO, LEDA, OSIR, ALAN, VICE, NOVI, ARAK, CRN, ČO, A, AKIN, EVA, PLANCK, NO,

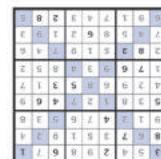
SUDOKU

CILJ IGRE

Upišite brojove od 1 do 9 tako da se ni u jednom retku, stupcu, kvadratu 3x3 i dijagonalno ne ponavlja niti jedan broj. Ugodno rješavanje!

RJEŠENJA:

Mladen MARKOBAŠIĆ

Zvijezde o nama

ovan

Krasi ih tvrdoglavost, bahatost pa ne čudi da se vole nametati. Uzrok tome su osobne frustracije s manjim dijelovima tijela za razliku od ostalih muškaraca ili žena. Svojim partnerima oduzimaju ono malo slobode, dok slobodno vrijeme provode s ljubavnicom. Toliko su uporni da često i sami zbog toga stradavaju, fali im daska u glavi, žive nestraljivo i bahato. Ne dajte im da vam šefuju!

bik

Često sanjaju kvadratni metar frisko otisnutih eura. Sposobni su većinu radnog vremena provesti u šutnji i konstantnom premišljanju, a kolegama znaju često biti dosadni. Ako vam se čini kako je njima sve super onda ste nasjeli. Žele se pokazati osobama bez problema. Popričajte s njima, pa će vidjeti što će vas sve ispitati. Ne idite s njima na detektor laži!

blizanci

Uvijek sjede na dvije stolice. Nakon tridesete godine postaju vatrene, ali to nikako ne može poboljšati njihovu povremenu impotentnost. U svemu koriste proračunost i dvostruka mjerila, pa česte promjene raspoloženja nisu nimalo čudne. Astrologija procjenjuje da je i Juda bio blizanac. Ne povjeravajte im se, jedva će dočekat da vas mogu oblajavat okolo!

rak

Dva naprijed, dva koraka nazad - tipičan rak! Tu osobinu daje im njihova nesigurnost kojom bivaju zapostavljeni. Oni su takvi, trebaju nekoga da ih vodi jer nikad o ničemu ne odlučuju sami. Često su uvredljivi, iako to ne žele reći. Lakše ćete izvući tele iz bunara, nego istinu od njih. Čuvajte se njihova raspoloženja!

lav

Glavna osobina im je arogantnost s kojom vješto kuju planove i uvlače vas i čak u ono što nikad niste željeli probati. Vole podcjenjivati druge, vatrene su, vole sunce i snimati komade pred vlastitim partnerom. Općenito ih nije briga za druge, vrte film kojim se žele okoristiti svima. Ako se u njih zaljubite, ne vjerujte im previše!

djevica

Poznata opsesija poslom, djevicama nameće i drugu karakteristiku a to je kompluzivni neurotizam. To ih čini robovima vlastite perfekcije, u kojoj mrva prašine u životnom prostoru, potiče perfekcionističke nagone za čišćenjem, brisanjem porculana i čaša u vitrini ili preslagivanja robe. Njima više znači malo, pa ni na dobre rezultate ne gledaju kao na uspjeh. U ljubavi nemaju puno osjećaja, bitan im je samo dobar sex!

vaga

„Ogledalce, ogledalce, tko je najlepši na svijetu?“ To pitanje je njihov način života, jer ga pola provedu pred ogledalom. Iako vrlo senzibilne, kriju se u narcisoidnom krugu svoje neodlučnosti. Rađe će čuti tisucu lijepih laži nego samo jednu bolnu istinu o njima. Rijetko govore o sebi na otvoren način, dok istovremeno od „žrtava“ izvlače i najmanje pojedinosti. Ako imate živaca, živite s njima u potpunoj kontroli!

škorpion

Autodestrukcija ih tjera da potraže rame za plakanje, u što uvlače više osoba. Spremni su podnijeti puno toga, a sve ono što drugima predstavlja opći strah oni će učiniti iz nepromišljene radoznalosti. U ljubavi su posesivno ljubomorni psihopate, uljepšavajući svoje intimne trenutke s nekoliko partnera. Ne boje se smrti i žive za svaki trenutak, ma koliko on čudan bio!

strijelac

Kao i većina vatreneih znakova ne znaju s novcem kojeg lako potroše. Posjeduju ogroman entuzijazam, kojem nije čudno ni oživljavanje mrtvih, naravno ako to oni rade. Prevelika doza osjećaja može ih dovesti u stanje opće tuge, koju ne žele nikome priznati. U braku nisu povjerljivi, jer kad vam kažu da vas vole, to će ih proći za mjesec dana. Vole kockati, igre na sreću i lude tuleme!

jarac

Ako je netko naporan toliko da vas od njih zaboli mozak, onda su to jarci. Nekih činjenica se drže ko pijani plota, pa stoga ne čudi njihova želja za vladanjem i potlačivanjem drugih. Oni koji žive s jarcima, teško da će ikada sazнатi što misle o njima cijeli život. Žargon im umjesto riječi volim te, često krase razna slanja u razne stvari. Krasi ih sposobnost uvlačenja svima, samo da im bude bolje!

vodenjak

Užasno se boje smrti. Svojim pomalo čudnim nazorima i vulgarnim rječnikom baš i ne privlače mnoge. Vole voditi brigu o tuđem životu i satima lamentirati o nebitnim stvarima. Ne znaju što je ljubav, a u sexu vole koristiti razna pomagala, pa odnosi s nekoliko partnera istovremeno za njih nisu ništa čudno. Najveći broj špijuna u svijetu je rođen u znaku Vodenjaka!

ribe

Prirodna sposobnost gledanja na dvije strane u isto vrijeme, jedina je stvar koja ih ne čini dosadnim osobama. Od buhe naprave slona, a u samosažalijevanju su svjetski prvaci. Nikad ništa ne mogu napraviti sami pa od svega rade senzaciju. Konstantno se brinu o tome tko će i što o njima reći, pa se tako vrteći u krug, često sami sebe ugrizu za rep. Vrlo su depresivni!

Beskontaktna kartica sastoji se od tijela kartice i ugrađenog RFID taga koji sadrži antenu i beskontaktni čip. Čip komunicira s čitačem preko antene uz pomoć elektromagnetske indukcije. Prednost beskontaktnih kartica jest u činjenici što je čip u potpunosti integriran u tijelo kartice i ne ostvaruje mehanički kontakt s okolinom. Ovisno o vrsti čitača domet očitavanja može vrlo varirati, od nekoliko centimetara do nekoliko metara. RFID tag je moguće, radi njegovih malih dimenzija integrirati u različite nositelje pa i u papir, kao što je slučaj u procesu izrade elektroničkih putovnica.

4 GODINE
JAMSTVA

100

godina
Vorsprung durch Technik

**Vaša omiljena vožnja
od ureda do kuće.**

Audi A4 već od 208.279 kn*

Već prvi pogled na Audi A4 otkriva da je riječ o limuzini bez kompromisa. Ovaj Audi u potpunosti je usmjeren na dinamičnost. Za bolju kvalitetu vožnje međuosovinski razmak je duži, a osovinsko opterećenje dobro je raspoređeno, čime se omogućuje iznimno lako rukovanje vozilom. Sve ovo osigurava savršen balans između sportskih karakteristika i komfora, dok su preciznost komandi i užitak u vožnji u limuzini podignuti na potpuno novu razinu.

Audi trgovачka mreža u Hrvatskoj svojim kupcima novih vozila osigurava 4 godine jamstva bez ikakvih isključenja u odnosu na dosadašnje dvogodišnje tvorničko jamstvo. Jamstvo vrijedi za 4 godine ili za kilometražu do 100.000 km, s time da nema ograničenja kilometraže za prve dvije godine.

Troškove kasko osiguranja, registracije i tehničkog pregleda za prvu godinu pokriva Porsche leasing.

* Prema prodajnom tečaju RBA na dan 13.02.2009.

** Informativna ponuda Porsche leasinga za operativni leasing s ostatom vrijednosti u eurima.

Mjesečna rata s PDV-om na bazi 60 mjeseci, s učešćem od 20% te uz 15.000 prijeđenih kilometara godišnje.

Potrošnja goriva: 5.1 - 9.7 l/100 km; CO₂-emisija: 134-225.

RIJEKA: Autocentar Cerini, Martinkovac bb, tel.: 051/ 633 323; **PULA:** Autocentar Cerini Pula, Labinska ulica 1/A, tel.: 052/ 385 855; **SPLIT:** Autokuća Kovačić, Kralja Držislava 51, tel.: 021/ 326 810; **SLAVONSKI BROD:** AutoZubak, Gospodarska 4, tel.: 035/ 405 350; **ZADAR:** Autokuća Zadar, F. Lisice 85, tel.: 023/ 344 814; **OSIJEK:** AutoZubak, Martina Divalta 326, tel.: 031/ 562 310; **SESVETE:** AutoZubak, Ljudevit Posavskog 7a, tel.: 01/ 2030 200; **VARAŽDIN:** AutoZubak, Vilka Novaka 50b, tel.: 042/ 351 524

Mjesečna rata
kn 2.679,00**

